

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EUCLIDIS
O P E R A . O M N I A.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXXIII.

EUCLIDIS ELEMENTA.

EDIDIT ET LATINE INTERPRETATUS EST

I. L. HEIBERG,
DR. PHIL.

UOL. I.

LIBROS I—IV CONTINENS.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXXIII.

LIPSIAE: TYPIS E. G. TRUBNERI.

PRAEFATIO.

Elementa Euclidis paene per tria saecula pro fundamento critico solam editionem principem habuerunt, quae prodiit Basileae a. 1533; nam Gregorius in elementis totus fere ab illa editione pendet. quod fundamentum quale fuerit, inde intellegitur, quod editio Basileensis pro consuetudine illius temporis ad fidem paucissimorum nec optimorum codicum facta est, cum tamen elementorum tot exstent codices antiquissimi et praestantissimi, quot haud facile cuiusquam scriptoris Graeci. itaque initio nostri saeculi Peyrardus optime de elementis meritus est, quod unum saltem codicem antiquum et eum omnium praestantissimum, quippe qui recensionem Theone antiquorem contineret, in editione Basileensi emendanda adhibuit. hunc codicem e latebris Uaticanis protraxisse praestantiamque eius agnouisse, gloria est Peyrardi haud parui aestimanda. sed neque ubique recto firmoque iudicio in uera scriptura eligenda usus est, in primis quia bonis codicibus recensionis Theonis caruit, neque inuentum suum tenuit recteque aestimauit. huc adcedit, "quod editio eius et inhabilis et his temporibus perrara est; nec ii, qui post Peyrardum elementa ediderunt, subsidia critica auxerunt neque omnino rem

ita egerunt, ut textus elementorum satis certo et ad usum prompto fundamento niti uideri possit. de ceteris scriptis Euclidis multo etiam peius actum esse, satis constat.

Quae cum a multis intellegi uiderem, Archimedi Euclidem adiungere constitui, et ut hunc laborem, quem iam diu animo uoluebam, tandem aliquando susciperem, eo magis impellebar, quod editionem Archimedis ab hominibus doctis benevolenter adcipi, et erroribus, quos in primitiis illis uitare non potuissem, indulgeri uidebam, et usu edoctum me iam meliora praestare posse sperabam.

Sed statim apparuit, neque res rationesque neque uires meas toti operi, quod mihi proposueram, sufficere. tot codices conferendi erant, tot bibliothecae itineribus longinquis adeundae. itaque Henricum Menge, u. d., quem sciebam et ipsum in Euclide occupatum esse, interrogaui, uelletne partem operis suscipere. adnuit, et ita inter nos comparatum est, ut ille Data, Phaenomena, scripta musica, ego Elementa, Optica, Catoptrica ederem, et ut codices coniuncta opera conferremus. sed sic quoque in elementis e magna copia subsidiorum pauca eligere coactus sum. nam cum uix ulla sit minima bibliotheca, in qua non adseruetur codex aliquis elementorum, inde ab initio de omnibus codicibus conferendis aut certe inspiciendis desperandum erat. uellem equidem licuisset pluribus codicibus uti, sed ut aliquo tamen modo paucis, quos contuli, contenti esse possimus, facit et singularis ratio, qua nobis tradita sunt elementa Euclidis, et uetustas et bonitas codicum a me usurpatorum. nam satis notum

est, plerosque omnes codices e recensione Theonis flu-
xisse, et Uaticanum Peyrardi solum fere antiquiorem
formam seruasse. quem fructum ex hoc casu singu-
lari capere liceat, et quam rationem critices factitan-
dae inde sequi putem, pluribus exposui in libro, qui
inscribitur Studien über Euklid p. 177 sq. hoc quidem
statim adparuit, primum omnium codicem Uaticanum,
e quo Peyrardus ea sola enotauerat, quae ei memo-
rabilia uidebantur, quamuis ipse aliter praedicet, de-
nuo diligenter esse conferendum et praeterea ex reli-
quis codicibus tantum numerum, ut ueri similiter de
scriptura Theonis iudicari posset. qua in re codices
Bodleianum, Laurentianum, Uindobonensem sufficere
putaui, praesertim cum animaduerterem, eos a palim-
puesto codice saeculi VII uel VIII, qui in Museo Bri-
tannico adseruatur, non admodum discrepare. hos co-
dices pro fundamento habui, sed ad eos in partibus
quibusdam operis alii adcesserunt et, ut spero, adce-
dent, uelut in hoc primo uolumine Parisinus quidam
et in primo libro Bononiensis. hunc ne totum con-
ferrem, prohibuerunt temporis angustiae, sed spes mihi
est, me breui partem reliquam conferre posse; nam
in libris stereometricis hic codex maximi momenti
est. de ceteris subsidiis nouis, sicut de codicibus
operum minorum, in praefationibus singulorum uolu-
minum dicetur.

Confiteor igitur fieri posse, ut inter codices non-
dum collatos lateat thesaurus aliquis (neque enim
omnes recentiores sunt nec recentiores semper sper-
nendi), qui mea subsidia uel aequet uel etiam superet.
sed cum non maxime sit ueri simile, haec, qualiacun-

que sunt, nunc edere malui, quam opus in infinitum differre.

De consilio meo satis dictum. de forma ac specie editionis sufficit commemorare, eandem me secutum esse quam in Archimede edendo. nam quamquam uidebam, Latinam interpretationem meam a nonnullis improbari, tamen hic quoque Latinam Francogallicae Germanaeue aut nulli praetuli; nam interpretationem mathematici flagitant, et Latina a pluribus legi potest. praeterea res ipsae tritiores interpretandi molestiam leuiorem reddunt in Euclide quam in Archimede. notas perpaucas addidi, quia perpaucis in Euclide dissentibus consulenti opus est, si solam intelligentiam uerborum tenorisque demonstrationis spectes. nam commentarium, cuius hic quoque ingens est materia, scribere nolui. quarto volumini copiosiora prolegomena praemittentur, quibus historia textus elementorum illustrabitur. eodem congeram, quae de subsidiis deterioribus collegi; nam perspicuitatis causa ea ab adparatu critico removenda erant, in quo iis tantum codicibus usus sum, quos supra commemorau. eos his litteris significaui:

P — cod. Uatican. Gr. 190 Peyrardi saec. X, membran. hic illic manus recentissima litteras tempore euanidas renouauit, quam littera π significaui, ubi parum recte scripturam antiquam reddere uidebatur. libros IV—IX ipse contuli Romae 1881, librum II et partem tertii Mengius; primum et reliquam partem tertii Augustus Mau u. d. benevolenter conferenda suscepit.

B — cod. Bodleian. Doruillian. X, 1 inf. 2, 30, scr. a.

888, membran. libros I—VII ipse contuli Oxo-niae 1882.

F — cod. Florentin. Laurentian. XXVIII, 3 saec. X, membran. in hoc quoque codice scriptura antiqua saepe manu saeculi XVI renouata est, quae eadem multa folia foliorumue partes resarcinauit et ultimam partem codicis totam suppleuit. eam significaui littera φ, ubicunque antiquam scripturam uel uitiauit uel ita obscurauit, ut dignosci non posset. totum codicem ipse contuli Florentiae 1881.

V — cod. Uindobon. Gr. 103 saec. XI—XII, membran. partem ultimam in charta bombycina suppleuit manus saeculi XIII. totum contuli ipse Hauniae 1880.

b — cod. bibliothecae communalis Bononiensis numeris 18—19 signat., saec. XI, membran. librum I contuli et alios nonnullos locos inspexi Florentiae 1881.

p — cod. Parisin. Gr. 2466 saec. XII, membran. librum I contuli Parisiis 1880, libros II—VII Hauniae 1882.

Restat, ut grato officio fungar iis uiris gratias quam maximas agendi, qui labori meo fauerunt. pri-mum ut itinera Parisios et in Italiam toties facere possem, effectum est eximia liberalitate summi Mi-nisterii, quod cultui scholisque nostris praeest, et instituti Carlsbergici, litteras scientiamque lar-giter adiuuantis. etiam praefectis bibliothecarum Uin-

dobonensis, Parisinae, Bononiensis plurimum
debeo, quod codices a se adservatos meum in usum
alio transmitti sruerunt, item praefectis bibliothecae
regiae Hauniensis et bibliothecae Laurentianae,
quibus intercedentibus hunc fauorem adeptus sum.
Carolo Graux, quocum magnam partem itineris
Italici a. 1881 communiter feci, et qui me in codicum
aetatibus definiendis ceterisque rebus palaeographicis,
in quibus cedebat nemini, egregie adiuuabat, quomini-
nus hoc loco gratias debitas agerem, prohibuit fatum
nobis amicis eius superstribus scientiaeque inquisi-
simum.

Ser. Hauniae mense Aprili MDCCCLXXXIII.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

α'.

"Οροι.

- α'. Σημεῖόν ἔστιν, οὗ μέρος οὐθέν.
- β'. Γραμμὴ δὲ μῆκος ἀπλατές.
- γ'. Γραμμῆς δὲ πέρατα σημεῖα.
- δ'. Εὐθεῖα γραμμὴ ἔστιν, ἡτις ἐξ ἵσου τοῖς ἐφ' 5 ἑαυτῆς σημείοις κεῖται.
- ε'. Ἐπιφάνεια δέ ἔστιν, ὁ μῆκος καὶ πλάτος μόνον ἔχει.
- ϛ'. Ἐπιφανείας δὲ πέρατα γραμμαῖ.
- ζ'. Ἐπίπεδος ἐπιφάνειά ἔστιν, ἡτις ἐξ ἵσου ταῖς 10 ἐφ' ἑαυτῆς εὐθείαις κεῖται.
- η'. Ἐπίπεδος δὲ γωνία ἔστιν ἡ ἐν ἐπιπέδῳ δύο γραμμῶν ἀπτομένων ἀλλήλων καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας κειμένων πρὸς ἀλλήλας τῶν γραμμῶν κλίσις.
- θ'. Ὄταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν γραμμαὶ 15 εὐθεῖαι ὥσιν, εὐθύγραμμος καλεῖται ἡ γωνία.
- ι'. Ὄταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφ-

1. Hero def. 2. Ammonius in categ. p. 43. 66. Psellus p. 34. cfr. Philoponus in phys. fol. 6^r. Martianus Capella VI, 708. Boetius p. 374, 1. 2. Sextus Emp. p. 466, 27. 470, 24. 704, 28. Hero def. 3. Philoponus in phys. fol. 6^r. Ammonius in cat. p. 66. Martianus Capella VI, 708. Boetius p. 374, 2. 3. Boetius p. 374, 3. 4. Hero def. 5. Sextus Emp. p. 716, 28. 717, 10. Philoponus in anal. II fol. 4^v, fol. 15. Psellus p. 34. Boetius p. 374, 5. 5. Hero def. 9. Boetius p. 374, 6. 6. Boetius p. 374, 7. 7. Hero def. 11. Psellus p. 35. Boetius p. 374, 7. 8. Hero def. 16. Psellus p. 35. cfr. Sextus Emp. p. 718, 12. Boetius p. 374, 10. Martianus Capella VI, 710.

I.

Definitiones.

I. Punctum est, cuius pars nulla est.

II. Linea autem sine latitudine longitudo.

III. Lineae autem extrema puncta.

IV. Recta linea est, quaecunque ex aequo punctis in ea sitis iacet.

V. Superficies autem est, quod longitudinem et latitudinem solum habet.

VI. Superficiei autem extrema lineae sunt.

VII. Plana superficies est, quaecunque ex aequo rectis in ea sitis iacet.

VIII. Planus autem angulus est duabus lineis in plano se tangentibus nec in eadem recta positis alterius lineae ad alteram inclinatio.

IX. Ubi uero lineae angulum continentest rectae sunt, rectilineus appellatur angulus.

X. Ubi uero recta super rectam lineam erecta

9. Hero def. 17. Boetius p. 374, 12. 10. Hero def. 19. Ammonius in categ. p. 58. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 131^v. Philoponus in phys. i IIII, in anal. II fol. 28^v, p. 65. Psellus p. 36. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 14.

Numeros definitionum om. PFBb. 1. οὐδέν F, Psellus, Ammonius p. 66. 6. ἔχει μόνον B. 11. δέ] supra comp. criptum b. ἐπιπέδω] ἐπίπεδος π. 13. Αντε πρός ras. nius litterae PF. 14. δέ] δ' B. τὴν γωνίαν περιέχονσαι roclus; τὴν εἰλημένην γωνίαν P. 15. ἡ γωνία καλεῖται roclus.

εξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν
ἵσων γωνιῶν ἔστι, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐθεῖα κάθετος
καλεῖται, ἐφ' ἧν ἐφεστηκεν.

ια'. Ἀμβλεῖα γωνία ἔστιν ἡ μείζων ὁρθῆς.

ιβ'. Οξεῖα δὲ ἡ ἐλάσσων ὁρθῆς.

ιγ'. Ὁρος ἔστιν, ὅ τινος ἔστι πέρας.

ιδ'. Σχῆμα ἔστι τὸ ὑπό τινος ἡ τινῶν ὅρων
περιεχόμενον.

ιε'. Κύκλος ἔστι σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμ-
10 μῆς περιεχόμενον [ἢ καλεῖται περιφέρεια], πρὸς ἦν
ἀφ' ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμένων
πᾶσαι αἱ προσπίπτονται εὐθεῖαι [πρὸς τὴν τοῦ κύ-
κλου περιφέρειαν] ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

ιε'. Κέντρον δὲ τοῦ κύκλου τὸ σημεῖον καλεῖται.

ιξ'. Διάμετρος δὲ τοῦ κύκλου ἔστιν εὐθεῖά τις
διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη καὶ περατουμένη ἐφ' ἐκάτερα
τὰ μέρη ὑπὸ τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας, ἥτις καὶ
δίχα τέμνει τὸν κύκλον.

ιη'. Ἡμικύκλιον δέ ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
20 ὑπὸ τε τῆς διαμέτρου καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ὑπ'

11. Hero def. 21. Ammonius in categ. p. 58. Psellus p. 36.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 18. 12. Hero def.
20. Ammonius l. c. Psellus l. c. Martianus Capella l. c. Boetius
p. 374, 19. 13. Philoponus in Aristot. de anima fol. a 2.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 22. 14. Hero def.
25. Schol. in Hermog. VII² p. 903. cfr. Philop. ad Aristot. de
anim. h. 7. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 21.
15. Hero def. 29. Taurus apud Philop. in Proclum VI, 21. Sex-
tus Emp. p. 719, 16. Philopon. in anal. II fol. 28^v, cfr. fol. 4^v,
9^v, 29^r, 53^r. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 710. Boetius
p. 375, 3. 16. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 711. Boe-
tius p. 375, 6. 17. Hero def. 30. Psellus p. 38. Martianus
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 7. 18. Hero def. 31. Mart.
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 12.

angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis appellatur ad eam, super quam erecta est.

XI. Obtusus angulus est, qui maior est recto.

XII. Acutus uero, qui minor est recto.

XIII. Terminus est, quod alicuius rei extremum est.

XIV. Figura est, quod aliquo uel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana una linea comprehensa, ad quam quae ab uno puncto intra figuram posito educuntur rectae omnes aequales sunt.

XVI. Centrum autem circuli punctum illud adpellatur.

XVII. Diametrus autem circuli recta quaedam est linea per centrum ducta et terminata utrimque ambitu circuli, quae quidem linea circulum in duas partes aequales diuidit.

XVIII. Semicirculus autem ea est figura, quae

1. δρθή ἔστιν ἐκατέρα omissa τοι lin. 2 BF V, Simplicius, Philoponus in anal. II p. 65, Psellus. scripturam receptam praebent Pbp, Proclus, Hero, Ammonius, Philoponus in phys. i IIII. cfr. prop. 11, 12. 2. [τοι] om. Ammonius, Philoponus in phys. l. c., Psellus, Martianus Capella, Campanus. εὐθεῖα] γραμμή Proclus, BV; om. Ammonius. Deff. XI—XII permuntant Hero et Ammonius. 6. ιγ'] ιδ' V et sic deinceps. Deff. XIII—XIV permuat Boetius. 7. [ἔστι] δέ Fbp. 10. ἡ καλεῖται περιφέρεια] om. Proclus, Taurus, Sextus Emp., Philoponus, Boetius; habent praeter codd. Hero, Psellus, Capella, Campanus. 12. προπίπτονται b, corr. m. 2. πρὸς τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν] om. Proclus, Taurus, Hero, Sextus Emp., Psellus, Capella, Boetius; habent codd. (in b erasa sunt), Philoponus, Campanus. 13. εἰσὶν] PF, εἰσὶ uulgo. 19. ἔστιν PF. 20. τε] om. B. κατ] τε κατ B. ὑπολαμβανομένης B.

αὐτῆς περιφερείας. κέντρον δὲ τοῦ ἡμικυκλίου τὸ αὐτό, ὃ καὶ τοῦ κύκλου ἐστίν. •

ιθ'. Σχήματα εὐθύγραμμά ἔστι τὰ ὑπὸ εὐθειῶν περιεχόμενα, τρίπλευρα μὲν τὰ ὑπὸ τριῶν, τετρά-
5 πλευρα δὲ τὰ ὑπὸ τεσσάρων, πολύπλευρα δὲ τὰ ὑπὸ πλειόνων ἢ τεσσάρων εὐθειῶν περιεχόμενα.

κ'. Τῶν δὲ τριπλεύρων σχημάτων ἴσοπλευρον μὲν τρίγωνόν ἔστι τὸ τὰς τρεῖς ἵσας ἔχον πλευράς, ἴσο-
σκελές δὲ τὸ τὰς δύο μόνας ἵσας ἔχον πλευράς, σκαληνὸν
10 δὲ τὸ τὰς τρεῖς ἀνίσους ἔχον πλευράς.

κα'. "Ετι δὲ τῶν τριπλεύρων σχημάτων ὁρθογώ-
νιον μὲν τρίγωνόν ἔστι τὸ ἔχον ὁρθὴν γωνίαν, ἀμ-
βληγώνιον δὲ τὸ ἔχον ἀμβλεῖαν γωνίαν, ὁξυγώνιον
δὲ τὸ τὰς τρεῖς ὀξείας ἔχον γωνίας.

15 κβ'. Τῶν δὲ τετραπλεύρων σχημάτων τετράγωνον
μέν ἔστιν, ὃ ἴσοπλευρόν τέ ἔστι καὶ ὁρθογώνιον, ἑτε-
ρόμηκες δέ, ὃ ὁρθογώνιον μέν, οὐκ ἴσοπλευρον δέ,
φόμβος δέ, ὃ ἴσοπλευρον μέν, οὐκ ὁρθογώνιον δέ,
φοινικοειδὲς δὲ τὸ τὰς ἀπεναντίον πλευράς τε καὶ γω-
20 νίας ἵσας ἀλλήλαις ἔχον, ὃ οὔτε ἴσοπλευρόν ἔστιν

19. Philop. in anal. II fol. 39^r; cf. in Arist. de anim. h 7. Boetius p. 375, 14—21. 20. Hero def. 43. 44. 45. Psellus p. 36. Boetius p. 376, 2. 21. Hero def. 46. 48. 47. Philop. in anal. II fol. 39^r. Psellus p. 37. Boetius p. 376, 6. 22. Psellus p. 37. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 14. φόμ-
βος Galenus XVIII¹ p. 466.

1. αὐτῆς] αὐτοῦ B. περιφερείας] τοῦ κύκλου περιφε-
ρείας PBFV, sed τοῦ κύκλου om. bp, Proclus, Hero, Capella,
Boetius. κέντρον δέ — 2. ἐστίν ex Proclo p. 160 addidit
August electa definitione III, 6, quam omnes codd. hoc quoque
loco sic praebeant: τριγμα κύκλου ἐστὶ τὸ περιεχόμενον σχῆμα
ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας ἢ μείζονος ἢ ἐλάττονος
ἡμικυκλίου (κύκλου ἐστί om. φ; pro priore ἢ in B F V est ἡτοι;
ἐλάσσονος P). eaudem habet Campanus; contra Capella et

diametro et arcu ab ea absciso comprehenditur. centrum uero semicirculi idem est, quod ipsius est circuli.

XIX. Figurae rectilineae sunt, quae rectis lineis comprehenduntur, trilaterae quae tribus, quadrilaterae quae quattuor, multilaterae quae plus quam quattuor rectis comprehenduntur.

XX. Ex figuris autem trilateris aequilaterus triangulus est, qui tria latera sua aequalia habet, aequicruius uero, qui duo sola aequalia habet, scalenus autem, qui tria latera sua inaequalia habet.

XXI. Praeterea uero ex figuris trilateris rectangulus triangulus est, qui rectum angulum habet, obtusiangulus, qui obtusum habet, acutiangulus autem, qui tres angulos suos acutos habet.

XXII. Ex quadrilateris autem figuris quadratum est, quod simul aequilaterum est et rectangulum, parte altera longius est, quod rectangulum est neque uero aequilaterum, rhombus autem, quod aequilaterum est neque uero rectangulum, rhomboides autem, quod latera simul et angulos inter se opposita aequalia habet, sed neque aequilaterum est neque rectangulum; re-

Boetius et hanc et Procli omittunt; de Herone non liquet (Studien p. 192). 3. σχήματα εὐθύγραμμα] Pbp, Proclus; εὐθύγρ. σχ. uulgo (εὐθείγραμμα φ.). 4. έστιν PF. Def. 19

uulgo in 4 diuiditur; V hinc numeros om. 3. εὐθειῶν γραμμῶν Proclus, Boetius. 6. τεττάρων B. εὐθειῶν πλευρῶν Proclus, Boetius. 8. έστιν PF. 9. τὰς δύο] δύο b, Proclus.

μόνον Proclus. 10. πλευράς] om. Proclus. Def. 20 uulgo in 3 diuiditur. 11. δέ] P, Proclus; om. b; τε uulgo.

12. έστιν PF. μίαν ἔχον V mg. m. 1?, Proclus, Psellus. 13. μίαν ἔχον Proclus, Psellus; γωνίαν μίαν V mg. m. 1?

τὸ ἔχον — 14. δέ mg. B eadem man. ὀξειώνιον φ. 16. οἱ έστιν λοσπλευρών τε καὶ Proclus. έστιν, οἱ λοσπλευρών τε om. φ.

ἔτερομηκες bis φ. 17. ὁ] τὸ Proclus. 20. ὁ] om. Fbp. οὗτε] οὗτε δέ Fbp. έστιν] om. Proclus.

οῦτε ὁρθογώνιον· τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τετράπλευρα
τραπέζαια καλείσθω.

κγ'. Παράλληλοι εἰσιν εὐθεῖαι, αὗτινες ἐν τῷ
αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὖσαι καὶ ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον ἐφ'
5 ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ μηδέτερα συμπίπτουσιν ἀλλήλαις.

Αἰτήματα.

α'. Ἡτήσθω ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον
εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

β'. Καὶ πεπερασμένην εὐθεῖαν κατὰ τὸ συνεχὲς
10 ἐπ' εὐθείας ἐκβαλεῖν.

γ'. Καὶ παντὶ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλου γρά-
φεσθαι.

δ'. Καὶ πάσας τὰς ὁρθὰς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις
εἶναι.

15 ε'. Καὶ ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα
τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν
ἐλάσσονας ποιῇ, ἐκβαλλομένας τὰς δύο εὐθείας ἐπ'
ἄπειρον συμπίπτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο ὁρ-
θῶν ἐλάσσονες.

23. Hero def. 71. Philoponus in anal. II fol. 18v. Psellus p. 35. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 23. αἰτ. 1—5. Martianus Capella VI, 722. Boetius p. 377, 4. Aspasius apud Simplicium in Arist. de coelo fol. 149: τὰ πέντε αἰτήματα. 1. Philop. in anal. II fol. 9v. 10. 29. 2. Simplicius in phys. fol. 119. 3. Philop. in anal. II fol. 10. 29. 4. Id. ibid. fol. 10. 5. Id. ib. fol. 10. 29. Proclus p. 364, 14.

1. τετράγωνα B. 2. τραπέζαια b. Def. 21 vulgo in 3, def. 22 in 5 dividunt. 3. παράλληλοι δέ B. εὐθεῖαι εἰσιν Proclus, Psellus. 4. ἐς V. 5. συμπίπτειν P. ἀλλήλαις om. F. 6. αἰτήματα πέντε V, αἰτ. ἔστι πέντε BF, b m. 2. Numeros om. F. 9. ἐπ' εὐθείας κατὰ τὸ συνεχές PBFBP;

liqua autem praeter haec quadrilatera trapezia appellentur.

XXIII. Parallelae sunt lineae, quae in eodem plano positae et in utramque partem productae in infinitum in neutra parte concurrunt.

Postulata.

I. Postuletur, ut a quoquis punto ad quodvis punctum recta linea ducatur.

II. Et ut recta linea terminata in directum educatur in continuum.

III. Et ut quoquis centro radioque circulus describatur.

IV. Et omnes rectos angulos inter se aequales esse.

V. Et, si in duas lineas rectas recta incidens angulos interiores et ad eandem partem duobus rectis minores effecerit, rectas illas in infinitum productas concurrere ad eandem partem, in qua sint anguli duobus rectis minores.

receptum ordinem tuentur V, Proclus, Simplicius, Capella, Boetius, Campanus. 10. ἐκβάλλειν V. 11. γράφεσθαι] codd. omnes et Philoponus; γράψαι ex Proclo recepit August.

13. ἀλλήλαις] om. V. 15. εὐθεία τις P. 17. ἐλάττονας Proclus p. 191, 18 (non p. 364). τὰς δύο] PBVbp, δύο om. F, Proclus bis, Martianus Capella, Boetius, fort. recte. 18. συμπίπτειν τὰς εὐθείας ἐκβαλλομένας ἐφ' Proclus p. 364. συμπίπτειν ἀλλήλαις PV (ἀλλήλαις corr. ex ἀλλήλαις P). 19. ἐλάσσονες] Pp, Proclus p. 364; ἐλάττονες uulgo. Dein add. γωνίαι FBVb, Philoponus; om. Proclus bis et Pp. In ed. Basil. et apud Gregorium al. 4—5 inter communes notiones (10—11) leguntur (πάσαι αἱ ὄρθαι γωνίαι ἵσαι .. εἰστι; ἐκβαλλομέναι αἱ .. εὐθείαι .. συμπεσοῦνται). Post al. 5 in PF et V m. 2 et apud Campanum sequitur: καὶ δύο εὐθείαι γωνίου μὴ περιέχειν.

Κοιναὶ ἔννοιαι.

α'. Τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἵσα.

β'. Καὶ ἐὰν ἵσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ ὅλα ἔστιν ἵσα.

γ'. Καὶ ἐὰν ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλει-
5 πόμενά ἔστιν ἵσα.

[δ'. Καὶ ἐὰν ἀνίσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ ὅλα ἔστιν
ἄνισα.]

ε'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

σ'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.]

10 ζ'. Καὶ τὰ ἐφαρμόζοντα ἐπ' ἀλλήλᾳ ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

η'. Καὶ τὸ ὅλον τοῦ μέρους μεῖζόν [ἔστιν].

[θ'. Καὶ δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσιν.]

α'.

'Ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης
15 τρίγωνον ἰσόπλευρον συστήσασθαι.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ *AB*.

Δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς *AB* εὐθείας τρίγωνον ἰσόπλευρον
συστήσασθαι.

Κέντρῳ μὲν τῷ *A* διαστήματι δὲ τῷ *AB* κύκλος

Koin. ἔνν. 1—3. Martianus Capella VI, 723. 1. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 1. 2. Boetius p. 378, 5. 3. Philop. l. c. Boetius p. 378, 3. 4. Eutocius in Archim. III p. 254, 27. 7. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 7. prop. I. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8^r, in top. p. 11. Themistius phys. paraphr. fol. 35^v. Simplicius in phys. fol. 119. Proclus p. 102, 14. 223, 22, Philop. in anal. II fol. 4^v. Martianus Capella VI, 724. Boetius p. 380, 2 [p. 390, 6—25]. Proclus p. 208—10 liberius proposit. repetit totam.

1. ἀξιώματα Proclus p. 193. koin. ἔνν. αἱδες B F V. numeros om. P B F. 3. ἵσα ἵσοις Proclus. ἵσα ἔστιν Proclus. 4. ἀπὸ ἵσων ἵσα] ἵσων Proclus. 5. ἵσα ἔστιν Proclus. aīt. 4 ex commentario Pappi irrepsisse uidetur; u. Proclus

Communes animi conceptiones.

I. Quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt.

II. Et, si aequalibus aequalia adduntur, tota aequalia sunt.

III. Et, si ab aequalibus aequalia subtrahuntur, reliqua sunt aequalia.

VII. Et quae inter se congruunt, aequalia sunt.

VIII. Et totum parte maius est.

I.

In data recta terminata triangulum aequilaterum construere.

Sit data recta terminata *AB*. oportet igitur in recta *AB* terminata triangulum aequilaterum construere.

centro *A* et radio *AB* circulus describatur *BΓA*,

p. 197, 6 sq.; in omnibus codicibus legitur; quare iam ante Theonem receptum erat (P); om. Martianus Capella et Boetius. Ante *alr.* 5 vulgo in codd. et edd. legitur: *καὶ λαὸν ἀντὸν ἀνίσων* *ἴσα ἀραιοεθῆ*, *τὰ λοιπά ἔστιν ἀνισα*; om. B, mg. Fb, in ras. postea additum p; non agnoscunt Proclus (cfr. p. 198, 3), Capella, Boetius. *alr.* 5—6 reiicit Proclus p. 196, 25, om. Capella et Boetius. *alr.* 7—8 permuat Proclus p. 193, qui ea diserte contra Heronem sola *alr.* 1—3 agnoscentem Eucli di vindicat p. 196, 17; om. Capella; *alr.* 8 etiam Boetius om. *alr.* 9 om. Capella, Boetius, Proclus, qui diserte id improbat p. 184, 8. 196, 23. Hoc loco habent Vb p; cfr. Philop. ad phys. fol. 10; *καὶ δύο εὐθεῖας χωρίον μή περιέχειν* B; de ceteris u. ad p. 8, 19. 8. *ἔστιν*] PF, *ἔστι* vulgo; comp. b; item lin. 9, 10. 10. *ἐπ'* *ἄλληλα*] om. Proclus. *ἔστιν*] elat B. 11. *ἔστιν*] om. Proclus; comp. b; // *αἱ* F, *εἰναι* P. 17. *εὐθεῖας*] om. BFb p. *εὐθεῖας πεπερασμένης* P. 19. *μέν*] om. bp. *καὶ διαστηματι* Bp. *δέ* om. BFb p.

γεγράφθω ὁ $B\Gamma A$, καὶ πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ B διαστήματι δὲ τῷ BA κύκλος γεγράφθω ὁ $A\Gamma E$, καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου, καθ' ὃ τέμνουσιν ἄλλήλους οἱ κύκλοι, ἐπὶ τὰ A, B σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ
5 $\Gamma A, \Gamma B$.

Καὶ ἐπεὶ τὸ A σημεῖον κέντρον ἔστιν τοῦ ΓAB κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ $A\Gamma$ τῇ AB πάλιν, ἐπεὶ τὸ B σημεῖον κέντρον ἔστιν τοῦ ΓAE κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ $B\Gamma$ τῇ BA . ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΓA τῇ AB ἵση. ἐκα-
10 τέρα ἄρα τῶν $\Gamma A, \Gamma B$ τῇ AB ἔστιν ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἄλλήλοις ἔστιν ἵσα. καὶ ἡ ΓA ἄρα τῇ ΓB ἔστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα αἱ $\Gamma A, AB, B\Gamma$ ἴσαι ἄλλήλαις εἰσίν.

ἰσόπλευρον ἄρα ἔστιν τὸ $AB\Gamma$ τρίγωνον. καὶ συν-
15 ἔσταται ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης τῆς AB .

[Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας πεπερασμένης τρί-
γωνον ἰσόπλευρον συνέσταται] ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

β'.

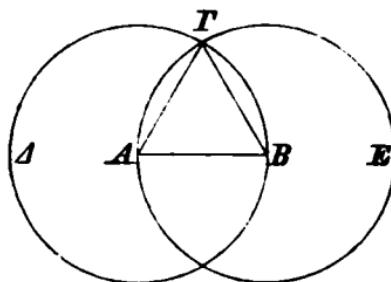
Πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ
20 ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ A , ἡ δὲ δοθεῖσα εὐθεία ἡ $B\Gamma$. δεῖ δὴ πρὸς τῷ A σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ $B\Gamma$ ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

Ἐπεξεύχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ A σημείου ἐπὶ τὸ B ση-
25 μεῖον εὐθεῖα ἡ AB , καὶ συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τρίγω-
νον ἰσόπλευρον τὸ ΔAB , καὶ ἐκβεβλήσθωσαν ἐπ'

II. Archimedes I p. 14, 1. Boetius p. 380, 3 [p. 391].

1. $B\Gamma A$] P, V m. 1; ΓAB Fbp, V e corr.; $\Gamma B\Gamma$ in ras. B.
μέν] om. b. τῷ] τό φ. 2. $A\Gamma E$] P, V m. 1; ΓAE BFbp,
V e corr. 6. Post A ras. 10 litt. b. ἴστιν P. ΓAB] Δ in

et rursus centro B radio autem BA circulus describatur ΓGE , et a puncto G , in quo circuli inter se secant, ad puncta A, B ducantur rectae GA, GB .

iam quoniam punctum A centrum est circuli ΓAB ,

erit $AG = AB$. rursus quoniam B punctum centrum est circuli ΓAE , est $BG = BA$. sed demonstratum est etiam $GA = AB$. quare utraque GA, GB rectae AB aequalis est. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [z. ενν. 1]. itaque etiam $GA = GB$. itaque GA, AB, BG aequales sunt. quare triangulus ABG aequilaterus est; et in data recta terminata AB constructus est. quod oportebat fieri.

II.

Ad datum punctum datae rectae aequalem rectam constituere.

Sit datum punctum A , data autem recta BG . oportet igitur ad punctum A datae rectae BG aequalem rectam constituere.

ducatur enim a puncto A ad B punctum recta AB [alr. 1], et in ea construatur triangulus aequilaterus ΔAB [prop. I], et producantur in directum rectae

ras. est in V, AB in B; $BG\Delta$ P. 7. ἔστιν τοη BF. 8. ἔστιν P. ΓAE in ras. B, ΔGE P. 12. τοη ἔστιν V. $AB]$ ΓB φ. 14. ἔστιν P. συντοταται PBV (in b non liquet). 16. ἐπι τῆς — 17. συντοταται om. codd. omnes; e Proclo solo p. 210 recepit August; uix genuina sunt. 22. τῇ δοθετογ εὐθετα] P; om. Theon (BFVpb). 23. BG εὐθετα] V. 24. γάρ] om. F. 26. $\Delta AB]$ eras. F. Ante ἐκβεβλ. in V add. supra: προσ-

εὐθείας ταῖς ΔA , ΔB εὐθεῖαι αἱ AE , BZ , καὶ κέντρῳ
μὲν τῷ B διαστήματι δὲ τῷ BG κύκλος γεγράφθω ὁ
 $GH\Theta$, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ A καὶ διαστήματι τῷ AH
κύκλος γεγράφθω ὁ HKA .

5 Ἐπεὶ οὖν τὸ B σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ $GH\Theta$,
ἴση ἔστιν ἡ BG τῇ BH . πάλιν, ἐπεὶ τὸ A σημεῖον
κέντρον ἔστι τοῦ HKA κύκλου, ίση ἔστιν ἡ AA τῇ
 AH , ὥν ἡ ΔA τῇ ΔB ίση ἔστιν. λοιπὴ ἄρα ἡ AA
λοιπῇ τῇ BH ίστιν ίση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ BG
10 $tῇ BH$ ίση· ἑκατέρᾳ ἄρα τῶν AA , BG τῇ BH ίστιν
ίση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ίσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ίσα· καὶ
ἡ AA ἄρα τῇ BG ίστιν ίση.

Πρὸς ἄρα τῷ δοθέντι σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ
εὐθείᾳ τῇ BG ίση εὐθεῖα κείται ἡ AA . ὅπερ ἔδει
15 ποιῆσαι.

γ'.

Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν ἀνίσων ἀπὸ τῆς
μείζονος τῇ ἐλάσσονι ίσην εὐθεῖαν ἀφελεῖν.

Ἐστωσαν αἱ δοθεῖσαι δύο εὐθεῖαι ἄνισαι αἱ AB ,
20 G , ὧν μείζων ίστω ἡ AB . δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς μείζονος
τῆς AB τῇ ἐλάσσονι τῇ G ίσην εὐθεῖαν ἀφελεῖν.

Κείσθω πρὸς τῷ A σημείῳ τῇ G εὐθείᾳ ίση ἡ
 AA . καὶ κέντρῳ μὲν τῷ A διαστήματι δὲ τῷ AA
κύκλος γεγράφθω ὁ AEZ .

III. Boetius p. 380, 5 [p. 392].

1. εὐθείας FV. 3. κέντρῳ μὲν V. τῷ] bis B (in fine
et initio linn.). καὶ διαστήματι] διαστήματι δέ V. 5. $GH\Theta$
κύκλου BFV, P m. rec. 6. BG] GB F. καὶ πάλιν V;
πάλιν δέ (supra) p. 7. ἔστιν P. 8. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo.
9. τῇ] om. b. 10. τῇ BH] (alt.) supra b. 11. ίσα] (alt.)
-α in ras. P. 12. BG] GB F. 13. Ante πρός ras. unius
litt. b. 18. ἐλάττονι BF. εὐθεῖαν] om. Proclus. 19. δύο]
om. F. ἄνισαι] ἀν- supra m. 1 F. 20. Post Γ ras. 1 litt.

$\Delta A, \Delta B$, ut fiant AE, BZ , et centro B radio autem BG circulus describatur [alit. 2] $\Gamma H\Theta$, et rursus centro A radio autem AA circulus describatur HKA .

iam quoniam B punctum centrum est circuli $\Gamma H\Theta$, erit $BG = BH$. rursus quoniam A punctum centrum est circuli HKA , erit

$$\Delta A = \Delta H,$$

quarum partes $\Delta A, \Delta B$ aequales. itaque $AA = BH$ [x. $\xi\nu\nu. 3$]. sed demonstratum est $BG = BH$. itaque utraque AA, BG rectae BH aequalis

est. uerum quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [x. $\xi\nu\nu. 1$]. ergo etiam $AA = BG$.

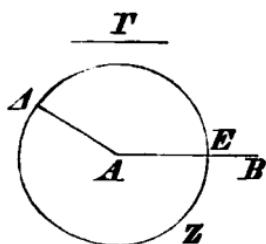
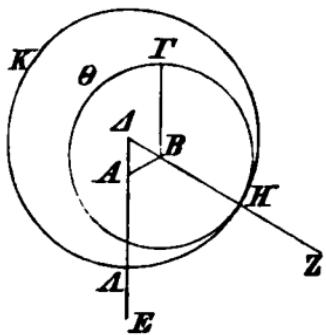
Ergo ad datum punctum A datae rectae BG aequalis constituta est recta AA ; quod oportebat fieri.

III.

Datis duabus rectis inaequalibus rectam minori aequalem a maiore abscindere.

Sint duae datae rectae inaequaes AB, Γ , quarum maior sit AB . oportet igitur a maiore AB minori Γ aequalem rectam abscindere. constituatur ad A punctum rectae Γ aequalis AA [prop. II], et centro A radio autem AA describatur circulus AEZ [alit. 2].

P, ut lin. 21. 22. 22. Post $\pi\varepsilon\iota\sigma\theta\omega$ in P supra scr. m. 1 $y\acute{a}\varphi$, idem V mg. 23. AA (alt.) in ras. V; utrumque corr. ex AE P m. rec. 24. AEZ ex EZ I P m. rec.; $ZE \Delta B$.

Καὶ ἐπεὶ τὸ Α σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ
κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΑΕ τῇ ΑΔ· ἀλλὰ καὶ ἡ Γ τῇ
ΑΔ ἔστιν ἵση. ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ΑΕ, Γ τῇ ΑΔ ἔστιν
ἵση· ὥστε καὶ ἡ ΑΕ τῇ Γ ἔστιν ἵση.

5 Δύο ἄρα δοθεισῶν εὐθειῶν ἀνίσων τῶν ΑΒ, Γ
ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάσσονι τῇ Γ ἵση ἀφή-
ρηται ἡ ΑΕ· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

δ'.

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δυσὶ¹⁰
πλευραῖς ἵσαις ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα φαντασίαν τὴν
γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων
εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει
ἵσην ἔξει, καὶ τὸ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον
ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γω-¹⁵
νίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρα φαντασίαν.

Ἔστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο πλευ-
ρὰς τὰς ΑΒ, ΑΓ ταῖς δυσὶ πλευραῖς ταῖς ΔΕ, ΔΖ
ἵσαις ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα φαντασίαν τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ
20 τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ καὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΑΓ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵσην. λέγω, ὅτι καὶ βάσις ἡ ΒΓ βάσει
τῇ EZ ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔEZ
τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοι-
παῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρα φαντασίαν, ὃνδε²⁵ αἱ
αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ
ὑπὸ ΔEZ, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.

Ἐφαρμοζόμενον γὰρ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ἐπὶ τὸ

IV. Schol. in Pappum III p. 1183, 32. Boetius p. 380, 7. *

1—7. Multas litt. fig. in ras. P m. rec., ut supra. 4. ἡ]

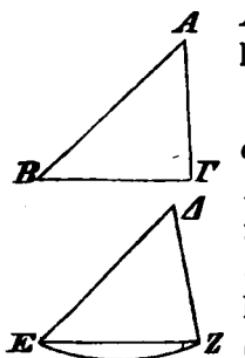
Et quoniam punctum A centrum est circuli ΔEZ , est $AE = AZ$; uerum etiam $\Gamma = AZ$. itaque utraque AE, Γ rectae AZ aequalis est; ergo etiam $AE = \Gamma$.

Ergo datis duabus rectis inaequalibus AB, Γ a maiore AB minori Γ aequalis abscisa est AE ; quod oportebat fieri.

IV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequalem habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma, \Delta EZ$ duo latera $AB, A\Gamma$

$A\Gamma$ duobus lateribus AE, AZ aequalia habentes alterum alteri,

$$AB = AE \text{ et } A\Gamma = AZ,$$

et $\angle BAG = EAZ$. dico, etiam esse $B\Gamma = EZ$ et $\triangle AB\Gamma = \Delta EZ$, et reliquos angulos reliquis, alterum alteri, aequales, sub quibus aequalia latera subtendant, $\angle AB\Gamma = \angle EZ$ et $A\Gamma B = AZE$.

Nam si triangulum $AB\Gamma$ triangulo ΔEZ appli-

sertum m. 1 b. 6. $AB]$ B supra scriptum m. 1 b. 9. ταῖς] om. Pp; supra b. 10. ἔχει (scr. ἔχη) δὲ καὶ γωνίαν γωνία
ἴσην Proclus, τὴν μέτραν γωνίαν τῇ μετρίᾳ γωνίᾳ BF. 12. εὐθεῖῶν]
πλευρῶν Proclus. 15. ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ] om. Proclus. θφ']
ἔφ' b. αῖ] om. V. 18. δνοι] V. 19. ἔχοντι φ. 20.
κατ'] comp. supra F. $BAG]$ $AB\Gamma$ F, sed AB eras. 21.
 $EAZ]$ $E\Delta$ eras. F. 22. ἔστι] V. 24. θφ'] sic b m. 1, sed
supra ἔφ'.

ΔΕΖ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Α σημείου
ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον τῆς δὲ ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΔΕ,
ἔφαρμόσει καὶ τὸ Β σημεῖον ἐπὶ τὸ Ε διὰ τὸ ἴσην εἶναι
τὴν ΑΒ τῇ ΔΕ· ἔφαρμοσάσης δὴ τῆς ΑΒ ἐπὶ τὴν
5 ΔΕ ἔφαρμόσει καὶ ἡ ΑΓ εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΔΖ διὰ τὸ
ἴσην εἶναι τὴν ὑπὸ ΒΑΓ γωνίαν τῇ ὑπὸ ΕΔΖ· ὥστε
καὶ τὸ Γ σημεῖον ἐπὶ τὸ Ζ σημεῖον ἔφαρμόσει διὰ
τὸ ἴσην πάλιν εἶναι τὴν ΑΓ τῇ ΔΖ. ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸ Β ἐπὶ τὸ Ε ἔφαρμόκει· ὥστε βάσις ἡ ΒΓ ἐπὶ βά-
10 σιν τὴν EZ ἔφαρμόσει. εἰ γὰρ τοῦ μὲν Β ἐπὶ τὸ Ε
ἔφαρμόσαντος τοῦ δὲ Γ ἐπὶ τὸ Ζ ἡ ΒΓ βάσις ἐπὶ τὴν
EZ οὐκ ἔφαρμόσει, δύο εὐθεῖαι χωρίον περιέχουσιν·
ĩ περ ἐστὶν ἀδύνατον. ἔφαρμόσει ἄρα ἡ ΒΓ βάσις ἐπὶ
τὴν EZ καὶ ἴση αὐτῇ ἐσται· ὥστε καὶ ὅλον τὸ ΑΒΓ
15 τρίγωνον ἐπὶ ὅλον τὸ ΔΕΖ τρίγωνον ἔφαρμόσει καὶ
ἴσον αὐτῷ ἐσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ἐπὶ τὰς λοιπὰς
γωνίας ἔφαρμόσουσι καὶ ἴσαι αὐταῖς ἐσονται, ἡ μὲν
ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΔΕΖ ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.

Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο
20 πλευραῖς ἵσαις ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρας καὶ τὴν γωνίαν
τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔχη τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθεῖῶν περιεχο-
μένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην ἔξει, καὶ τὸ τρί-
γωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι
ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρας ἐκατέρας,
25 ὑφ' ἀς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. προστιθεμένον V, sed προσ- punctis del. μέν] supra
m. 1 F. 2. Δ] in ras. b. τήν] τῇ p. 4. δῆ] F V bρ;
δέ PB; cfr. prop. 8. 6. ΒΑΓ] post ras. V; ΑΒΓ B.
ΕΔΖ] ΔΕΖ B. 8. εἰναι πάλιν B. 9. ἐφαρμόσει b. 13.
ἐστίν] om. V. 16. ταῖς λοιπαῖς γωνίαις BF. 17. ἐφαρμό-
σονται P. αὐταῖς] ἀλλήλαις F. 19. δύο] (alt.) β F.

cuerimus et punctum *A* in Δ punto posuerimus, rectam autem *AB* in ΔE , etiam *B* punctum in *E* cadet, quia $AB = \Delta E$. applicata iam *AB* rectae ΔE etiam *AG* recta cum ΔZ congruet, quia $\angle BAG = EZ$. quare etiam punctum *G* in *Z* punctum cadet, quia rursus $AG = \Delta Z$. uerum etiam *B* in *E* ceciderat; quare basis *BG* in basim *EZ* cadet. nam, cum *B* in *E*, *G* uero in *Z* ceciderit, si ita basis *BG* cum *EZ* non congruet, duae rectae spatium comprehendent; quod fieri non potest [x. ενν. 9]. itaque basis *BG* cum *EZ* congruet et aequalis ei erit [x. ενν. 7]. quare etiam totus triangulus *ABG* cum toto triangulo ΔEZ congruet et ei aequalis erit, et reliqui anguli cum reliquis congruent et aequales iis erunt, $\angle ABG = \Delta EZ$ et $\angle AGB = \Delta ZE$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequalem habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt; quod erat demonstrandum.

ταις] om. Pbp. *δνσι* V; in p. *δνο πλευρας* deleta sunt m. 1. 22. *ξει λσην* BF. 25. *νφ']* corr. in *εφ'* m. 1 b. *νφ' ας — νποτεινουσιν]* mg. m. 1 P.

ε'.

Τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ προσεκβληθει- σῶν τῶν ἰσων εὐθεῖῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γω-
νίαι ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

"Ἐστω τρίγωνον ἰσοσκελὲς τὸ ΑΒΓ ἵσην ἔχον τὴν ΑΒ πλευρὰν τῇ ΑΓ πλευρᾷ, καὶ προσεκβλήσθωσαν ἐπ' εὐθεῖας ταῖς ΑΒ, ΑΓ εὐθεῖαι αἱ ΒΔ, ΓΕ· λέγω,
ὅτι ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἴση ἔστιν,
10 ἡ δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΕ.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΒΔ τυχὸν σημεῖον τὸ Ζ,
καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΕ τῇ ἐλάσσονι
τῇ ΖΖ ἴση ἡ ΑΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΓ, ΗΒ
εὐθεῖαι.

15 ἐπεὶ οὖν ἴση ἔστιν ἡ μὲν ΖΖ τῇ ΑΗ ἡ δὲ ΑΒ
τῇ ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΖΑ, ΑΓ δυσὶ ταῖς ΗΑ, ΑΒ ἴσαι
εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνίαν κοινὴν περιέχουσι
τὴν ὑπὸ ΖΑΗ· βάσις ἄφα ἡ ΖΓ βάσει τῇ ΗΒ ἴση
ἔστιν; καὶ τὸ ΖΖΓ τρίγωνον τῷ ΑΗΒ τριγώνῳ ἴσου
20 ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσαι
ἔσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΓΖ τῇ ὑπὸ ΑΒΗ, ἡ δὲ ὑπὸ¹
ΖΖΓ τῇ ὑπὸ ΑΗΒ. καὶ ἐπεὶ ὅλη ἡ ΖΖ ὅλη τῇ ΑΗ
ἔστιν ἴση, ὡν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ ἔστιν ἴση, λοιπὴ ἄφα ἡ
25 ΒΖ λοιπὴ τῇ ΓΗ ἔστιν ἴση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΖΓ
τῇ ΗΒ ἴση· δύο δὴ αἱ ΒΖ, ΖΓ δυσὶ ταῖς ΓΗ, ΗΒ

2. πρός] πρό b, sed corr. m. 1. 3. ἀλλήλαις] om. Pro-
clus. εἰστιν] P, Proclus, comp. b; εἰστι uulgo. 5. ἀλλήλαις] om. Proclus. εἴσονται] εἰστι Proclus. 7. πλευρᾶν φ. 8. εὐθεῖας] εὐθεῖαι B. 9. ΑΓΒ] ΑΒΓ F. 10. ΓΒΔ ἴση ἔστι p et V m. recentissima. 17. περιέχουσιν

V.

In triangulis aequicuriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt.

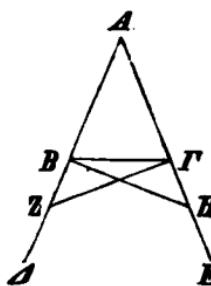
Sit triangulus aequicrurius $AB\Gamma$ habens $AB = AG$,

et producantur AB , AG in directum,
ut fiant $B\mathcal{J}$, ΓE . dico. esse

$$AB\Gamma = A\Gamma B$$

et $\angle FBD = BGE$.

Sumatur enim in BA quoduis punctum Z , et a maiore AE minoris AZ aequalis abscindatur AH [prop. III], et ducantur $Z\Gamma$, HB rectae.

iam quoniam $AZ = AH$ et $AB = AG$, duae rectae ZA , AG duabus HA , AB aequales sunt altera alteri; et angulum communem comprehendunt ZAH . itaque $ZG = HB$ et $\triangle AZG = AHB$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV], $\angle AGZ = ABH$ et $\angle AZG = AHB$. et quoniam $AZ = AH$, quarum partes AB , AG aequales, erit $BZ = GH$ [z. $\xi\upsilon\upsilon.$ 3]. sed demonstratum est etiam $ZG = HB$. itaque duae rectae BZ , ZG duabus GH , HB aequales sunt altera alteri; et $\angle BZG = GHB$ et basis eorum communis

V. Simplicius in phys. fol. 14^v. Boetius p. 380, 13—15,
ubi sic fere scribendum: si triangulus aequalia latera habeat,
qui ad eius basim anguli sunt, aequales alter alteri sunt, et
aequalibus lineis [productis] et sub basi eius anguli aequa-
les utriusque erunt.

P V p. 19. *ɛɔrlv*] PF, comp. b; *ɛɔrl* uulgo. 25. Ante BZ
ras. est unius litt. in V. 26. *HB*] *BH* V, corr. m. 2.
ðvɔl] e corr. V.

ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΖΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΗΒ ἴση, καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ η ΒΓ· καὶ τὸ ΒΖΓ ἅρα τριγώνου τῷ ΓΗΒ τριγώνῳ ἴσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις 5 ἴσαι ἔσονται ἐκατέρα ἐκατέρα, ὑφ' ἃς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἴση ἅρα ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ ΗΓΒ ἡ δὲ ὑπὸ ΒΓΖ τῇ ὑπὸ ΓΒΗ. ἐπεὶ οὖν ὅλη ἡ ὑπὸ ΑΒΗ γωνία ὅλῃ τῇ ὑπὸ ΑΓΖ γωνίᾳ ἐδείχθη 10 ἴση, ὥν ἡ ὑπὸ ΓΒΗ τῇ ὑπὸ ΒΓΖ ἴση, λοιπὴ ἅρα ἡ ὑπὸ ΑΒΓ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἔστιν ἴση· καὶ εἰσὶ πρὸς τῇ βάσει τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ ΗΓΒ ἴση· καὶ εἰσιν ὑπὸ τὴν βάσιν.

Τῶν ἅρα ἴσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει 15 γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων εὐθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται· ὥπερ ἐδει δεῖξαι.

5'.

Ἐὰν τριγώνον αἱ δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις 20 ὥσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

Ἐστω τριγώνον τὸ ΑΒΓ ἴσην ἔχον τὴν ὑπὸ ΑΒΓ γωνίαν τῇ ὑπὸ ΑΓΒ γωνίᾳ· λέγω, ὅτι καὶ πλευρὰ ἡ ΑΒ πλευρῷ τῇ ΑΓ ἔστιν ἴση.

25 εἰ γὰρ ἀνισός ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ, ἡ ἑτέρα αὐτῶν μείζων ἔστιν. ἐστω μείζων ἡ ΑΒ, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάττονι τῇ ΑΓ ἴση ἡ ΑΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΓ.

6. ἔστιν ἅρα V. [ΖΒΓ] in ras. V. 7. ΗΓΒ] corr. ex ΓΗΒ V. 9. ἴση] (alt.) ἔστιν ἴση V e corr. 10. ὑπό] (alt.)

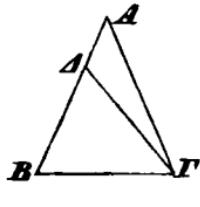
BG. itaque etiam $\triangle BZG = \Gamma HB$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle ZBG = HGB$ et $BGZ = GBH$ [prop. IV]. iam quoniam $\angle ABH = AGZ$, ut demonstratum est, quorum partes GBH , BGZ aequales, erit $\angle ABG = AGB$ [z. *Εἰν.* 3]. et sunt ad basim positi trianguli ABG . uerum etiam demonstratum est $\angle ZBG = HGB$; et sub basi sunt.

Ergo in triangulis aequicuriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt; quod erat demonstrandum.

VI.

Si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtendentia inter se aequalia erunt.

Sit triangulus ABG habens $\angle ABG = AGB$. dico,
esse etiam $AB = AG$.

Si enim AB rectae AG inaequalis est, alterutra earum maior est. sit AB maior, et a maiore AB minori AG aequalis abscindatur AB [prop. III], et ducatur AG .

VI. Boetius p. 380, 15.

supra m. 1 B. *τοη ἔστιν* F; *τοη ἔστι* B. *εἰσιν* P. 11.
 $ABG]$ AGB B. 12. HGB] e corr. V. 15. *εἰσιν*] PF;
 comp. b; *εἰσι* vulgo. *προσεκβλησθεισῶν* P. 19. *ἀλλήλαις*]
 om. Proclus. 20. *ώσιν*] Proclus, PF; *ώσι* vulgo. *ατ]* om.
 F. 21. *ἀλλήλαις*] om. Proclus. *ἔσονται*] *εἰσι* Proclus.
 25. *ἡ ἐτέρᾳ*] *μέτα* in ras. 6 litt. P m. recent., *ἐτέρᾳ* p et b m. 1
 (*ἡ* supra insertum). 27. *διάσονι* BFV.

'Επει ὅντις ἔστιν ἡ ΔΒ τῇ ΑΓ κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ,
δύο δὴ αἱ ΔΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἵσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΑΓΒ ἔστιν ἰση· βάσις ἄρα ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΑΒ
5 ἰση ἔστιν, καὶ τὸ ΔΒΓ τριγωνού τῷ ΑΓΒ τριγώνῳ
ἴσον ἔσται, τὸ ἔλασσον τῷ μείζονι· ὅπερ ἄτοπον· οὐκ
ἄρα ἄνισός ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ· ἰση ἄρα.

'Εὰν ἄρα τριγώνου αἱ δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις
ῶσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευ-
10 ραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

'Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς
εὐθείαις ἀλλαι δύο εὐθεῖαι ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκα-
τέρᾳ οὐ συσταθήσονται πρὸς ἀλλῷ καὶ ἀλλῷ
15 σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα
ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις.

Ἐλ γὰρ δυνατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ
δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἀλλαι δύο
εὐθεῖαι αἱ ΑΔ, ΔΒ ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ συνεστά-
20 τωσαν πρὸς ἀλλῷ καὶ ἀλλῷ σημείῳ τῷ τε Γ καὶ Δ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι, ὥστε ἰσην
εἶναι τὴν μὲν ΓΑ τῇ ΔΑ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχουσαν
αὐτῇ τὸ Α, τὴν δὲ ΓΒ τῇ ΔΒ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχου-
σαν αὐτῇ τὸ Β, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΔ.

25 'Επει ὅντις ἰση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΑΔ, ἰση ἔστι καὶ

2. δυσὶ V. 3. καὶ] bis B (in fine et init. linn.).
Post ΔΒΓ ras. 3 litt. F. 4. ΑΓΒ] ΑΒΓ, sed B in ras. F.
5. ΔΒΓ] corr. ex ΑΒΓ V; ΑΒΓ b. ΑΓΒ] corr. ex ΔΓΒ
V; in ras. B; ΔΓΒ b. 6. ἔλαττον B. 7. ἄνισος] supra
m. 2, in textu μείζων m. rec. in ras. P. 9. ὕσιν] PF; ὕσι
uulgo. αἱ] supra P. 12. δυσὶ V. Post ταῖς ras. 5 litt.
P. 14. οὐ σταθήσονται (scr. συσταθ.) ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ Pro-

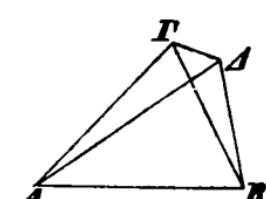
iam cum $\angle AB = \angle \Gamma$, et $B\Gamma$ communis sit, duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus $A\Gamma$, ΓB aequales sunt altera alteri, et $\angle A\Gamma B = \angle \Gamma B$. itaque $\angle \Gamma = \angle AB$ et $\triangle A\Gamma B = \triangle \Gamma B$ [prop. IV], minus maiori; quod absurdum est [*u. ēvv. 8*]. itaque AB rectae $A\Gamma$ inaequalis non est; aequalis igitur.

Ergo si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtenden-tia inter se aequalia erunt; quod erat demonstrandum.

VII.

In eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos, quos priores rectae, habentes.

Nam si fieri potest, in eadem recta AB duabus iisdem rectis $A\Gamma$, ΓB aliae duae rectae $A\Delta$, ΔB aequales altera alteri constituauantur ad aliud atque aliud punctum

Γ et Δ ad eandem partem eosdem terminos habentes, ita ut $\Gamma A = \Delta A$, quacum terminum habet communem A , et $\Gamma B = \Delta B$, quacum terminum habet communem B , et ducatur $\Gamma \Delta$.

Iam quoniam $\angle A\Gamma = \angle A\Delta$, etiam $\angle \Gamma \Delta = \angle \Delta A$

VII. Boetius p. 880, 19.

clus. 19. αῖ] om. P. συνεστάτωσαν] corr. ex συνέστωσαν B. 21. Post μίση add. τὰ Γ, Δ P m. rec., mg. m. 2 F V p.

Post ἔχονται in P m. rec., V p m. 2 add. τὰ Α, Β; in FB add. ταῖς ἐξ ὀργῆς εὐθεταῖς; in F praeterea m. 2: ἦτοι τὰ Α, Β (post εὐθεταῖς). 22. ΔΔ] ΑΔ BF. 24. ΓΔ] ΔΓ BF.

25. ἵση] postea add. P. Post ΑΓ add. εὐθεῖα P m. rec. ἔστειν P.

γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ τῇ ὑπὸ ΔΓΒ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ τῆς ὑπὸ ΔΓΒ· πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΔΒ μεῖζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΔΓΒ. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΓΒ τῇ ΔΒ, ἵση ἐστὶν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΓΔΒ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ 5 ΔΓΒ. ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μεῖζων· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἵσαι ἐκατέρα ἐκατέρα συσταθήσονται πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημειῷ ἐπὶ τὰ 10 αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις· ὅπερ ἐδει τελέσαι.

η'.

'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, ἔχῃ δὲ 15 καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην. .

"Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο πλευρὰς τὰς ΑΒ, ΑΓ ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς ΔΕ, ΔΖ ἵσας 20 ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ· ἔχέτω δὲ καὶ βάσιν τὴν ΒΓ βάσει τῇ ΕΖ ἵσην· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἐστιν ἵση.

'Ἐφαρμόζομένου γὰρ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ἐπὶ τὸ 25 ΔΕΖ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Β σημείου ἐπὶ τὸ Ε σημεῖον τῆς δὲ ΒΓ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΕΖ ἐφαρμόσει καὶ τὸ Γ σημεῖον ἐπὶ τὸ Ζ διὰ τὸ ἵσην εἰναι τὴν ΒΓ τῇ ΕΖ· ἐφαρμοσάσης δὴ τῆς ΒΓ ἐπὶ τὴν ΕΖ

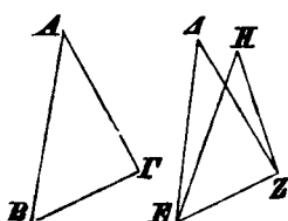
2. τῆς] corr. ex τῇ P. 3. ΓΒ] e corr. V; ΒΓΒF. 4.
ἴστιν P. ΔΓΒ] ΒΔΓ p. 5. ΔΓΒ] ΒΓΔ p. 13. ταῖς

[prop. V]. quare $\angle A\Delta\Gamma > \angle\Gamma\Delta B$ [z. ξνν. 8]. itaque multo magis $\angle \Gamma\Delta B > \angle\Gamma\Delta B$ [id.]. rursus quoniam $\Gamma B = \Delta B$, erit $\angle \Gamma\Delta B = \angle\Gamma\Delta B$ [prop. V]. sed demonstratum est, eundem multo maiorem esse; quod fieri non potest.

Ergo in eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eodem terminos, quos priores rectae, habentes; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et praeterea basim basi aequalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ duo latera AB , AG duobus lateribus ΔE , ΔZ aequalia habentes alterum alteri,
 $AB = \Delta E$ et $AG = \Delta Z$,
et praeterea habeant $B\Gamma = EZ$.
dico, etiam esse $\angle BAG = E\Delta Z$.

nam triangulo $AB\Gamma$ ad triangulum ΔEZ applicato et puncto B in E puncto posito recta autem $B\Gamma$ in EZ etiam Γ punctum in Z cadet, quia $B\Gamma = EZ$. applicata iam $B\Gamma$ rectae EZ etiam BA , ΓA cum $E\Delta$,

VIII. Boetius p. 380, 24.

$\delta\nu\sigma\iota$ V. 14. $\xi\gamma\pi\delta\epsilon]$ om. Proclus. 19. $\tau\alpha\varsigma]$ om. Pbp.
 $\delta\nu\sigma\iota$ V. 21. $B\Gamma]$ $A\Gamma F$, sed A eras. 25. $\tau\sigma\bar{\nu}\mu\acute{e}v]$ μὲν
 $\tau\sigma\bar{\nu}$ B. 29. $\delta\eta\bar{\eta}]$ δὲ Bb. $\xi\pi\iota\iota]$ in ras. m. 1 P.

έφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ, ΓΑ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. εἰ γὰρ βάσις μὲν ἡ ΒΓ ἐπὶ βάσιν τὴν EZ ἔφαρμόσει, αἱ δὲ ΒΑ, ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ οὐκ ἔφαρμόσουσιν ἀλλὰ παραλλάξουσιν ὡς αἱ EH, HΖ, συσταθήσονται 5 ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἀλλαι δύο εὐθεῖαι ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ πρὸς ἄλλων καὶ ἄλλων σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι. οὐ συνίστανται δέ· οὐκ ἄρα ἔφαρμοιομένης τῆς ΒΓ βάσεως ἐπὶ τὴν EZ βάσιν οὐκ ἔφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ, 10 ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. ἔφαρμόσουσιν ἄρα· ὥστε καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἐπὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ ΕΔΖ ἔφαρμόσει καὶ ἴση αὐτῇ ἔσται.

Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἴσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρᾳ καὶ τὴν βάσιν 15 τῇ βάσει ἴσην ἔχῃ, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἴσην ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἴσων εὐθειῶν περιεχομένην· διπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

Τὴν δοθεῖσαν γωνίαν εὐθύγραμμον δίχα 20 τεμεῖν.

Ἐστω ἡ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ. δεῖ δὴ αὐτὴν δίχα τεμεῖν.

Ελλήφθω ἐπὶ τῆς AB τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς ΑΓ τῇ ΑΔ ἴση ἡ AE, καὶ ἐπεξέγχθω ἡ ΔE, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔE τρίγωνον 25 ισόπλευρον τὸ ΔEZ, καὶ ἐπεξέγχθω ἡ AZ· λέγω, ὅτι ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς AZ· εὐθείας.

1. ἔφαρμόσουσιν P. ΒΑ, ΓΑ] PBbp; ΒΑ, ΑΓ V e
corr.; utrum praebeat F, discerni nequit. 8. συνίσταται p.
9. ἔφαρμόσουσιν PF. αἱ] supra m. rec. P. 10. ἔφαρ-

ΔZ congruent. nam si basis $B\Gamma$ cum basi EZ congruet, latera autem BA, AG cum EA, AZ non congruent, uerum extra cadent, ut EH, HZ , in eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos habentes. sed non constituuntur [prop. VII]. itaque fieri non potest, ut basi $B\Gamma$ ad basim EZ applicata non congruant etiam latera BA, AG cum EA, AZ . congruent igitur. quare etiam angulus BAG cum angulo EAZ congruet et ei aequalis erit [x. *ενν.* 7].

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et basim basi aequalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt; quod erat demonstrandum.

IX.

Datum angulum rectilineum in duas partes aequales diuidere.

Sit datus angulus rectilineus BAG . oportet igitur eum in duas partes aequales diuidere.

sumatur in AB quodus punctum A , et ab AG rectae AA aequalis abscindatur AE [prop. III], et ducatur AE , et in AE construatur triangulus aequilaterus AEZ [prop. I], et ducatur AZ . dico, angulum BAG recta AZ in duas partes aequales diuisum esse.

IX. Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 881, 1?.

μόσσουσι V. 11. ἐπι] supra F. 13. ταις] om. Pp. 14. τῇ βάσει τὴν βάσιν P; corr. m. 1. 19. εὐθύγραμμον γωνίαν Proclus. 23. ἐπι] γὰρ ἐπί P; ἀπί V, corr. m. 1. 27. γωνία] om. BF.

'Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ ΑΔ τῇ ΑΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΖ, δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΖ δυσὶ ταῖς ΕΑ, ΑΖ ἴσαι εἰ-σὸν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ βάσις ἡ ΔΖ βάσει τῇ ΕΖ ἵση ἔστιν· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΑΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΑΖ
5 ἵση ἔστιν.

'Η ἄρα δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΑΖ εὐθείας· ὅπερ ἔδει ποι-
ῆσαι.

ι'.

10 Τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πεπερασμένην δίχα τε μεῖν.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ τὴν ΑΒ εὐθεῖαν πεπερασμένην δίχα τε μεῖν.

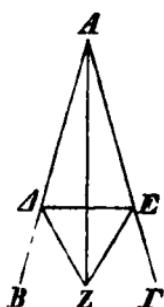
Συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τρίγωνον ἰσόπλευρον τὸ
15 ΑΒΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία δίχα τῇ ΓΔ εὐθείᾳ· λέγω, ὅτι ἡ ΑΒ εὐθεῖα δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ σημεῖον.

'Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΔ,
δύο δὴ αἱ ΑΓ, ΓΔ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἴσαι εἰσὶν
20 ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΒΓΔ ἵση ἔστιν· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ ΒΔ
ἵση ἔστιν.

'Η ἄρα δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ ΑΒ δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

4. ἔστιν] PF (in b ν eras.); ἔστιν uulgo; comp. B. 12. ᾧ] om. b p; m. 2 V. 13. εὐθεῖαν πεπερασμένην] P; om. Theon (BF V bp). 15. ΑΓΒ] ante Γ ras. 1 litt. F; ΓΒ in ras. V. Ante et post τῇ ras. F, sicut post εὐθεῖᾳ lin. 16. 17. τό] τόν comp. V. 19. δυσὶν V; δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ om. b (τῇ γβ γδ m. 2). 21. ἔστιν] ἔστι Vp; comp. Bb. 24. τέμνηται p. ποιῆσαι] δεῖξαι P, mg. m. 1 γρ. ποιῆσαι.

nam cum $\angle A = \angle E$, et AZ communis sit, duae rectae $\angle A$, AZ duabus EA , EZ aequales sunt altera alteri; et basis AZ basi EZ aequalis est. itaque $\angle \angle AZ - EAZ$ [prop. VIII].

Ergo datus angulus rectilineus BAG recta AZ in duas partes aequales diuisus est; quod oportebat fieri.

X.

Datam rectam terminatam in duas partes aequales dividere.

Sit data recta terminata AB . oportet igitur rectam terminatam AB in duas partes aequales diuidere.

construatur in ea triangulus ae-
quilaterus $AB\Gamma$ [prop. I], et angulus
 $\angle \Gamma B$ recta $\angle \Gamma A$ in duas partes ae-
quales diuidatur [prop. IX]. dico,
rectam AB in punto A in duas
partes aequales diuisam esse.

nam cum $\angle A\Gamma = \angle \Gamma B$, et ΓA communis sit, duae rectae $\angle A\Gamma$, ΓA duabus $B\Gamma$, ΓA aequales sunt altera alteri; et $\angle \angle A\Gamma A = B\Gamma A$. quare $\angle A = \angle B$ [prop. IV].

Ergo data recta terminata AB in punto A in duas partes aequales diuisa est; quod oportebat fieri.

X. Sext. Emp. p. 719, 26. Simplicius in phys. fol. 114v.
Proclus p. 204, 19. Boetius p. 381, 2?

ια'.

Τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

5 "Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον ἐπ' αὐτῆς τὸ Γ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΑΓ τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ
10 κείσθω τῇ ΓΔ ἴση ἡ ΓΕ, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔΕ τρίγωνον ἴσοπλευρον τὸ ΖΔΕ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΓ· λέγω, ὅτι τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΖΓ.

15 'Ἐπει γὰρ ἴση ἔστιν ἡ ΔΓ τῇ ΓΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΖ,
δύο δὴ αἱ ΔΓ, ΓΖ δυσὶ ταῖς ΕΓ, ΓΖ ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ βάσις ἡ ΔΖ βάσει τῇ ΖΕ ἴση ἔστιν·
γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΓΖ ἴση ἔστιν·
καὶ εἰσιν ἐφεξῆς. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν στα-
20 θεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἴσασι ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ
ἐκατέρα τῶν ἴσων γωνιῶν ἔστιν· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἐκα-
τέρα τῶν ὑπὸ ΔΓΖ, ΖΓΕ.

Τῇ ἄρα δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα
25 γραμμὴ ἥκται ἡ ΓΖ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

-
10. $\Gamma\Delta$] Δ in ras. est in b; ΔΓ in ras. V. 13. αὐτῇν
F et B m. 1 (corr. m. 2). δοθέντος] -έν- in ras. est in V.
14. γραμμὴ] ex γραμμῆι V. ΖΓ] ΓΖ p et P corr. ex ΖΓ.
15. ἐπει — ΓΖ] mg. m. 2 P. ΔΓ] in ras. P. 16. ΔΓ,
ΓΖ] Δ et Z eras. F; ΖΓ, ΓΔ B. 17. ἔστιν] P; ἔστι ulgo.
ut lin. 18. 19. ἐξῆς V; corr. m. 2. 23. τῇ] (alt.) ἡ V;
corr. m. 2. ΑΒ] in ras. P.

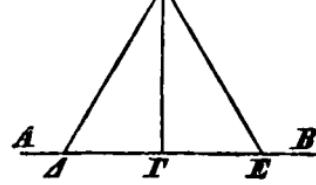
XI.

Ad datam rectam a dato punto in ea sito rectam perpendicularem erigere.

Sit data recta AB , punctum autem datum in ea situm Γ . oportet igitur a Γ punto rectae AB perpendiculararem rectam erigere.

sumatur in $\Delta\Gamma$ quoduis punctum Z , et ponatur

$ZE = \Gamma Z$ [prop. II], et in ΔE triangulus aequilaterus constratur ZZE [prop. I], et ducatur $Z\Gamma$. dico, ad datam rectam

BA a dato punto in ea sito Γ perpendiculararem erectam esse

rectam lineam $Z\Gamma$.

nam quoniam $\Delta\Gamma = \Gamma E$ et communis ΓZ , duae rectae $\Delta\Gamma$, ΓZ duabus $E\Gamma$, ΓZ aequales sunt altera alteri; et basis ΔZ basi ZE aequalis est. itaque $\angle\Delta\Gamma Z = E\Gamma Z$ [prop. VIII]; et deinceps sunt positi. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis [def. 10]. itaque $\Delta\Gamma Z$, $Z\Gamma E$ recti sunt.

Ergo ad datam rectam AB a dato punto in ea sito Γ perpendicularis recta linea ducta est ΓZ ; quod oportebat fieri.

XI. Boetius p. 381, 4.

i β'.

'Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

- 5 "Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἄπειρος ἡ *AB* τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, τὸ *Γ* δεῖ δὴ ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.
- 10 *Εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τὰ ἔτερα μέρη τῆς AB εὐθείας τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Γ διαστήματι δὲ τῷ ΓΔ κύκλος γεγράφθω ὁ *EZH*, καὶ τετμήσθω ἡ *EH* εὐθεῖα δίχα κατὰ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *GH, ΓΘ, ΓΕ* εὐθεῖαι· λέγω, ὅτι ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ *ΓΘ*.*
- 15

'Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ *HΘ τῇ ΘΕ*, κοινὴ δὲ ἡ *ΘΓ*, δύο δὴ αἱ *HΘ, ΘΓ* δύο ταῖς *ΕΘ, ΘΓ* ἵσαι εἰσὶν 20 ἑκατέρᾳ ἑκατέρᾳ· καὶ βάσις ἡ *GH* βάσει τῇ *GE* ἔστιν ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *ΓΘΗ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΕΘΓ* ἔστιν ἵση· καὶ εἰσὶν ἐφεξῆς. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, δόθῃ ἑκατέρᾳ τῶν ἵσων γωνιῶν ἔστιν, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐθεῖα κάθετος καλεῖται ἐφ' ἥν ἐφεστηκεν.

'Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν *AB* ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ *Γ*, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ *ΓΘ*· διέρ οὐδεὶς ποιῆσαι.

2. *Ante ἀπό ras.* 2 litt. P. 9. *γραμμὴν*] mg. m. recenti
V. *τῷ 11. μέν]* supra m. 1 P. κέντρῳ τῷ *Γ* καὶ διαστήματι
BFBp. 13. *εὐθεῖα]* P; om. Theon (*BFBp.*) 14. *ΓΕ]* e

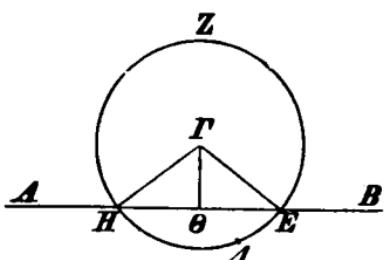
XII.

Ad datam rectam infinitam a dato puncto extra eam sito perpendiculararem rectam lineam ducere.

Sit data recta infinita AB punctum autem datum extra eam situm Γ . oportet igitur ad datam rectam infinitam AB a dato puncto extra eam sito Γ perpendiculararem rectam ducere.

sumatur enim in altera parte rectae AB quodus punctum A , et centro Γ radio autem ΓA circulus describa-

tur EZH [alr. 3], et recta EH in duas partes aequales secetur [prop. X] in Θ , et ducantur rectae $\Gamma H, \Gamma \Theta, \Gamma E$. dico, addatam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendiculararem ductam esse $\Gamma \Theta$.

nam cum $H\Theta = \Theta E$, et communis sit $\Theta \Gamma$, duae rectae $H\Theta, \Theta \Gamma$ duabus $E\Theta, \Theta \Gamma$ aequales sunt altera alteri. et basis ΓH basi ΓE aequalis est. itaque $\angle \Gamma \Theta H = E \Theta \Gamma$ [prop. VIII]. et deinceps positi sunt. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis adpellatur ad eam, super quam erecta est [def. 10].

Ergo ad datam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendicularis ducta est $\Gamma \Theta$; quod oportebat fieri.

XII. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 381, 7.

corr. m. 2 P, E dub. in F. ενθεται] P; om. Theon (BFV
bp). 16. χάθετος] ante τ ras. V, ut lin. 28. 19. ΘΓ] ΓΘ
BF. ΗΘ, ΘΓ] ΘΓ, ΘΗ e corr. P; ΓΘ, ΘΗ B; H et Γ
eras. F. δυσλ BF.

ιγ'.

'Εὰν εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῆῃ, ἥτοι δύο ὁρθὰς ἡ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ποιήσει.

5 Εὐθεῖα γάρ τις ἡ AB ἐπ' εὐθεῖαν τὴν $ΓΔ$ σταθεῖσα γωνίας ποιείτω τὰς ὑπὸ $ΓΒΑ$, $ABΔ$ λέγω, ὅτι αἱ ὑπὸ $ΓΒΑ$, $ABΔ$ γωνίαι ἥτοι δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἡ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι.

Ἐλ μὲν οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ $ΓΒΑ$ τῇ ὑπὸ $ABΔ$,
 10 δύο ὁρθαῖς εἰσιν. εἰ δὲ οὕ, ἥχθω ἀπὸ τοῦ B σημείου τῇ $ΓΔ$ [εὐθείᾳ] πρὸς ὁρθὰς ἡ BE · αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ δύο ὁρθαῖς εἰσιν· καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ $ΓΒE$ δυσὶ ταῖς ὑπὸ $ΓΒΑ$, ABE ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ $EBΔ$ · αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ τρισὶ ταῖς ὑπὸ $ΓΒΑ$,
 15 ABE , $EBΔ$ ἵσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ $ΔΒA$ δυσὶ ταῖς ὑπὸ $ΔΒE$, EBA ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ $ABΓ$ · αἱ ἄρα ὑπὸ $ΔΒA$, $ABΓ$ τρισὶ ταῖς ὑπὸ $ΔΒE$, EBA , $ABΓ$ ἵσαι εἰσίν. ἐδείχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ τρισὶ ταῖς αὐταῖς ἵσαι· τὰ δὲ τῷ
 20 αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἵσα· καὶ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ ἄρα ταῖς ὑπὸ $ΔΒA$, $ABΓ$ ἵσαι εἰσίν· ἀλλὰ αἱ ὑπὸ $ΓΒE$, $EBΔ$ δύο ὁρθαῖς εἰσιν· καὶ αἱ ὑπὸ $ΔΒA$, $ABΓ$ ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν.

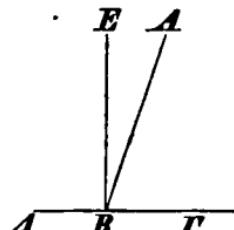
'Εὰν ἄρα εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῆῃ,

2. 'Εάν] P m. 2, Proclus p. 292, 15, Philop. in anal. II; in V ε rubro colore postea additum, ut saepe in hoc codice litterae initiales, α in ras. (sed lin. 24 ὡς ἄν); ὅταν P m. 1, Philop. in phys.; ως ἄν Theon (BF bp, Psellus et sine dubio V m. 1), Proclus errore librarii p. 291, 20. 3. δυσὶν] δύο Proclus. 10. οὐ] post ras. 1 litt. V. 11. εὐθεῖα] P mg. m. 1; om. BFV bp. 12. εἰσιν] P, εἰσι uulgo. 13. ἔστιν] P, ἔστι uulgo. 14. τρισὶ] ex τρισὶν m. 2 P. 15. εἰσιν]

• XIII.

Si recta super rectam lineam erecta angulos efficerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet.

nam recta aliqua AB super rectam $\Gamma\Delta$ erecta angulos efficiat ΓBA , ABA . dico, angulos ΓBA , ABA aut duos rectos esse aut duobus rectis aequales.

iam si $\Gamma BA = ABA$, duo recti sunt [def. 10]. sin minus, a B puncto ad rectam $\Gamma\Delta$ perpendicularis ducatur BE [prop. XI]. itaque ΓBE , $EB\Delta$ duo recti sunt. et quoniam $\Gamma BE = \Gamma BA + ABE$, communis adiiciatur $EB\Delta$. itaque $\Gamma BE + EB\Delta = \Gamma BA + ABE + EB\Delta$ [$\kappa. \xi\nu\nu. 2$]. rursus quoniam $\Delta BA = \Delta BE + EBA$, communis adiiciatur $AB\Gamma$. itaque $\Delta BA + AB\Gamma = \Delta BE + EBA + AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, etiam $\Gamma BE + EB\Delta$ iisdem tribus aequales esse. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [$\kappa. \xi\nu\nu. 1$]. quare etiam

$$\Gamma BE + EB\Delta = \Delta BA + AB\Gamma.$$

uerum $\Gamma BE + EB\Delta$ duo recti sunt. itaque etiam $\Delta BA + AB\Gamma$ duobus rectis sunt aequales.

Ergo si recta super rectam lineam erecta angulos

XIII. Simplic. in phys. fol. 14. Philopon. in phys. h IIII,
in anal. II p. 65. Psellus p. 36, 40. Boetius p. 381, 9.

εἰστιν PBV; comp. b. 16. *ἴσην*] corr. ex *ἴσα* V. *ἴστιν*] PF,
comp. b, *ἴστιν* uulgo. 17. *ἄρα*] *ἄρα γωνίας* (in ras.) *αἱ* V.
20. *κατέ*] (alt.) post ea add. V; in mg. add. m. 2: *αἱ δύο*.
21. *εἰσιν* *ἴσαι* p. 22. *εἰσιν*] PF; comp. Bb; *εἰσιν* uulgo. *αἱ*] om. V. 23. *ἄρα*] om. BF. 24. *Ἐάν*] *ὡς* *ἄν* PBFVbp.

ἥτοι δύο ὄρθαις ἢ δυσὶν ὄρθαις ἵσας ποιήσει· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

ιδ̄.

Ἐὰν πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ ση-
5 μείῳ δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κεί-
μεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὄρθαις ἵσας
ποιῶσιν, ἐπ’ εὐθείας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐ-
θεῖαι.

Πρὸς γάρ τινι εὐθείᾳ τῇ *AB* καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
10 σημείῳ τῷ *B* δύο εὐθεῖαι αἱ *BΓ*, *BΔ* μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς ὑπὸ *ABΓ*, *ABΔ*
δύο ὄρθαις ἵσας ποιείτωσαν· λέγω, ὅτι ἐπ’ εὐθείας
ἔστι τῇ *ΓΒ* ἢ *BΔ*.

Ἐτ γὰρ μή ἔστι τῇ *BΓ* ἐπ’ εὐθείας ἢ *BΔ*, ἔστω
15 τῇ *ΓΒ* ἐπ’ εὐθείας ἢ *BE*.

Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖα ἡ *AB* ἐπ’ εὐθεῖαν τὴν *ΓΒΕ*
ἐφέστηκεν, αἱ ἄρα ὑπὸ *ABΓ*, *ABE* γωνίαι δύο ὄρ-
θαις ἵσαι εἰσίν· εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *ABΓ*, *ABΔ* δύο
ὄρθαις ἵσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ *ΓΒA*, *ABE* ταῖς ὑπὸ *ΓΒA*,
20 *ABΔ* ἵσαι εἰσίν. κοινὴ ἀφηρησθω ἡ ὑπὸ *ΓΒA*· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ *ABE* λοιπῇ τῇ ὑπὸ *ABΔ* ἔστιν ἵση, ἡ
ἔλάσσων τῇ μεῖζον· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκάν
ἐπ’ εὐθείας ἔστιν ἡ *BE* τῇ *ΓΒ*. δύοις δὴ δεῖξομεν,
ὅτι οὐδὲ ἄλλῃ τις πλὴν τῇ *BΔ*· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἔστιν
25 ἡ *ΓΒ* τῇ *BΔ*.

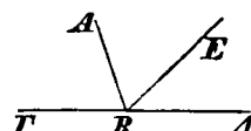
1. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :— B F V; om. b p; δεῖξαι mg. m. 2
F V.
2. δεῖξαι] ποιῆσαι P, corr. m. 2. 4. εὐθείᾳ γραμμῇ
F. 5. εὐθεῖαι ἔξης Proclus; cfr. p. 295, 17. κείμεναι] om.
Proclus.
6. δυσὶν] δύο Proclus. 13. ἔστιν P, ut lin. 14.
14. *BΓ*] corr. ex *ΓΒ* V. 15. *ΓΒ*] *BΓ* b. 17. αἱ] ἡ e
corr. B. δυσὶν V. 18. εἰσὶν δέ P. δυσὶν V. 19. (όρ-)
θαις — 20. εἰσὶν] postea add. in V in imo folio. 20. εἰσὶν]

effecerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet; quod erat demonstrandum.

XIV.

Si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales effecerint, in eadem erunt linea recta.

Nam ad rectam aliquam AB et punctum eius B

duae rectae $B\Gamma$, BA non in eadem parte positae angulos deinceps positos $AB\Gamma$, ABA duobus rectis aequales efficiant. dico, ΓB et BA in eadem recta esse.

nam si $B\Gamma$ et BA non sunt in eadem recta, ΓB et BE in eadem recta sint.

iam quoniam recta AB super rectam ΓBE erecta est, $\angle A\Gamma B + ABE$ duobus rectis aequales sunt [prop.XIII]. uerum etiam $AB\Gamma + ABA$ duobus rectis aequales sunt. itaque $\Gamma BA + ABE = \Gamma BA + ABA$ [x. ἔνν. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle \Gamma BA$. itaque $\angle ABE = ABA$ [x. ἔνν. 3], minor maiori; quod fieri non potest. quare BE et ΓB non sunt in eadem recta. similiter idem de quavis alia recta praeter BA demonstrabimus. itaque ΓB et BA in eadem recta sunt.

XIV. Simplic. ad Arist. de coel. fol. 131^v. Philop. ad anal. II fol. 4^v. Boetius p. 381, 11.

PF; εἰσιν οὐλγο. κοινή — 21. τῆς ὑπό] in ras. in summa pag. V. 21. λοιπῇ] λοι. V. 22. ἐλάττων F. 23. ΓΒ] BΓ P. et V sed corr. 24. οὐδ' p. 25. τῆς] sequitur ras. 1 litt. in V, τῆς comp. b.

Ἐὰν ἄρα πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὐθεῖας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

ιε'.

Ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν.

Δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ AB , $ΓΔ$ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ E σημεῖον· λέγω, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ μὲν 10 ὑπὸ AEG γωνία τῇ ὑπὸ $ΔEB$, ἡ δὲ ὑπὸ $ΓEB$ τῇ ὑπὸ $AEΔ$.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ AE ἐπ' εὐθεῖαν τὴν $ΓΔ$ ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ $ΓEA$, $AEΔ$, αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓEA$, $AEΔ$ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ $ΔE$ ἐπ' εὐθεῖαν τὴν AB ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$, αἱ ἄρα ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. ἔδειχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ $ΓEA$, $AEΔ$ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓEA$, $AEΔ$ ταῖς ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$ ἴσαι 20 εἰσίν. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ $AEΔ$. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $ΓEA$ λοιπῇ τῇ ὑπὸ $BEΔ$ ἵση ἔστιν· ὅμοιώς δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ $ΓEB$, $ΔEA$ ἴσαι εἰσίν.

Ἐὰν ἄρα δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν· ὅπερ ἔδει 25 δεῖξαι.

4. αἱ] om. V. 7. ποιοῦσιν] κοινός Proclus, ποιήσουσιν (uel -σι) codd.; cfr. lin. 24. 12. ἐφέστηκεν BF. 13. $ΓEA$ — 18. ὁρθαῖς] in ras. V. 14. εἰσίν] PBF; comp. b; εἰσὶν uulg. 15. ἐπ'] ἐπὶ Pb. ἐφέστηκεν PBF. 16. αἱ ἄρα ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$] mg. m. 1 p. 19. ἄρα] om. F. ταῖς] ἄρα ταῖς F. 20. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσὶν uulg. ἀφηρησθω V. 21.

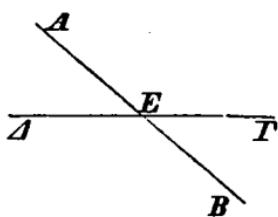
Ergo si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficerint, in eadem erunt linea recta; quod erat demonstrandum.

XV.

Si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt.

Nam duae rectae $AB, \Gamma\Delta$ inter se secant in punto E . dico, esse $\angle AEG = \angle AEB$ et $\angle GEB = \angle AE\Delta$.

nam quoniam recta AE super rectam $\Gamma\Delta$ erecta

est angulos efficiens $\Gamma EA, AE\Delta$, anguli $\Gamma EA, AE\Delta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. rursus

quotoniam recta ΔE super rectam AB erecta est angulos efficiens $AE\Delta, \Delta EB$, anguli $AE\Delta, \Delta EB$ duobus rectis aequales sunt [id.] sed demonstratum est, etiam angulos $\Gamma EA, AE\Delta$ duobus rectis aequales esse. quare $\Gamma EA + AE\Delta = AE\Delta + \Delta EB$ [x. ἔvv. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle AE\Delta$. itaque $\Gamma EA = BE\Delta$ [x. ἔvv. 3]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle GEB = \angle EA$.

Ergo si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt; quod erat demonstrandum.

XV. Boetius p. 381, 15.

ΓEA] litt. EA in ras. V. $BE\Delta$] ΔEB B et in ras. V.
 $\delta\eta\gamma$] δέ b, et V m. 1 sed corr. 24. ποιῶσιν F.

[Πόρισμα.]

'Εκ δὴ τούτου φανερὸν ὅτι, ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσας ποιήσουσιν.]

5

ις'.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν μείζων ἐστίν.

"Εστω τριγώνον τὸ *ABG*, καὶ προσεκβλήσθω αὐτῷ τοῦ μία πλευρὰ ἡ *BG* ἐπὶ τὸ *A*. λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *AGA* μείζων ἐστὶν ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῶν ὑπὸ *GBA*, *BAG* γωνιῶν.

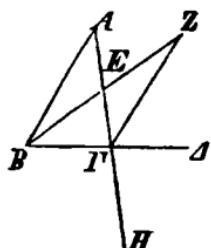
Τετρήσθω ἡ *AG* δίχα κατὰ τὸ *E*, καὶ ἐπικευχθεῖσα ἡ *BE* ἐκβεβλήσθω ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τὸ *Z*, καὶ κείσθω τῇ *BE* ἵση ἡ *EZ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZG*, καὶ διήχθω ἡ *AG* ἐπὶ τὸ *H*.

'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν *AE* τῇ *EG*, ἡ δὲ *BE* τῇ *EZ*, δύο δὴ αἱ *AE*, *EB* δυσὶ ταῖς *GE*, *EZ* ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AEB* γωνίᾳ 20 τῇ ὑπὸ *ZEG* ἵση ἐστίν· κατὰ κορυφὴν γάρ· βάσις ἄρα ἡ *AB* βάσει τῇ *ZG* ἵση ἐστίν, καὶ τὸ *ABE* τριγώνον τῷ *ZEG* τριγώνῳ ἐστὶν ἴσον, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα 25 ἐστὶν ἡ ὑπὸ *BAC* τῇ ὑπὸ *EHZ*. μείζων δέ ἐστιν ἡ

1. πόρισμα — 4. ποιῶσιν] om. PVb et alter codex Grynaei; in p legitur a m. 2; in B in imo mg. m. 1; habent F, Proclus, Psellus p. 36; in V mg. m. 2 legitur cum altero cod. Grynaei: ἐκ δὴ τούτου φανερὸν, ὅτι ἐὰν ὁσαιδηποτοῦν εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέσσαρας ὁρθαῖς ἵσας ποιήσουσι; idem mg. m. 1 praebent F (τέτρασιν, ποιήσουσιν) et b (τέτταρσιν, ποιήσουσιν) et habuit Psellus; Proclus

XVI.

In quois triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utrouis angulo interiore et opposito maior est.

Sit triangulus ABG , et producatur unum latus eius BG ad A punctum. dico esse $\angle AGB > \angle GBA$ et $\angle AGB > \angle BAG$.

secetur AG in duas partes aequales in E [prop. X], et ducta BE producatur in directum ad Z , et ponatur $EZ = BE$, et ducatur ZG , et educatur AG ad H .

iam quoniam $AE = EG$ et $BE = EZ$, duae rectae AE , EB duabus GE , EZ aequales sunt altera alteri. et $\angle AEB = \angle ZEG$ (nam ad uerticem eius est) [prop. XV]. itaque basis AB basi ZG aequalis est et $\triangle ABE = \triangle ZEG$, et reliqui anguli reliquis aequales sunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV]. itaque $\angle BAE = \angle EGD$. uerum

XVI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 17.

p. 305, 4 de suo adiicit. praeterea in V mg. m. 1 reperitur: πόρισμα. ἐν δὴ τούτοις φανερόν, ὅτι ἔαν ὁσαιδηποτοῦν εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλας ποιήσουσιν. Zambertus nullum omnino porisma habet, Campanus id, quod recepimus. 2. τέμνωσιν p. 3. πρὸς τῇ τομῇ] Bp; τέτταρας Proclus. αἱ πρὸς τῇ τομῇ γωνίαι F. τέτταρειν] BFp; τέτταρειν Proclus. 4. ἵσαι] ἵσαι F. ποιήσουσιν] Bp; ποιούσιν Proclus; εἰσὶν F. 6. τῶν πλευρῶν] πλευρᾶς Proclus; τῶν πλευρᾶς V, sed corr. προσ- e corr. V. 7. τοῦ τριγώνου γωνία Proclus. 8. ἀπεναντίων B. γωνιῶν] P, Boetius, Campanus; om. Proclus et Theon (BFbp; in V comp. add. m. 2). 12. ἀπεναντίων B. 14. Post BE ras. 2 litt. P. ἐπ' εὐθεῖας] P; om. Theon (BFVbp). 16. H] K in ras. p. 20. ἔστιν] comp. b; ἔστι BF. 21. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι uulgo. 25. μετέξω P, corr. m. 2.

ὑπὸ ΕΓΔ τῆς ὑπὸ ΕΓΖ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΔ τῆς ὑπὸ ΒΑΕ. Ὄμοιώς δὴ τῆς ΒΓ τετμημένης δίχα δειχθήσεται καὶ ἡ ὑπὸ ΒΓΗ, τουτέστιν ἡ ὑπὸ ΑΓΔ, μεῖζων καὶ τῆς ὑπὸ ΑΒΓ.

- 5 Παντὸς ἄρα τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἔκτος γωνία ἐκατέφασ τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν μεῖζων ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιξ'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

"Ἐστω τριγώνον τὸ ΑΒΓ· λέγω, ὅτι τοῦ ΑΒΓ τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάττονες εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

'Ἐκβεβλήσθω γὰρ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Δ.

- 15 Καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΑΒΓ ἔκτος ἐστι γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ, μεῖζων ἐστὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῆς ὑπὸ ΑΒΓ. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ μεῖζονες εἰσιν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· αἱ 20 ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσιν. δύοις δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσι καὶ ἔτι αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ.

Παντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. ΑΓΔ] ΑΓΔ καὶ F. 2. δῇ] BF bp; δέ P et V inser-tum m. 2. τετμημένης] τιθείσης B. 6. ἀπεναντίων B. 7. γωνιῶν] P; om. Theon (BF V bp). δεῖξαι] PBp et e corr. V; :~ F; ποιῆσαι V m. 1, b. 10. εἰσιν P. μεταλαμβανόμεναι] -αι eras. V. 13. ἐλάσσονες BVb. εἰσιν PF. 15. ΑΒΓ] ΒΓ ευαν. F. 16. ἐστίν P. ἀπεναντίων B, sed corr. m. 1. 19. δυστή B. εἰσιν ίσαι B. 20. ἐλάττονες F. 21. ὑπό] om. Pp; m. 2 PF. 22. εἰσιν PF, comp. b.

$\angle E\Gamma A > E\Gamma Z$ [x. ἔνν. 8]. quare $\angle A\Gamma A > BAE$. similiter recta $B\Gamma$ in duas partes aequales secta demonstrabitur etiam $\angle B\Gamma H > AB\Gamma$, h. e.

$\angle A\Gamma A > AB\Gamma$.

Ergo in quoquis triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utrouis angulo interiore et opposito maior est; quod erat demonstrandum.

XVII.

Cuiusvis trianguli duo anguli duobus rectis minores sunt quoquo modo coniuncti.

Sit triangulus $AB\Gamma$. dico, angulos duos trianguli $AB\Gamma$ duobus rectis minores esse quo modo coniunctos.

producatur enim $B\Gamma$ ad A . et quoniam in triangulo $AB\Gamma$ extrinsecus positus est angulus $A\Gamma A$, maior est angulo interiore et opposito $AB\Gamma$ [prop. XVI]. communis adiiciatur $A\Gamma B$. itaque

$A\Gamma A + A\Gamma B > AB\Gamma + B\Gamma A$ [x. ἔνν. 4].

uerum $A\Gamma A + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque $AB\Gamma + B\Gamma A$ duobus rectis minores sunt. similiter demonstrabimus, etiam $B\Gamma A + A\Gamma B$ et praeterea $\Gamma AB + AB\Gamma$ duobus rectis minores esse.

Ergo cuiusvis trianguli duo anguli duobus rectis minores sunt quoquo modo coniuncti; quod erat demonstrandum.

XVII. Proclus p. 184, 1. Boetius p. 381, 19.

24. ἐλάτορες F. εἰσιν PF; comp. b. δεῖξαι] ποιῆσαι V,
sed supra scr. δεῖξαι m. 1.

ιη'.

Παντὸς τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει.

"Εστω γὰρ τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* μείζονα ἔχον τὴν *ΑΓ* πλευρὰν τῆς *ΑΒ*. λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ *ΒΓΑ*.

'Ἐπεὶ γὰρ μείζων ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*, κείσθω τῇ *ΑΒ* ἵση ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΒΔ*.

Καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ *ΒΓΔ* ἔκτος ἐστι γωνία ἡ 10 ὑπὸ *ΑΔΒ*, μείζων ἐστὶ τῆς ἔντος καὶ ἀπεναντίου τῆς ὑπὸ *ΔΓΒ*. ἵση δὲ ἡ ὑπὸ *ΑΔΒ* τῇ ὑπὸ *ΑΒΔ*, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ *ΑΒ* τῇ *ΑΔ* ἐστιν ἵση· μείζων ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΒΔ* τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ*. πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ*.

15 *Παντὸς ἄρα τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει· ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι.*

ιθ'.

Παντὸς τριγώνου ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει.

20 "Εστω τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ *ΑΒΓ* γωνίαν τῆς ὑπὸ *ΒΓΑ*. λέγω, ὅτι καὶ πλευρὰ ἡ *ΑΓ* πλευρᾶς τῆς *ΑΒ* μείζων ἐστίν.

Εἰ γὰρ μή, ἦτοι ἵση ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ* ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἐστιν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ*. ἵση 25 γὰρ ἂν ἦν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* τῇ ὑπὸ *ΑΓΒ*. οὐκ ἐστι δέ· οὐκ ἄρα ἵση ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῇ *ΑΒ*. οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἐστὶν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*. ἐλάσσων γὰρ ἂν ἦν

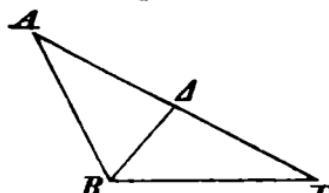
6. ἐστίν P. 8. καὶ — *ΒΔ*] mg. m. 1 P. 9. *ΒΓΔ*] PBF; *ΒΔΓ* nulgo. 10. *ΑΔΒ*] corr. ex *ΑΒΔ* F. 11. *ΔΓΒ*] Pp; *ΑΓΒ* BFb et e corr. V. 12. *ΑΒ*] supra scriptum *Δ* b m. 1. 13. πολλῷ — 14. *ΑΓΒ*] mg. m. 1 P. 14. ἐστίν P. 16. ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι] om. Bbp; m. 2 add. V.

XVIII.

In quoquis triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit.

Sit enim triangulus $AB\Gamma$ habens $A\Gamma > AB$. dico, etiam esse $\angle A\Gamma\Gamma > \angle B\Gamma\Gamma$.

nam quoniam $A\Gamma > AB$, ponatur $AA = AB$

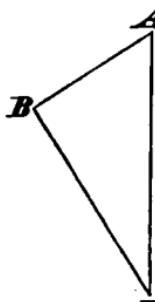

[prop. II], et ducatur $B\Delta$. et quoniam in triangulo $B\Gamma\Delta$ extrinsecus positus est $\angle A\Delta B$, erit $\angle A\Delta B > \angle \Gamma\Delta B$, qui interior est et oppositus [prop. XVI]. sed $\angle A\Delta B = \angle B\Delta\Gamma$, quoniam etiam $AB = AA$ [prop. V]. itaque etiam $\angle A\Delta B > \angle A\Gamma B$. quare multo magis $\angle A\Gamma\Gamma > \angle A\Gamma B$ [x. ἔνν. 8].

Ergo in quoquis triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit; quod erat demonstrandum.

XIX.

In quoquis triangulo sub maiore angulo maius latus subtendit.

Sit triangulus $AB\Gamma$ habens

$\angle A\Gamma\Gamma > \angle B\Gamma\Gamma$.

dico, etiam esse $A\Gamma > AB$.

nam si minus, aut $A\Gamma = AB$ aut $A\Gamma < AB$. iam non est $A\Gamma = AB$. tum enim esset $\angle A\Gamma\Gamma = \angle A\Gamma B$ [prop. V];

uerum non est. itaque non est $A\Gamma = AB$. neque uero $A\Gamma < AB$. tum enim esset $\angle A\Gamma\Gamma < \angle A\Gamma B$

XVIII. Boetius p. 381, 21.

XIX. Boetius p. 381, 23.

21. $B\Gamma\Gamma$] corr. ex $\Gamma\Gamma\Gamma$ b.

26. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ P.

η] in ras. 3 litt. m. 1 P.

καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* τῆς ὑπὸ *ΑΓΒ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση ἔστιν. μείζων ἄρα ἔστιν ἡ *ΑΓ* τῆς *ΑΒ*.

Παντὸς ἄρα τριγώνου ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ
5 μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κ'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

"Ἐστω γὰρ τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ*· λέγω, ὅτι τοῦ *ΑΒΓ* 10 τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι, αἱ μὲν *ΒΑ*, *ΑΓ* τῆς *ΒΓ*, αἱ δὲ *ΑΒ*, *ΒΓ* τῆς *ΑΓ*, αἱ δὲ *ΒΓ*, *ΓΑ* τῆς *ΑΒ*.

Διήκθω γὰρ ἡ *ΒΑ* ἐπὶ τὸ *Δ* σημεῖον, καὶ οὐσθῶ τῇ *ΓΑ* ἵση ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΔΓ*.

15 Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ *ΔΑ* τῇ *ΑΓ*, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* τῇ ὑπὸ *ΑΓΔ*· μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΓΔ* τῆς ὑπὸ *ΑΔΓ*· καὶ ἐπεὶ τρίγωνόν ἔστι τὸ *ΔΓΒ* μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ *ΒΓΔ* γωνίαν τῆς ὑπὸ *ΒΔΓ*, ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, ἡ 20 *ΔΒ* ἄρα τῆς *ΒΓ* ἔστι μείζων. ἵση δὲ ἡ *ΔΑ* τῇ *ΑΓ*· μείζονες ἄρα αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* τῆς *ΒΓ*· ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ μὲν *ΑΒ*, *ΒΓ* τῆς *ΓΑ* μείζονές εἰσιν, αἱ δὲ *ΒΓ*, *ΓΑ* τῆς *ΑΒ*.

XX. Boetius p. 381, 25.

1. ἔστιν P. 2. τῆς] τῇ b. 3. ἔστιν] PFV; comp. b; ἔστι uulgo. 4. ἄρα] mg. V. 5. ἔστιν] comp. b; ἔσται F. 6. τοῦ] e corr. V. 7. ταῖς λοιπαῖς V; corr. m. 1. 8. εἰσι] εἰσιν PF; comp. b. 9. διτι] om. F. 10. τριγώνον] -ον e corr. V. 11. ΒΓ] ΓΒ BF, et V corr. ex ΒΓ. 12. ΑΓ] ΔΓ F. 14. τῇ] corr. ex τῆς V. 15. ΔΓ] ΓΔ F.

[prop. XVIII]. uerum non est, itaque non est $\angle A\Gamma < \angle AB$. demonstratum autem est, ne aequalem quidem esse. quare $\angle A\Gamma > \angle AB$.

Ergo in quois triangulo sub maiore angulo maius latus subtendit; quod erat demonstrandum.

XX.

In quois triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta.

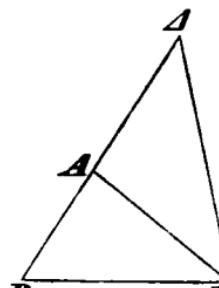
Sit enim triangulus $AB\Gamma$. dico, in triangulo $AB\Gamma$ duo latera reliquo maiora esse quoquo modo coniuncta, $BA + A\Gamma > B\Gamma$, $AB + B\Gamma > A\Gamma$, $B\Gamma + \Gamma A > AB$.

educatur enim BA ad Δ . punctum, et ponatur

$\Delta A = \Gamma A$, et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam $\Delta A = A\Gamma$, erit etiam

$\angle A\Delta\Gamma = A\Gamma\Delta$ [prop. V].

itaque $\angle B\Gamma\Delta > A\Delta\Gamma$ [$\kappa. \xi\pi\nu. 8$]. et quoniam triangulus est $\Delta\Gamma B$ maiorem habens angulum $B\Gamma\Delta$ angulo $B\Delta\Gamma$, sub maiore autem angulo

maiis latus subtendit, erit $\Delta B > B\Gamma$

[prop. XIX]. uerum $\Delta A = A\Gamma$. itaque

$BA + A\Gamma > B\Gamma$.¹⁾)

similiter demonstrabimus, esse etiam

$AB + B\Gamma > \Gamma A$ et $B\Gamma + \Gamma A > AB$.

1) Nam $\Delta B = \Delta A + AB$.

15. ἔστι] comp. b; ἔστιν PF. 16. Post $A\Gamma\Delta$ add. ἀλλ' ή ὅποι
BΓΔ γωνία τῆς υπὸ AΓΔ μείζων ἔστι mg. m. 1 V, mg. m.
recenti p. 17. AΔΓ] corr. ex AΓΔ F. 18. ἔστιν P.
BΔΓ] corr. ex AΔΓ V; ΔAB uel ΔAΓ F. seq. ras. magna
P. 20. ἔστιν P. ΔA] AΔ F. ΔA τῇ AΓ] ΔB ταῖς
AB, AΓ e corr. p m. recenti (fuerat ΔA τῇ AΓ), Campanus,
Zambertus. V in mg. habet: ἵη δὲ ή ΔB ταῖς AB, AΓ μείζο-
νες ἀραι αἱ BA, AΓ τῆς BΓ ad ἵη lin. 20 relata.

Παντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κα'.

Ἐὰν τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ
5 τῶν περάτων δύο εὑθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν,
αἱ συσταθεῖσαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο
πλευρῶν ἐλάττονες μὲν ἔσονται, μείζονα δὲ
γωνίαν περιέχουσιν.

Τριγώνου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν
10 τῆς *ΒΓ* ἀπὸ τῶν περάτων τῶν *Β*, *Γ* δύο εὐθεῖαι ἐν-
τὸς συνεστάτωσαν αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ*· λέγω, ὅτι αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ*
τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τῶν *ΒΑ*, *ΑΓ*
ἐλάσσονες μέν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσι τὴν
ὑπὸ *ΒΔΓ* τῆς ὑπὸ *ΒΑΓ*.

15 Διήγειν γὰρ ἡ *ΒΔ* ἐπὶ τὸ *Ε*. καὶ ἐπεὶ παντὸς
τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσιν,
τοῦ *ΑΒΕ* ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΑΒ*, *ΑΕ*
τῆς *ΒΕ* μείζονές εἰσιν· κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΕΓ*·
αἱ ἄρα *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονές εἰσιν. πά-
20 λιν, ἐπεὶ τοῦ *ΓΕΔ* τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΓΕ*,
ΕΔ τῆς *ΓΔ* μείζονές εἰσιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΔΒ*·
αἱ *ΓΕ*, *ΕΒ* ἄρα τῶν *ΓΔ*, *ΔΒ* μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ
τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονες ἐδείχθησαν αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* πολλῷ
ἄρα αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΔ*, *ΔΓ* μείζονές εἰσιν.

XXI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 26.

2. εἰσιν *P.* 4. πλευρῶν δύο εὐθεῖαι συσταθῶσιν ἐντὸς
ἀπὸ τῶν περάτων ἀρξάμεναι αἱ *Proclus*. 6. δύο] om. *Pro-*
clus. 7. ἐλάττονες *F*, *Proclus*. 8. περιέχουσι *Proclus*, *Vb p.*
11. *ΔΓ* πλευραὶ τῶν *P.* 13. εἰσι *Vb p.* περιέχουσιν *P F*.

Ergo in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliquis duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent.

In triangulo enim $AB\Gamma$ in uno latere $B\Gamma$ a terminis B, Γ duae rectae intus coniungantur $BA, \Delta\Gamma$. dico, esse $BA + \Delta\Gamma < BA + A\Gamma$ et $\angle B\Delta\Gamma > B\Delta\Gamma$.

educatur enim $B\Delta$ ad E . et quoniam in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt [prop. XX],

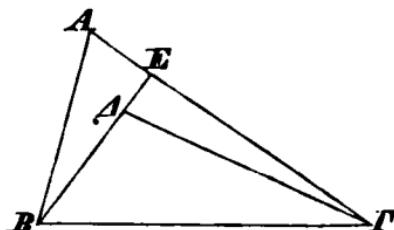
in triangulo ABE erunt
 $AB + AE > BE$. communis adiiciatur $E\Gamma$. itaque
 $BA + \Delta\Gamma > BE + E\Gamma$ [x. §v. 4]. rursus quoniam in ΓEA triangulo
 $\Gamma E + EA > \Gamma A$,

communis adiiciatur ΔB . itaque

$\Gamma E + EB > \Gamma A + \Delta B$.

sed demonstratum est $BA + \Delta\Gamma > BE + E\Gamma$. itaque multo magis $BA + \Delta\Gamma > BA + \Delta\Gamma$.

-
14. $B\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta B$ F. 15. E] euān. F. 16. εἰσιν] PF;
 comp. b; εἰσι uulgo. 17. Post πλευραῖς in P del. τῆς λοιπῆς
 μετ. 18. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. προσ- supra
 m. 2 b. ΕΓ] $B\Gamma$ P. 19. εἰσιν] FP, comp. b; εἰσι uulgo.
 20. ΓEA] Δ add. m. 2 F. 21. εἰσιν] PFV; εἰσι uulgo.
 ΔB] $B\Delta$ b. 22. ἀραι ΓE , EB F. 23. $B\Delta$] corr. in AB
 V. 24. $\Delta\Gamma$] $A\Gamma$ F. εἰσιν] PF; εἰσι uulgo.

Πάλιν, ἐπεὶ παντὸς τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον μείζων ἐστίν, τοῦ ΓΔΕ ἄρα τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΓΕΔ. διὰ ταύτα τοίνυν καὶ τοῦ ΑΒΕ τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΑΓ. ἀλλὰ τῆς ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐδείχθη ἡ ὑπὸ ΒΔΓ πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.

'Εὰν ἄρα τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ 10 τῶν περάτων δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν, αἱ συσταθεῖσαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ἐλάττονες μὲν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσιν· ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι.

κβ'.

15 'Ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις [εὐθείαις], τρίγωνον συστήσασθαι· δεῖ δὲ τὰς δύο τῆς λοιπῆς μείζονας εἶναι πάντη μεταλαμβανομένας [διὰ τὸ καὶ παντὸς τριγώνου τὰς δύο πλευρὰς τῆς λοιπῆς μείζονας 20 εἶναι πάντη μεταλαμβανομένας].

"Ἐστωσαν αἱ δοθείσαι τρεῖς εὐθεῖαι αἱ Α, Β, Γ, ᾧν αἱ δύο τῆς λοιπῆς μείζονες ἐστωσαν πάντη μεταλαμβανόμεναι, αἱ μὲν Α, Β τῆς Γ, αἱ δὲ Α, Γ τῆς Β, καὶ ἔτι αἱ Β, Γ τῆς Α· δεῖ δὴ ἐκ τῶν ἵσων ταῖς Α, 25 Β, Γ τρίγωνον συστήσασθαι.

'Ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ πεπερασμένη μὲν κατὰ

XXII. Proclus p. 102, 16. Eutocius in Apollonium p. 10. Boetius p. 382, 1 (male). partem demonstrationis habet Proclus p. 330 sq.

2. ἐντός] ἐν- in ras. b. ἐστίν] PF; ἐστί uulgo. ΓΔΕ] e corr. F m. 2; mutat. in ΓΕΔ V. ἄρα] supra F. 3.

rursus quoniam in quo quis triangulo angulus extrinsecus positus maior est angulo interiore et opposito [prop. XVI], in triangulo $\Gamma\Delta E$ erit $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E\Delta$. eadem de causa igitur etiam in triangulo ABE erit $\angle GE\Gamma > B\Delta\Gamma$. uerum demonstratum est $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E\Gamma$. multo igitur magis $B\Delta\Gamma > B\Delta\Gamma$.

Ergo si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliqua duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent; quod erat demonstrandum.

XXII.

Ex tribus rectis, quae tribus datis aequales sunt, triangulum construere (oportet autem duas reliqua maiores esse quoquo modo coniunctas [prop. XX]).

Sint tres datae rectae A , B , Γ , quarum duae reliqua maiores sint quoquo modo coniunctae, $A + B > \Gamma$, $A + \Gamma > B$, $B + \Gamma > A$. oportet igitur ex rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum construere.

sumatur¹⁾ recta ΔE terminata in Δ , uersus E au-

1) Proclum non ipsa uerba Euclidis citare, adparet. cfr. idem p. 102, 19. Augustum perperam post $K\Lambda\Theta$ p. 54, 5. suppleuisse: καὶ τεμένωσαν ἀλλήλους οἱ κύκλοι πατά τὸ K , demonstrauit „Studien“ p. 185.

$B\Delta\Gamma$] Δ in ras. F. ἔστιν PV. 4. $\Gamma E\Delta$] eras. F. ταῦτα] τὰ αὐτά F; ταῦτα Vb p. 5. ἔστιν P, ut lin. 7. 6. ἀλλα καὶ τῆς F. 7. $B\Delta\Gamma$] (alt.) $B\Delta$ in ras. sunt V. 12. εἰσιν] P; εἰσι vulgo. 15. αἱ εἰσιν τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείσαις ἵσαι Proclus p. 329; sed p. 102: αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείσαις. 16. εὐθείσαις] om. b; m. rec. P; supra p; mg. m. 2 V; om. Eutocius. 17. δέ] Proclus, Eutocius; δή codd. ταῖς] corr. ex ταῖς F. δύο] β b. 18 διὰ τὸ — 20. μεταλαμβανομένας] omnes codd., Boetius; om. Proclus, Campanus; contra Eutocius ea habuisse uidetur. 21. τρεῖς] om. p.

τὸ Δ ἄπειρος δὲ κατὰ τὸ Ε, καὶ κείσθω τῇ μὲν Α
ἴση ἡ ΔΖ, τῇ δὲ Β ίση ἡ ΖΗ, τῇ δὲ Γ ίση ἡ ΗΘ·
καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ζ, διαστήματι δὲ τῷ ΖΔ κύκλος
γεγράφθω ὁ ΔΚΔ· πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ Η, διαστή-
ματι δὲ τῷ ΗΘ κύκλος γεγράφθω ὁ ΚΛΘ, καὶ ἐπε-
ζεύχθωσαν αἱ ΚΖ, ΚΗ· λέγω, ὅτι ἐκ τριῶν εὐθεῖῶν
τῶν ίσων ταῖς Α, Β, Γ τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ.

'Ἐπειδὴ γὰρ τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΚΛ
κύκλου, ίση ἔστιν ἡ ΖΔ τῇ ΖΚ· ἀλλὰ ἡ ΖΔ τῇ Α
10 ἔστιν ίση. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν ίση. πάλιν,
ἐπειδὴ τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΛΚΘ κύκλου,
ίση ἔστιν ἡ ΗΘ τῇ ΗΚ· ἀλλὰ ἡ ΗΘ τῇ Γ ἔστιν ίση·
καὶ ἡ ΚΗ ἄρα τῇ Γ ἔστιν ίση. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΖΗ
τῇ Β ίση· αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ τρισὶ¹⁵
ταῖς Α, Β, Γ ίσαι εἰσίν.

'Ἐκ τριῶν ἄρα εὐθεῖῶν τῶν ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ, αἱ εἰ-
σιν ίσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείαις ταῖς Α, Β, Γ,
τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

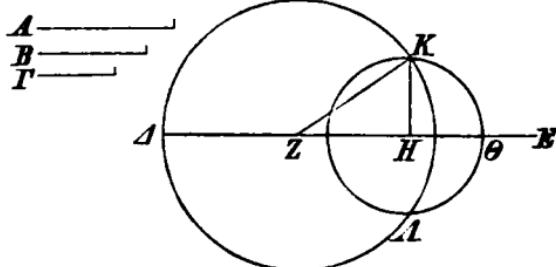
καὶ γάρ.

20 Πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
σημείῳ τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ ίσην
γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

XXIII. Boetius p. 382, 5.

1. τῇ] postea insertum m. 1 V. 2. ἡ] (tert.) m. rec. P.
3. μέν] om. b, Proclus. 4. καὶ πάλιν V, Proclus. μέν]
om. V, Proclus. διαστήματι δέ] καὶ διαστήματι P. 7. συγ-
έστηκε V; συνέσταται p. τό] corr. ex τῷ b. 8. γάρ] οὖν
P. ἔστιν P. 9. ΖΔ] ΔΖ F. ἀλλ F. ΖΔ] ΔΖ V
(ante Δ ras., Ζ mg. m. 2). 10. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν
ίση] mg. m. 2 V. 11. ἔστιν Bb. ΛΚΘ] ΚΛΘ P, et in
ras. V. 12. ἀλλ F. 13. ΚΗ] corr. ex ΚΘ m. 2 P. 14.
ΗΚ BF. ἔστιν ίση] mg. m. 2 V. 15. ἔστιν δὲ P. 16. τῶν]

tem infinita, et ponatur $AZ = A$, $ZH = B$, $H\Theta = \Gamma$. et centro Z radio autem $Z\Delta$ circulus describatur ΔKA . rursus centro H radio autem $H\Theta$ circulus describatur $K\Lambda\Theta$, et ducantur KZ , KH . dico, ex tribus rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum constructum esse KZH .

nam quoniam Z punctum centrum est circuli ΔKA , erit $Z\Delta = ZK$; uerum $Z\Delta = A$; quare etiam $KZ = A$ [x. ενν. 1].¹⁾ rursus quoniam H punctum centrum est circuli $\Lambda K\Theta$, erit $H\Theta = HK$; uerum $H\Theta = \Gamma$; quare etiam $KH = \Gamma$. et praeterea $ZH = B$. itaque tres rectae KZ , ZH , HK tribus A , B , Γ aequales sunt.

Ergo ex tribus rectis KZ , ZH , HK , quae tribus datis rectis A , B ; Γ aequales sunt, triangulus constructus est KZH ; quod oportebat fieri.

XXIII.

Ad datam rectam et punctum in ea datum angulum rectilineum dato angulo rectilineo aequalem construere.

1) Cfr. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8. Studien p. 195.

τοῦ F. 17. τριστ] om. F. Γ] om. V. 18. συνίσταται p.
21. εὐθυγράμμῳ γωνίᾳ Proclus.

"Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB , τὸ δὲ πρὸς αὐτῇ σημεῖον τὸ A , ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΔGE . δεῖ δὴ πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE ἵσην γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

Ἐλλήφθω ἐφ' ἐκατέρας τῶν ΓA , GE τυχόντα σημεῖα τὰ A , E , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔE . καὶ ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς ΓA , ΔE , GE , τρίγωνον συνεστάτω τὸ ZAH , ὥστε ἵσην εἶναι τὴν μὲν ΓA τῇ AZ , τὴν δὲ GE τῇ AH , καὶ ἔτι τὴν ΔE τῇ ZH .

'Ἐπεὶ οὖν δύο αἱ ΔG , GE δύο ταῖς ZA , AH ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα, καὶ βάσις ἡ ΔE βάσει τῇ ZH ἴση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔGE γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ZAH ἔστιν ἴση.

Πρὸς ἄρα τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE ἴση γωνίᾳ εὐθύγραμμος συνέσταται ἡ ὑπὸ ZAH . ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

κδ'.

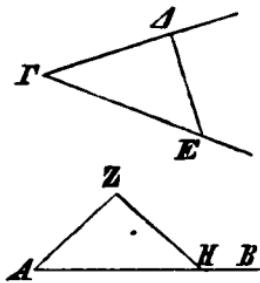
'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἴσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχη τὴν ὑπὸ τῶν ἴσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ABG , ΔEZ τὰς δύο πλευ-

XXIV. Boetius p. 382, 9.

7. ἐκατέρα P. ΔG P. GE] eras. F. 9. Post ἴσαι

Sit data recta AB et punctum in ea datum A et datus angulus rectilineus $\angle \Gamma E$. oportet igitur ad datam rectam AB et punctum in ea datum A angulum rectilineum dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalem construere.

sumantur in utraque $\angle \Gamma A$, $\angle E$ quaelibet puncta A , E et ducatur $\angle AE$. et ex tribus rectis, quae aequales sunt tribus rectis ΓA , $\angle E$, $\angle GE$, triangulus construatur AZH , ita ut sit $\Gamma A = AZ$, $\angle E = AH$ $\angle AE = ZH$ [prop. XXII].

iam quoniam duae rectae $\angle \Gamma$, $\angle E$ duabus ZA , AH aequales sunt altera alteri, et basis $\angle E$ basi ZH aequalis, erit $\angle \angle \Gamma E = ZAH$ [prop. VIII].

Ergo ad datam rectam AB et punctum in ea datum A dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalis constructus est angulus rectilineus ZAH ; quod oportebat fieri.

XXIV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, AEZ duo latera AB ,

add. V m. 2: ταὶς δοθεῖσαις εὐθεῖαις. τριστὸν P. ΓΕ]
mutat. in ΕΓ V. 13. δύο] (alt.) δυσι FB. ΖΑ] ΑΖ F.
14. ἔκατέρᾳ supra m. 1 F. 15. ἄρα] m. 2 P. 19. συν-
ίσταται p. 22. τὰς] om. Proclus. ταῖς] om. Proclus.
δύο] (alt.) P, Proclus; δυσι vulgo. 23. ἐχη δὲ τὴν γωνίαν
τῆς γωνίας μετέπορα τὴν Proclus.

φὰς τὰς AB , AG ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς AE , AZ ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν AB τῇ ΔE τὴν δὲ AG τῇ ΔZ , ἡ δὲ πρὸς τῷ A γωνία τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίας μείζων ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ βάσις ἡ BG 5 βάσεως τῆς EZ μείζων ἔστιν.

'Ἐπειδή μείζων ἡ ὑπὸ BAG γωνία τῆς ὑπὸ $E\Delta Z$ γωνίας, συνεστάτω πρὸς τῇ ΔE εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Δ τῇ ὑπὸ BAG γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ $E\Delta H$, καὶ κείσθω ὁποτέρᾳ τῶν AG , ΔZ ἵση ἡ 10 ΔH , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EH , ZH .

'Ἐπειδή οὖν ἵση ἔστιν ἡ μὲν AB τῇ ΔE , ἡ δὲ AG τῇ ΔH , δύο δὴ αἱ BA , AG δυσὶ ταῖς $E\Delta$, ΔH ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ BAG γωνίᾳ τῇ ὑπὸ $E\Delta H$ ἵση· βάσις ἄρα ἡ BG βάσει τῇ EH 15 ἔστιν ἵση. πάλιν, ἐπειδὴ ἔστιν ἡ ΔZ τῇ ΔH , ἵση ἔστιν καὶ ἡ ὑπὸ ΔHZ γωνία τῇ ὑπὸ ΔZH · μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΔZH τῆς ὑπὸ EHZ · πολλῷ ἄρα μείζων ἔστιν ἡ ὑπὸ EZH τῆς ὑπὸ EHZ . καὶ ἐπειδὴ τρίγωνόν ἔστι τὸ EZH μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ EZH γωνίαν τῆς ὑπὸ EHZ , ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, μείζων ἄρα καὶ πλευρὰ ἡ EH τῆς EZ . ἵση δὲ ἡ EH τῇ BG · μείζων ἄρα καὶ ἡ BG τῆς EZ .

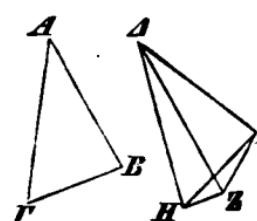
'Ἔαν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ 25 πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. δυσὶ BV . 3. ἡ δὲ πρὸς τῷ A γωνία τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίας] P; γωνία δὲ ἡ ὑπὸ BAG γωνίας τῆς ὑπὸ $E\Delta Z$ Theon (BV b p). 4. ἔστω] -ω in ras. V. 6. ἐπειδὴ] εἰ μὴ B. μείζων] P; μείζων ἔστιν Theon (BV b p). 8. ὑπὸ BAG

ΔA duobus lateribus ΔE , ΔZ aequalia habentes alterum alteri, $AB = \Delta E$ et $AG = \Delta Z$, et angulus ad A positus maior sit angulo ad A posito. dico, esse etiam $BG > EZ$.

nam quoniam $\angle BAG > EZ$, ad rectam ΔE et punctum in ea positum Δ angulo BAG aequalis angulus EZH construatur [prop. XXIII], et ponatur $\Delta H = AG = \Delta Z$, et ducantur EH , ZH .

iam quoniam $AB = \Delta E$ et $AG = \Delta H$, duae rectae BA , AG duabus ΔE , ΔH aequales sunt altera

alteri; et $\angle BAG = EZH$. itaque $BG = EH$ [prop. IV]. rursus quoniam $\Delta Z = \Delta H$, erit etiam $\angle EZH = \angle ZH$. itaque $\angle EZH > EZH$ [*x. ἔνν. 8*]. multo igitur magis $\angle EZH > EZH$ [id.].

et quoniam EZH triangulus est angulum EZH maiorem habens angulo EHZ , et sub maiore angulo maius latus subtendit [prop. XIX], erit etiam $EH > EZ$. uerum $EH = BG$. quare $BG > EZ$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

γωνία τῆς ὑπὸ ΔΖ γωνίας] BG βάσις τῆς EZ βάσεως B. 8.
αὐτῇ -η in ras. V; αὐτῷ P. 10. *EH] PF; HE BVpb.* 14.
ἰση ἐστὶ V. 15. *ΔH] P; ΔH BFVpb.* 16. *ΔH] P; ΔZ BVpb*
et F corr. ex AZ m. 2. 16. *ἐστὶν P, ut lin. 19.* *καὶ* *καὶ γωνία*
Vp. 17. *ΔHZ] ΔZHP.* 18. *ΔZH] ΔHZ P.* 19. *τὸ EZH] eras. F.*
γωνίαν mg. m. 1 b. 20. *EHZ] euan. F.* 21. *καὶ* om. F.
πλευρά eras. F. 22. ή *EH τῇ* mutat. in τῇ *EH* ή *V*, id quod *B* habet. 24. *ταῖς δυοῖς Vp.* 28. *δεῖξαι] ποιῆσαι bp et V m. 1*
(corr. m. recens).

κε'.

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν 5 τῆς γωνίας μείζονα ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ* τὰς δύο πλευρὰς τὰς *ΑΒ*, *ΑΓ* ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς *ΔΕ*, *ΔΖ* ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν *ΑΒ* τῇ *ΔΕ*, 10 τὴν δὲ *ΑΓ* τῇ *ΔΖ*· βάσις δὲ ἡ *ΒΓ* βάσεως τῆς *ΕΖ* μείζων ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνίας τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ* μείζων ἔστιν·

Ἐλ γὰρ μή, ἵτοι ἵση ἔστιν αἱ τῇ ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ*· ἵση 15 γὰρ ἀν ἦν καὶ βάσις ἡ *ΒΓ* βάσις τῇ *ΕΖ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἵση ἔστι γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ*· οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*· ἐλάσσων γὰρ ἀν ἦν καὶ βάσις ἡ *ΒΓ* βάσεως τῆς *ΕΖ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ 20 *ΒΑΓ* γωνία τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση· μείζων ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* τῆς ὑπὸ *ΕΔΖ*.

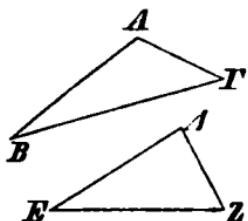
Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκάτερα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα 25 ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

XXV. Boetius p. 382, 18.

2. τὰς] om. Proclus. δυσὶ] δύο Proclus; ταῖς δυσὶ V.
 3. τὴν δὲ βάσιν] καὶ τὴν βάσιν Proclus; τὴν βάσιν δὲ V.
 4. ἔχη] om. P. 8. ταῖς δυσὶ πλευραῖς] om. p. δυσὶ Bp.
 9. ἐκατέρα ἐκατέραν p. 12. τῆς ὑπό] mg. m. 1 b. 14.

XXV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, $A\Delta Z$ duo latera AB , $A\Gamma$ duobus lateribus $A\Delta$, AZ aequalia habentes alterum alteri, $AB = A\Delta$ et $A\Gamma = AZ$, basis autem $B\Gamma$ maior sit basi ΔZ . dico, etiam esse $\angle BAG > \angle \Delta AZ$.

nam si minus, aut aequalis ei aut minor est. iam non est $\angle BAG = \angle \Delta AZ$. tum enim esset $B\Gamma = \Delta Z$ [prop. IV]. sed non est. itaque non est $\angle BAG = \angle \Delta AZ$. neque uero est $\angle BAG < \angle \Delta AZ$. tum enim esset $B\Gamma < \Delta Z$ [prop. XXIV].

sed non est. itaque non est $\angle BAG < \angle \Delta AZ$. et demonstratum est, ne aequalem quidem eum esse. quare $\angle BAG > \angle \Delta AZ$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

οντ] om. F. BAG γωνία V p. 15. ἡ βάσις Pp. ἔστιν P. 16. *ἴση ἔστι*] *ἴση ἔστιν* PV; *ἔστιν* *ἴση* p. ἡ ὑπὸ BAG γωνία V. 17. *οὐδέ*] οὐ V. *ἔλασσων*] *ἔλαττων* PBV b.p. 19. *ἔστιν* P. *ἔστι δέ* οὐκ *ἄρα*] *ἔστιν* οὐκ F. 20. γωνία] om. BFb.p. οὐδ' Vb.p. 21. BAG γωνία V. 22. *δυστ*] *ταῖς δυστ* FV, *ταῖς δύο* P. 25. *τὴν — περιεχομένην*] mg. m. 1 P. *τὴν*] *τῇ* sequente ras. 1 litt. F.

κείται.

'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέραν καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην ἦτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις διατάσσειν γωνίαν, καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει [ἐκατέραν ἐκατέραν] καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ.

"Ἔστω δύο τρίγωνα τὰ $AB\Gamma$, ΔEZ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ $AB\Gamma$, $B\Gamma A$ δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΔEZ , $EZ\Delta$ ἵσαις ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν ὑπὸ $AB\Gamma$ τῇ ὑπὸ ΔEZ , τὴν δὲ ὑπὸ $B\Gamma A$ τῇ ὑπὸ $EZ\Delta$ ἔχέτω δὲ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην, πρότερον τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γωνίας τὴν $B\Gamma$ τῇ EZ λέγω, διτι καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν AB τῇ ΔE τὴν δὲ AG τῇ ΔZ , καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ, τὴν ὑπὸ BAG τῇ ὑπὸ $E\Delta Z$.

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ AB τῇ ΔE , μία αὐτῶν μείζων ἔστιν. ἔστω μείζων ἡ AB , καὶ κείσθω τῇ ΔE ἵση ἡ BH , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ HG .

'Ἐπειδὴ οὖν ἵση ἔστιν ἡ μὲν BH τῇ ΔE , ἡ δὲ $B\Gamma$ τῇ EZ , δύο δὴ αἱ BH , $B\Gamma$ δυσὶ ταῖς ΔE , EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέραν ἐκατέραν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ HBG γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔEZ ἵση ἔστιν· βάσις ἀριστερᾶ ἡ HG βάσει τῇ ΔZ ἵση ἔστιν, καὶ τὸ HBG τρίγωνον τῷ ΔEZ τρι-

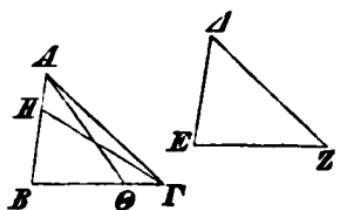
XXVI. Olympiod. in meteorol. II p. 110. Boetius p. 382, 17.

2. τὰς] om. Proclus. δυσὶ] δύο Proclus; ταῖς δυσὶ V, Olympiodorus. 3. καὶ] ἔχῃ δὲ καὶ Proclus. 7. ἐκατέραν ἐκατέραν] om. Proclus; cfr. p. 66, 15. 8. γωνίᾳ ἵσην ἔξει F,

XXVI.

Si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est, siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, AEZ duos angulos $AB\Gamma$, $B\Gamma A$ duobus AEZ , EZA aequales habentes alterum alteri, $\angle AB\Gamma = \angle AEZ$ et $\angle B\Gamma A = \angle EZA$, et habeant

etiam unum latus uni lateri aequale, prius quod ad angulos aequales positum est, $B\Gamma = EZ$. dico, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia eos habituros esse

alterum alteri, $AB = AE$ et $AG = AZ$, et reliquum angulum reliquo angulo, $\angle BAG = EAZ$.

nam si AB lateri AE inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius AB , et ponatur $BH = AE$, et ducatur HG .

iam quoniam $BH = AE$ et $B\Gamma = EZ$, duae rectae BH , $B\Gamma$ duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle HB\Gamma = \angle AEZ$. itaque $HG = AZ$ et $\triangle HB\Gamma = \triangle EZ$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt,

Proclus, Boetius. (non Olympiodorus). 9. ἔστωσαν V. 11. τὴν] corr. ex τὴν m. rec. P, ut lin. 12. 12. ὑπό] (alt.) m. 2 b.
13. πλευρᾶς] supra m. 1 p. 15. τοῖς λοιπαῖς πλευραῖς τὰς λοιπὰς πλευράς F. 20. ἔστιν] ἔσται V. 21. BH] PB; HB FVbp. Post ἐπεξέγενθω ras. 4 litt. p. 25. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι vulgo. 26. ἔστιν] PF; ἔστι vulgo. HBΓ] PB; HBΓ FVbp.

γώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς
γωνίαις ἴσαι ἔσονται, ὥφ' ἂς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν· ἴση ἄρα ἡ ὑπὸ ΗΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΔΖΕ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ὑπόκειται ἴση· καὶ
5 ἡ ὑπὸ ΒΓΗ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ἴση ἔστιν, ἡ ἐλάσσων
τῇ μειζονί· ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἔστιν ἡ
ΑΒ τῇ ΔΕ. ἴση ἄρα. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΒΓ τῇ EZ ἴση·
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δυσὶ ταῖς ΔΕ, EZ ἴσαι εἰσὶν
έκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ¹⁰
ΔΕΖ ἔστιν ἴση· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΔΖ ἴση
ἔστιν, καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἴση ἔστιν.

'Αλλὰ δὴ πάλιν ἔστωσαν αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας
πλευραὶ ὑποτείνουσαι ἴσαι, ὡς ἡ ΑΒ τῇ ΔΕ· λέγω
15 πάλιν, ὅτι καὶ αἱ λοιπαὶ πλευραὶ ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς
ἴσαι ἔσονται, ἡ μὲν ΑΓ τῇ ΔΖ, ἡ δὲ ΒΓ τῇ EZ
καὶ ἔτι ἡ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἴση ἔστιν.

Εἰ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ EZ, μία αὐτῶν
20 μεῖζων ἔστιν. ἔστω μεῖζων, εἰ δυνατόν, ἡ ΒΓ, καὶ
κείσθω τῇ EZ ἴση ἡ ΒΘ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΘ. καὶ
ἐπεὶ ἴση ἔστιν ἡ μὲν ΒΘ τῇ EZ ἡ δὲ ΑΒ τῇ ΔΕ,
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΘ δυσὶ ταῖς ΔΕ, EZ ἴσαι εἰσὶν
έκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνίας ἴσας περιέχουσιν· βάσις
25 ἄρα ἡ ΑΘ βάσει τῇ ΔΖ ἴση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΘ τρί-
γωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ
γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἴσαι ἔσονται, ὥφ' ἂς αἱ
ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἴση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΘΑ
γωνία τῇ ὑπὸ EZΔ. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ EZΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ

1. ἔστιν] PF; comp. bρ; ἔστι B; ἔσται V. 2. ἔσονται
έκατέρα ἐκατέρα V. 4. ἡ] supra V. ΔΖΕ] ΔEZ F;

sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV]. quare $\angle HGB = \angle ZE$. uerum $\angle AZE = BGA$, ut supposuimus. ergo etiam $\angle BGH = BGA$ [x. ἔνν. 1], minor maiori [x. ἔνν. 8]; quod fieri non potest. itaque AB lateri AE inaequale non est. aequale igitur. uerum etiam $BG = EZ$. duae rectae igitur AB , BG duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle ABG = \angle EZ$. quare $AG = AZ$ et $\angle BAG = EZ$ [prop. IV].

Iam rursus latera sub aequalibus angulis subtendentia¹⁾ aequalia sint, uelut $AB = AE$. dico rursus, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia fore, $AG = AZ$ et $BG = EZ$, et praeterea reliquum angulum BAG reliquo angulo EAZ aequalem esse.

nam si BG lateri EZ inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius, si fieri potest, BG , et ponatur $B\Theta = EZ$, et ducatur $A\Theta$. et quoniam $B\Theta = EZ$ et $AB = AE$, duae rectae AB , $B\Theta$ duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri. et aequales angulos comprehendunt. itaque $A\Theta = AZ$ et $\triangle ABE = \triangle EZ$, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt. quare $\angle B\Theta A = EZA$. uerum $\angle EZA = BGA$.

1) $\alpha\acute{e}l$ et τάς lin. 13 abesse debebant.

-
corr. m. 2.	BGA]	corr. ex BGA m. 1 b.	5. BGA]	corr.
ex $A\Gamma B$ F.	7. ἄρα. ἐστι]	ἄρα ἐστιν. ἐστιν P.	8. δνσι	B.
10. $\angle EZ$]	corr. ex $\angle Z$ m. 2 b.	11. ἐστιν]	PF;	ἐστιν uulgo.
ἡ λοιπὴ F et V m. 2.	BAG]	ΓAB F.	τῆλοιπὴ]	λοιπὴ
V; corr. m. 2.	13. ἀλλὰ δῆ]	bis b, semel punctia del.	m.	
recens.	17. κατ]	e corr. V.	τῆ]	om. b; postea insertum
V.	γωνίᾳ]	om. b.	om.	V.
b p).	20. εἰ δυνατὸν μεῖζων Theon?	(B F V		
εἰ]	add. m. recenti b.	b p.)		
έχουσιν]	ἡ BG τῆς EZ P.		24. περι-	
			έχουσιν]	PF;
έκατέρα			έστιν]	PF;
V.	29. ἀλλ'	F.	έστιν]	uulgo.
	ἡ]	postea add. m. 1 P.		

έστιν ἵση· τριγώνου δὴ τοῦ ΑΘΓ ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ
ὑπὸ ΒΘΑ ἵση ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ⁵
ΒΓΑ· ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ ΒΓ
τῇ EZ· ἵση ἄρα. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ AB τῇ ΔΕ ἵση. δύο
δὴ αἱ AB, ΒΓ δύο ταῖς ΔΕ, EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ
ἐκατέρᾳ· καὶ γωνίας ἵσαις πεφιέχουσι· βάσις ἄρα ἡ
ΑΓ βάσει τῇ ΔΖ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον
τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ
τῇ λοιπῇ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ EΔΖ ἵση.

10 Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ¹⁰
γωνίαις ἵσαις ἔχῃ ἐκατέραιν ἐκατέρᾳ καὶ μίαν πλευ-
ρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην ἦτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γω-
νίαις, ἡ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν,
καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσαις
15 ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει
δεῖξαι.

κξ'.

Ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς
ἐναλλὰξ γωνίας ἵσαις ἀλλήλαις ποιῇ, παράλλη-
20 λοι εἴσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Εἰς γὰρ δύο εὐθείας τὰς AB, ΓΔ εὐθεῖα ἐμπί-
πτουσα ἡ EZ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς ὑπὸ AEZ, EZΔ
ἵσαις ἀλλήλαις ποιείτω· λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν ἡ
AB τῇ ΓΔ.

25 Εἰ γὰρ μή, ἐκβαλλόμεναι αἱ AB, ΓΔ συμπεσοῦν-
ται ἦτοι ἐπὶ τὰ B, Δ μέρη ἡ ἐπὶ τὰ A, Γ. ἐκβεβλή-

XXVII. Philop. in anal. II fol. 18v. Boetius p. 382, 23.

1. Post ἵση Theon add. καὶ ἡ ὑπὸ ΒΘΑ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΑ
ἔστιν ἵση (BFVbp; in F ἄρα supra scr. et pro ΒΓΑ legitur
ΒΓΔ); eadem P mg. manu rec. 2. ἔστιν P, ut lin. 4. 5.
δυσὶ BFP. 7. ἔστιν] PF; ἔστι vulgo. 8. ἔστοι ἔστι Theon

itaque in triangulo $A\Theta\Gamma$ angulus extrinsecus positus $B\Theta A$ aequalis est angulo interiori et opposito $B\Gamma A$; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare $B\Gamma$ lateri EZ inaequale non est; aequale igitur. uerum etiam $AB = AE$. itaque duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus AZ , EZ aequales sunt altera alteri. et angulos aequales comprehendunt. itaque basis $\Lambda\Gamma$ basi AZ aequalis est, et triangulus $AB\Gamma$ triangulo AEZ aequalis, et reliquo angulus $B\Lambda\Gamma$ reliquo angulo EAZ aequalis.

Ergo si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est, siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales efficerit, rectae inter se parallelae erunt.

Nam in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidens EZ angulos alternos AEZ , $EZ\Delta$ inter se aequales efficiat. dico, AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

nam si minus, AB , $\Gamma\Delta$ productae concurrent aut ad partes B , Δ aut ad A , Γ partes. producantur et

(BV bp; ἵστηται F); ἴστηται om. P. ιοική] P, V m. 1; ἡ
λοική] BF, V m. 2, bp; cfr. p. 64, 11. 9. τῆ] supra m. 2 V.
ἵστηται] BFbp. 10. ἀρχα] supra m. 1 P. ταῖς δυνε
B V p. 11. Ante κατ m. recenti add. V: ἔχει δέ. 14. πλευ-
ράς] in ras. m. 1 P. 15. γωνία] comp. insert. V. 16. δεῖ-
ξαι] ras. p. 18. ἐμπειροῦσα F (supra m. 1: γε. ἐμπειροῦσα).
20. αῖ] om. V. 24. ΓΔ εὐθεῖα] V.

σθωσαν καὶ συμπιπτέτωσαν ἐπὶ τὰ *B, Γ* μέρη κατὰ τὸ *H.* τριγώνου δὴ τοῦ *HEZ* ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *AEZ* ἵση ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *EZH*. ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα αἱ *AB, ΓΔ* ἐκβαλλόμεναι
5 συμπεσοῦνται ἐπὶ τὰ *B, Δ* μέρη. ὁμοίως δὴ θειχθήσεται, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τὰ *A, Γ* αἱ δὲ ἐπὶ μηδέτερα τὰ μέρη συμπίπτουσαι παράλληλοι εἰσιν· παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

'Ἐὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς
10 ἐναλλάξ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ, παράλληλοι ἔσονται αἱ εὐθεῖαι. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

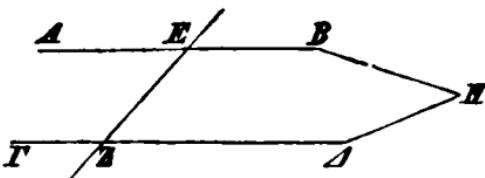
'Ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν
ἐκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ¹
15 τὰ αὐτὰ μέρη ἴσην ποιῇ ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη δυσὶν δροταῖς ἴσας, παράλληλοι ἔσονται
ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Eis γὰρ δύο εὐθείας τὰς *AB, ΓΔ* εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ *EZ* τὴν ἐκτὸς γωνίαν τὴν ὑπὸ *EHB* τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *HΘΔ* ἴσην ποιείτω ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ *BHΘ*,

XXVIII. Boetius p. 382, 26.

2. Post *H* add. *σημεῖον* (comp.) V man. recenti. ἡ ἐκτὸς — *AEZ* mg. m. 1 P. 8. [*ἴση*] ras. F V (*μείζον* Grynaeus, *μείζων* Gregorius). ἔστιν P. τῇ τῆς F V, Grynaeus. *ἀπεναντίον* επεναγμωνια φ, praeterea γωνίας (comp.) mg. m. 2 F; m. 1 sine dubio fuit *ἀπεναντίον*. In V post hoc verbum γωνίας (comp.) inseruit m. recens.; γωνίας hab. Grynaeus. τῇ τῆς F V. ὑπέ] om. F. Post *EZH* in F. m. 2 et in V m. recentissima add. αἱδὲ καὶ *ἴση*, quod habet Grynaeus. scripturam receptam habent PBbp, Campanus, Zambertus, alter codex Grynaei. 4. [*ἴστιν*] om. p. 5. δῆ] δέ F. 6. οὐδ' p.

concurrent ad B , Δ partes in puncto H . in triangulo HEZ angulus extrinsecus positus AEZ aequalis

est angulo interior et opposito EZH ; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare AB , $\Gamma\Delta$ rectae productae non concurrent ad B , Δ partes. similiter demonstrabimus, eas ne ad A , Γ quidem partes concurrere; quae autem ad neutras partes concurrunt, parallelae sunt [def. 23]. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est.

Ergo si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales effecerit, rectae inter se paralleliae erunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

Si recta in duas rectas incidens angulum exteriorem interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequalem effecerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, paralleliae inter se erunt rectae.

nam recta EZ in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ incidens angulum exteriorem EHB angulo interiori et opposito $H\Theta\Delta$ aequalem efficiat aut angulos interiores et

$\delta\varepsilon]$ δ' Pp. 7. εἰσιν] PF; εἰσι uulgo. 9. εἰς] supra m. 2 V. 11. αῖ] om. b; eras. F. 15. Post ἐπεός add. V m. 2 γωνίας (comp.). οὐτι] supra m. 2 V. 16. δυστιν] δύο Proclus. 17. ἀλλήλαις] om. Proclus. αῖ] om. V, Proclus. 20. ἐκεντητοῖς φ, ἀκεντητοῖς p. Post ἀκεντητοῖς add. F: γωνία (m. recenti) οὐτι ἐκ τὰ αὐτὰ μέρη; cfr. Campanus. γωνία] om. BFp. 21. Post μέρη m. 2 FV add. τὰ $B\Delta$.

HΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας· λέγω, ὅτι παράλληλος ἔστιν
ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

'Ἐπει γὰρ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ *HΘΔ*,
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ *AHΘ* ἔστιν ἵση, καὶ ἡ
ἢ ὑπὸ *AHΘ* ἄρα τῇ ὑπὸ *HΘΔ* ἔστιν ἵση· καὶ εἰσιν
ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

Πάλιν, ἐπει αἱ ὑπὸ *BHΘ*, *HΘΔ* δύο ὁρθαῖς
ἵσαι εἰσίν, εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *AHΘ*, *BHΘ* δυσὶν
ὁρθαῖς ἵσαι, αἱ ἄρα ὑπὸ *AHΘ*, *BHΘ* ταῖς ὑπὸ¹⁰
BHΘ, *HΘΔ* ἵσαι εἰσίν· κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ *BHΘ*.
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *AHΘ* λοιπῇ τῇ ὑπὸ *HΘΔ* ἔστιν
ἵση· καὶ εἰσιν ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ *AB*
τῇ *ΓΔ*.

'Ἐὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν
15 ἐκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη ἵσην ποιῇ ἡ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη
δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας, παράλληλοι ἔσονται αἱ εὐθεῖαι.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

καθ'.

20 'Η εἰς τὰς παραλλήλους εὐθείας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τάς τε ἐναλλάξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις
ποιεῖ καὶ τὴν ἐκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον
ἵσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν
ὁρθαῖς ἵσας.

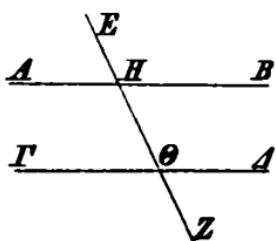
25 Εἰς γὰρ παραλλήλους εὐθείας τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα

3. Post *EHB* in V add. γωνία m. 2 (comp.). *HΘΔ*
HBΔ F, sed B e corr. 4. ἵση ἔστιν p. 5. Ante *HΘΔ*
ras. 1 litt. F. 6. ἵση ἔστιν p. 7. δυσὶν Bp. 8. εἰσιν ἵσαι
p. εἰσιν δέ P. αἱ] supra m. 1 b. 9. αἱ ἄρα] ἄρα αἱ F.
10. εἰσιν] PBF, comp. b; εἰσιν uulgo. 11. ἵση ἔστιν p.
12. ἔστιν] om. F. 13. *AB*] e corr. F; in ras. b. 15. ἀπεναν-
τίας p. 21. τα] om. F, supra m. 2 V. γωνίας] om. Proclus.
αλλήλαις] om. Proclus. 22. ποιεῖ] corr. ex ποιῆ V. καὶ

ad easdem partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales. dico, parallelam esse AB rectae $\Gamma\Delta$.

nam quoniam $\angle EHB = H\Theta\Delta$ et $\angle EHB = AHO$ [prop. XV], erit etiam $AHO = H\Theta\Delta$ [x. ēvv. 1]. et sunt alterni. itaque AB parallela est rectae $\Gamma\Delta$ [prop. XXVII].

rursus quoniam $BH\Theta + H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales sunt, et etiam $AHO + BH\Theta$ duobus rectis aequales [prop. XIII], erunt etiam

$AHO + BH\Theta = BH\Theta + H\Theta\Delta$ [x. ēvv. 1]. subtrahatur, qui communis est $\angle BH\Theta$. itaque

$\angle AHO = H\Theta\Delta$ [x. ēvv. 3].

et sunt alterni. itaque AB parallela est rectae $\Gamma\Delta$ [prop. XXVII].

Ergo si recta in duas rectas incidens angulum exteriorem interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequalem efficerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, parallelae inter se erunt rectae; quod erat demonstrandum.

XXIX.

Recta in rectas parallelas incidens et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem interiori et opposito aequalem et interiores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales.

nam in rectas parallelas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidat

XXIX. Boetius p. 383, 1.

ἀπεναντίον — 23. ἐντός] apud Proclum exciderunt. ἀπεναντίας p. 23. ἵσης] P, Campanus; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέσην ἵσης Theon (BF V bp, Boetius). δύστη] δέο Proclus.

έμπιπτέτω ἡ ΕΖ· λέγω, ὅτι τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς
ὑπὸ ΑΗΘ, ΗΘΔ ἵσας ποιεῖ καὶ τὴν ἔκτὸς γωνίαν
τὴν ὑπὸ ΕΗΒ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΗΘΔ
ἵσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ⁵
ΒΗΘ, ΗΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας.

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΗΘ τῇ ὑπὸ ΗΘΔ,
μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἐστω μείζων ἡ ὑπὸ ΑΗΘ·
κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΒΗΘ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΗΘ,
ΒΗΘ τῶν ὑπὸ ΒΗΘ, ΗΘΔ μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ αἱ
10 ὑπὸ ΑΗΘ, ΒΗΘ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. [καὶ] αἱ
ἄρα ὑπὸ ΒΗΘ, ΗΘΔ δύο ὁρθῶν ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπει-
ρον συμπίπτουσιν· αἱ ἄρα ΑΒ, ΓΔ ἐκβαλλόμεναι εἰς
ἄπειρον συμπίπτουσι· οὐ συμπίπτουσι δὲ διὰ τὸ παρ-
15 αλλήλους αὐτὰς ὑποκείσθαι· οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ
ὑπὸ ΑΗΘ τῇ ὑπὸ ΗΘΔ· ἴση ἄρα. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΑΗΘ
τῇ ὑπὸ ΕΗΒ ἐστιν ἴση· καὶ ἡ ὑπὸ ΕΗΒ ἄρα τῇ
ὑπὸ ΗΘΔ ἐστιν ἴση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΒΗΘ·
αἱ ἄρα ὑπὸ ΕΗΒ, ΒΗΘ ταῖς ὑπὸ ΒΗΘ, ΗΘΔ ἴσαι
20 εἰσίν. ἀλλὰ αἱ ὑπὸ ΕΗΒ, ΒΗΘ δύο ὁρθαῖς ἴσαι
εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ ΒΗΘ, ΗΘΔ ἄρα δύο ὁρθαῖς ἴσαι
εἰσίν.

Ἡ ἄρα εἰς τὰς παραλήλους εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τάς τε ἐναλλὰξ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιεῖ
25 καὶ τὴν ἔκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἴσην καὶ τὰς

1. τάς] PF et V m. 1; τάς τε Βbp et V m. 2.

3. ἀπ-

εναντίας p. τῇ] P; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῇ Theon (BFV
bp), Campanus. ΗΘΔ] H supra scr. m. 1 F. 4. ἴση V.
7. ἐστι F. ΑΗΘ] FVb; ΑΗΘ τῇς ὑπὸ ΗΘΔ P; ΑΗΘ. καὶ
ἐκεὶ μείζων ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΗΘ τῆς ὑπὸ ΗΘΔ Bp, et mg. m. 2
V. 9. ἀλλ' F. 10. ΒΗΘ] ΘΗΒ B et e corr. V. εἰσὶ¹
V, comp. b. καὶ] om. P. 12. ἀπ'] ἐπ' b. 13. συμ-
πίπτουσιν — 14. ἀπειρον] om. p. 16. τῇς] τῆς B. ΗΘΔ]

EZ. dico, eam angulos alternos $AH\Theta$, $H\Theta A$ aequales efficere et angulum exteriorem EHB interiori et opposito $H\Theta A$ aequalem et interiores ad easdemque partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta A$ duobus rectis aequales.

nam si $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta A$ inaequalis est, alterius eorum maior est. sit $\angle AH\Theta$ maior. communis

adiiciatur $\angle BH\Theta$. itaque

$AH\Theta + BH\Theta > BH\Theta + H\Theta A$

[*x. ενν. 2*]. uerum $AH\Theta + BH\Theta$

duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. quare $BH\Theta + H\Theta A$ du-

obus rectis minores sunt. quae

autem ex angulis minoribus,

quam sunt duo recti, producuntur rectae in infinitum, concurrent [*alr. 5*]. itaque AB , $ΓΔ$ productae in in-

finitum concurrent. uerum non concurrunt, quia sup-

ponuntur parallelae. quare $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta A$ inaequalis non est. aequalis igitur.

sed $\angle AH\Theta = EHB$ [prop. XV]. quare etiam

$\angle EHB = H\Theta A$ [*x. ενν. 1*]. communis adiiciatur

$\angle BH\Theta$. itaque $\angle EHB + BH\Theta = BH\Theta + H\Theta A$

[*x. ενν. 2*]. uerum $EHB + BH\Theta$ duobus rectis aequales

sunt [prop. XIII]. quare etiam $BH\Theta + H\Theta A$ duobus

rectis aequales sunt.

Ergo recta in rectas parallelas incidens et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem angulo interiori et opposito aequalem et inte-

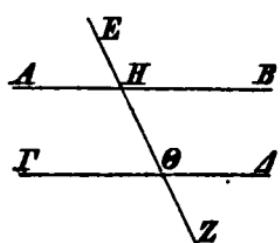
litt. $H\Theta$ in ras. F. ἀλλά] ἀλλ' F. 19. ὁπό] (prius) αἱ ὁπό b.

$BH\Theta$, $H\Theta A$] H bis e corr. V. 20. ἀλλ' F. δυστή Bp.

21. εἰστεν] PBF; εἰστενulg. δυστή PBp. εἰστεν λοιποί BF.

23. τῇ] e corr. V. 24. τε] om. P. 25. ἐκτὸς τῇ] m. 2 F.

ἀπεναντίτος p. λοην] om. P.; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη λοην BFPb.

ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν δρόμαις ἵσας· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

λ'.

*Ἄλ τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἄλλήλαις
ἢ εἰσὶ παράλληλοι.*

"Ἐστω ἔκατέρα τῶν *AB*, *ΓΔ* τῇ *EZ* παράλληλος·
λέγω, ὅτι καὶ ἡ *AB* τῇ *ΓΔ* ἔστι παράλληλος.

'Εμπιπτέτω γὰρ εἰς αὐτὰς εὐθεῖα ἡ *HK*.

Καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθείας τὰς *AB*, *EZ*
10 εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ *HK*, ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *AHK* τῇ
ὑπὸ *HΘΖ*. πάλιν, ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθείας τὰς
EZ, *ΓΔ* εὐθεῖα ἐμπέπτωκεν ἡ *HK*, ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ¹
HΘΖ τῇ ὑπὸ *HKΔ*. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *AHK*
τῇ ὑπὸ *HΘΖ* ἵση. καὶ ἡ ὑπὸ *AHK* ἄρα τῇ ὑπὸ²
15 *HKΔ* ἔστιν ἵση· καὶ εἰσιν ἐναλλάξ. παράλληλος ἄρα
ἐστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

[*Ἄλ ἄρα τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἄλλήλαις
εἰσὶ παράλληλοι·*] ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λα'.

20 *Διὰ τοῦ δοθέντος σημείου τῇ δοθείσῃ εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.*

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, ἡ δὲ δοθείσα
εὐθεῖα ἡ *BΓ*. δεῖ δὴ διὰ τοῦ *A* σημείου τῇ *BΓ* εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

XXX. Boetius p. 383, 5. XXXI. Boetius p. 383, 7.

1. *ἐντὸς καὶ*] om. P. 6. *AB*] *AE* φ. 7. *ἔστιν* P.
9. *καὶ — 10. HK*] mg. m. 1 P. 11. *εἰς*] *εἰς τὰς V.* [εὐθείας]
δύο εὐθείας P. 12. *ἐμπέπτωκεν*] in ras. PF; dein add. *κοινὴ*
F. ᾧ] (alt.) corr. ex τῇ P. 13. *HKΔ*] corr. ex *ΘΚΔ* m.
rec. P. 14. *ἄρα*] supra comp. m. 1 b. 15. *ΘΚΔ* P, corr.
m. rec. 16. *ἔστιν*] om. F. *AB*] inter *A* et *B* ras. 1 litt.

riores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales; quod erat demonstrandum.

XXX.

Quae eidem rectae parallelae sunt, etiam inter se parallelae sunt.

sit utraque AB , $\Gamma\Delta$ rectae EZ parallela. dico, etiam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

nam in eas incidat recta HK . et quoniam in rectas parallelas AB , EZ recta

A ————— H / B E ————— Z $\angle AHK = H\Theta Z$ [prop. XXIX].
 Γ ————— K Γ rursus quoniam in rectas parallelas EZ , $\Gamma\Delta$ recta incidit HK , erit $\angle H\Theta Z = HK\Delta$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam
 $\angle AHK = H\Theta Z$.

quare etiam $\angle AHK = HK\Delta$ [$\chi. \xi\nu\nu. 1$]. et sunt alterni. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est [prop. XXVII]; quod erat demonstrandum.

XXXI.

Per datum punctum datae rectae parallelam rectam lineam ducere.

E ————— A ————— Z
 B ————— D ————— Γ

Sit datum punctum A , data autem recta $B\Gamma$. oportet igitur per A punctum rectae $B\Gamma$ parallelam rectam lineam ducere.

F. τῆς τῆς b. 17. αἱ ἄρα — 18. παράλληλοι] om. PBbp;
mg. m. 2 FV. 17. ἄρα] om. FV. 20. Post σημεῖον in P
add. δὲ μὴ ξενιπόλις εἰπεῖν τὴν; del. m. 1; similiter Campanus; sed
Proclus non habuit p. 376, 5 sqq.

Ελλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΓ τυχὸν σημείου τὸ Α, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΔ· καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΔΑ εὐθεῖα καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Α τῇ ὑπὸ ΑΔΓ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΔΑΕ· καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπ’ εὐθεῖας τῇ 5 ΕΑ εὐθεῖα ἡ ΑΖ.

Καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὐθείας τὰς ΒΓ, ΕΖ εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ ΑΔ τὰς ἐναλλάξ γωνίας τὰς ὑπὸ ΕΑΔ, ΑΔΓ ἵσας ἀλλήλαις πεποιήκεν, παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ ΕΑΖ τῇ ΒΓ.

10 Διὰ τοῦ δοθέντος ἄρα σημείου τοῦ Α τῇ δοθείσῃ εὐθεῖᾳ τῇ ΒΓ παράλληλος εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΕΑΖ· διότι ἔδει ποιῆσαι.

λ β'.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσ-
15 εκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἔστιν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

"Ἐστω τριγωνον τὸ ΑΒΓ, καὶ προσεκβεβλήσθω αὐτοῦ μία πλευρὰ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Α· λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς 20 γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ ἵση ἔστι δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ, ΓΑΒ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

"Ηχθω γὰρ διὰ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθεῖα
25 παράλληλος ἡ ΓΕ.

XXXII. Alex. Aphrod. in top. p. 11. Simplic. in phys. fol. 14. Philop. in anal. II p. 65. Psellus p. 40. Boetius p. 383, 8.

3. αὐτῇ] αὐτῇν F. τῷ] supra m. 1 P. 4. τῷ] B; τῇς nulgo. 5. ΕΑ] in ras. V. 6. ΒΓ] corr. ex ΓΒ V; ΓΒ Bbp. 7. ὑπό] mg. m. rec. P; supra m. 2 F. 8. ἀλλήλας b.

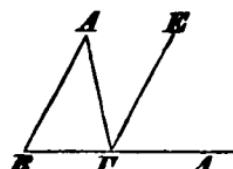
sumatur in $B\Gamma$ quodus punctum A , et ducatur AA . et ad AA rectam et punctum in ea situm A angulo $AA\Gamma$ aequalis construatur AAE [prop. XXIII]. et producatur EA in directum, ut fiat AZ . et quoniam recta AA in duas rectas $B\Gamma$, EZ incidens angulos alternos EAA , $AA\Gamma$ inter se aequales effecit, erit EAZ rectae $B\Gamma$ parallela [prop. XXVII].

Ergo per datum punctum A datae rectae $B\Gamma$ parallela recta linea EAZ ducta est; quod oportebat fieri.

XXXII.

In quoquis triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et producatur quodlibet latus eius $B\Gamma$ ad A : dico, angulum extrinsecus positum $A\Gamma A$ aequalem esse duobus angulis interioribus et oppositis ΓAB , $AB\Gamma$, et angulos interiores tres trianguli $AB\Gamma$, $B\Gamma A$, ΓAB duobus rectis aequales esse.

ducatur enim per Γ punctum rectae AB parallela

*πεκοίηκεν] BF; πεκοίηκε nulgo. 9. EAZ] $\overset{\text{II}}{EA}$ eras. F.
 $B\Gamma]$ corr. ex $B\Delta$ V; $B\Gamma\Delta$ F. 12. EAZ] $\overset{\text{II}}{AEZ}$ F. 14.
 $\tauῶν \piλενρῶν]$ supra m. 2 F; $\piλενρᾶς$ Proclus. $\piροσευβίηθει-$
 $\sigmaης]$ $\piροσ-$ add. m. 2 V. 15. $\dot{\epsilon}\kappaτὸς τοῦ τριγώνου γωνία$ δύο
 Proclus. 16. $\dot{\alpha}\kappaενωντίας$ p. $\dot{\epsilon}\kappaτίν \lambda\eta$ Proclus. $\dot{\epsilon}\kappaτίν]$
 PF; comp. b; $\dot{\epsilon}\kappaτί$ nulgo. $\alpha\acute{\iota}]$ m. 2 V. 17. $\tauρεῖς$ om.
 Proclus. $\delta\upsilon\sigma\iotaν]$ δύο Proclus. 20. $\dot{\epsilon}\kappaτίν$ P. $\delta\upsilon\sigma\iota]$ ταὶς
 $\delta\upsilon\sigma\iota$ V. $\dot{\alpha}\kappaενωντίας$ p. 21. $\Gamma AB]$ $\overset{\text{II}}{A\Gamma B}$ F. $\alpha\acute{\iota}]$ om. F;
 m. 2 V. 22. $\alpha\acute{\iota}]$ m. rec. P. $B\Gamma A]$ supra m. 2 F. 24.
 $\varepsilon\bar{u}\vartheta\varepsilon\acute{\iota}\alpha]$ mg. m. 2 V.*

Καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ *AB* τῇ *GE*, καὶ εἰς
αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ *AG*, αἱ ἑναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ⁵
BAG, *AGE* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ παράλ-
ληλός ἐστιν ἡ *AB* τῇ *GE*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν
εὐθεῖα ἡ *BΔ*, ἡ ἔκτος γωνία ἡ ὑπὸ *EΓΔ* ἵση ἐστὶ¹⁰
τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *ABΓ*. ἐδείχθη δὲ
καὶ ἡ ὑπὸ *AGE* τῇ ὑπὸ *BAG* ἵση· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ¹⁵
AGΔ γωνία ἵση ἐστὶ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον
ταῖς ὑπὸ *BAG*, *ABΓ*.

10 Κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *AGB*· αἱ ἄρα ὑπὸ *AGΔ*,
AGB τρισὶ ταῖς ὑπὸ *ABΓ*, *BΓA*, *GAB* ἵσαι εἰσίν.
ἀλλ' αἱ ὑπὸ *AGΔ*, *AGB* δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· καὶ
αἱ ὑπὸ *AGB*, *GBA*, *GAB* ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι
εἰσίν.

15 Παντὸς ἄρα τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκ-
βληθείσης ἡ ἔκτος γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναν-
τίον ἵση ἐστίν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γω-
νίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· ὅπερ ἐδειξαί.

λγ'.

20 Άλι τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη ἐπιξενυγνύουσαι εἰ̄θεῖαι καὶ αὐταὶ²⁰
ἵσαι τε καὶ παράλληλοί εἰσιν.

XXXIII. Boetius p. 383, 11.

3. *εἰσίν*] PF; comp. b; *εἰσιν* uulgo. 4. *ἐστιν*] om. B.
Ε Γ P. 5. *εὐθεῖα*] -νθ eras. V. 6. *ἴση*] *ἴση* V (*η* in ras.).
ἴστειν P, ut lin. 8. 7. *BΔΓ*] corr. ex
GAB m. 2 V; litt. *BΔ* in ras. B. 8. *γωνία*] P; *ἔκτος γωνία*
Theon (BFVb p), Campanus. 9. *ἀπεναντίας* p. 10. *ΑΓΒ*]
ABΓ F; corr. m. 2. 11. *ΑΓΒ*] litt. *ΓΒ* e corr. F. 12. *ABΓ*,
BΓA] in ras. F. 13. *ΑΓΒ*] om. F; *BAG* B et V m. 2. 14. *εἰσίν*] PBF; comp. b; *εἰσιν* uulgo. 15. *ΑΓΒ*] *ABΓ* F (enan.),

ΓE . et quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit $A\Gamma$, anguli alterni $B\Lambda\Gamma$, $A\Gamma E$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit recta $B\Delta$, angulus extrinsecus positus $E\Gamma\Delta$ aequalis est angulo interiori et opposito $AB\Gamma$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam $A\Gamma E - B\Lambda\Gamma$. quare

$$A\Gamma\Delta = B\Lambda\Gamma + AB\Gamma$$

interioribus et oppositis [x. ενν. 2]. communis adiiciatur $A\Gamma B$. itaque

$A\Gamma\Delta + A\Gamma B = AB\Gamma + B\Gamma\Delta + \Gamma\Delta B$ [x. ενν. 2]. uerum $A\Gamma\Delta + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque etiam $A\Gamma B + \Gamma\Delta A + \Gamma\Delta B$ duobus rectis aequales sunt [x. ενν. 1].

Ergo in quoquis triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

Rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes¹⁾ coniungentes et ipsae aequales et parallelae sunt.

1) Hoc est: ne coniungantur B et Γ , Δ et Λ ; u. Proclus p. 386, 15.

b, V (eras.), p. $\Gamma\Delta A$] $A\Gamma B$ F; $B\Gamma\Delta$ V (eras.), Pbp. $\ddot{\chi}\varphi\alpha]$ mg. m. 2 V. $\varepsilon\lambda\sigma\iota\nu$ $\iota\sigma\alpha$ p. 14. $\varepsilon\lambda\sigma\iota\nu$] PFV; comp. b; $\varepsilon\lambda\sigma\iota$ uulgo. 17. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$] PF; comp. b; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ uulgo. $\gamma\omega\cdot\iota\sigma\iota\tau\iota\tau\epsilon\iota\varsigma$ F. 18. $\delta\nu\sigma\iota\nu$] $\gamma\omega\iota\sigma\iota\tau\iota\varsigma$ φ. 20. $\pi\alpha\varphi\alpha\lambda\lambda\eta\lambda\eta\lambda\varsigma$ εύ- $\tau\iota\lambda\iota\varsigma$ Proclus. 21. $\kappa\alpha\iota\alpha\tau\alpha\iota\varsigma$] mg. m. 2 V.

"Εστωσαν ίσαι τε καὶ παράλληλοι αἱ ΑΒ, ΓΔ, καὶ ἐπιζευγνύτωσαν αὐτὰς ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη εὐθεῖαι αἱ ΑΓ, ΒΔ· λέγω, διτι καὶ αἱ ΑΓ, ΒΔ ίσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν.

5 'Ἐπεξεύχθω ἡ ΒΓ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωσεν ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ίσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ίση ἐστὶν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ, δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ ίσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ
 10 γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ίση· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΒΔ ἐστιν ίση, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΒΓΔ τριγώνῳ ίσον ἐστίν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ίσαι ἐσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ίσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ίση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ
 15 ὑπὸ ΓΒΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὐθεῖας τὰς ΑΓ, ΒΔ εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ ΒΓ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας ίσας ἀλλήλαις πεποίηκεν, παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ. ἐδείχθη δὲ αὐτῇ καὶ ίση.

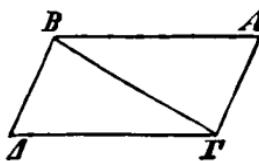
Αἱ ἄρα τὰς ίσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 20 μέρη ἐπιζευγνύουσαι εὐθεῖαι καὶ αὐταὶ ίσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν· ὅπερ ἐδεῑ δεῖξαι.

λδ'.

Τῶν παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναν-

XXXIV. Boetius p. 383, 13. cfr. Psellus p. 46.

1. *ΓΔ*] in ras. V. καὶ—2. *εὐθεῖ·*] in ras. b. 3. *ΒΔ*] (prius) in ras. V. *ΑΓ*] *ΓΔ* ΒF, V m. 2. *τε*] om. FV, in ras. m. 1 P. 5. *ἢ | γάρ ἢ* V m. 2. 6. *ΓΔ*] in ras. b. 7. *τεττελν*] PF; comp. b; *εἰσι* uulgo. 8. *ἰση]* η eras. V. 9. *δυοι* F Bp. *εἰσιν*] PF; comp. b; *εἰσι* uulgo. 10. *ἰση ἐστι* FV.
 11. *ἐστιν* *ἰση]* *ἰση ἐστι* V; *ἰση* p. *ΒΓΔ*] *ΒΔΓ* p. 12. *ἐστιν*] PFV; comp. b; om. p; *ἐστι* B. 14. *ΑΓΒ*] *ΑΒΓ* corr.

Sint aequales et parallelae $A\Gamma$, $\Gamma\Delta$, et coniungant eas ad easdem partes rectae $A\Gamma$, $B\Delta$. dico, etiam $A\Gamma$, $B\Delta$ aequales et parallelas esse.

ducatur $B\Gamma$. et quoniam $A\Gamma$ rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, anguli alterni $A\Gamma B$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. et quoniam $A\Gamma = \Gamma\Delta$, communis autem $B\Gamma$, duae rectae $A\Gamma$, $B\Gamma$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt. et $\angle A\Gamma B = \Gamma B\Delta$. basis igitur $A\Gamma$ basi $B\Delta$ aequalis, et triangulus $A\Gamma B$ triangulo $B\Gamma\Delta$ aequalis est, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle A\Gamma B = \Gamma B\Delta$ [prop. IV]. et quoniam in duas rectas $A\Gamma$, $B\Delta$ incidens recta $B\Gamma$ angulos alternos inter se aequales effecit, erit $A\Gamma$ rectae $B\Delta$ parallela [prop. XXVII]. sed demonstratum est, eandem aequalem ei esse.

Ergo rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungentes et ipsae aequales et parallelas sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIV.

Spatiorum parallelogrammorum¹⁾ latera angulique

1) H. e. rectis parallelis comprehensorum. nomen ab ipso Euclide ad similitudinem uocabuli εὐθύγραμμος dictum est; u. Proclus p. 392, 20. Studien p. 35.

in $B\Gamma\Delta$ m. rec. b. 15. Post $\Gamma B\Delta$ in p add. ἡ δὲ ὑπὸ $B\Gamma\Gamma$ τὴν ὑπὸ $B\Delta\Gamma$. $A\Gamma]$ $A\Gamma$ in ras. F. 16. γωνίας] P; γωνίας τας ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ Theon? (BV bp); in F τὰς ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ in mg. sunt, sed m. 1; habet Campanus. 17. πεποίησε Vb. ἔστιν ἄρα (compp.) b. 18. δέ] δὲ καὶ V. καὶ] n. 2 V.

τίου πλευραί τε καὶ γωνίαι ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει.

"Εστω παραλληλόγραμμον χωρίον τὸ ΑΓΔΒ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΒΓ· λέγω, ὅτι τοῦ ΑΓΔΒ παρ-
5 αλληλογράμμου αἱ ἀπεναντίον πλευραί τε καὶ γωνίαι ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ ἡ ΒΓ διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει.

'Ἐπεὶ γὰρ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γω-
10 νίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΓΒ,
ΓΒΔ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. δύο δὴ τρίγωνά ἐστι τὰ
ΑΒΓ, ΒΓΔ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ
15 δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΒΓΔ, ΓΒΔ ἰσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκα-
τέρᾳ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἰσην τὴν πρὸς
ταῖς ἰσαις γωνίαις κοινὴν αὐτῶν τὴν ΒΓ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς ἰσας ἔξει ἐκατέραν
ἐκατέρᾳ καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ἰση
20 ἄρα ἡ μὲν ΑΒ πλευρὰ τῇ ΓΔ, ἡ δὲ ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ
ἔτι ἰση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΔΒ. καὶ
ἐπεὶ ἰση ἐστὶν ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ,
ἡ δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ, δλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΔ
δλη τῇ ὑπὸ ΑΓΔ ἐστιν ἰση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ
25 ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΓΔΒ ἰση.

1. ἀλλήλαις b; corr. m. recens. 2. εἰσιν] PBF; comp. b;
εἰσι uulgo. 3. ΑΓΔΒ] ΓΔΒ litt. in ras. b; litt. 4. αὐτά] -ά in ras. F. 5. αὐτά] -ά in ras. F. 6. αὐτά] -ά in ras. F.

7. τε] om. p. 8. αὐτήλαις b; corr. m. rec. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. 9. αὐτά] -ά in ras. F. 10. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. 11. ΒΔ] ΔΒ F; ΒΔ post ras. 1 litt. (Γ?) V. 12.

opposita inter se aequalia sunt, et diametrum ea in duas partes sequales diuidit.

Sit spatium parallelogrammum $A\Gamma\Delta B$, diametrum autem eius $B\Gamma$. dico, parallelogrammi $A\Gamma\Delta B$ latera angulosque opposita inter se aequalia esse, et diametrum $B\Gamma$ in duas partes sequales id diuidere.

nam quoniam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit recta $B\Gamma$, anguli alterni $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam $A\Gamma$ rectae $B\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, alterni anguli $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. itaque duo trianguli sunt $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ duos angulos $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ duobus $B\Gamma\Delta$, $\Gamma B\Delta$ aequales habentes alterum alteri et unum latus uni aequale, quod ad angulos aequales positum est $B\Gamma$ eorum commune. itaque etiam reliqua latera reliquis aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo [prop. XXVI]. quare $AB = \Gamma\Delta$, $A\Gamma = B\Delta$, $\angle BAG = \Gamma\Delta B$. et quoniam $\angle AB\Gamma = B\Gamma\Delta$ et $\Gamma B\Delta = A\Gamma B$, erit $\angle BAG = A\Gamma\Delta$ [z. 5vv. 2]. sed demonstratum est, esse etiam $\angle BAG = \Gamma\Delta B$. ergo spatiorum parallelogrammorum latera angulique opposita inter se aequalia sunt.

⁴ ΓB] $B\Gamma\Delta$ F. 13. εἰστιν] PF; comp. b; εἰστιν vulgo. ἔστιν
⁵ F; comp. b. ταῦ] τό F. 14. $B\Gamma\Delta$] in ras. m. 2 V; $\Gamma B\Delta$
⁶ . 16. τῇ μᾶς V. 18. λοιπαῖς πλευραῖς FV. 21. ἔτι
⁷ ση ἔστιν] P; om. Theon (BFV bp). $\Gamma\Delta B$] $B\Gamma\Delta$ p. καὶ
⁸ πετ — 22. $B\Gamma\Delta$] mg. m. recenti p. 28. $\Gamma B\Delta$] litt. $\Gamma\Delta$ e
⁹ οὐτ. V m. 2. $A\Gamma B$] litt. ΓB e corr. V m. 2. 24. ἔδεικθη
¹⁰ — 25. λογ] mg. m. 2 V.

Τῶν ἀφα παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναντίον πλευραὶ τε καὶ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Λέγω δή, ὅτι καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει.
ἐπειδὴ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ AB τῇ $ΓΔ$, κοινὴ δὲ ἡ $BΓ$,
δύο δὴ αἱ AB , $BΓ$ δυσὶ ταῖς $ΓΔ$, $BΓ$ ἵσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $ABΓ$ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ $BΓΔ$ ἵση· καὶ βάσις ἄρα ἡ AG τῇ $ΔB$ ἵση· καὶ
τὸ $ABΓ$ [ἄριστον] τοίγανον τῷ $BΓΔ$ τοιγάνῳ ἵσον ἐστίν.

*'H ἄφα ΒΓ διάμετρος δίχα τέμνει τὸ ΑΒΓΔ
καραλληλόγραμμον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.*

λε'.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἴσαν ἀλλήλοις ἔστιν.

15 Ἐστιν παραλληλόγραμμα τὰ $ABΓΔ$, $EBΓΖ$ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς $BΓ$ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς $AΖ$, $BΓ$. λέγω, ὅτι ἵστον ἐστὶ τὸ $ABΓΔ$ τῷ $EBΓΖ$ παραλληλογράμμῳ.

Ἐπεὶ γὰρ παραληλόγραμμόν ἐστι τὸ ΑΒΓΔ, ἵση
20 ἐστιν ἡ ΑΔ τῇ ΒΓ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΕΖ τῇ
ΒΓ ἐστιν ἴση· ὥστε καὶ ἡ ΑΔ τῇ ΕΖ ἐστιν ἴση· καὶ
κοινὴ ἡ ΔΕ· ὅλη ἄρα ἡ ΑΕ ὅλη τῇ ΔΖ ἐστιν ἴση.
ἐστι δὲ καὶ ἡ ΑΒ τῇ ΔΓ ἴση· δύο δὴ αἱ ΕΑ, ΑΒ
δύο ταῖς ΖΔ, ΔΓ ἰσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ
25 γωνία ἡ ὑπὸ ΖΔΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΑΒ ἐστιν ἴση ἡ

XXXV. Paellus p. 45. Boetius p. 383, 17.

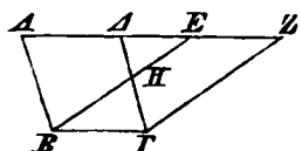
2. εἰσι B. 3. δι¹] om. P; corr. ex δέ m. 2 V. 5. ΓΔ] BΓ] BF, in ras. m. 2 V; ΔΓ, ΓΒ P (ΔΓ in ras.); ΒΓ, ΓΔ bp.
7. καί¹] om. p. ἄρα] om. P. τῇ¹] βάσει τῇ¹ p. ΔΒ] BΔ
I' et V, sed corr. m. 2. ἵση] P; ἱστιν ἵση Theon (BFVbp).

iam dico, diametrum ea in duas partes aequales diuidere. nam quoniam $AB = \Delta A$ et $B\Gamma$ communis, duae rectae $AB, B\Gamma$ duabus $\Delta A, B\Gamma$ aequales sunt altera alteri; et $\angle A B \Gamma = B \Gamma A$ [prop. XXIX]. itaque etiam [$A\Gamma = \Delta B$, et]¹⁾ $\triangle A B \Gamma = B \Gamma A$ [prop. IV].

Ergo diametrus $B\Gamma$ parallelogrammum $AB\Gamma A$ in duas partes aequales diuidit; quod erat demonstrandum.

XXXV.

Parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

Sint $AB\Gamma A, EB\Gamma Z$ parallelogramma in eadem basi $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $AZ, B\Gamma$. dico, esse $AB\Gamma A = EB\Gamma Z$.

nam quoniam parallelogrammum est $AB\Gamma A$, erit $A\Delta = B\Gamma$ [prop. XXXIV]. eadem de causa etiam $EZ = B\Gamma$ [id.]. quare $A\Delta = EZ$ [x. ἔνν. 1]. et communis est ΔE . itaque $AE = AZ$ [x. ἔνν. 2]. uerum etiam $AB = \Delta \Gamma$ [prop. XXXIV]. itaque duae rectae EA, AB duabus $Z\Delta, \Delta \Gamma$ aequales sunt altera alteri; et $\angle Z\Delta \Gamma = EAB$ exterior interiori [prop. XXIX].

1) Fortasse potius καὶ βάσις ἄρα η $A\Gamma$ τῇ ΔB ἵση lin. 7 delenda sunt quam ἄρα lin. 8 cum Augusto.

8. ἄρα] del. August. $B\Gamma A$] $B\Delta \Gamma$ P; $B\Delta \Gamma$ b, sed A eras.
 ἵσην ἔστεν] PBb (comp.); ἵσηται FV; ἔστιν ἕσον p.
 10. Post παραλληλογράμμον in V add. χωρίον, sed punctus del. m. 2. 13. ὄντα] om. Proclus solus. 17. ἔστεν P, ut lin. 19, 28. 18. παραλληλογράμμῳ] P; om. Theon (BFVbp).
 20. δῆ] mg. γρ. τούννα F. ἦ] m. 2 F. 22. ἔστιν] om. F.
 23. EA] AE F. 24. δυσὶ BVP. 25. ΔΖ] ΔΖ F. 25. ἦ] (alt.) supra m. 1 P.

έκτὸς τῇ ἐντός· βάσις ἄρα ἡ ΕΒ βάσει τῇ ΖΓ ἵση
ἔστιν, καὶ τὸ ΕΑΒ τρίγωνον τῷ ΔΖΓ τριγώνῳ ἵσον
ἔσται· κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΔΗΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ
ΑΒΓΔ τραπέζιον λοιπῷ τῷ ΕΗΓΖ τραπέζῃ ἔστιν
5 ἵσον· κοινὸν προσκείσθω τὸ ΗΒΓ τρίγωνον· ὅλον
ἄρα τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον ὅλῳ τῷ ΕΒΓΖ
χαραλληλογράμμῳ ἵσον ἔστιν.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
σεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλή-
10 λοις ἔστιν· ὅπερ ἰδεῖται.

λεξία.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῶν βάσεων
ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλ-
λήλοις ἔστιν.

15 "Ἐστω παραλληλόγραμμα τὰ ΑΒΓΔ, ΕΖΗΘ ἐπὶ¹
ἵσων βάσεων ὅντα τῶν ΒΓ, ΖΗ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις ταῖς ΑΘ, ΒΗ· λέγω, διτοι ἵσον ἔστι τὸ
ΑΒΓΔ χαραλληλόγραμμον τῷ ΕΖΗΘ.

'Ἐπειζεύχθωσαν γὰρ αἱ ΒΕ, ΓΘ. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΖΗ, ἀλλὰ ἡ ΖΗ τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση,
καὶ ἡ ΒΓ ἄρα τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση. εἰσὶ δὲ καὶ παράλ-
ληλοι. καὶ ἐπιζευγγόντων αὐτὰς αἱ ΕΒ, ΘΓ· αἱ δὲ
τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπι-
ζευγγόντων ἴσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσὶ [καὶ αἱ ΕΒ,
25 ΘΓ ἄρα ἴσαι τέ εἰσι καὶ παράλληλοι]. παραλληλό-

XXXVI. Boetius p. 383, 19.

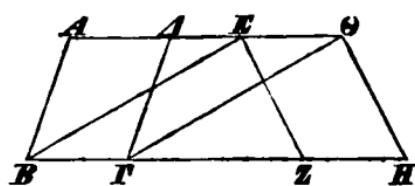
1. ΖΓ] mutat. in ΓΖ m. 2 V. 2. ἔστιν] PF (in B ν eras.);
comp. b; ἔστιν vulgo; ἔστιν ἵση p. ΔΖΓ] BF, V m. 2; ΔΓΖ
P; ΖΔΓ bP, V m. 1. 3. ἔσται] PBFP; ἔστι Vb. τό] post-
ca add. P. ΔΗΕ] corr. ex ΔΗ P; ὑπὸ ΔΗΕ F; ὑπὸ

itaque $EB = ZG$ et $\triangle EAB = \triangle ZG$ [prop. IV]. subtrahatur, qui communis est, triangulus AHE . itaque $ABH\Delta = EH\Gamma Z$ [*x. ἔνν. 3*]. communis adiiciatur triangulus HVG . itaque $AB\Gamma\Delta = EB\Gamma Z$.

Ergo parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

esse $AB\Gamma\Delta = EZH\Theta$.

Sint parallelogramma $AB\Gamma\Delta$, $EZH\Theta$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, ZH et in iisdem parallelis $A\Theta$, BH . dico,

ducantur enim BE , $\Gamma\Theta$. et quoniam $B\Gamma = ZH$ et $ZH = E\Theta$, erit etiam $B\Gamma = E\Theta$ [*x. ἔνν. 1*]. uerum etiam parallelae sunt. et coniungunt eas EB , $\Theta\Gamma$; quae autem rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungunt, aequales et parallelae sunt [prop. XXXIII]. itaque parallelogrammum est $EZH\Theta$ [prop.

-
- eras. Vb. ἐπιλογον P. 4. $EZGH$ F. 5. HVG] $B\Gamma$
 F. 7. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι uulgo; om. p. 8. ἀρα]
 $\delta\lambda\alpha$ V; corr. m. 1. 18. ἔστιν $\delta\lambda\lambda\eta\lambda\omega$ p. 14. ἔστι Pro-
 clus. 17. BH] HB F. ἔστιν PF; comp. b. 18. $EZH\Theta$]
 Pb, V (E e corr.); $ZH\Theta E$ BFP; in V sequitur ras. 1 litt.
 19. BE] EB P. $\Gamma\Theta$] in ras. P. 20. $B\Gamma$] Pb, V e corr.
 m. 2; ΓB BFP, V m. 1. $\delta\lambda\lambda' F$. $\delta\lambda\lambda\eta\lambda\omega$] mg. m. 2 V.
 21. εἰσιν P. 22. BE , $\Gamma\Theta$ b, V e corr. m. 2. 23. εἰ] om.
 P. 24. τέ εἰσι καὶ παράλληλοι F. καὶ] (alt.) om. F.
 καὶ αἱ — 25. παράλληλοι] καὶ αἱ EB , $\Theta\Gamma$ ἀρα εἰσι τε καὶ παρ-
 ἀλληλοί εἰσι P. m. rec. 24. EB] E insert. m. 1 V. 25.
 $\Theta\Gamma$] V m. 1; $\Gamma\Theta$ V m. 2.

γραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΕΒΓΘ. καὶ ἔστιν ἵσον τῷ ΑΒΓΔ· βάσιν τε γὰρ αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει τὴν ΒΓ, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν αὐτῷ ταῖς ΒΓ, ΑΘ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΕΖΗΘ τῷ αὐτῷ τῷ ΕΒΓΘ
5 ἔστιν ἵσον· ὥστε καὶ τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΕΖΗΘ ἔστιν ἵσον.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις
ἔστιν· ὥπερ ἔδει δεῖξαι.

10

λξ'.

Τὰ τρίγωνα τα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις
ἔστιν.

15 Εστιν τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΒΓ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
σεως τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
ΑΔ, ΒΓ· λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ
ΔΒΓ τριγώνῳ.

20 'Εκβεβλήσθω ἡ ΑΔ ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ τὰ
Ε, Ζ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Β τῇ ΓΑ παραλληλος ἦχθω
ἡ ΒΕ, διὰ δὲ τοῦ Γ τῇ ΒΔ παραλληλος ἦχθω ἡ ΓΖ.
παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστιν ἐκάτερον τῶν ΕΒΓΑ,
ΔΒΓΖ· καὶ εἰσιν ἵσα· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς
εἰσι τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
ΒΓ, ΕΖ· καὶ ἔστι τοῦ μὲν ΕΒΓΑ παραλληλογράμ-
25 μον ἦμισυ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον· ἡ γὰρ ΑΒ διάμετρος
αὐτὸ δέχα τέμνει· τοῦ δὲ ΔΒΓΖ παραλληλογράμμον

XXXVII. Boetius p. 383, 22. Apud Proclum excidit.

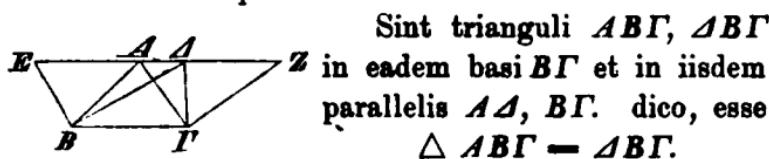
1. ἔστιν P.F.; comp. b. [τῷ] corr. ex τό m. 1 V. 3.
ἔστιν παραλλήλοις p. 4. αὐτῷ τῷ] mg. m. 1 F; om. p.

XXXIV]. et $E\Gamma\Theta = A\Gamma\Delta$; nam et eandem basim habent $B\Gamma$ et in iisdem parallelis sunt $B\Gamma$, $A\Theta$ [prop. XXXV]. eadem de causa etiam $EZH\Theta = E\Gamma\Theta$ [id.]. quare etiam $A\Gamma\Delta = EZH\Theta$ [n. *ενν.* 1].

Ergo parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

Sint trianguli $A\Gamma\Delta$, $A\Gamma\Gamma$ in eadem basi $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $A\Delta$, $B\Gamma$. dico, esse $\triangle A\Gamma\Delta = \triangle A\Gamma\Gamma$.

producatur $A\Delta$ in utramque partem ad E , Z , et per B rectae $\Gamma\Delta$ parallela ducatur BE , per Γ autem rectae $B\Delta$ parallela ducatur ΓZ [prop. XXXI]. itaque $E\Gamma\Delta$, $A\Gamma\Gamma Z$ parallelogramma sunt; et sunt aequalia. nam et in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma$, EZ [prop. XXXV]. et dimidia pars parallelogrammi $E\Gamma\Delta$ est triangulus $A\Gamma\Delta$; nam diameter AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $A\Gamma\Gamma Z$ dimidia pars

8. *ἀλιγήλοις*] -λοις corr. m. 1 V. 9. *ἴστιν*] εἰσιν F. 16. *ἴστιν*
P et eraso ν. V. In F hic uerba nonnulla euana. 19. E, Z]
Z, E F. *καὶ διά* — 20. *BE*] mg. m. rec. p. 19. *ΓΔ*] Δ
in ras. b. 21. *τῶν*] ν postea add. m. 1 V. 22. *ΔBΓZ*]
BΔΓZ F. *εἰσιν λοι*] P; *τὸν τὸν EΓΔ τῷ ΔBΓZ* Theon
(BFV bp; *BΔΓZ* F; in *EΓΔ* litt. *EΓ* m. 2 V). *τε*] om.
Bp (in F non liquet). 23. *εἰσι*] Bbp; *εἰσιν* P; *ἴστιν* V; *ἴστιν*
F. *ταῖς*] (alt.) *ἴστιν ταῖς* F. 24. *BΓ, EZ καὶ*] absumpta
ob ruptum pergam. F. *ἴστιν* P. 25. *τό*] τά in ras. P.
26. *παραλληλογράμμον*] mg. m. 2 V.

ἡμισυ τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον· ἡ γὰρ $\Delta\Gamma$ διάμετρος αὐτὸ⁵
δίχα τέμνει. [τὰ δὲ τῶν ἵσων ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις
ἔστιν]. ἵσον ἄρα ἔστι τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ $\Delta B\Gamma$
τριγώνῳ.

Τὰ ἄρα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λη'.

Τὰ τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ
10 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ἐστω τρίγωνα τὰ $\Delta B\Gamma$, ΔEZ ἐπὶ ἵσων βάσεων
τῶν $B\Gamma$, EZ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς
 BZ , $A\Delta$ λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ
 ΔEZ τριγώνῳ.

15 'Ἐκβεβλήσθω γὰρ ἡ $A\Delta$ ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ¹⁰
τὰ H , Θ , καὶ διὰ μὲν τοῦ B τῇ ΓA παράλληλος ἦχθω
ἡ BH , διὰ δὲ τοῦ Z τῇ ΔE παράλληλος ἦχθω ἡ
 $Z\Theta$. παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστιν ἑκάτερον τῶν
 $H\Delta\Gamma A$, $\Delta EZ\Theta$. καὶ ἵσον τὸ $H\Delta\Gamma A$ τῷ $\Delta EZ\Theta$. ἐπὶ²⁰
τε γὰρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν $B\Gamma$, EZ καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς BZ , $H\Theta$. καὶ ἔστι τοῦ μὲν
 $H\Delta\Gamma A$ παραλληλογράμμου ἡμισυ τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον.
ἡ γὰρ ΔB διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· τοῦ δὲ $\Delta EZ\Theta$
παραλληλογράμμου ἡμισυ τὸ ΔEZ τρίγωνον· ἡ γὰρ

XXXVIII. Boetius p. 383, 24.

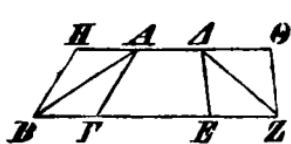
1. $\Delta B\Gamma$] $\Delta\Gamma B$ F. τρίγωνον] supra m. 2 V. $\Delta\Gamma$]
absumptum in F. 2. ἀλλήλοις] supra m. 2 V. 3. ἔστιν P.
9. ἵσων] PBV, Proclus; τῶν ἵσων Fb p; cfr. p. 86, 12. ἵσων
in ras. p. 10. ἔστιν] PV p, Proclus; εἰσιν BFb. 11. ΔEZ
corr. ex $Z\Delta E$ F. βάσεων] PBp; βάσεων ὅντα Fb, V (sed
ὅντα panctis del. m. 2). 12. EZ] corr. ex $Z E$ F. 13.
ἔστιν P. 15. ἐπὶ] κατά P. 16. τῇ] corr. ex τῇς V.

est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit. itaque¹⁾ $\triangle AB\Gamma = \triangle A\Gamma B$.

Ergo trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVIII.

Trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

Sint trianguli $\triangle AB\Gamma$, $\triangle AEZ$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , $A\Gamma$. dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle AEZ$.

producatur enim $A\Gamma$ ad utramque partem ad H , Θ , et per B rectae ΓA parallela ducatur BH , per Z autem rectae ΔE parallela ducatur $Z\Theta$ [prop. XXXI].

parallelogramma igitur sunt $HB\Gamma A$, $\triangle EZ\Theta$. et $HB\Gamma A = \triangle EZ\Theta$; nam et in aequalibus basibus sunt $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , $H\Theta$ [prop. XXXVI]. et parallelogrammi $HB\Gamma A$ dimidia pars est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $\triangle EZ\Theta$ dimidia pars est triangulus $\triangle ZEA$; nam diametrus AZ

1) Cum constet, n. 6 ab Euclide non profectam esse (cfr. Proclus p. 196, 25), quamquam tempore satis antiquo (ante Theonem saltem) interpolata est, ueri simile est, uerba τὰ δέ τῶν ἵσων ἡμίσην ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν lin. 2 et p. 92, 1 eodem tempore irrepssisse. Euclides usus erat n. 6vv. 3.

-
17. HB P.	$Z] E F$.	$\triangle E] E\Gamma F$.	18. $Z\Theta] E\Theta F$.
19. $\triangle EZ\Theta]$ (prius) $\triangle \Gamma E\Theta F$.	20. $\tau\epsilon]$ om. p.	$\tau\alpha\tau\eta\tau\lambda\omega\tau$	$EZ] ZE$ e
p. $\epsilon\lambda\sigma\tau\pi$ P.B.	$\tau\omega\tau$ corr. ex $\tau\omega\tau$ m. 2 V.		corr. F.
21. BZ , $H\Theta] BH$,	$Z\Theta V$;	corr. m. 2.	$\epsilon\sigma\tau\pi$ P.
$\triangle E\Gamma\Theta]$ $\triangle \Gamma E\Theta$, E in Z corr. F.		24. $ZE\Gamma] E\Delta\Gamma$	
F;	$\triangle EZ$ b.		

ΔΖ διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει [τὰ δὲ τῶν ἵσων ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν]. ἵσον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓ* τρίγωνον τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ.

Τὰ ἄρα τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν 5 ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λθ'.

Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως 10 ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν.

"Ἐστω ἵσα τρίγωνα τὰ *ΑΒΓ*, *ΔΒΓ* ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῆς *ΒΓ*. λέγω, ὅτι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ *ΑΔ*· λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν 15 ἡ *ΑΔ* τῇ *ΒΓ*.

Εἰ γὰρ μή, ἥχθω διὰ τοῦ *Α* σημείου τῇ *ΒΓ* εὐθείᾳ παράλληλος ἡ *ΑΕ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΕΓ*. ἵσον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓ* τρίγωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς ἐστιν αὐτῷ τῇς *ΒΓ* καὶ 20 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓ* τῷ *ΔΒΓ* ἐστιν ἵσον· καὶ τὸ *ΔΒΓ* ἄρα τῷ *ΕΒΓ* ἵσον ἐστὶ τὸ μείζον τῷ ἐλάσσονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα παράλληλός ἐστιν ἡ *ΑΕ* τῇ *ΒΓ*. ὁμοίως δὴ

XXXIX. Boetius p. 384, 1.

1. <i>ΔΖ</i>] Pb, F e corr.; ZΔ BVp. <i>ἵσων γωνιῶν</i> F. 2.	<i>ἴσων γωνιῶν</i> F. 2.
ἐστίν] PVp; εἰστίν BFb. <i>ἴστιν</i>] ἐστίν PF; comp. b. 3.	<i>ἴστιν</i>] ἐστίν PF; comp. b. 3.
<i>ΔΕΖ</i>] corr. ex ZΔ E F. 5. <i>ἴστιν</i>] εἰστίν BFb. 8. <i>τὰ</i>] (alt.) om. b. 9. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, F (del. m. 1), V m. 2, Boetius, Proclus, Campanus; om. Bb, V m. 1, p. <i>καὶ</i>] (alt.) om. Proclus. 11. γρ. δύο mg. V. 12. <i>ὅντα</i>] om. p.	(alt.) om. Proclus. 11. γρ. δύο mg. V. 12. <i>ὅντα</i>] om. p.
καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, Campanus; om. Theon (BFVb p).	καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, Campanus; om. Theon (BFVb p).

id in duas partes aequales dividit [id.]. itaque

$$\triangle A B \Gamma = \triangle A E Z.$$

Ergo trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

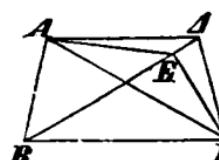
XXXIX.

Aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $A B \Gamma$, $A B \Gamma$ in eadem basi positi $B \Gamma$ et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim $A A$. dico, $A A$ parallelam esse rectae $B \Gamma$.

nam si minus, ducatur per A punctum rectae $B \Gamma$

parallela $A E$ [prop. XXXI], et ducatur $E \Gamma$. itaque $\triangle A B \Gamma = E B \Gamma$; nam in eadem basi sunt $B \Gamma$ et in iisdem parallelis [prop. XXXVII]. uerum $\triangle A B \Gamma = A B \Gamma$. quare etiam

$$\triangle A B \Gamma = E B \Gamma$$
 [z. ενν. 1],

maior minori; quod fieri non potest. itaque $A E$ rectae $B \Gamma$ parallela non est. similiter demonstrabimus, ne

13. ἔστιν] εἰσὶν p. 16. σημεῖον] om. p. εὐθεῖα] om. p.

18. ἄρα] δῆ P. 19. ἔστιν αὐτῷ] εἰσὶ p. $B \Gamma$] ΓB F.

20. ἀλλά] PB, F m. 1, V m. 1, b m. 1; ταῖς $B \Gamma$,

$A E$. ἀλλά p., V m. 2, b m. 2; in F pro ἀλ- scripsit φ: ταῖς,

sed -λά relictum est. Post $A B \Gamma$ add. τρίγωνον P m. rec.,

V B p.; comp. supra scr. m. 1 F. 21. ισον ἔστι τῷ $A B \Gamma$ τριγώνῳ p. ἔστιν] euān. F. $A B \Gamma$] (alt.) $A \Gamma B$ F.

ἄρα] om. P; ἄρα τρίγωνον P m. rec., p. ισον ἔστι τῷ $E B \Gamma$ τρι-

γώνῳ p. 22. ἔστι] ἔστιν P F b ἔστιν] P B b; om. V p; in

F est: ἀδύνατον φ, sequente νατον m. 1 (fuit sine dub. ἔστιν

ἀδύν.). 23. ὁμοίωσι] mg. m. 2 V.

δειξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ· ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΓ ἐστι παράλληλος.

Τὰ ἄρα ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
5 λήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μ'.

Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῶν βάσεων βάσεων ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ-
αλλήλοις ἐστίν.

10 "Ἐστω ἵσα τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΓΔΕ ἐπὶ τῶν βά-
σεων τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. λέγω, ὅτι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ ΑΔ· λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν
ἡ ΑΔ τῇ ΒΕ.

15 Εἰ γὰρ μή, ἥχθω διὰ τοῦ Α τῇ ΒΕ παράλληλος
ἡ ΑΖ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΕ. ἵσου ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ
τρίγωνον τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ ἵσων βάσεών
εἰσι τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις
ταῖς ΒΕ, ΑΖ. ἀλλὰ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον ἵσου ἐστὶ τῷ
20 ΔΓΕ [τριγώνῳ]. καὶ τὸ ΔΓΕ ἄρα [τρίγωνον] ἵσου
ἐστὶ τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ τὸ μεῖζον τῷ ἐλάσσονι· ὅπερ
ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα παράλληλος ἡ ΑΖ τῇ ΒΕ.
ὅμοιως δὴ δειξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ·
ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΕ ἐστι παράλληλος.

XL. Boetius p. 384, 4.

1. οὐδὲ FVbp. 2. ἐστιν P. 4. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη]
om. BFVbp. 7. [ἵσων] PBVbp, Proclus; τῶν [ἵσων] F, sed
τῶν punctis del. 8. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P (del.), V mg.
m. 2 (καὶ m. 1), Proclus, Boetius, Campanus; om. B, V m. 1,
bp; in F: καὶ ἐπὶ φ., dein post lacunam βάσεις ὅντα m. 1,
punctis del. καὶ] (alt.) om. Proclus, V. 9. ἐστίν] ἐστί

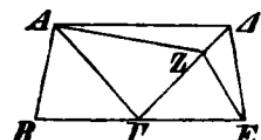
aliam quidem ullam praeter ΔA parallelam esse. itaque ΔA rectae BG parallela est.

Ergo aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XL.

Aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $ABG, \Gamma AE$ in aequalibus

basibus $BG, \Gamma E$ et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim ΔA . dico, ΔA rectae BE parallela ducatur.

nam si minus, per A rectae BE parallela ducatur AZ , et ducatur ZE . itaque $\Delta ABG = ZGE$; nam in aequalibus basibus sunt $BG, \Gamma E$ et in iisdem parallelis BE, AZ [prop. XXXVIII]. sed $\Delta ABG = \Delta GE$. quare etiam $\Delta GE = ZGE$ [x. §v. 1], maior minori; quod fieri non potest. itaque AZ rectae BE parallela non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem ullam praeter ΔA parallelam esse. itaque ΔA rectae BE parallela est.

Proclus; εἰσιν p. 10. ΓΔΕ] ΔΓΕ P. 11. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] puncti del. P; om. Theon (BFVbP). 12. ἐστίν] P; εἰσιν Theon (BFVbP); cfr. p. 92, 13. 14. EB P. 16. ΖΕ] ΖΓ P. ἄφα] δή P. 17. τριγώνον τῷ ΖΓΕ] om. P; τριγώνος τριγώνῳ τῷ ΖΓΕ m. rec. 18. εἰσιν PF. 19. ΑΖ, ΒΕ p. 19. εἰσιν P. 20. ΔΓΕ] litt. Δ in ras. m. 2 V; ΔΕΓ F. τριγώνῳ] om. P. τριγώνον] om. P. 21. εἰσιν P. ΖΓΕ] ΖΕΓ F. 22. εἰσιν] om. p. εἰσιν ἢ p.

Post ΑΖ lacunam V. 23. οὐδέ p. 24. ἢ] in ras. m. 1 b. εἰσιν P. παράλληλος εἰσιν Vb.

Τὰ ἄρα ἵσα τριγώνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μα'.

5 'Εὰν παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε
ἔχῃ τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις
ἥ, διπλάσιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ
τριγώνου.

Παραλληλόγραμμον γὰρ τὸ *ΑΒΓΔ* τριγώνῳ τῷ
10 *ΕΒΓ* βάσιν τε ἔχέτω τὴν αὐτὴν τὴν *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις ἔστω ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ* λέγω, ὅτι
διπλάσιόν ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ* παραλληλόγραμμον τοῦ *ΒΕΓ*
τριγώνου.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ *ΑΓ*. Ἱσον δή ἔστι τὸ *ΑΒΓ* τρί-
15 γωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βά-
σεώς ἔστιν αὐτῷ τῆς *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
λήλοις ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ*. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓΔ* παραλληλό-
γραμμον διπλάσιόν ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* τριγώνου· ἡ γὰρ
20 *ΑΓ* διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· ὥστε τὸ *ΑΒΓΔ*
παραλληλόγραμμον καὶ τοῦ *ΕΒΓ* τριγώνου ἔστι δι-
πλάσιον.

'Ἐὰν ἄρα παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε ἔχῃ
τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἥ, διπλά-
σιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ τριγώνου· ὅπερ
25 ἔδει δεῖξαι.

XLI. Boetius p. 384, 7.

-
1. τὰ ἐπὶ — 3. δεῖξαι] mg. m. 1 b. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη] om. PBFVbp. 2. ἔστι παραλλήλοις V. 7. ᾧ] supra
m. 1 F. ἔστι] Proclus; ἔστιν P; cfr. lin. 24; ἔσται BFBbp;
cfr. Boetius, Campanus. 9. τῷ] m. rec. P. 10. τε] om. P.
τῆς] (alt.) τῇ BV, corr. m. 2. τὴν *ΒΓ*] supra m. 1 b.
11. ἔστω παραλλήλοις V. 12. ἔστιν P. *ΒΕΓ*] *ΕΒΓ* P.

Ergo aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes, etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XL.

Si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo.

parallelogrammum enim $AB\Gamma\Delta$ eandem basim habet $B\Gamma$, quam triangulus $EB\Gamma$, et in iisdem parallelis sit $B\Gamma, AE$. dico, parallelogrammum $AB\Gamma\Delta$ duplo maius esse triangulo $EB\Gamma$.

ducatur enim $A\Gamma$. itaque $\triangle AB\Gamma = EB\Gamma$; nam in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma, AE$ [prop. XXXVII]. sed $AB\Gamma\Delta = 2 AB\Gamma$; nam diametrum $A\Gamma$ id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. quare etiam

$$AB\Gamma\Delta = 2 EB\Gamma.^1)$$

Ergo si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo; quod erat demonstrandum.

1) Hoc ita ex axiomatis colligitur:

$AB\Gamma = EB\Gamma, 2 AB\Gamma = 2 EB\Gamma$ [*u. ἔπον. 2*].

$2 AB\Gamma = AB\Gamma\Delta$; ergo $2 EB\Gamma = AB\Gamma\Delta$ [*u. ἔπον. 1*].

14. $A\Gamma$] corr. ex AB m. 1 F. έστιν P. τριγώνον] om. V
 15. $EB\Gamma$] E supra m. 2 V. 16. παραλλήλοις] -οις in ras., seq. ras. 6 litt. V. έστιν P. 20. καὶ τοῦ $E\Gamma$ τριγώνον]
 τριγώνον τοῦ $EB\Gamma$ V. $EB\Gamma$] corr. ex $AB\Gamma$ m. 1 F. έστιν
 F; comp. b. 23. ἢ] supra m. 1 F. 24. έστι] BFb; έστιν
 P; έσται Vp.

μβ'.

Τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 "Εστι τὸ μὲν δοθὲν τρίγωνον τὸ ΑΒΓ, ἡ δὲ δοθείσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Δ· δεῖ δὴ τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ Δ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

Τετμήσθω ἡ ΒΓ δίχα κατὰ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω
 10 ἡ ΑΕ, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΕΓ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Ε τῇ Δ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΓΕΖ,
 καὶ διὰ μὲν τοῦ Α τῇ ΕΓ παραλλήλος ἥχθω ἡ ΑΗ,
 διὰ δὲ τοῦ Γ τῇ ΕΖ παραλλήλος ἥχθω ἡ ΓΗ· παρ-
 15 αλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΖΕΓΗ. καὶ ἐπεὶ ἵση
 15 ἔστιν ἡ ΒΕ τῇ ΕΓ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ΑΒΕ τριγώνον
 τῷ ΑΕΓ τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν
 ΒΕ, ΕΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΒΓ,
 ΑΗ· διπλάσιον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓ τριγώνον τοῦ ΑΕΓ
 τριγώνου. ἔστι δὲ καὶ τὸ ΖΕΓΗ παραλληλόγραμμον
 20 διπλάσιον τοῦ ΑΕΓ τριγώνου· βάσιν τε γὰρ αὐτῷ
 τὴν αὐτὴν ἔχει καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστιν αὐτῷ παραλ-
 λήλοις· ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΖΕΓΗ παραλληλόγραμμον
 τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ. καὶ ἔχει τὴν ὑπὸ ΓΕΖ γωνίαν
 ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ Δ.

25 Τῷ ἄρα δοθέντι τριγώνῳ τῷ ΑΒΓ ἵσον παραλ-

XLII. Boetius p. 384, 13. Apud Proclum excidit in codd.; Boetius prop. XLII—XLIII permutauit.

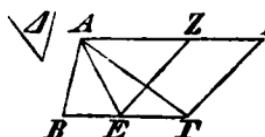
3. συστήσασθαι] συστῆσεται φ (F συστήσασθαι). ἐν] ἐν γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση ex Proclo in prop. XLIV recepit August suadente Gregorio; cfr. Campanus. 7. τῇ] P m. 1, Fb, V

XLII.

Dato triangulo aequale parallelogramnum construere in dato angulo rectilineo.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$, datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogramnum in angulo rectilineo Δ construere.

secetur $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [prop. X], et ducatur AE , et ad $E\Gamma$ rectam et punctum in ea situm E angulo Δ aequalis construatur $\angle \Gamma EZ$ [prop. XXIII], et per A rectae EZ parallela ducatur AH [prop. XXXI], per Γ autem rectae EZ parallela ducatur ΓH . itaque parallelogramnum est $ZEH\Gamma$. et quoniam $BE = EG$, erit

$$\triangle ABE = AE\Gamma;$$

nam in aequalibus basibus sunt BE , EG et in iisdem parallelis $B\Gamma$, AH [prop. XXXVIII]. itaque

$$AB\Gamma = 2 AE\Gamma.$$

uerum etiam $ZEH\Gamma = 2 AE\Gamma$; nam basim eandem habent et in iisdem parallelis sunt [prop. XLI]. quare $ZEH\Gamma = AB\Gamma$. et angulum ΓEZ dato angulo Δ aequalem habet.

Ergo dato triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogram-

m. 1; ἵση τῇ Bp, PV m. 2.	9. τεμνέσθω p.	κατὰ τὸ E
διζα F. κατ] om. φ.	11. ΓΕΖ] ΖΕΓ F.	12. τῇ] om. F.
ΕΓ] om. F; mutat. in BΓ m. 2 V.	13. EZ] ΖΕ Bp, V m. 2.	14. ἔστε P.F.
ΓΗ] litt. Γ in ras. V.	17. Post αὐταῖς F habet	15. ἔστε] ἔστε P, ἔσται F. εἰσιν P.
τοιπαῖς delet. punctis.	ταῖς] insert. m. 2 F.	τοιπαῖς] corr. ex BEΓ P.
τοιπαῖς] insert. m. 2 F.	BΓ] corr. ex BEΓ P.	18. τούγωνον] P, V m. 2; om. Theon (BFbp, V n. 1).
19. ΖΕΓΗ] Γ in F dubium est.	20. ΑΕΓ]	19. ΖΕΓΗ] Γ in F dubium est.
ΓΕ F.	21. ἔστε αὐτῷ] mg. m. 1 P.	22. ἔστε P.
ΓΕ] ΓΕ e corr. m. 2 F.	24. τῇ Δ] τῷ Δ F.	25. τῷ ΑΒΓ] om. B, mg. m. rec. F; τῷ corr. ex τῷ m. 1 b.

ληλόγραμμον συνέσταται τὸ ΖΕΓΗ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ, ἡτις ἔστιν ἵση τῇ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

μγ'.

Παντὸς παραλληλογράμμου τῶν περὶ τὴν
5 διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώ-
ματα ἕστα ἀλλήλοις ἔστιν.

Ἐστιν παραλληλόγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ
αὐτοῦ ἡ ΑΓ, περὶ δὲ τὴν ΑΓ παραλληλόγραμμα μὲν
ἔστι τὰ ΕΘ, ΖΗ, τὰ δὲ λεγόμενα παραπληρώματα τὰ
10 ΒΚ, ΚΔ· λέγω, ὅτι ἕσον ἔστι τὸ ΒΚ παραπλήρωμα
τῷ ΚΔ παραπληρώματι.

Ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, διά-
μετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΑΓ, ἕσον ἔστι τὸ ΑΒΓ τριγωνον
τῷ ΑΓΔ τριγώνῳ. πάλιν, ἐπεὶ παραλληλόγραμμόν
15 ἔστι τὸ ΕΘ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστιν ἡ ΑΚ, ἕσον
ἔστι τὸ ΑΕΚ τριγωνον τῷ ΑΘΚ τριγώνῳ. διὰ τὰ
αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΚΖΓ τριγωνον τῷ ΚΗΓ ἔστιν
ἕσον. ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν ΑΕΚ τριγωνον τῷ ΑΘΚ τρι-
γώνῳ ἔστιν ἕσον, τὸ δὲ ΚΖΓ τῷ ΚΗΓ, τὸ
20 ΑΕΚ τριγωνον μετὰ τοῦ ΚΗΓ ἕσον ἔστι τῷ ΑΘΚ τρι-
γώνῳ μετὰ τοῦ ΚΖΓ· ἔστι δὲ καὶ ἔλον τὸ
ΑΒΓ τριγωνον ὅλῳ τῷ ΑΔΓ ἕσον· λοιπὸν ἄρα τὸ

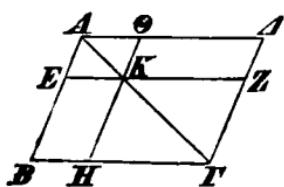
XLIII. Boetius p. 384, 10. Apud Proclum excidit.

1. συνέσταται] PBFb p; συνίσταται V; συνεστάθη φ.
ΖΕΓΗ] ε corr. φ. ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ] om. F (mg. m. rec. ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΕΓ ἡ ἔστιν). 2. ΓΕΖ] seq. ras. 1 litt. P; ΖΕΓ B, V m. 2. ἡτις] P Vp; ἡ BFb. ποιῆσαι] in ras. p; δεῖξαι P (ἐν ἀλλῳ δεῖξαι mg. b). 3. διάμετρον
αὐτοῦ p. 8. Post τὴν ΑΓ in V m. 2 add. διάμετρον. 9.
ΖΗ] ΗΖ F. παραπληρώματα] -κληρώματα in ras. m. 2 V.
τά] m. rec. P. 10. ἔστιν P. 11. παραπληρώματι] παρε-
supra V m. 2. 13. ἡ] ἔστιν ἡ F. 15. ἕσον] ἕσον ἄρα F.

mum constructum est $ZEGH$ in angulo GEZ , qui aequalis est angulo A ; quod oportebat fieri.

XLIII.

In quois parallelogrammo complementa parallelogramorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt.

Sit parallelogrammum $AB\Gamma A$, diametrus autem eius AG , et circum AG parallelogramma sint $E\Theta$, ZH , et complementa, quae uocantur, BK , $K\Delta$. dico, esse
 $BK = K\Delta$.

nam quoniam parallelogrammum est $AB\Gamma A$, diametrus autem eius AG , erit $\triangle A\Gamma B = A\Gamma A$ [prop. XXXIV]. rursus quoniam parallelogrammum est $E\Theta$, diametrus autem eius AK , erit $\triangle AEK = A\Theta K$. eadem de causa etiam $KZ\Gamma = K\Gamma\Gamma$ [id.]. iam quoniam $\triangle AEK = A\Theta K$ et $KZ\Gamma = K\Gamma\Gamma$, erit
 $AEK + K\Gamma\Gamma = A\Theta K + KZ\Gamma$ [z. ἔττ. 2].

14. ἔστιν P. 15. $E\Theta$] P m. 1, Bp, V m. 2; $AKE\Theta$ P m. rec.; $AEK\Theta F$ (AEK in ras.), V m. 1, b, Zambertus. 16. $A\Gamma\Gamma$] $A\Gamma\Gamma$ F; corr. in AKE m. 2. 17. $A\Theta K$] ΘK litt. in ras. V. τὰ αὐτά ταῦτα Bvb. 18. $KZ\Gamma$] $K\Gamma\Gamma$ p. $K\Gamma\Gamma$] $K\Gamma Z$ p. Dein add. τριγώνῳ P m. 2, FVbp. 19. ΘK ἔστιν Vb. 20. $A\Gamma\Gamma$] E litt. e corr. F. τριγώνον supra m. 2 V. 21. $A\Theta K$] litt. ΘK in ras. V. τριγώνῳ om. p. 22. $A\Gamma\Gamma$] E litt. in ras. F. Post τὸ add. b ἀρι comp. m. 1. 23. $KZ\Gamma$] mg. m. 1 P. 24. τριγώνον comp. supra m. 2 V. 25. $K\Gamma\Gamma$] corr. ex $K\Gamma\Gamma$ m. 2 F. 26. ΘK Fp. 27. ΘK b. 28. $A\Gamma\Gamma$] litt. Δ e corr. F.

*ΒΚ παραπλήρωμα λοιπῷ τῷ ΚΔ παραπληρώματί ἔστιν
ἴσον.*

*Παντὸς ἄρα παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ
τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώματα
ἢ ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.*

μδ'.

*Παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τῷ δοθέντι τρι-
γώνῳ ἴσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν ἐν
τῇ δοθεῖσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.*

10 *"Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ, τὸ δὲ δοθὲν
τριγώνου τὸ Γ, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ
Δ· δεῖ δὴ παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ
δοθέντι τριγώνῳ τῷ Γ ἴσον παραλληλόγραμμον παρα-
βαλεῖν ἐν ἴσῃ τῇ Δ γωνίᾳ.*

15 *Συνεστάτω τῷ Γ τριγώνῳ ἴσον παραλληλόγραμμον
τὸ ΒΕΖΗ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΒΗ, ἡ ἔστιν ἴση τῇ
Δ· καὶ κείσθω ὥστε ἐπ' εὐθείας εἰναι τὴν ΒΕ τῇ
ΑΒ, καὶ διήχθω ἡ ΖΗ ἐπὶ τὸ Θ, καὶ διὰ τοῦ Α ὁ πο-
τέρᾳ τῶν ΒΗ, ΕΖ παράλληλος ἤχθω ἡ ΑΘ, καὶ ἐπε-
20 ζεύχθω ἡ ΘΒ. καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους τὰς ΑΘ, ΕΖ
εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΘΖ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΘΖ, ΘΖΕ γω-
νίαι μυστὶν ὁρθαῖς εἰσιν ἴσαι. αἱ ἄρα ὑπὸ ΒΘΗ, ΗΖΕ
δίο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν· αἱ δὲ ἀπὸ ἐλασσόνων ἡ
δύο ὁρθῶν εἰς ἅπειρον ἐκβαλλόμεναι συμπίπτουσιν.*

XLIV. Boetius p. 384, 14.

1. <i>ἴσον</i> <i>ἔστιν</i> p.	3. <i>χωρίον</i>] om. BVp; cfr. p. 100, 4.
διάμετρον <i>αὐτοῦ</i> p.	8. <i>παραβαλεῖν</i>] -βαλ- in ras. m. 1 B.
<i>ἴν</i>] <i>ἐν</i> <i>γωνίᾳ</i> , <i>ἡ</i> <i>ἔστιν</i> <i>ἴση</i> Proclus; cfr. Campanus.	12. <i>εὐ-</i>
<i>θεῖαν</i>] mg. m. 1 F. 17. <i>ώστε</i> V. 18. <i>ΑΒ</i>] <i>ΑΘ</i> π. 19.
<i>ΒΗ</i>] seq. ras. 1 litt. F. <i>ΑΘ</i>] <i>ΑΒ</i> F. καὶ — 20. <i>ΘΒ</i>] mg. m. 1 P. 20. <i>ΘΒ</i>] <i>ΒΘ</i> F. 21. <i>εὐθείας</i> BVp. <i>εν-</i>

uerum etiam $AB\Gamma = A\Delta\Gamma$. itaque etiam
 $BK = KA$ [x. ενν. 3].

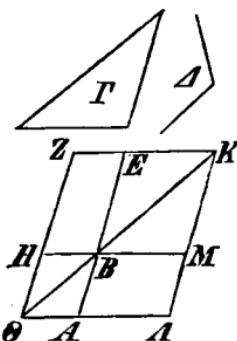
Ergo in quois parallelogrammo complementa parallelogrammorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XLIV.

Datae rectae parallelogramnum dato triangulo aequale applicare in dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , datus autem triangulus Γ , datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur datae rectae AB parallelogramnum dato triangulo Γ aequale applicare in angulo aequali angulo Δ .

construatur parallelogramnum $BEZH$ triangulo

Γ aequale in angulo EBH , qui aequalis est angulo Δ [prop. XLII], et ponatur ita, ut BE , AB in eadem recta sint, et educatur ZH ad Θ , et per A utrique BH , EZ parallela ducatur $A\Theta$ [prop. XXXI], et ducatur ΘB . et quoniam in parallelas $A\Theta$, EZ recta incidit ΘZ ,

$$\angle A\Theta Z + \Theta ZE$$

duobus rectis aequales erunt [prop. XXIX]. itaque

$$\angle B\Theta H + HZE$$

duobus rectis minores erunt; quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, in infinitum producuntur,

επεσεν] P; ἐμπέπτωκεν Theon (BFVb p); cfr. p. 106, 14. 108,
 25. ἄρα om. P. $A\Theta Z$] $BH\Theta$ p; corr. m. rec. ΘZE

— 22. $B\Theta H$] mg. m. rec. p. 22. εἰσιν ἵσαι] PBF; ἵσαι εἰσιν Vb p.

Ante αſ insert. comp. καὶ B. $B\Theta Z$, ΘZE P.

23. ἀπό] ἀπ' p. 24. ἐκβαλλόμεναι εἰς ἀπειρον p.

ἐκβαλόμεναι P.

αὶ ΘΒ, ΖΕ ἄρα ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται. ἐκβεβλή-
σθωσαν καὶ συμπιπτέτωσαν κατὰ τὸ Κ, καὶ διὰ τοῦ
Κ σημείου διποτέρᾳ τῶν ΕΑ, ΖΘ παραλληλος ἥχθω
ἡ ΚΛ, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ ΘΑ, ΗΒ ἐπὶ τὰ Λ, Μ
5 σημεῖα. παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΘΑΚΖ, διά-
μετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΘΚ, περὶ δὲ τὴν ΘΚ παραλλη-
λόγραμμα μὲν τὰ ΑΗ, ΜΕ, τὰ δὲ λεγόμενα παρα-
πληρώματα τὰ ΑΒ, ΒΖ· ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒ τῷ
10 ΒΖ. ἀλλὰ τὸ ΒΖ τῷ Γ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον· καὶ τὸ
ΑΒ ἄρα τῷ Γ ἔστιν ἵσον. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ¹
ΗΒΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΗΒΕ τῇ Δ
15 ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΜ ἄρα τῇ Δ γωνίᾳ ἔστιν ἵση.
Παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ δο-
θέντι τριγώνῳ τῷ Γ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβέ-
15 βληται τὸ ΑΒ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἡ ἔστιν ἵση
τῇ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

με'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλό-
γραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐ-
20 θυγράμμῳ.

Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν εὐθύγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, ἡ δὲ
δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Ε· δεῖ δὴ τῷ ΑΒΓΔ
εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν
τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ τῇ Ε.
25 Ἐπεξεύχθω ἡ ΑΒ, καὶ συνεστάτω τῷ ΑΒΔ τρι-
γώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΖΘ ἐν τῇ ὑπὸ ΘΚΖ

XLV. Boetius p. 384, 17.

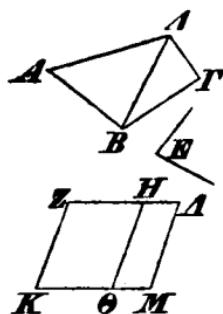
1. ΘΒ] ΑΒ π. 4. ἐκβεβλήσθω φ. ΗΒ] ΗΘ φ.
Μ] seq. lacuna 3 litt. φ. 5. ἔστιν PF. ΘΑΚΖ] e corr.
F. 6. ΘΚ] (prior) ΘΗ φ. δέ] supra m. 2 F. 7. δὲ
λεγόμενα] αη με φ, seq. μενα ευαν. m. 1. 8. τά] om. B.
ἔστιν P. 9. ἀλλὰ καὶ τὸ V. 10. ΑΒ] corr. ex ΑΒ m. 2 F.

concurrunt [alit. 5]. itaque ΘB , ZE productae concurrent. producantur et concurrent in K , et per K punctum utriusque EA , $Z\Theta$ parallela ducatur KA , et producantur ΘA , HB ad puncta A , M . itaque ΘAKZ parallelogrammum est, diametrus autem eius ΘK , et circum ΘK parallelogramma AH , ME , complementa autem, quae vocantur, AB , BZ . itaque erit $AB = BZ$ [prop. XLIII]. uerum $BZ = \Gamma$. quare etiam $AB = \Gamma$ [z. evv. 1]. et quoniam $\angle HBE = ABM$ [prop. XV], uerum $\angle HBE = \Delta$, erit etiam $\angle ABM = \Delta$.

Ergo datae rectae AB parallelogrammum AB dato triangulo Γ aequale applicatum est in angulo ABM , qui ato angulo Δ aequalis est; quod oportebat fieri.

XLV.

Datae figurae rectilineae aequale parallelogrammum construere in dato angulo rectilineo.

Sit data figura rectilinea $AB\Gamma\Delta$, datus autem angulus rectilineus E . oportet igitur figurae rectilineae $AB\Gamma\Delta$ aequale parallelogrammum construere in dato angulo E .

ducatur ΔB , et triangulo ABA aequale construatur parallelogrammum $Z\Theta$ in angulo ΘKZ , qui ae-

$\tau\phi$] τό F. [επει] del. August. 11. HBE] litt. H in ras. m. 1 B. διλ' F. 12. ABM] in ras. m. 2 V. ἀρα om. B; mg. m. 2 V. γωνίᾳ] om. p. 13. [εστίν] om. φ. 15. τὸ AB ἐν γωνίᾳ τῇ] mg. m. 1 P. τῇ] bis φ. 24. τῇ δοθεῖσῃ] τοι Bp. 25. επικενυγνθεῖται FVb (in b supra ser. m. 1 ε χ). τῇ] γάρ η P. ΔB] mutat. in BΔ m. 2 V; AΓ P, mg. γφ. καὶ η ΔB. ABD] BA supra scripto Δ F; AΒΓ P. τριγώνῳ] εὐθὺν F, seq. γεωμετριῶν φ. τριγώνῳ τον] corr. m. 1 ex τριγωνον τον P.

γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΗΘ εὐθεῖαν τῷ ΑΒΓ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΗΜ ἐν τῇ ὑπὸ ΗΘΜ γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ ἐπεὶ ἡ Ε γωνία ἑκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΖ,
 5 ΗΘΜ ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΘΚΖ ἄρα τῇ ὑπὸ ΗΘΜ ἔστιν ἵση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΚΘΗ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ ταῖς ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἰσαι εἰσίν. ἀλλ’ αἱ ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ δυσὶν ὀρθαῖς ἰσαι εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἄρα δύο ὀρθαῖς ἰσαι εἰ-
 10 σίν. πρὸς δή τινι εὐθείᾳ τῇ ΗΘ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Θ δύο εὐθεῖαι αἱ ΚΘ, ΘΜ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δύο ὀρθαῖς ἰσας ποιοῦσιν· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΚΘ τῇ ΘΜ· καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους τας ΚΜ, ΖΗ εὐθεῖα ἐν-
 15 ἐπεσεν ἡ ΘΗ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΖ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΘΗΛ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ ταῖς ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἰσαι εἰσίν. ἀλλ’ αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ δύο ὀρθαῖς ἰσαι εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἄρα δύο ὀρθαῖς
 20 ἰσαι εἰσίν· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΖΗ τῇ ΗΛ. καὶ ἐπεὶ ἡ ΖΚ τῇ ΘΗ ἵση τε καὶ παράλληλός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἡ ΘΗ τῇ ΜΛ, καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ ΜΛ ἵση τε καὶ παράλληλός ἔστιν· καὶ ἐπιζευγνύοντιν αὐτὰς εὐθεῖαι αἱ ΚΜ, ΖΛ· καὶ αἱ ΚΜ, ΖΛ ἄρα ἰσαι τε

1. γωνίᾳ] mg. m. 1 P. ἵση ἔστιν P. 2. ΗΘ] ΘΗ P.
 εὐθεῖαν] corr. ex εὐθείᾳ F. ΑΔΓ P. ἵση ἔστιν p.
 ΗΘΜ] H supra F. 7. εἰσιν ἰσαι V. 8. ἀλλα PB. δυ-
 σίν] δυο F; corr. m. 2. ἰσαι εἰσίν] εἰσιν ἰσαι p; ἰσαι εἰσι
 V b. 9. δύο] P, F m. 1; δυσὶν BVbp, F m. 2. εἰσίν] εἰσι
 V; comp. b. 11. ΚΘ] ΘΚ P. 12. δυσὶν BVbp. 13.
 ΘΜ] e corr. m. 2 F. 14. ΖΗ] ΖΚ φ; ΖΛ p; H in ras. m. 2
 V. εὐθείας P. Supra ἐνέπεσεν in F scr. ἐμπέπτωσεν.
 16. εἰσίν] PF; εἰσι uulgo. 17. Post ἄρα ras. 1 litt. F.

qualis sit angulo E [prop. XLII]. et rectae $H\Theta$ parallelogrammum HM triangulo $ZB\Gamma$ aequale adplacetur in angulo $H\Theta M$, qui aequalis sit angulo E [prop. XLIV]. et quoniam angulus E utriusque ΘKZ , $H\Theta M$ aequalis est, erit etiam $\angle \Theta KZ = H\Theta M$ [z. ἔνν. 1]. communis adiiciatur $\angle K\Theta H$. itaque $ZK\Theta + K\Theta H = K\Theta H + H\Theta M$. uerum $ZK\Theta + K\Theta H$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $K\Theta H + H\Theta M$ duobus rectis aequales sunt [z. ἔνν. 2]. itaque ad rectam quandam $H\Theta$ et punctum eius Θ duas rectas $K\Theta$, ΘM non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; in eadem igitur sunt recta $K\Theta$ et ΘM [prop. XIV]. et quoniam in parallelas KM , ZH recta incidit ΘH , anguli alterni $M\Theta H$, $\Theta H Z$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. communis adiiciatur $\angle \Theta H A$. itaque $M\Theta H + \Theta H A = \Theta H Z + \Theta H A$ [z. ἔνν. 2]. uerum $M\Theta H + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $\Theta H Z + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [z. ἔνν. 1]. quare ZH , HA in eadem sunt recta [prop. XIV]. et quoniam ZK rectae ΘH aequalis et parallela est [prop. XXXIV], uerum etiam ΘH rectae MA [id.], etiam KZ rectae MA aequalis et parallela est. et coniungunt eas rectae KM , ZA .

$M\Theta H$] Θ e corr. V. $\Theta H A$] e corr. F. $\Theta H Z$] e corr. V;
 $\Theta H A$ P. $\Theta H A$] $\Theta H Z$ P. $\varepsilon\sigma\sigma\nu$ $\iota\sigma\sigma\nu$ p. $\iota\sigma\sigma\nu$ φ ($\iota\sigma\sigma\nu$ F). 18. ἀλλά PB. $M\Theta H$] litt. ΘH in ras. b. $\delta\sigma\sigma\nu$ B V bp.
 19. $\varepsilon\sigma\sigma\nu$ V, comp. b. $\kappa\alpha\iota\alpha$ — 20. $\varepsilon\sigma\sigma\nu$] mg. m. 1 BF.
 $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$ om. Fb; mg. m. 2 V. $\delta\sigma\sigma\nu$] P, $\delta\sigma\sigma\nu$ uulgo. 20. $\varepsilon\sigma\sigma\nu$
 $\iota\sigma\sigma\nu$ p. $\dot{\iota}\sigma\sigma\nu$] $\dot{\iota}\sigma\sigma\nu$ $\kappa\alpha\iota$ P. 21. ZK] KZ P. 22. $\dot{\eta}$ ΘH]
 om. F; corr. ex $\dot{\eta}$ E Θ m. 2 V. $\kappa\alpha\iota$ $\dot{\eta}$ KZ $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$ $\tau\bar{y}$ MA] om.
 b. 23. $\dot{\iota}\sigma\sigma\nu$] $\dot{\iota}\sigma\sigma\nu$ B V. 24. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] bp, et V sed punctis
 delet.; coni. August II p. 317; om. PBF.

καὶ παράλληλοί εἰσιν· παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΚΖΛΜ. καὶ ἐπεὶ ἵσου ἔστι τὸ μὲν ΑΒΔ τρίγωνον τῷ ΖΘ παραλληλογράμμῳ, τὸ δὲ ΑΒΓ τῷ ΗΜ, ὅλον ἄρα τὸ ΑΒΓΔ εὐθύγραμμον ὅλῳ τῷ ΚΖΛΜ παραλ-
5 ληλογράμμῳ ἔστιν ἵσουν.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθύγραμμῳ τῷ ΑΒΓΔ ἵσου παρ-
αλληλόγραμμον συνέσταται τὸ ΚΖΛΜ ἐν γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΖΚΜ, ἣ ἔστιν ἵση τῇ δοθείσῃ τῇ Ε· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

10

μετέ.

Απὸ τῆς δοθείσης εὐθείας τετράγωνον ἀνα-
γράψαι.

Ἐστω ἡ δοθείσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς
ΑΒ εὐθείας τετράγωνον ἀναγράψαι.

15 Ἡχθω τῇ ΑΒ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ σημείου
τοῦ Α πρὸς ὁρθὰς ἡ ΑΓ, καὶ κείσθω τῇ ΑΒ ἵση ἡ
ΑΔ· καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ σημείου τῇ ΑΒ παράλληλος
ἥχθω ἡ ΔΕ, διὰ δὲ τοῦ Β σημείου τῇ ΑΔ παράλλη-
λος ἥχθω ἡ ΒΕ. Παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ
20 ΑΔΕΒ· ἵση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ, ἡ δὲ ΑΔ
τῇ ΒΕ. ἀλλὰ ἡ ΑΒ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση· αἱ τέσσαρες
ἄρα αἱ ΒΑ, ΑΔ, ΔΕ, ΕΒ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ἵσο-
πλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΑΔΕΒ παραλληλόγραμμον. λέγω
δή, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ εἰς παραλλήλους
25 τὰς ΑΒ, ΔΕ εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΑΔ, αἱ ἄρα ὑπὸ¹
ΒΑΔ, ΑΔΕ γωνίαι δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν. ὁρθὴ

XLVI. Ammonius in Porphyrg. fol. 48v. Boetius p. 384, 19.

1. εἰσιν] PFp; εἰσι nulgo. Seq. ras. 2 litt. F. ἵσηι]
ἵστεν] FV. 2. καὶ — μέτρ] mg. m. 1 P.[!] ΑΒΔ] ΑΔΒ p;
ΑΒΓ P, et F, corr. m. rec. 3. ΔΒΓ] ΔΑΓ P. 5. ἵστεν]
ἵσου] PFp; ἵσου ἵστεν V; ἵσου ἵστι B et comp. b. 6. τῷ]

quare etiam KM , $Z\Delta$ aequales et parallelae sunt [x. ēvv. 1; prop. XXX]. parallelogrammum igitur est $KZAM$. et quoniam $\triangle AB\Delta = Z\Theta$, $\Delta B\Gamma = HM$, erit $AB\Gamma\Delta = KZAM$ [x. ēvv. 2].

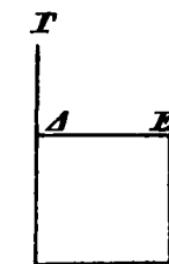
Ergo datae figurae rectilineae $AB\Gamma\Delta$ aequale parallelogrammum constructum est $KZAM$ in angulo ZKM , qui dato angulo E aequalis est; quod oportebat fieri.

XLVI.

In data recta quadratum construere.

Sit data recta AB . oportet igitur in recta AB quadratum construere. .

ducatur ad rectam AB a puncto in ea sito A perpendicularis AG [prop. XI], et ponatur $AA = AB$ [prop. II]. et per punctum A rectae AB parallela ducatur AE , per B autem punctum rectae AA parallela ducatur BE [prop. XXXI]. parallelogrammum igitur est $AAEB$. itaque $AB = AE$ et $AA = BE$ [prop. XXXIV].

uerum $AB = AA$. ergo

$BA = AA = AE = EB$ [x. ēvv. 1].

quare aequilaterum est parallelogrammum $AAEB$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam in parallelas AB, AE recta incidit AA , $BAA + AAE$ duobus rectis aequales sunt

(alt.) corr. ex τό m. 1 b. 7. συνίσταται F V p. τό corr.
ex τῆ m. rec. P. 8. τῆ] (alt.) om. b. 9. ἐν ἀλλω δεῖξαι
mg. m. 1 b. 12. Post prius ἡ ras. p. 16. ἡ] (alt.) corr.
ex τῆ V. 18. ΔE] corr. ex ΔE m. 2 p. 19. εστίν P.
21. ἀλλά] ἀλλ' F; ἀλλὰ καὶ V b. 24. δῆ] δέ V b; om. F (δέ
supra comp. m. 2). 25. εὐθεῖς V, εὐθεῖς V m. 2 et b.
ἡ] τῆ φ. Post ἄρα lacun. 8 litt. φ. 26. BΔΔ] litt. BΔ
in ras. m. 1 B. ΔΔE] litt. ΔE e corr. F. δυστίν BV b p.

ἡ ΒΑ τῇ ΑΘ ἔστιν ἐπ' εὐθείας. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν
ἡ ὑπὸ ΛΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΒΑ· δοθῆ γὰρ ἐκατέφα·
κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· δλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΑ
δλη τῇ ὑπὸ ΖΒΓ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ
5 μὲν ΑΒ τῇ ΒΓ, ἡ δὲ ΖΒ τῇ ΒΑ, δύο δὴ αἱ ΑΒ,
ΒΑ δύο ταῖς ΖΒ, ΒΓ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέφα ἐκατέφα·
καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΑ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΒΓ ἵση·
βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ ΖΓ [ἔστιν] ἵση, καὶ τὸ
ΑΒΔ τριγώνου τῷ ΖΒΓ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον· καὶ
10 [ἔστι] τοῦ μὲν ΑΒΔ τριγώνου διπλάσιον τὸ ΒΛ παρ-
αλληλόγραμμον· βάσιν τε γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
ΒΔ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς ΒΔ,
ΑΔ· τοῦ δὲ ΖΒΓ τριγώνου διπλάσιον τὸ ΗΒ τετρά-
γωνον· βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
15 ΖΒ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς ΖΒ, ΗΓ.
[τὰ δὲ τῶν ἴσων διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν·] ἵσον
ἄρα ἔστι τὸ ΒΛ παραλληλόγραμμον τῷ ΗΒ τε-
τραγώνῳ. διοίως δὴ ἐπιξενγνυμένων τῶν ΑΕ, ΒΚ
δειχθήσεται καὶ τὸ ΓΛ παραλληλόγραμμον ἵσον τῷ
20 ΘΓ τετραγώνῳ· δλον ἄρα τὸ ΒΔΕΓ τετράγωνον δυσὶ^{τοῖς} ΗΒ, ΘΓ τετραγώνοις ἵσον ἔστιν. καὶ ἔστι τὸ μὲν
ΒΔΕΓ τετραγώνον ἀπὸ τῆς ΒΓ ἀναγραφέν, τὰ δὲ
ΗΒ, ΘΓ ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΒΓ πλευ-

1. ἐπ' εὐθείας ἔστιν V. 2. *ΑΒΓ]* *ΑΓΒ* F; corr. m. 2.
 4. *ZBΓ]* litt. Γ e corr. F. ἔστιν [η] ίση ἔστιν p. ίση
 ἔστιν ή μὲν *ΔΒ τῇ BΓ ή δὲ ZB τῇ BA]* P; om. Theon (BF
 V bp). 5. *δῆ]* P; om. Theon (BFV bp). *ΔΒ, BA]* in ras.
 m. 2 V; *AB, BA* F, corr. m. 2; *AB, BA* b. 6. *δυσὶ* Bbp,
 δυσὶν V. *BZ, BΓ BFp, V m. 2.* 7. *ZBΓ]* litt. ZB e
 corr. p. ίση ἔστι V. 8. *ἔστιν [η] ίση P; ίση ἔστιν p.*
κατ'] comp. supra m. 1 b. 9. *ABΔ]* *AΔB* F. *ἴσοις ἔστιν*
 V. 10. *ἔστι]* om. P. *BA]* *BA* F, et b, corr. m. 1.
 11. *αὐτῷ τὴν αὐτήν ἔχει p.* *ἔχουσιν* P. *τηγν]* corr. ex *τητ*

[prop. XXIX]. uerum $\angle BAA$ rectus est. itaque etiam $\angle AAE$ rectus. sed in spatiis parallelogrammis latera angulique opposita inter se aequalia sunt [prop. XXXIV]. itaque etiam uterque angulus oppositus ABE , BEA rectus est. rectangulum igitur est $AEEB$. demonstratum autem est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est [def. 22]. et in recta AB constructum est; quod oportebat fieri.

XLVII.

In triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis.

Sit triangulus rectangulus $AB\Gamma$ rectum habens $\angle BAG$. dico, esse $B\Gamma^2 = BA^2 + AG^2$.

construatur enim in $B\Gamma$ quadratum $B\Delta E\Gamma$, in BA , AG uero HB , $\Theta\Gamma$ [prop. XLVI], et per A utriusque $B\Delta$, ΓE parallela ducatur AA [prop. XXXI]; et ducantur AA , $Z\Gamma$. et quoniam rectus est uterque angulus BAG , BAH , ad rectam quandam BA et punctum in ea situm A duae rectae AG , AH non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; itaque in eadem recta sunt GA , AH [prop. XIV]. eadem igitur de causa etiam

$\tau\delta \Delta E B]$ mg. m. 2 V; in F supra E scr. H. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$] (prius) PF; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ uulgo. 12. $\tau\eta\tau\eta$] $\pi\sigma\varrho\tau \tau\eta\tau\eta$ Proclus. 13. $\pi\varrho\mu\epsilon\chi\sigma\sigma\sigma\tau\eta\tau\eta$] om. Proclus. 15. BAG] corr. ex $B\Gamma A$ m. 2 F. Ante $B\Gamma$ eras. A P. 16. $\iota\sigma\sigma\sigma$] supra m. 2 (comp.) F. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P. 18. $\mu\epsilon\tau\eta$] om. F. 19. $B\Gamma\Delta E$ F. $HB]$ corr. ex BH m. 2 F. $\Theta\Gamma]$ Γ in ras. est in F; seq. in V m. 2: $\tau\sigma\tau\alpha\gamma\omega\eta\alpha$. 20. $\eta\chi\theta\omega \pi\alpha\varrho\alpha\pi\pi\eta\delta\sigma$ p. $\Delta\Delta]$ Δ in ras. P m. 1. 23. $BA]$ AB p. 26. $\tau\alpha \alpha\pi\pi\alpha$] $\tau\alpha\pi\pi\alpha$ Bp.

ἡ ΒΑ τῇ ΑΘ ἔστιν ἐπ' εὐθείας. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν
 ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΒΑ· ὅρθὴ γὰρ ἐκατέφα.
 κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΑ
 ὅλη τῇ ὑπὸ ΖΒΓ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ
 5 μὲν ΔΒ τῇ ΒΓ, ἡ δὲ ΖΒ τῇ ΒΑ, δύο δὴ αἱ ΔΒ,
 ΒΑ δύο ταῖς ΖΒ, ΒΓ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέφα· ἐκατέφα·
 καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΔΒΑ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΒΓ ἵση·
 βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ ΖΓ [ἔστιν] ἵση, καὶ τὸ
 10 ΑΒΔ τριγώνου τῷ ΖΒΓ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον· καὶ
 [ἔστι] τοῦ μὲν ΑΒΔ τριγώνου διπλάσιον τὸ ΒΛ παρ-
 αλληλόγραμμον· βάσιν τε γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
 ΒΔ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς ΒΔ,
 ΑΛ· τοῦ δὲ ΖΒΓ τριγώνου διπλάσιον τὸ ΗΒ τετρά-
 γωνον· βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
 15 ΖΒ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλλήλοις ταῖς ΖΒ, ΗΓ.
 [τὰ δὲ τῶν ἵσων διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν·] ἵσον
 ἄρα ἔστιν καὶ τὸ ΒΛ παραλληλόγραμμον τῷ ΗΒ τε-
 τραγώνῳ. δμοίως δὴ ἐπιξειγνυμένων τῶν ΑΕ, ΒΚ
 δειχθήσεται καὶ τὸ ΓΛ παραλληλόγραμμον ἵσον τῷ
 20 ΘΓ τετραγώνῳ· ὅλον ἄρα τὸ ΒΔΕΓ τετράγωνον δυσὶ¹
 τοῖς ΗΒ, ΘΓ τετραγώνοις ἵσον ἔστιν. καὶ ἔστι τὸ μὲν
 ΒΔΕΓ τετράγωνον ἀπὸ τῆς ΒΓ ἀναγραφέν, τὰ δὲ
 ΗΒ, ΘΓ ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ. τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΒΓ πλευ-

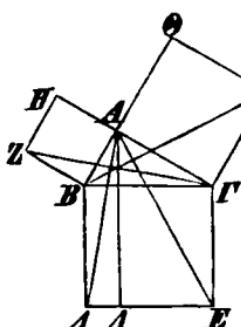
1. ἐπ' εὐθείας ἔστιν V. 2. ΔΒΓ] ΔΓΒ F; corr. m. 2.

4. ΖΒΓ] litt. Γ e corr. F. 5. ἔστιν ἵση] ἵση ἔστιν p. 6. ἔστιν ἡ μὲν ΔΒ τῇ ΒΓ ἡ δὲ ΖΒ τῇ ΒΑ] P; om. Theon (BF Vbp). 7. δῆ] P; om. Theon (BFVbp). 8. ΔΒ, ΒΑ] in ras. m. 2 V; ΑΒ, ΒΑ F, corr. m. 2; ΑΒ, ΒΔ b. 9. δυσὶ Bbp, δυσὶν V. 10. ΖΒ, ΒΓ BFp, V m. 2. 11. ΖΒΓ] litt. ΖΒ e corr. p. 12. ΖΒ] ΖΒ P; ΖΒ ἔστιν p. 13. ΖΒ] comp. supra m. 1 b. 14. ΖΒΓ] ΖΒΓ F. 15. ΖΒΓ] ΖΒΓ F; et b., corr. m. 1.

11. αὐτῷ τῇ αὐτὴν ἔχει p. 16. ΖΒΓ] corr. ex τῇ

$BA, A\Theta$ in eadem recta sunt [prop. XIV]. et quoniam

$\angle ABG = ZBA$ (nam uterque
rectus est), communis adiiciatur
 $\angle ABG$. itaque

$\angle ABA = ZBG$ [$\kappa. \xi\nu\nu. 2$].

et quoniam $AB = BG$,

$ZB = BA$ [def. 22],

duae rectae AB, BA duabus $ZB,$

BG aequales sunt altera alteri;

et $\angle ABA = ZBG$. itaque

$AA = ZG$, $\triangle ABA = ZBG$ [prop. IV]. et

$BA = 2ABA$;

nam eandem basim habent BA et in iisdem parallelis
sunt BA, AA [prop. XLII]. et $HB = 2ZBG$; nam
rursus eandem basim habent ZB et in iisdem sunt
parallelis ZB, HG . itaque¹⁾ $BA = HB$. similiter
ductis rectis AE, BK demonstrabimus, esse etiam
 $GA = \Theta G$. itaque $BAGE = HB + \Theta G$ [$\kappa. \xi\nu\nu. 2$].
et $BAGE$ in BG constructum est, $HB, \Theta G$ autem

1) Ex comm. concept. 2; nam uerba τὰ δὲ τῶν ἵσων δι-
πλάσια ἵσα ἀλλήλους ἔστιν lin. 16 cum κ. ξνν. 5 interpolata
sunt; cfr. p. 91 not. 1.

m. 2 F. 12. εἰσι] ἔστι p. $B\Delta, AA$ τὸν] mg. m. 1 P.
13. HB] BH P. τετράγωνον] comp. b; supra hoc uerbum
in F scr. παραλληλόγραμμον m. rec.; item lin. 17 et 20. 14.
γάρ] γάρ αὐτῷ p. ἔχοντι] ἔχοντι PF; ἔχει p. 15. ZB]
 BZ p. εἰσι] ἔστι p; om. V; εἰσιν F; comp. b. 16. ἔστιν]
εἰσιν V. 17. ἔστιν P. 18. δῆ] m. 2 P. 19. GA] AA ,
ut uidetur, F; corr. m. 2; AG V, corr. m. 2. 20. $BAGE$]
 $AEVG$ p. δυσιν P. 21. ἵσον ἔστιν] PF, comp. b; ἔστιν
ἵσον p; ἵσον ἔστι uulgo. καὶ ἔστιν P. 22. $AEVG$ p.
ἀναγεγράψ seq. ras. 2 litt. F, ἀναγεγραμένον p. τῷ] supra
F. 23. Ante HB ras. 1 litt. F. Ante BA ras. 2—3 litt. F.
 BA] $B\Delta$ φ (BA F).

ρᾶς τετράγωνον ἵσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ* πλευρῶν τετραγώνοις.

'Ἐν ἄρα τοῖς ὁρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον 5 ἵσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὁρθὴν [γωνίαν] περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνοις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μη'.

'Ἐὰν τριγώνον τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τετράγωνον 10 ἵσουν ἢ τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἢ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθή ἔστιν.

Τριγώνου γάρ τοῦ *ABG* τὸ ἀπὸ μιᾶς τῆς *BG* πλευρᾶς τετραγώνον ἵσουν ἔστω τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AG* 15 πλευρῶν τετραγώνοις· λέγω, ὅτι ὁρθή ἔστιν ἢ ὑπὸ *BAG* γωνία.

"Ηχθω γάρ ἀπὸ τοῦ *A* σημείου τῇ *AG* εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς ἢ *AA* καὶ κείσθω τῇ *BA* ἵση ἢ *AA*, καὶ ἐπεξεύχθω ἢ *AG*. ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἢ *AA* τῇ *AB*, ἵσουν 20 ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς *AA* τετράγωνον τῷ ἀπὸ τῆς *AB* τετραγώνῳ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ τῆς *AG* τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *AA*, *AG* τετράγωνα ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AG* τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν *AA*, *AG* ἵσουν ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς *AG*· ὁρθὴ 25 γάρ ἔστιν ἢ ὑπὸ *AA**AG* γωνία· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν *BA*, *AG* ἵσουν ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς *BG*· ὑπόκειται γάρ· τὸ ἄρα

XLVIII. Boetius p. 384, 26.

1. ἔστιν ἵσουν F. ἔστιν P. *BA*] *BΔ* φ. 3. ἔν] ἔστιν
F; corr. m. rec. ὁρθογώνοις p. 4. ἐπιτεινούσης V; corr.

in BA , AG . itaque quadratum lateris BG aequale est quadratis laterum BA , AG .

Ergo in triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis; quod erat demonstrandum.

XLVIII.

Si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est.

nam in triangulo ABG sit $BG^2 = BA^2 + AG^2$. dico, $\angle BAG$ rectum esse.

ducatur enim a puncto A ad rectam AG perpendicularis AA' [prop. XI], et ponatur $AA' = BA$, et ducatur AG . iam quoniam $AA' = AB$, erit¹⁾ etiam $AA'^2 = AB^2$. commune adiiciatur AG^2 . itaque

$AA'^2 + AG^2 = BA^2 + AG^2$ [x. ενν. 2]. uerum $AG^2 = AA'^2 + AG^2$; nam $\angle AA'G$ rectus est [prop. XLVII]; et $BG^2 = BA^2 + AG^2$; hoc enim suppositum est. itaque

1) Hoc ex definitione quadrati (22) sequitur.

m. 1. 5. ἔστιν PF. γωνίαν] om. PBF. 12. ἔστιν] P F V, Proclus, comp. b; ἔστι B p. 15. Post πλευρῶν ras. 5—6 litt. b. 19. $\angle G$] A in ras. b. ἔπει] PB V b; ἔπει οὐν F p; καὶ ἔπει P m. rec. ἔστιν] comp. supra m. 2 F. $A A'$ P. 20. ἔστιν P. τό] supra m. 1 b. AB] BA p. 21. κοινή B. 23. ἔστιν P. $\angle G$] om. φ. 24. ἔστιν P. $\angle G$] $\angle G$ τετράγωνος p. 25. $\Gamma A A'$ P. BA] AB B. 26. ἔστιν P. ὑποκείται φ, seq. ται m. 1.

ἀπὸ τῆς ΔΓ τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνῳ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΔΓ τῇ ΒΓ ἐστιν ἵση· καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΔΔ τῇ ΑΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΔΔ, ΑΓ δύο ταῖς ΒΑ, ΑΓ ἵσαι εἰσίν·
5 καὶ βάσις ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΒΓ ἵση· γωνία ἄφα ἡ ὑπὸ ΔΔΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΓ [ἐστιν] ἵση. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΔΔΓ· ὁρθὴ ἄφα καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ.

'Εὰν ἄφα τριγώνου τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τετράγωνον ἵσον ἦται τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου
10 δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἡ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθή ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

-
1. ἐστίν P. τῷ] τὸ b; corr. m. 2. 4. δὴ] absumptum ob pergam. ruptum in F. δυσὶ BVbp, F m. 2. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. 5. τῇ] ἡ φ. ἵση] PBbp; ἵση ἐστίν F; ἵση ἐστί V, sed ἐστί punctis del. m. 2. ἡ] supra P. ὑπό] om. P. 6. ἐστιν] BFVbp; om. P. 8. τριγώνῳ p.
10. In περιεχομένη ante χ ras. 1 litt. b. γωνία om. p.
In fine: Εὐκλείδου στοιχείων α' PB; Εὐκλείδου στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως β̄ F.

$$\Delta\Gamma^2 = B\Gamma^2 \text{ [z. } \xi\nu\nu. 1].$$

quare etiam $\Delta\Gamma = B\Gamma$. et quoniam $\Delta A = AB$, et communis est $\Delta\Gamma$, duae rectae ΔA , $\Delta\Gamma$ duabus BA , $\Delta\Gamma$ aequales sunt; et basis $\Delta\Gamma$ basi $B\Gamma$ aequalis est. itaque $\angle \Delta A\Gamma = B\Delta\Gamma$ [prop. VIII]. sed $\angle \Delta A\Gamma$ rectus est. itaque etiam $\angle B\Delta\Gamma$ rectus.

Ergo si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est; quod erat demonstrandum.

β'.

Οροι.

α'. Πᾶν παραλληλόγραμμον δρθογώνιον περιέχεσθαι λέγεται ὑπὸ δύο τῶν τὴν δρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν.

5 β'. Παντὸς δὲ παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ τὴν διάμετρον αὐτοῦ παραλληλογράμμων ἐν δοποιοῦν σὺν τοῖς δυσὶ παραπληρώμασι γνώμων καλεῖσθω.

α'.

10 Ἐὰν ὁσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἐτέρα αὐτῶν εἰς δσαδηποτοῦν τμήματα, τὸ περιεχόμενον δρθογώνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθειῶν ἵσον ἔστι τοῖς ὑπό τε τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις δρθογωιτοῖς.

15 Ἔστωσαν δίο εὐθεῖαι αἱ Α, ΒΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ΒΓ, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὰ Δ, Ε σημεῖα· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΓ περιεχομένον δρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν Α, ΒΔ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ καὶ τῷ ὑπὸ τῶν Α, ΔΕ καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ τῶν Α, ΕΓ.

Def. 1. Hero def. 57. Boetius p. 378, 8. Def. 2. Hero def. 58. Proclus in Tim. 83d. Boetius p. 378, 11. Prop. I. Eutocius in Archim. III p. 40, 29. 256, 7. Boetius p. 385, 4.

Ἐνκλείδον στοιχείων δεύτερον Β; Εύκλείδον ἐκ τῆς Θέων ἐκδόσεως στοιχείων δεύτερον V; Εύκλείδον στοιχείων τῆς

II.

Definitiones.

1. Quoduis parallelogrammum rectangulum comprehendendi dicitur duabus rectis rectum angulum comprehendentibus.

2. In quo quis autem parallelogrammo spatio utrumvis parallelogrammorum circum diametrum positorum cum duobus supplementis gnomon uocetur.

I.

Si sunt duae rectae, et altera earum in quotlibet partes secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis.¹⁾

Sint duae rectae *A*, *BΓ*, et secetur *BΓ* utcumque in punctis *Δ*, *E*. dico, esse

$$A \times B\Gamma = A \times B\Delta + A \times \Delta E + A \times E\Gamma.$$

1) Arithmetice $a \times (b + c + d) = ab + ac + ad$.

Θέωνος ἐκδόσεως β F. 1. ὅροι] om. P[B F. Numeros om. PBF. 10. ἔαν] seq. ras. 2 litt. F. ὁσιν B. 13. ἔστιν P. τοῖς] corr. ex τῶ P. ὄπό τε] τε ὄπό P, τε ἀπό F. 14. περιεχομένοις ὁρθογωνίοις] corr. ex περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ P. 16. ἔτυχεν] PBF; ἔτυχε Vp. σημεῖα] supra m. 2 V. τό] in ras. V. 17. ἔστιν P. 18. τῶ] in ras. V. τε ὄπό] PF; ὄπό V; ὄπό τε Bp. 19. τῶν] PVP; F insert. m. 2; om. B, F m. 1. ἔτι] om. P. τῶ] corr. ex τῶ V.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Β τῇ ΒΓ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΒΖ,
καὶ κείσθω τῇ Α ἵση ἡ ΒΗ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Η τῇ
ΒΓ παφάλληλος ἥχθω ἡ ΗΘ, διὰ δὲ τῶν Δ, Ε, Γ τῇ
ΒΗ παφάλληλοι ἥχθωσαν αἱ ΔΚ, ΕΔ, ΓΘ.

5 "Ισον δή ἐστι τὸ ΒΘ τοῖς ΒΚ, ΔΔ, ΕΘ. καὶ ἐστι
τὸ μὲν ΒΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΓ· περιέχεται μὲν γὰρ
ὑπὸ τῶν ΗΒ, ΒΓ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α· τὸ δὲ ΒΚ
τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΔ· περιέχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν
ΗΒ, ΒΔ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α. τὸ δὲ ΔΔ τὸ ὑπὸ τῶν
10 Α, ΔΕ· ἵση γὰρ ἡ ΔΚ, τουτέστιν ἡ ΒΗ, τῇ Α. καὶ
ἔτι δύοις τὸ ΕΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΕΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ
τῶν Α, ΒΓ ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ Α, ΒΔ καὶ τῷ ὑπὸ¹
Α, ΔΕ καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ Α, ΕΓ.

'Εὰν ἄρα ὡσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἑτέρα αὐ-
15 τῶν εἰς ὀσαδηποτοῦν τμῆματα, τὸ περιέχόμενον ὁρθο-
γάνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθειῶν ἵσον ἐστὶ τοῖς ὑπό τε
τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις
ὁρθογωνίοις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

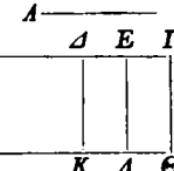
β'.

20 'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς ὄλης καὶ ἐκατέρου τῶν τμημάτων περι-
εχόμενον ὁρθογάνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς
ὄλης τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γὰρ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ
25 Γ σημεῖον λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχό-

1. ΒΖ] corr. ex ΖΒ V m. 2. 4. ΔΚ] ΚΔ B. 5. ΔΔ] Α e corr. m. 2 F. 6. τό] (alt.) in ras. V (supra τῷ m. rec.).
7. ΗΒ] ΒΗ p. 8. τό] τῷ PV. 9. Post Α ras. paullo
maiор linea F. τό] (alt.) τῷ PV. 10. ΒΗ] in ras. m. 2 V.
11. τό] (alt.) τῷ PV. 12. ἐστέν P. τῷ τε ὑπό] τοῖς ὑπό²
τε F; τῷ corr. ex τοῖς m. 2 et post ὑπό ras. V; τῷ τε ὑπὸ τῶν

ducatur enim a B ad rectam $B\Gamma$ perpendicularis BZ [I, 11], et ponatur $BH = A$, et per H rectae $B\Gamma$ parallela ducatur $H\Theta$ [I, 31], per puncta autem A, E, Γ rectae BH parallelae ducantur $AK, EA, \Gamma\Theta$ [id.].

 itaque $B\Theta = BK + KA + EO$. et
 $B\Theta = A \times B\Gamma$; nam rectis $HB, B\Gamma$ comprehenditur, et $BH = A$. sed
 $BK = A \times BA$; nam rectis HB, BA comprehenditur, et $BH = A$. et
 $KA = A \times AE$; nam $AK = BH$ [I, 34] = A . et
 praeterea similiter $EO = A \times EG$. itaque
 $A \times B\Gamma = A \times BA + A \times AE + A \times EG$.

Ergo si sunt duae rectae, et altera earum in quotlibet partes secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis; quod erat demonstrandum.

II.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum comprehensum tota et utraque parte aequale est quadrato totius.¹⁾

nam recta AB utcumque secetur in punto Γ . dico,
esse $AB \times B\Gamma + BA \times A\Gamma = AB^2$.

1) Arithmetice: si $b + c = a$, erit $ab + ac = a^2$.

p. τῷ] om. F, m. 2 V. ὑπὸ τῶν p. 13. τῷ] m. 2 V, τοῖς F. ὑπὸ] ὑπὸ τῶν p. ΕΓ] ΕΓ περιεχομένοις ὁρθογωνίοις FV. γρ. τῷ τε ὑπὸ A, BA καὶ τῷ ὑπὸ A, AE καὶ ἐτι τῷ ὑπὸ A, EΓ F mg. m. 1. 14. δοτιν P. 16. τοῖς] τῷ P. ὑπό τε] υ- in ras. p; τε ὑπό F. 17. περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ P. 20. ἔτυχε V p. τό] P, F m. 1, V m. 1; τά Bp, F m. 2, V m. 2. 21. περιεχομένον ὁρθογωνίον ἴσον] P, F m. 1, V m. 1; περιεχόμενα ὁρθογωνία ἴσα Bp, PV m. 2; in F οὐ ter eras. 24. ἔτυχε V p.

μενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ὑπὸ ΒΑ, ΑΓ περιεχομένου ὁρθογωνίου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ
5 ΑΔΕΒ, καὶ ἥχθω διὰ τοῦ Γ ὁποτέρᾳ τῶν ΑΔ, ΒΕ παράλληλος ἡ ΓΖ.

"Ισον δή ἐστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΖ, ΓΕ. καὶ ἐστι τὸ μὲν
ΑΕ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον, τὸ δὲ ΑΖ τὸ ὑπὸ¹⁰
τῶν ΒΑ, ΑΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον· περιέχεται
μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΔΑ, ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ· τὸ
δὲ ΓΕ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ· ἵση γὰρ ἡ ΒΕ τῇ ΑΒ.
τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ μετὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ
ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ὑπὸ¹⁵
15 τῆς ὅλης καὶ ἑκατέρου τῶν τμημάτων περιεχόμενον
ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ὅλης τετραγώνῳ.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

γ'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
20 ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον
ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ
ἀπὸ τοῦ προειρημένου τμήματος τετραγώνῳ.

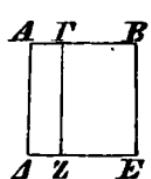
Εὐθεῖα γὰρ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ
25 Γ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον
ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνου.

III. Pappus V p. 378, 8. 380, 14. 420, 11, 19. Eutocius in Archim. III p. 256, 5. Boetius p. 385, 9.

7. ἐστι] om. B F V. ΓΕ] e corr. V. ἐστι] ἐστιν P.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46], et ducatur per Γ utriusque $A\Delta$, BE parallella ΓZ [I, 31].

itaque $AE = AZ + \Gamma E$. et $AE = AB^2$, et

$$AZ = BA \times A\Gamma;$$

nam comprehenditur rectis $A\Delta$, $A\Gamma$, et $A\Delta = AB$ [I def. 23]. praeterea

$$\Gamma E = AB \times B\Gamma;$$

nam $BE = AB$. itaque

$$BA \times A\Gamma + AB \times B\Gamma = AB^2.$$

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et ultra parte comprehensum aequale est quadrato totius; quod erat demonstrandum.

III.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae.¹⁾

recta enim AB utcumque secetur in puncto Γ . dico, esse $AB \times B\Gamma = A\Gamma \times \Gamma B + B\Gamma^2$.

1) Arithmetice: $(a + b)a = ab + a^2$.

3. $AZ]$ ἀπὸ τῆς AZ F. 10. $A\Delta]$ $A\Delta$ F. 13. ἔστιν P.
 14. γραμμή] del. in P. 15. περιεχόμενα δρογάνια τοια Bp, F m. 2, V
m. 2. 16. περιεχόμενα δρογάνια τοια Bp, F m. 2, V m. 2.
 19. ξενίζεται Vp. 21. ἔστιν P. τε] supra m. rec. F. 23.
 ξπό] corr. ex θύρω p. χροιημένον] προ- m. 2 V. 24.
 ξενίζεται Vp. 25. Γ σημεῖον Vp. 26. τε] om. Pp. $A\Gamma]$
 Γ in ras. V. περιεχομένω δρογάνιω] om. Bp.

Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνου τὸ
ΓΔΕΒ, καὶ διήχθω ἡ ΕΔ ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ διὰ τοῦ Α
ὅποτέρᾳ τῶν ΓΔ, ΒΕ παράλληλος ἤχθω ἡ ΑΖ. ἵσον
δή ἔστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΔ, ΓΕ· καί ἔστι τὸ μὲν ΑΕ
5 τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὀρθογώνιον· περι-
έχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΕ, ἵση δὲ ἡ ΒΕ τῇ
ΒΓ· τὸ δὲ ΑΔ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ
ΔΓ τῇ ΓΒ· τὸ δὲ ΔΒ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον·
τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὀρθογώνιον
10 ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ πεφιεχομένῳ ὀρθογω-
νίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνου.

Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς δλῆς καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον
ὅρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περι-
15 εχομένῳ ὀρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου
τμήματος τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

δ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ἀπὸ τῆς δλῆς τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς τε
20 ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ διს
ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὀρθογωνίῳ.

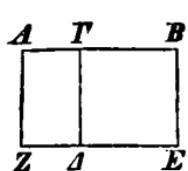
Εὐθεῖα γὰρ γραμμὴ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν,
κατὰ τὸ Γ. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
25 τῷ δισ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ πεφιεχομένῳ ὀρθογωνίῳ.

Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ

IV. Theon in Ptolem. p. 184. Boetius p. 385, 18.

1. τῆς] τοῦ P. ΓΒ] ΒΓ Fp. 2. ΓΔΒΕ B, m. 2 V.
7. ΓΒ] B e corr. p. γάρ] corr. ex ἄρα m. 2 F. 8. ΓΒ]

construatur enim in ΓB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46], et educatur $E\Delta$ ad Z , et per A utriusque $\Gamma\Delta$, BE parallela ducatur AZ [I, 31]. itaque $AE = A\Delta + \Gamma E$.

et $AE = AB \times BG$; nam comprehenditur rectis AB , BE , et $BE = BG$. et $A\Delta = AG \times GB$; nam $\Delta G = GB$. et $\Delta B = GB^2$. itaque

$$AB \times BG = AG \times GB + BG^2.$$

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae; quod erat demonstrandum.

IV.

Si recta linea utcumque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso.¹⁾

nam recta linea AB secetur utcumque in Γ . dico, esse $AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2AG \times GB$.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46],

1) $(a + b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$.

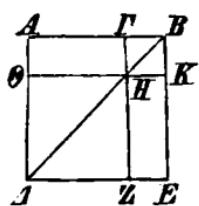
$B\Gamma F$. $\Gamma B]$ e corr. p. 11. $BG]$ ΓB Pp; corr. ex $A\Gamma F$ m. 2. 12. $\xi\tauv\chi\varepsilon\nu]$ PF, B sed ν eras.; $\xi\tauv\chi\varepsilon$ Vp. 13. $\dot{\nu}\kappa\acute{o}$] $\dot{\nu}\cdot$ e corr. p. 15. $\pi\varphi\sigma\iota\sigma\eta\mu\acute{e}nou]$ $\pi\varphi\sigma$ m. 2 V. 18. $\xi\tauv\chi\varepsilon$ Vp, B e corr. 22. $\gamma\acute{a}\rho]$ m. 2 F. $\xi\tauv\chi\varepsilon$ Vp, B e corr. 23. $\Gamma \sigma\eta\mu\acute{e}nou$ V. 24. $\xi\sigma\iota\iota\nu$ P. $\tau\varepsilon]$ om. V. $\tau\varepsilon\tau\varphi\alpha\gamma\acute{a}\nu$ - $\nu\iota\iota\sigma$ — 25. $\Gamma B]$ mg. m. 1 P. 25. $\tau\tilde{\omega}\nu]$ om. P.

AΔΕΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *BΔ*, καὶ διὰ μὲν τοῦ Γ
όποτέρᾳ τῶν *AΔ*, *EB* παράλληλος ἥχθω ἡ *GZ*, διὰ
δὲ τοῦ Η ὁποτέρᾳ τῶν *AB*, *ΔE* παράλληλος ἥχθω ἡ
ΘΚ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ *GZ* τῇ *AΔ*, καὶ
5 εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ *BΔ*, ἡ ἔκτὸς γωνία ἴ ὑπὸ¹
GHB ἵση ἐστὶ τῇ ἔντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *AΔB*.
ἀλλ’ ἡ ὑπὸ *AΔB* τῇ ὑπὸ *ABΔ* ἐστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ
πλευρὰ ἡ *BA* τῇ *AΔ* ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ *GHB*
ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ *HΒΓ* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ
10 ἡ *BΓ* πλευρᾷ τῇ *GH* ἐστιν ἵση· ἀλλ’ ἡ μὲν *GB* τῇ
HK ἐστιν ἵση, ἡ δὲ *GH* τῇ *KB*· καὶ ἡ *HK* ἄρα τῇ
KB ἐστιν ἵση· *ισόπλευρον* ἄρα ἐστὶ τὸ *GHKB*. λέγω
δή, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παράλληλός ἐστιν
ἡ *GH* τῇ *BK* [καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα ἡ
15 *GB*], αἱ ἄρα ὑπὸ *KBΓ*, *HΓB* γωνίαι δύο ὁρθαῖς
εἰσιν ἵσαι. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ *KBΓ*· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ
ὑπὸ *BΓH*· ὥστε καὶ αἱ ἀπεναντίον αἱ ὑπὸ *GHK*,
HKB ὁρθαῖ εἰσιν. ὁρθογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ *GHKB*·
ἐδείχθη δὲ καὶ *ισόπλευρον*· τετράγωνον ἄρα ἐστίν·
20 καὶ ἐστιν ἀπὸ τῆς *GB*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ *ΘΖ*
τετράγωνόν ἐστιν· καὶ ἐστιν ἀπὸ τῆς *ΘΗ*, τοντέστιν
[ἀπὸ] τῆς *ΑΓ*· τὰ ἄρα *ΘΖ*, *ΚΓ* τετράγωνα ἀπὸ τῶν
AG, *GB* εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἐστὶ τὸ *AH* τῷ *HE*,
καὶ ἐστὶ τὸ *AH* τὸ ὑπὸ τῶν *AG*, *GB*· ἵση γὰρ ἡ *HΓ*
25 τῇ *GB*· καὶ τὸ *HE* ἄρα ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ *AG*, *GB*·
τὰ ἄρα *AH*, *HE* ἵσα ἐστὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *AG*, *GB*.

2. *GZ*] *ZΓZ* P. διὰ δέ] καὶ διὰ p. 3. *AB*] *B* in ras. p. Post παράλληλος in P est γραμμον punctis delet.
4. *GZ*] corr. ex *ZΓF*. 5. *BΔ*] *ΔB* p. 6. ἀλλά Vp.
10. ἀλλά P v p. 11. *KB*] *B e* corr. p; *BK* P. 12. ἐστιν ἵση] om. p. 13. ἕστι] ἐστίν P. 14. δῆ] om. F.

et ducatur $B\Delta$, et per Γ utriusque $\Delta\Delta$, EB parallela ducatur ΓZ [I, 30 et 31], per H autem utriusque AB , ΔE parallela ducatur ΘK . et quoniam ΓZ rectae $\Delta\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Delta$, angulus exterior ΓHB aequalis est angulo interior et opposito ΔAB [I, 29]. uerum $\angle \Delta AB = AB\Delta$, quoniam $BA = \Delta\Delta$ [I, 5]. quare etiam $\angle \Gamma HB = H B \Gamma$. itaque etiam

$B\Gamma = \Gamma H$ [I, 6]. sed etiam $\Gamma B = HK$

[I, 34] et $\Gamma H = KB$ [id.]. quare etiam $HK = KB$. itaque aequilaterum est ΓHKB . dico, idem rectangulum esse. nam quoniam ΓH rectae BK parallela est, erunt $KB\Gamma + H\Gamma B$ duobus rectis aequales [I, 29]. uerum $\angle KB\Gamma$

rectus est. itaque etiam $\angle B\Gamma H$ rectus. quare etiam oppositi anguli ΓHK , HKB recti sunt [I, 34]. ergo ΓHKB rectangulum est. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est; et in ΓB constructum est. eadem de causa etiam ΘZ quadratum est; et in ΘH , hoc est $A\Gamma$ [I, 34] constructum est. itaque quadrata ΘZ , $K\Gamma$ in $A\Gamma$, ΓB constructa sunt. et quoniam $AH = HE$ [I, 43], et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$

καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωσεν εὐθεῖα ἡ ΓΒ] add. Theon? (BF V p);
mg. m. 2 P. ἐμπέπτωσεν] euau. F; ἐνέπεσεν B. εὐθεῖα] om. BF. 15. ΓΒ] B eras. p. ΗΓΒ] B ΓΗ P. δύο] δυοῖν V p. 16. λσαι ελαῖν V p. 17. αῖ] (prius) om. F.
18. ἔστι] ἔστιν P. 19. ἔστιν] PF; ἔστι vulgo. 20. ΓΒ] corr. ex BΓ m. 2 V; BΓ p. ΘΖ] e corr. p. 21. ἔστιν] prius) PF; ἔστι vulgo. ΘΗ] HΘ F. 22. ἀπό] om. P;
n F eras. ΚΓ] ΓΚ P p. 23. ελαῖν] F; ἔστιν P; ελαῖν] vulgo. ἔστι] ἔστιν P. 24. ἔστιν P. Ante ΗΓ ras. 1 itt. F. 25. Post ἄρα ras. V. ἔστιν PF. ΑΓ] τῶν ΑΓ' p, F m. 2. 26. AH] corr. ex AB p. ἔστιν P.

ἔστι δὲ καὶ τὰ ΘΖ, ΓΚ τετράγωνα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· τὰ ἄρα τέσσαρα τὰ ΘΖ, ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ ἵσα ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δίσ τοῦτον ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. ἀλλὰ τὰ ΘΖ,
5 ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ δύον ἔστι τὸ ΑΔΕΒ, ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνον ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δίσ τοῦτον ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ως ἐτυχεῖ, τὸ ἀπὸ 10 τῆς δίλης τετραγώνον ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ δίσ τοῦτον τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· δύπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.

'Εκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐν τοῖς τετραγώνοις 15 χωρίοις τὰ περὶ τὴν διάμετρον παραλληλόγραμμα τετράγωνά ἔστιν].

ε'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς δίλης τμημάτων 20 περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω εἰς μὲν ἵσα κατὰ

IV. πόρ. De Proclo p. 304 u. ad IV, 15.

V. Boetius

p. 385, 17.

1. ἔστιν P. τό] τό F; corr. m. 2. τετράγωνον F; corr. m. 2. 2. τό] (alt.) om. F. ἔστιν P. 3. τε] m. 2 V. 4. ὁρθογώνια φ. τό] τὰ τέσσαρα P. ΘΖ] Θ in ras. V; ΖΘ B. 5. ΗΕ] H e corr. p. ἔστιν P. ΑΔΕΒ

(nam $H\Gamma = \Gamma B$), erit etiam $HE - AG \times GB$. itaque $AH + HE = 2 AG \times GB$. verum etiam quadrata ΘZ , ΓK in AG , ΓB constructa sunt. ergo $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = AG^2 + GB^2 + 2 AG \times GB$. sed $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = AAEV = AB^2$. itaque $AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2 AG \times GB$.

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso; quod erat demonstrandum.¹⁾

V.

Si recta linea in partes aequales et inaequales securatur, rectangulum inaequalibus partibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae.²⁾

nam recta quaelibet AB in aequales partes sece-

1) Etiam Campanus hic duas demonstrationes habet, quarum prior reiectae, altera neque huic neque reiectae similis est. de hac habet: „sed hac via non patet correlative, sicut via praecedenti patet, unde prima est autori magis consona.“ nam corollarium et ipse habet. itaque fortasse Theone antiquius est.

$$2) ab + \left(\frac{a+b}{2} - b\right)^2 = \left(\frac{a+b}{2}\right)^2.$$

τετράγωνον V. 6. *AB τετράγωνον* (prius) mg. m. 2 V; in textu ras. 2–3 litt. *τετράγωνον*] mg. m. 2 F. 7. *ἴστιν* P. *τε]* om. p. *τῶν*] m. 2 F. 9. *ἔτυχεν*] B; *ἔτυχε* vulgo. 10. *ἴστιν* P. *τε]* om. p. 12. Sequitur alia demonstratio, quam Augustum secutus in appendicem reieci. 13. *πόρισμα* – 16. *ἴστιν*] add. Theon? (BFVp); mg. m. rec. P. 14. *τού-* *ων* P. *φανερόν* *ἴστιν* V. 18. *εἰς*] supra m. 1 V. 19. *τις ἀνίσα* p. 21. *ἴστιν* P.

τὸ Γ, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

'Αναγεράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου τὸ
 5 ΓΕΖΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΒΕ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ ὁποτέρᾳ τῶν ΓΕ, ΒΖ παράλληλος ἥχθω ἡ ΔΗ, διὰ
 δὲ τοῦ Θ ὁποτέρᾳ τῶν ΑΒ, ΕΖ παράλληλος πάλιν
 ἥχθω ἡ ΚΜ, καὶ πάλιν διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ τῶν
 ΓΛ, ΒΜ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΚ. καὶ ἐπεὶ ἵσον
 10 ἔστι τὸ ΓΘ παραπλήρωμα τῷ ΘΖ παραπληρώματι,
 κοινὸν προσκείσθω τὸ ΔΜ· ὅλον ἄρα τὸ ΓΜ ὅλω
 τῷ ΔΖ ἵσον ἔστιν. ἀλλὰ τὸ ΓΜ τῷ ΑΛ ἵσον ἔστιν,
 ἐπεὶ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ ἔστιν ἵση· καὶ τὸ ΑΛ ἄρα τῷ
 ΔΖ ἵσον ἔστιν. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΘ· ὅλον ἄρα
 15 τὸ ΑΘ τῷ ΜΝΞ γνώμονι ἵσον ἔστιν. ἀλλὰ τὸ ΑΘ
 τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ ἔστιν· ἵση γὰρ ἡ ΔΘ τῇ ΔΒ·
 καὶ ὁ ΜΝΞ ἄρα γνώμων ἵσος ἔστι τῷ ὑπὸ ΑΔ, ΔΒ.
 κοινὸν προσκείσθω τὸ ΑΗ, ὃ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς
 ΓΔ· ὁ ἄρα ΜΝΞ γνώμων καὶ τὸ ΑΗ ἵσα ἔστι τῷ
 20 ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ
 ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ. ἀλλὰ ὁ ΜΝΞ γνώμων καὶ
 τὸ ΑΗ ὅλον ἔστι τὸ ΓΕΖΒ τετραγώνου, ὃ ἔστιν ἀπὸ
 τῆς ΓΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρ-
 θογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἔστι
 25 τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

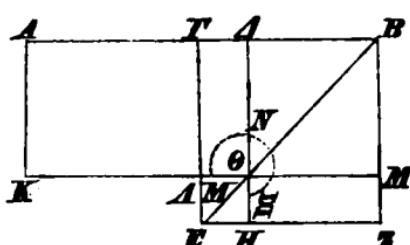
3. ἔστιν P. τετραγώνῳ] om. B; comp. add. m. 2 F.

5. ΓΕΖΒ] in ras. p. ΒΕ] Β in ras. F. 6. ΒΖ] ΖΒ F.
 διὰ δέ] καὶ διὰ V. 7. πάλιν] om. p. m. 2 V. 8. καὶ πάλιν
 — 9. ἡ ΑΚ] mg. m. rec. P. 10. ΘΖ] ΖΘ F. 12. ἵσον ἔστιν]
 (alt.) ἔστιν ἵσον V. 18. ἐπεὶ — ἵση] mg. m. 2 V (ἵση ἔστι).
 14. ἔστιν ἵσον V. ἔστιν] P, comp. m. 2 F; ἔστι Bp. 15.

tur in I' , in inaequales autem in A . dico, esse

$$AA \times AB + GA^2 = GB^2.$$

construatur enim in GB quadratum ΓEZB [I, 46], et ducatur BE , et per A utriusque ΓE , BZ parallela ducatur AH , per Θ autem utriusque AB , EZ parallela ducatur KM [I, 30. 31], et rursus per A utriusque ΓA , $B M$ parallela ducatur AK . et quoniam $\Gamma \Theta = \Theta Z$ [I, 43], commune adiiciatur AM . itaque $\Gamma M = AZ$. uerum

$\Gamma M = AA$, quoniam $\Gamma A = GB$. quare etiam $AA = AZ$. commune adiiciatur $\Gamma \Theta$. itaque $A\Theta = MN$ gnomoni.¹⁾ uerum

$$A\Theta = AA \times AB$$

(nam $A\Theta = AB$); quare etiam $MN = AA \times AB$. commune adiiciatur AH , quod aequale est GA^2 . itaque $MN + AH = AA \times AB + GA^2$. sed

$$MN + AH = \Gamma EZB = GB^2.$$

itaque $AA \times AB + GA^2 = GB^2$.

1) Cum littera M in figura, quam ex ed. Basil. recepimus, bis usurpetur, non sine causa pro MN a Gregorio scriptum est $N\Xi O$, ut prop. VI. sed non audeo contra codd. mutare.

MN γνώμων] P; Campanus; AZ καὶ AA Theon (BFV; pro AA in F AA ; AA καὶ AZ p). τὸ $A\Theta$] τὸ μὲν $A\Theta$ Bp.

16. γὰρ ἡ] ἡ γάρ P. $A\Theta$] AB p. AB] $A\Theta$ ἔστι p.

Post AB add. Theon: τὰ δὲ ZA , AA ἔστιν δὲ MN γνώμων B (ZAA), F, V (prius A in ras.), p (ό MN ἔστι); om. P.

17. καὶ] om. p. τῷ] τῷ F. τῷ τῷ p. 19. ἔστιν P.

20. περιεχομένων ὁρθογωνίων F. 21. ἀλλὰ] ἀλλ' F; ἀλλὰ καὶ V. 23. GB] post ras. 1 litt. V; $B\Gamma$ p. 24. ἀπὸ τῆς] supra m. 2 F; ἀπὸ P. ἔστιν PV.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα,
τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων περιεχόμενον
ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τεμῶν τε-
τραγώνου ἵσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ.
5 ὅπερ ἔθει δεῖξαι.

σ'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ
δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς
ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης
10 περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
ἡμισείας τετραγώνου ἵσου ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς
συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσ-
κειμένης τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ
15 σημεῖον, προσκείσθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας
ἡ ΒΔ· λέγω, διτὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον
ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσου
ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετράγωνον. τὸ
20 ΓΕΖΔ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΕ, καὶ διὰ ρὲν τοῦ Β
σημείου διοτέρᾳ τῶν ΕΓ, ΔΖ παράλληλος ἥχθω ἡ
ΒΗ, διὰ δὲ τοῦ Θ σημείου διοτέρᾳ τῶν ΑΒ, EZ
παράλληλος ἥχθω ἡ ΚΜ, καὶ ἔτι διὰ τοῦ Α διοτέρᾳ
τῶν ΓΔ, ΔΜ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΚ.

25 'Ἐπειὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, ἵσου ἐστὶ καὶ
τὸ ΑΔ τῷ ΓΘ. ἀλλὰ τὸ ΓΘ τῷ ΘΖ ἵσουν ἐστίν. καὶ

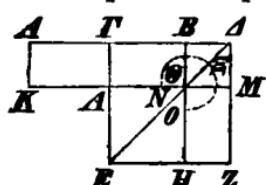
VI. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 385, 22.

1. γραμή P. εἰς ἄνισα p. 4. ἐστίν PV. 8. ἐπ'
εὐθείας, τὸ ὑπό] in ras. V. 9. προσκειμένη] -σ- supra p.
προσκειμένης V, et p sed corr. m. 1. 11. ἐστίν V. 12.
προσκειμένης] -σ- insert. p. Post hoc uerbum legitur ὡς ἀπὸ

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, rectangulum partibus inaequalibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae; quod erat demonstrandum.

VI.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidiae aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in puncto Γ , et alia quaedam recta $B\Delta$ ei in directum adiiciatur. dico, esse $\Delta\Delta \times \Delta B + \Gamma B^2 = \Gamma\Delta^2$.

construatur enim in $\Gamma\Delta$ quadratum $\Gamma EZ\Delta$, et ducatur ΔE , et per B punctum utriusque $E\Gamma$, ΔZ parallela ducatur BH , per Θ autem punctum utriusque AB , EZ parallela ducatur KM , et praeterea per A utriusque $\Gamma\Delta$, ΔM parallela ducatur AK . iam quoniam $\Delta\Gamma = \Gamma B$, erit etiam $\Delta\Delta = \Gamma\Theta$. sed $\Gamma\Theta = \Theta Z$ [I, 43]. quare etiam $\Delta\Delta = \Theta Z$. commune adiiciatur ΓM .

1) $(2a+b)b+a^2 = (a+b)^2$.

μᾶς ἀναγραφέντι in p, P mg. m. rec., Zamberto; om. Boetius, Campanus, P m. 1, B, V m. 1; in F fuit a m. 1 (restant.. αγραφέντι), sed τετραγώνῳ φ; ὡς ἀπὸ μᾶς V mg. m. 2.

18. ἔστιν V. 20. ἐπεξευχθω — 21. ΔΖ] mg. m. rec. P.

21. ΕΓ] ΓΕ Pp. ΔΖ] ΖΔ φ. 22. σημεῖον] om. p.

ΔΒ] ΔΒΔ p, ΔΔ P. 25. ΑΓ] in ras. V. ἔστιν V.

26. ἀλλά] αλλὰ καὶ F. ἵσον ἔστιν] P; ἵσον F, ἵσον ἔστι B; ἔστιν ἵσον Vp.

- τὸ ΑΛ ἄρα τῷ ΘΖ ἐστιν ἵσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΜ· ὅλον ἄρα τὸ ΑΜ τῷ ΝΞΟ γνώμονί ἐστιν ἵσον. ἀλλὰ τὸ ΑΜ ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ· ἵη γάρ ἐστιν ἡ ΔΜ τῇ ΔΒ· καὶ ὁ ΝΞΟ ἄρα γνώμων δ ἵσος ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ [περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ]. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΛΗ, ὃ ἐστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνῳ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ΝΞΟ γνώμονι καὶ τῷ ΛΗ.
 10 ἀλλὰ ὁ ΝΞΟ γνώμων καὶ τὸ ΛΗ ὅλον ἐστὶ τὸ ΓΕΖΔ τετράγωνον, ὃ ἐστιν ἀπὸ τῆς ΓΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ.
 15 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας
 20 καὶ τῆς προσκειμένης τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

- Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συναμφότερα τετράγωνα ἵσα ἐστὶ τῷ τε δῆς ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.
 25

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ

1. ΑΛ] ΛΛ P. ἄρα] om. F. ΘΖ] corr. ex ΖΘ V.

itaque $AM = N\Xi O$. uerum $AM = AA \times AB$; nam $AM = AB$. quare etiam $N\Xi O = AA \times AB$. commune adiiciatur AH , quod est $B\Gamma^2$. itaque

$$AA \times AB + \Gamma B^2 = N\Xi O + AH.$$

sed $N\Xi O + AH = \Gamma EZA - \Gamma A^2$. erit igitur

$$AA \times AB + \Gamma B^2 = \Gamma A^2.$$

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidiae aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto; quod erat demonstrandum.

VII.

Si recta linea utcunque secatur, quadratum totius et quadratum alterutrius partis simul sumpta aequalia sunt duplo rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum quadrato reliquae partis.¹⁾)

$$1) (a+b)^2 + a^2 = 2(a+b)a + b^2.$$

2. ΓM] in ras. V. $N\Xi O$] N in ras. V. γράμωνι F.
 3. ἔστιν FV. 4. AB] B eras. V. $N\Xi O$] N corr. ex M V
 5. ἔστιν V. περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ] om. Pp. 8. ΓB]
 $B\Gamma$ V. τετραγώνῳ φ. 9. ἔστιν FV. 10. ἔστιν V.
 ΓEZA] Z in ras. V. 11. ΓA] in ras. V. 12. ὁρθογώ-
 νιον] ὁρθο- in ras. m. 1 p. 13. ΓB] $B\Gamma$ Vp. ἔστιν V.
 $\alphaπὸ τῆς \Gamma A$] ΓB φ seq. lacuna. 15. γραμμῇ seq. ras. 4
 litt. V. προσθῇ P. 17. προσκειμένῃ] σ insert. m. 1 p, ut
 breui post et lin. 20. 19. ἔστιν V. 20. Ante τετραγώνῳ
 in Fp: ὡς απὸ μιᾶς ἀναγραφέντι; idem post τετραγώνῳ in-
 sert. in V m. 1? ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :~ BF; om. V. 22.
 ἔτυχε p. 24. ἔστιν F. τε] δέ P; corr. m. 1. 28. ἔτυχε
 Fp.

τὸ Γ σημεῖον· λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ τετράγωνα ὶσα ἔστι τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνῳ.

⁵ Ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ ΑΔΕΒ· καὶ καταγεγράφθω τὸ σχῆμα.

'Ἐκεὶ οὖν ὶσον ἔστι τὸ ΑΗ τῷ ΗΕ, κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΖ· ὅλον ἄρα τὸ ΑΖ ὅλῳ τῷ ΓΕ ὶσον ἔστιν· τὰ ἄρα ΑΖ, ΓΕ διπλάσιά ἔστι τοῦ ΑΖ. ἀλλὰ τὰ ΑΖ, ΓΕ ὁ ΚΛΜ ἔστι γυνόμων καὶ τὸ ΓΖ τετράγωνον· ὁ ΚΛΜ ἄρα γυνόμων καὶ τὸ ΓΖ διπλάσιά ἔστι τοῦ ΑΖ. ἔστι δὲ τοῦ ΑΖ διπλάσιον καὶ τὸ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ· ὶση γὰρ ἡ ΒΖ τῇ ΒΓ· ὁ ἄρα ΚΛΜ γυνόμων καὶ τὸ ΓΖ τετράγωνον ὶσον ἔστι τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΔΗ, ὃ 15 ἔστιν ἀπὸ τῆς ΑΓ τετράγωνον· ὁ ἄρα ΚΛΜ γυνόμων καὶ τὰ ΒΗ, ΗΔ τετράγωνα ὶσα ἔστι τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ τετραγώνῳ. ἀλλὰ ὁ ΚΛΜ γυνόμων καὶ τὰ ΒΗ, ΗΔ τετράγωνα ὅλον ἔστι τὸ ΑΔΕΒ καὶ τὸ ΓΖ, 20 ἢ ἔστιν ἀπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ τετράγωνα· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ τετράγωνα ὶσα ἔστι τῷ [τε] δὶς ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΓ τετραγώνου.

'Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ 25 ἀπὸ τῆς δῆλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συναμφότερα τετράγωνα ὶσα ἔστι τῷ τε δὶς ὑπὸ τῆς δῆλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2. ἔστιν PF V. 3. ΓΑ] ΑΓ BV. 6. ἔπειτον] PP; ἔπειτ BF, V m. 1; καὶ add. V m. 2. 7. ἔστιν ὶσον p. 8.

nam recta AB secetur utcunque in puncto Γ . dico,
esse $AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + AG^2$.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$, et
describatur figura.¹⁾ iam quoniam $AH = HE$ [I, 43],
commune adiiciatur ΓZ . itaque $AZ = \Gamma E$. quare

$$AZ + \Gamma E = 2 AZ. \quad \text{uerum}$$

$$AZ + \Gamma E = KAM + \Gamma Z.$$

itaque $KAM + \Gamma Z = 2 AZ$. sed
 $2 AB \times BG = 2 AZ$; nam $BZ = BG$.
itaque $KAM + \Gamma Z = 2 AB \times BG$.
commune adiiciatur AH , quod est AG^2 .
itaque $KAM + BH + HA = 2 AB \times BG + AG^2$.
sed $KAM + BH + HA = A\Delta EB + \Gamma Z = AB^2$
 $+ BG^2$. erunt igitur

$$AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + AG^2.$$

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum
totius et quadratum alterutrius partis aequalia sunt
rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum
quadrato reliquae partis; quod erat demonstrandum.

1) Sc. eadem, quae in praecedentibus propositionibus, ita
t ducatur diametrum $B\Delta$ et per Γ rectis $A\Delta$, BE parallela
 N , per H rectis AB , ΔE parallela ΘZ .

τε B. τά] τό p. διπλάσιον p. ἔστιν PV. AZ]
corr. ex BZ m. 1 p. 9. τά] τό p et post ras. 2 litt. F.
ττι] ἔστιν V, supra m. 2 F. 10. διπλάσιον p. 11. ἔστιν
V. Post ἔστι 1 litt. eras. V. τοῦ] e corr. p. 12. BZ]
B p. 13. ἔστιν V. τῷ] corr. ex τό m. 2 V. 14. BG]
 Γ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ p. 16. ἔστιν FV. τε] δέ P;
ττ. m. 1. 18. ἀλλ' F. 19. ἔστιν V. 20. ἦ] supra m. 1
ἀπό] τὰ ἀπό F. τῶν] τῆς comp. p. BG] om. P;
rr. m. rec. 21. ἔστιν V (ν eras.). τε] om. P. 22.
φεγόμενα φ. μετὰ τοῦ] καὶ τῷ p. 23. τετραγώνῳ p.
. ἔστιν p. 26. ἔστιν V. 27. προειρημένου P.

η'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμῆθῇ, ως ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς δλησ καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ δ λοιποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπό τε τῆς δλησ καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος ως ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ *AB* τετμήσθω, ως ἔτυχεν, κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον· λέγω, ὅτι τὸ τετράκις ὑπὸ τῶν *AB*, 10 *BΓ* περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AG* τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *AB*, *BΓ* ως ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

'Εκβεβλήσθω γὰρ ἐπ' εὐθεῖας [*τῇ AB εὐθεῖα*] ἡ *BΔ*, καὶ κείσθω τῇ *GB* ἵση ἡ *BΔ*, καὶ ἀναγεγράφθω 15 ἀπὸ τῆς *AΔ* τετράγωνον τὸ *AEZΔ*, καὶ καταγεγράφθω διπλοῦν τὸ σχῆμα.

'Επεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ *GB* τῇ *BΔ*, ἀλλὰ ἡ μὲν *GB* τῇ *HK* ἐστιν ἵση, ἡ δὲ *BΔ* τῇ *KN*, καὶ ἡ *HK* ἄρα τῇ *KN* ἐστιν ἵση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ *PR* τῇ *PO* 20 ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *BΓ* τῇ *BΔ*, ἡ δὲ *HK* τῇ *KN*, ἵσον ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ μὲν *GK* τῷ *KΔ*, τὸ δὲ *HP* τῷ *PN*. ἀλλὰ τὸ *GK* τῷ *PN* ἐστιν ἵσον· παραπληρώματα γὰρ τοῦ *GO* παραλληλογράμμου· καὶ τὸ *KΔ* ἄρα τῷ *HP* ἵσον ἐστίν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ 25 *ΔK*, *GK*, *HP*, *PN* ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν. τὰ τέσ-

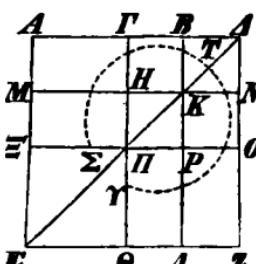
2. ἔτυχε p. 3. τετράκης V, corr. m. 2. 5. ἐστίν F V.
ἀπὸ τε] BV; τε ἀπὸ Pp; ἀπὸ F. 7. ἀναγραφέντι] -τι
postea add. F. 8. ἔτυχε p. 9. τετράκης V; corr. m. 2.
11. τετραγώνῳ p. 12. ἐστίν V. 13. γάρ] om. F. τῇ *AB*
εὐθεῖα] Theon? (BFVp; εὐθεῖα B); m. rec. P. 14. ἵση τῇ
GB P. *ΓΒ*] *BΓ* F. *BΔ*] *ΔB* V; corr. m. 2. 17. *ΓΒ*
BΓ P. ἀλλ' F. 18. *BΔ*] *ΔB* V, corr. m. 2. *KN*]

VIII.

Si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata constructo.¹⁾

nam recta AB utcunque secetur in punto Γ . dico, esse $4 AB \times BG + AG^2 = (AB + BG)^2$.

producatur enim in directum AB , ut fiat $B\Delta$, et ponatur $B\Delta = \Gamma B$, et in $\Delta\Delta$ construatur quadratum $AEZ\Delta$, et figura duplex describatur.²⁾

 iam quoniam $\Gamma B = B\Delta$, et $\Gamma B = HK$, $B\Delta = KN$, erit etiam $HK = KN$: eadem de causa etiam $HP = PO$. et quoniam $BG = B\Delta$, $HK = KN$, erit $\Gamma K = KA$, $HP = PN$. uerum $\Gamma K = PN$; nam supplementa sunt parallelogrammi ΓO [I, 43]. quare etiam $\Delta = HP$. ergo quattuor ΔK , ΓK , HP , PN

VIII. Pappus V p. 428, 21.

$$1) 4(a+b)a + b^2 = [(a+b) + a]^2.$$

2) H. e. ducta diametro ΔE , ducantur $B\Delta$, $\Gamma\Theta$ rectis ΔZ , E paralleliae, MN et ZO rectis $\Delta\Delta$, EZ ; u. p. 137 not. 1; ibi duas tantum paralleliae ducuntur, hic quattuor; quare uera duplex uocatur.

H V, corr. m. 2. HK] e corr. V. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] PFp; om. BV. 19. V] KH V; corr. m. 2. $\pi\alpha\dot{\iota}$ $\dot{\eta}$ ΠP] in ras. V. 20. $\dot{\eta}]$ $\dot{\eta}$ $\mu\acute{e}v$ $\cdot B\Gamma]$ ΓB p. 21. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{e}v$ PFV. $\pi\alpha\dot{\iota}$] om. B. $\mu\acute{e}v$] P. $K\Delta]$ $B\Delta$ P; in ras. est in V. 22. PN] (prius) $N P$ Pp. in add. $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ in ras. V. 23. $\gamma\dot{\alpha}\varphi$ $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ p. 24. $\tau\acute{o}$] corr. ex $\tau\dot{\phi}$ $K\Delta]$ $B\Delta$ P. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] supra F. $HP]$ PN p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{e}v$ ν p. $\tau\dot{\epsilon}\sigma\sigma\alpha\varphi\alpha$] om. p. $\tau\acute{o}$] om. p., $\tau\acute{o}$ B. 25. $\Delta K]$ Pp. $\Gamma K]$ in ras. V; $K\Delta$ Pp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{e}v]$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{e}v$ Bp; $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ V.

σαρα ἄρα τετραπλάσιά ἔστι τοῦ ΓΚ. πάλιν ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ ΓΒ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ ἡ μὲν ΒΔ τῇ BK, τουτ-
 ἔστι τῇ ΓΗ ἵση, ἡ δὲ ΓΒ τῇ HK, τουτέστι τῇ HP,
 ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ΓΗ ἄρα τῇ HP ἵση ἔστιν. καὶ ἐπεὶ
 5 ἵση ἔστιν ἡ μὲν ΓΗ τῇ HP, ἡ δὲ ΠΡ τῇ PO, ἵσον
 ἔστι καὶ τὸ μὲν AH τῷ MP, τὸ δὲ ΠΛ τῷ PZ.
 ἀλλὰ τὸ MP τῷ ΠΛ ἔστιν ἵσον· παφαπληγώματα γὰρ
 τοῦ ΜΛ παραλληλογράμμου· καὶ τὸ AH ἄρα τῷ PZ
 ἵσον ἔστιν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ AH, MP, ΠΛ, PZ
 10 ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν· τὰ τέσσαρα ἄρα τοῦ AH ἔστι
 τετραπλάσια. ἐδείχθη δὲ καὶ τὰ τέσσαρα τὰ ΓΚ, ΚΔ,
 HP, PN τοῦ ΓΚ τετραπλάσια· τὰ ἄρα δύτω, ἂν περι-
 ἔχει τὸν ΣΤΤ γνώμονα, τετραπλάσιά ἔστι τοῦ AK.
 καὶ ἐπεὶ τὸ AK τὸ ὑπὸ τῶν AB, BD ἔστιν· ἵση γὰρ
 15 ἡ BK τῇ BD· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD
 τετραπλάσιόν ἔστι τοῦ AK. ἐδείχθη δὲ τοῦ AK τε-
 τραπλάσιος καὶ ὁ ΣΤΤ γνώμων· τὸ ἄρα τετράκις
 ὑπὸ τῶν AB, BD ἵσον ἔστι τῷ ΣΤΤ γνώμονι. κοι-
 νὸν προσκείσθω τὸ ΞΘ, ὃ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς AG
 20 τετραγώνῳ· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD περι-
 εχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG τετραγώνου
 ἵσον ἔστι τῷ ΣΤΤ γνώμονι καὶ τῷ ΞΘ. ἀλλὰ ὁ ΣΤΤ
 γνώμων καὶ τὸ ΞΘ ὅλον ἔστι τὸ AEZΔ τετράγωνον,
 ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς AD· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB,
 25 BD μετὰ τοῦ ἀπὸ AG ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ AD τετρα-
 γώνῳ· ἵση δὲ ἡ BD τῇ BG. τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν
 AB, BG περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG
 τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς AD, τουτέστι τῷ
 ἀπὸ τῆς AB καὶ BG ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

1. ἔστιν] ἔστιν PV; εἰσι p. 2. ΓΒ] BG F. ἀλλ' F.
 BK] supra scr. Δ m. 2 V; wg. ἡ BG ἄρα τῇ ΓΗ ἔστιν ἵση V.

inter se aequalia sunt. ergo

$$\Delta K + \Gamma K + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

rursus quoniam $\Gamma B = BA$ et $BA = BK = \Gamma H$ et $\Gamma B = HK = HP$, erit etiam $\Gamma H = HP$. et quoniam $\Gamma H = HP$ et $PR = PO$, erit etiam $AH = MP$ [I, 36] et $PA = PZ$ [id.]. uerum $MP = PA$; nam supplementa sunt parallelogrammi MA [I, 43]. quare etiam $AH = PZ$. itaque quattuor AH, MP, PA, PZ inter se aequalia sunt. quare $AH + MP + PA + PZ = 4 AH$. sed demonstratum est etiam

$$\Gamma K + KA + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

ergo octo spatia gnomonem ΣTT efficientia = 4 AK . et quoniam $AK = AB \times BA$ (nam $BK = BA$), erit $AB \times BA = 4 AK$. sed demonstratum est etiam $\Sigma TT = 4 AK$. quare $4 AB \times BA = \Sigma TT$. comune adiiciatur $\Xi\Theta$, quod aequale est $A\Gamma^2$. itaque $AB \times BA + A\Gamma^2 = \Sigma TT + \Xi\Theta$. sed

$$\Sigma TT + \Xi\Theta = AEZA = AA^2.$$

aque $4 AB \times BA + A\Gamma^2 = AA^2$. sed $BA = BG$. aque $4 AB \times BG + A\Gamma^2 = AA^2 = (AB + BG)^2$.

ΓΗ] *H* erae. V. *ἴσης*] PF, *ἴσης* *ἴσης* B, *ἴστιν* *ἴση* p et in s. V. *τοντέστι τῇ ΗΠ* *ἴσης* *ἴστιν* mg. m. 2 V. *τοντέστιν* 4. *ἴστιν* *ἴση* Vp. *ἴστιν*] (alt.) *ἴστι* B. 6. *ἴστιν* PV. μέν] om. P. 9. *ἴστιν* *ἴσον* Vp. *ἴστιν*] F; *ἴστι* PB.] (alt.) *τό* P. 10. *ἴστιν*] *εἰσὶ* V; *ἴστι* B. *τετραπλάσιά τι τοῦ ΑΗ* p; *τοῦ ΑΗ τετραπλάσια* *ἴστιν* P. 12. ἀ περιουσι p; *ἄπερ* *ἴχει* F. 13. *γράμμονε τά* FV. *ἴστιν* *ἴστιν* om. V. *ΑΚ* *ἴστιν* V. 14. *ὑπό*] *ἀπό* F. *ΒΔ*] *BK* P. *γάρ*] *γάρ* καί V. 15. *BK*] KB P. 16. *ἴστιν* PV; om. B. Κ *ἴστιν* B. *τετραπλασιών* p. 18. *ἴστιν* V. *τῷ*] corr. ex m. 2 B. 21. *ΑΓ*] PB, F m. 1; *τῆς ΑΓ* Vp, m. 2 F. *ἴστιν* FV. *τῷ*] (alt.) corr. ex *τό* F. *ἀλλ'* F. 23. *τίν* PFV. 25. *ΑΓ*] *τῆς ΑΓ* p. *ἴστιν* V. *ΑΔ*] *τῆς* 1 Vp. 27. *BΓ*] *BΔ* B, corr. m. 2. *ΑΓ*] *τῆς ΑΓ* Vp, ; φ. 28. *ἴστιν* PV. *τοντέστιν* V. 29. *καί*] om. p.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθή, ώς ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τε τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος ώς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων 10 τετράγωνα διπλάσια ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου.

Ἐνθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμησθεῖα εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ Γ, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ· λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν 15 ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσια ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

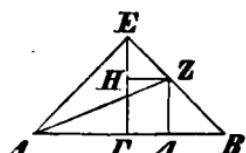
"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Γ τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ΑΓ, ΓΒ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΑ, ΕΒ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ τῇ ΕΓ παρ-20 ἀλληλος ἡχθω ἡ ΔΖ, διὰ δὲ τοῦ Ζ τῇ ΑΒ ἡ ΖΗ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΖ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵση ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ ΕΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΕΓ. καὶ ἐπεὶ ὁρθή ἔστιν ἡ πρὸς τῷ Γ, λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ ΕΑΓ, ΑΕΓ μιᾷ ὁρθῇ ἵσαι εἰσὶν· καὶ εἰσὶν ἵσαι· ἡμί-25 σεια ἄρα ὁρθῆς ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΓΕΑ, ΓΑΕ.

1. ἔὰν ἄρα — 6. τετραγώνῳ] om. p. 1. ἔτυχε V. 2. τε-
τράκις] mg. m. 2 V. 4. ἔστιν F. ἀπό τε] τε ἀπό PBV;
ἀπό F. 5. προειρημένου P. 9. εἰς ἄνισα p. 10. ἔστιν
FV. τε] postea add. m. 2 F. ἡμισείας] corr. ex μεταξύ
m. 2 F. 11. καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξύ] om. F; corr. m. rec.,
sed euān. 15. ἔστιν V. ἀπὸ τῶν] om. F. 18. τῶν] in

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata descripto; quod erat demonstrandum.

IX.

Si recta linea in partes aequales et inaequales securatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae.¹⁾

nam recta aliqua AB in aequales partes securatur in Γ , in inaequales uero in Δ . dico, esse $A\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$.

ducatur enim a Γ ad rectam AB perpendicularis ΓE [I, 11], et ponatur aequalis utriusque $A\Gamma$, ΓB , et ducantur EA , EB , et per Δ rectae EG parallela ducatur ΔZ , per Z autem rectae AB parallela ZH , et lucatur AZ . et quoniam $A\Gamma = \Gamma E$, erit etiam $EA\Gamma = AE\Gamma$ [I, 5]. et quoniam angulus ad Γ situs rectus est, reliqui $EA\Gamma + AE\Gamma$ uni recto aequales erunt [I, 32]. et sunt aequales. itaque uterque angulus

IX. Boetius p. 386, 3.

$$1) a^2 + b^2 = 2 \left[\left(\frac{a+b}{2} \right)^2 + \left(\frac{a+b}{2} - b \right)^2 \right].$$

as. F V. ΓB] B eras. V, B e corr. F. 19. EA] AE P.
0. AB] PBF; AB παράλληλος ηχθω V p. η ZH] om. F
acun. 4—5 litt.). 22. ἐστι] ἐστιν PFV. $EA\Gamma$] E
ipra scr. m. 1 V. γωνία] om. p. $AE\Gamma$] ΓΕΑ p. 23.
 δ] τό F, corr. m. 2. 24. εἰστι] (prius) εἰστι B V p. 25. ἐκα-
ρπα (in ras. V) ἄρα τῶν ὑπὸ $AE\Gamma$, $EA\Gamma$ ημέσειά ἐστιν δρ-
ῆς V p.

διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἔκατέρα τῶν ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ
 ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΕΒ ὁρθή
 ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΗΕΖ ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς,
 ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΕΗΖ· ἵση γάρ ἐστι τῇ ἐντὸς καὶ
 ἡ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΕΖΗ
 ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα [ἐστὶν] ἡ ὑπὸ ΗΕΖ
 γωνία τῇ ὑπὸ ΕΖΗ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ
 ἐστιν ἵση. πάλιν ἐπεὶ ἡ πρὸς τῷ Β γωνία ἡμίσειά
 ἐστιν ὁρθῆς, ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΖΔΒ· ἵση γὰρ πάλιν
 10 ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ
 ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΖΔ ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα ἡ
 πρὸς τῷ Β γωνία τῇ ὑπὸ ΑΖΒ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ
 ΖΔ πλευρᾶς τῇ ΔΒ ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
 ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵσον ἐστὶ καὶ τὸ ἀπὸ ΑΓ τῷ ἀπὸ ΓΕ·
 15 τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι
 τοῦ ἀπὸ ΑΓ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ ἵσον ἐστὶ¹
 τὸ ἀπὸ τῆς ΕΑ τετράγωνον· ὁρθὴ γὰρ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ
 γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΑ διπλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ
 τῆς ΑΓ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ, ἵσον
 20 καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΕΗ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΕΗ, ΗΖ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 ΗΖ τετραγώνου. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ τετρα-
 γώνοις ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΕΖ τετράγωνον· τὸ ἄρα
 ἀπὸ τῆς ΕΖ τετράγωνον διπλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 25 ΗΖ. ἵση δὲ ἡ ΗΖ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΖ δι-
 πλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ. ἐστι δὲ καὶ τὸ ἀπὸ
 τῆς ΕΑ διπλάσιον τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΑΕ, ΕΖ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν

1. διὰ τὰ — 2. ὁρθῆς] mg. in ras. V. 1. ὑπό] supra m. 2 F. ΕΒΓ, ΓΕΒ p. 4. ἐστιν P; comp. supra V. 5. ἀπεναν-
 τίας p. 6. ἐστὶν] om. P. 7. ΕΗ] ΗΕ p. τῇ] πλευρᾶς τῇ
 Vp; πλευρᾶς add. mg. m. 1 F. 9. πάλιν ἐστὶ] ἐστι πάλιν P; ἐστὶ

ΓEA , ΓAE dimidius recti est. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. quare $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle HEZ$ dimidius est recti, rectus autem est EHZ (nam aequalis est angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ [I, 29]), reliquus $\angle EZH$ dimidius est recti. ergo $\angle HEZ = EZH$. quare etiam $EH = HZ$ [I, 6]. rursus quoniam angulus ad B situs dimidius est recti, angulus autem $Z\Delta B$ rectus (nam rursus angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ aequalis est [I, 29]), erit reliquus angulus $BZ\Delta$ dimidius recti. itaque angulus ad B situs aequalis est angulo ΔZB . quare etiam $Z\Delta = \Delta B$ [I, 6]. et quoniam $\Delta\Gamma = \Gamma E$, erit etiam $\Delta\Gamma^2 = \Gamma E^2$. itaque $\Delta\Gamma^2 + \Gamma E^2 = 2\Delta\Gamma^2$. sed $EA^2 = \Delta\Gamma^2 + \Gamma E^2$ (nam $\angle A\Gamma E$ rectus est) [I, 47]. itaque $EA^2 = 2\Delta\Gamma^2$. rursus quoniam $EH = HZ$, erit etiam $EH^2 = HZ^2$. quare $EH^2 + HZ^2 = 2HZ^2$. uerum $EZ^2 = EH^2 + HZ^2$ [I, 47]. itaque $EZ^2 = 2HZ^2$. sed $HZ = \Gamma\Delta$ [I, 34]. itaque $EZ^2 = 2\Gamma\Delta^2$. uerum etiam $EA^2 = 2\Delta\Gamma^2$. itaque $AE^2 + EZ^2 = 2(\Delta\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$. sed $AZ^2 = AE^2 + EZ^2$

- supra F. 11. $BZ\Delta$] ΔZB P. 12. ΔZB] $BZ\Delta$ p. 13.
 $Z\Delta$] PF; ΔZ BVp. 14. ἔστι] om. B, supra F. $\Delta\Gamma$]
 PB , F m. 1; τῆς $\Delta\Gamma$ Vp, F m. 2 (ΓA , sed corr.). ΓE] τῆς ΓE
 Vp , F m. 2. 15. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν $\Delta\Gamma$] τετράγωνον seq. lac.
3 litt. φ. τῶν] τῆς comp. p. 16. $\Delta\Gamma$] τῆς
 $\Delta\Gamma$ Vp, F m. 2. 17. ἔστι] om. F. EA] AE
Pp. 18. ἀπό] ὑπό φ (non F). EA] AE P et V m. 1.
ἔστιν PV. 19. τῆς] om. P. EH] in ras. V. 20. EH] HE P et F, sed corr. 21.
ἔστιν V. 23. ἔστι] supra V. τετράγωνον] PF; om. BVp.
24. τετράγωνον] punctus del. P. 25. HZ] Z
in ras. m. 2 V. τη̄ δέ — 26. $\Gamma\Delta$] mg. m. 2 V. τη̄ δέ η
 HZ τῇ $\Gamma\Delta$] ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῆς HZ ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς $\Gamma\Delta$ P.
26. ἔστιν V. 27. EA] in ras. V; AE p. τοῦ] ἔστι (comp.)
τοῦ φ. 28. AE] inter A et E ras. 1 litt. F. 29. ἔστιν V.

ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΕ, ΕΖ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον· ὁρθὴ γάρ ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΕΖ γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ 5 τῆς ΑΖ ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Δ γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. ἵση δὲ ἡ ΔΖ τῇ ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

10 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ι'.

15 Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰ συναμφότερα τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ 20 τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσκειμένης ώς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος τετραγώνου.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ, προσκείσθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας ἡ ΒΔ· 25 λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.

"Ηχθω γάρ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς

2. ἔστιν V. τετράγωνον] om. p. ἔστιν] om. B, supra m. 1 F. 4. ἔστιν V. τῶν] (alt.) τῆς BF. 5. ἵσα ἔστι p. ΔΖ] corr. ex ΔΖ F. 7. ἔστιν FV. τῶν ἀπό] om. F.

(nam AEZ rectus est) [I, 47]. ergo

$$AZ^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

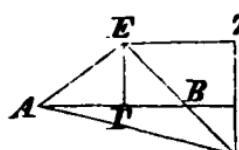
uerum $A\Delta^2 + \Delta Z^2 = AZ^2$ (nam angulus ad Δ situs rectus est). itaque $A\Delta^2 + \Delta Z^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$. uerum $\Delta Z = \Delta B$. itaque

$$A\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae; quod erat demonstrandum.

X.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul sumpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quadrato rectae ex dimidia et adiecta compositae.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in Γ , et alia recta $B\Delta$ ei in directum adiiciatur. dico, esse

$$A\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

ducatur enim a puncto Γ ad rectam AB perpen-

X. Boetius p. 386, 7.

1) $(2a+b)^2 + b^2 = 2[a^2 + (a+b)^2]$.

ΔZ] Z in ras. V. 9. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ V. 12. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ V. $\tau\omega\nu$] (alt.) dd. m. 2 V. 18. $\tau\alpha$] om. F. 19. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ P.V. 20. $\tau\epsilon$] isert. m. 2 F. 21. $\dot{\alpha}\nu\alpha\gamma\varphi\alpha\varphi\acute{e}\nu\tau$ $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}\gamma\omega\nu\varphi$ P. 26. $\tau\tau\iota\nu$ V.

ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ΑΓ, ΓΒ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΑ, ΕΒ· καὶ διὰ μὲν τοῖς Ε τῇ ΑΔ παράλληλος ἡχθω ἡ EZ, διὰ δὲ τοῖς Δ τῇ ΓΕ παράλληλος ἡχθω ἡ ZΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους
 5 εὐθείας τὰς ΕΓ, ZΔ εὐθείας τις ἐνέπεσεν ἡ EZ, αἱ ὑπὸ ΓΕΖ, EZΔ ἄρα δυσὶν δρόμαις ἴσαι εἰσίν· αἱ ἄρα ὑπὸ ZEB, EZΔ δύο δρόμων ἐλάσσονές εἰσιν· αἱ δὲ ἀπ' ἐλασσόνων ἡ δύο δρόμων ἐκβαλλόμεναι συμπίπτουσιν· αἱ ἄρα ΕΒ, ZΔ ἐκβαλλόμεναι ἐπὶ τὰ B, Δ
 10 μέρη συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπικτέτωσαν κατὰ τὸ H, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΗ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵση ἐστὶ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΑΓ τῇ ὑπὸ ΑΕΓ· καὶ δρόμὴ ἡ πρὸς τῷ Γ· ἡμίσεια ἄρα δρόμῆς [ἐστιν] ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΕΑΓ, ΑΕΓ. διὰ τὰ
 15 αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ ἡμίσεια ἐστιν δρόμῆς· δρόμὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΕΒ. καὶ ἐπεὶ ἡμίσεια δρόμῆς ἐστιν ἡ ὑπὸ ΕΒΓ, ἡμίσεια ἄρα δρόμῆς καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΗ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΒΔΗ δρόμη·
 20 ἵση γάρ ἐστι τῇ ὑπὸ ΔΓΕ· ἐναλλάξ γάρ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΗΒ τῇ ὑπὸ ΔΒΗ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΒΔ πλευρᾶ τῇ ΗΔ ἔστιν ἵση. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΕΗΖ ἡμίσεια ἔστιν δρόμῆς, δρόμὴ δὲ ἡ πρὸς τῷ Z· ἵση γάρ ἐστι τῇ ἀπεναντίον τῇ πρὸς τῷ Γ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ
 25 ZEH ἡμίσεια ἔστιν δρόμῆς· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ EHZ γωνία τῇ ὑπὸ ZEH· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΗΖ πλευρᾶ·

-
3. τοῦ Δ τῇ ΓΕ] τοῦ Δ ΓΕ φ. ΓΕ] ΓΕ πάλιν P.
 4. ZΔ] PF; ΔΖ BVp. 5. ΕΓ, ZΔ] in ras. V, ΓΕ, ΔΖ p.
 7. ZEB] in ras. m. 2 F. EZΔ] Δ in ras. V. ἐλάσσονες
 p. 8. ἀπ'] PV; ἀπό BFp. 12. ἔστιν PV. ΕΑΓ] PB,
 in ras. V; ΑΕΓ p, in ras. F. 13. ΑΕΓ] PB, in ras. V;
 ΕΑΓ Fp. 14. ἔστιν] om. P, supra F. 16. ΑΕΒ] EB et .

dicularis ΓE , et ponatur utriusque $A\Gamma$, ΓB aequalis, et ducantur EA , EB . et per E rectae $A\Delta$ parallela ducatur EZ , per Δ autem rectae ΓE parallela ducatur $Z\Delta$. et quoniam in rectas parallelas $E\Gamma$, $Z\Delta$ recta aliqua incidit EZ , anguli $\Gamma EZ + EZ\Delta$ duobus rectis aequales sunt [I, 29]. itaque $ZEB + EZ\Delta$ duobus rectis minores sunt. quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, educuntur rectae, concurrunt [alit. 5]. itaque EB , $Z\Delta$ ad partes B , Δ educatae concurrent. educantur et concurrant in H , et ducatur AH . et quoniam $A\Gamma = \Gamma E$, erit $\angle E\Lambda\Gamma = A\Gamma$ [I, 5]. et angulus ad Γ positus rectus est. itaque uterque angulus $E\Lambda\Gamma$, $A\Gamma$ dimidius est recti [I, 32]. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. ergo $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle EB\Gamma$ dimidius recti est, etiam $\angle ABH$ dimidius est recti [I, 15]. sed $\angle B\Delta H$ rectus est; nam aequalis est angulo $\Delta\Gamma E$ (alternus enim est) [I, 29]. itaque qui relinquitur angulus ΔHB dimidius est recti. erit igitur $\angle \Delta HB = \Delta BH$; quare etiam $B\Delta = H\Delta$ [I, 6]. rursus quoniam $\angle EH\Gamma$ dimidius recti est et angulus ad Z positus rectus (nam aequalis est opposito angulo ad Γ [I, 34]), erit, qui relinquitur, angulus ZEH dimidius recti [I, 32]. itaque $\angle EH\Gamma = ZEH$. quare etiam $H\Gamma = EZ$ [I, 6]. et quoniam

inter has litt. 1 litt. eras. F. 17. ἄρα] ἄρα ἐστίν p et supra F. 18. ἐστίν V. καὶ] om. p. 19. ἐστίν V. γάρ] supra m. 2 F. 20. ΔHB] ΔBH V, corr. m. 2. ἡμίσεια — ΔHB] om. P. ΔHB] litt. HB e corr. V. 21. ΔBH] H e corr. V. ἵην ἐστίν p. BΔ] ΔB p. 22. HΔ] ΔH Pp. 24. ἐστίν PFV. 25. EHΓ] ZEH p. 26. ZEH] EHΓ p. HΓ] in ras. m. 2 V; ZE p et F m. 2.

τῇ EZ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ [ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΓΑ,] ἵσον ἔστι [καὶ] τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ τετράγωνον τῷ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνῳ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνου.
 5 τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EA· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EA τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς AG τετραγώνου. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ZH τῇ EZ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ZH τῷ ἀπὸ τῆς ZE· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν HZ, ZE διπλάσιά ἔστι
 10 τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν HZ, ZE ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EH· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EH διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. ἵση δὲ ἡ EZ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EH τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς EA διπλάσιον τοῦ
 15 ἀπὸ τῆς AG· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AE, EH τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν AE, EH τετραγώνοις ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς AH τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς AH διπλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς
 20 AH ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν AD, ΔΗ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AD, ΔΗ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ [τετραγώνων]. ἵση δὲ ἡ ΔΗ τῇ ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AD, ΔΒ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων.
 25 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰ συναμφότερα τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς

1. EZ] ZE P; ZH p et F m. 2. ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ
 ΓΔ] om. P. ΕΓ] AG p. ΓΔ] in ras. m. 2 V; ΓΕ p.
 2. ἵστε V. καὶ] om. P. τῆς] om. P. ΕΓ] E in ras.

$EG^2 = GA^2$, erunt $EG^2 + GA^2 = 2GA^2$. sed

$EA^2 = EG^2 + GA^2$ [I, 47].

itaque $EA^2 = 2AG^2$. rursus quoniam $ZH = EZ$, erit $ZH^2 = ZE^2$. itaque $HZ^2 + ZE^2 = 2EZ^2$. sed $EH^2 = HZ^2 + ZE^2$ [I, 47]. itaque $EH^2 = 2EZ^2$. uerum $EZ = GA$ [I, 34]. ergo $EH^2 = 2GA^2$. et demonstratum est etiam $EA^2 = 2AG^2$. itaque

$AE^2 + EH^2 = 2(AG^2 + GA^2)$.

sed $AH^2 = AE^2 + EH^2$ [I, 47]. itaque

$AH^2 = 2(AG^2 + GA^2)$.

sed $AH^2 = AA^2 + AH^2$ [id.]. ergo

$AA^2 + AH^2 = 2(AG^2 + GA^2)$.

uerum $AH = AB$. itaque

$AA^2 + AB^2 = 2(AG^2 + GA^2)$.

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul

- V; AG p. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 3. GA] GE p. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 4. GA] corr. ex AG V; AG p. 5. EG, GA] AG, GE p. EA] AE P; AE $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$ p. 6. $\tau\eta\varsigma$] $\tau\alpha\nu$ F. EA $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] 4 E p. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 8. ZH] PF, V m. 2; HZ B, V m. 1; EZ p. EZ] ZE P; ZH p. ZH] HZ P, EZ p; ZH $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$ V et m. 2 F (comp.). 9. ZE] ZH p, ZE $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$ V et F m. 2 (comp.). HZ] PF, V m. 1; ZH B, V m. 2; EZ p. ZE] ZH $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$ p. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 10. EZ , ZH p. 11. EH $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$ Vp, comp. supra F. 12. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 13. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 14. EA] orr. ex $E\Delta$ m. 1 P; AE p. 15. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha \dot{\alpha}\kappa\acute{o}$] φ , seq. - $\kappa\acute{o}$ m. 1 del. φ . EH] HE F. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 16. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 17. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 18. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 19. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 20. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 1. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. P. $\delta\pi\lambda\acute{a}\sigma\iota\nu\varphi$ (non F). $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 2. $\Gamma\Delta\acute{J}$ in ras. V. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] om. P. 23. $\tau\epsilon\tau\varphi\acute{a}y\omega\nu\sigma\sigma$] ; om. BFVp. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V. 26. $\ddot{\alpha}\kappa\acute{l}\eta\varsigma$ φ . 27. $\tau\dot{\alpha}\dot{\alpha}\kappa\acute{o}$] m. PB; m. 2 insert. F. 28. $\acute{e}s\tau\iota\nu$ V.

ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμι-
σείας καὶ τῆς προσκειμένης ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος
τετραγώνου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ια'.

- 5 Τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ¹
τῆς δλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμημάτων περι-
εχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον εἰναι τῷ ἀπὸ τοῦ
λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

"Ἐστι ω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB . δεῖ δὴ τὴν AB
10 τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ τῆς δλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμη-
μάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον εἰναι τῷ ἀπὸ
τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον τὸ
 $AB\Delta\Gamma$, καὶ τετμήσθω ἡ AG δίχα κατὰ τὸ E ση-
15 μεῖον, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ BE , καὶ διήχθω ἡ GA ἐπὶ²
τὸ Z , καὶ κείσθω τῇ BE ἵση ἡ EZ , καὶ ἀναγεγράφθω
ἀπὸ τῆς AZ τετράγωνον τὸ $Z\Theta$, καὶ διήχθω ἡ $H\Theta$
ἐπὶ τὸ K . λέγω, ὅτι ἡ AB τέτμηται κατὰ τὸ Θ , ὥστε
τὸ ὑπὸ τῶν AB , $B\Theta$ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον
20 ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς $A\Theta$ τετραγώνῳ.

'Ἐπει γὰρ εὐθεῖα ἡ AG τέτμηται δίχα κατὰ τὸ E ,
πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ZA , τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΓZ , ZA
περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς AE τε-
τραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς EZ τετραγώνῳ. Ἱση
25 δὲ ἡ EZ τῇ EB . τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΓZ , ZA μετὰ
τοῦ ἀπὸ τῆς AE ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ EB . ἀλλὰ τῷ ἀπὸ

2. ἀναγραφέντος τετραγώνου] corr. ex ἀναγραφέντι τετρα-
γώνῳ m. 1 P. Prop. XI cum praecedenti coniunxit V; corr.
et numerum add. m. 2. 5. -σαν εὐθεῖ- in ras. p. 6. τμη-
μάτων] seq. ras. 3 litt. V. 8. τετραγώνον F. 14. $AB\Delta\Gamma$]

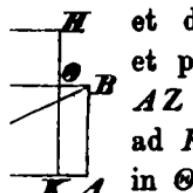
mpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quarto rectae ex dimidia et adiecta compositae; quod et demonstrandum.

XI.

Datam rectam ita secare, ut rectangulum tota et erutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aquale sit.

Sit data recta AB . oportet igitur rectam AB ita are, ut rectangulum tota et alterutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aequale sit.

construatur enim in AB quadratum $AB\Delta\Gamma$ [I, 46], $\Delta\Gamma$ in duas partes aequales secetur in punto E ,

et ducatur BE , et ΓA ad Z educatur, et ponatur $EZ = BE$, et construatur in AZ quadratum $Z\Theta$ [id.], et educatur $H\Theta$ ad K . dico, rectam AB ita sectam esse in O , ut faciat $AB \times BO = AO^2$.

nam quoniam recta $\Delta\Gamma$ in duas partes aequales ta est in E , et ei adiecta est $Z\Delta$, erit

$$\Gamma Z \times ZA + AE^2 = EZ^2 \text{ [prop. VI].}$$

$$EZ = EB. \text{ itaque } \Gamma Z \times ZA + AE^2 = EB^2.$$

XI. Boetius p. 386, 15.

$\Gamma\Delta B$, AB , insertis $\Gamma\Delta$ m. 2 F, $\Delta\Gamma\Delta B$ p. 17. $Z\Theta$
 $\Theta\Delta$ p; in FV post Z et post Θ 1 litt. erae. διέχθω]
supra m. 2 F. 20. ποιεῖν] PF; εἰναι Bp et post ras. 2
V. τῷ] mg. m. 2 p. 24. ἔστι] comp. supra m. 1 V.
πο] φ, seq. πο m. 1. EZ] in ras. F. 25. ΓΖ, ΖΑ]
ras. F. seq. ὁρθογώνιον φ, quod cum seq. μετά in mg.
isit. μετά] PB et sine dubio F m. 1; περιεχόμενον ὁρ-
γώνιον μετά Vp, et P m. 2. 26. ἀπὸ τῆς] om. P. AE
αγώνων Vp, F m. 2. ἔστιν V. EB] PB, τῆς EB F,
αγώνων add. m. 2; τῆς EB τετραγώνων Vp.

EB ἵστι τὰ ἀπὸ τῶν *BA*, *AE*· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *A* γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZA* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AE* ἵστι τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AE*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς *AE*· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ 5 τῶν *GZ*, *ZA* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστι τὸ ἀπὸ τῆς *AB* τετραγώνῳ. καὶ ἔστι τὸ μὲν ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZA* τὸ *ZK*· ἵση γὰρ ἡ *AZ* τῇ *ZH*· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς *AB* τὸ *AD*· τὸ ἄρα *ZK* ἵστι τῷ *AD*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ *AK*· λοιπὸν ἄρα τὸ *ZΘ* τῷ *ΘΔ* ἵστιν 10 ἔστιν. καὶ ἔστι τὸ μὲν *ΘΔ* τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ*· ἵση γὰρ ἡ *AB* τῇ *BΔ*· τὸ δὲ *ZΘ* τὸ ἀπὸ τῆς *AΘ*· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστι τῷ ἀπὸ *ΘA* τετραγώνῳ.

'*H* ἄρα δοθεῖσα εἰδεῖα ἡ *AB* τέτμηται κατὰ τὸ 15 *Θ* ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵστιν ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς *ΘA* τετραγώνῳ· διπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιβ'.

'*En* τοῖς ἀμβλυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς 20 τετράγωνον μεῖξόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δὶς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐκτὸς ὑπὸ 25 τῆς καθέτου πρὸς τῇ ἀμβλείᾳ γωνίᾳ.

"*Εστω* ἀμβλυγώνιον τρίγωνον το *ABG* ἀμβλεῖαν

1. τῆς *EB* Vp, F m. 2 (*EB* corr. ex *EΔ*). ἔστιν V.
 3. ἔστιν V, comp. supra F. 4. τῆς *AE* τετράγωνον p. 5.
 ὁρθογώνιον] om. P. 6. ἔστιν V. 7. *AZ*] *ZA*
 p, et V sed corr. m. 2. 8. ἔστιν V. 9. *ΘΔ*] *ΔΘ* B et V

ed $BA^2 + AE^2 = EB^2$; nam angulus ad A positus estus est [I, 47]. itaque

$$\Gamma Z \times ZA + AE^2 = BA^2 + AE^2.$$

Subtrahatur, quod commune est, AE^2 . itaque

$$\Gamma Z \times ZA = AB^2.$$

$\Gamma Z \times ZA = ZK$; nam $AZ = ZH$. et $AB^2 = AA$. itaque $ZK = AA$. subtrahatur, quod commune est, K . itaque $Z\Theta = \Theta A$. et $\Theta A = AB \times B\Theta$; nam $B = BA$. et $Z\Theta = A\Theta^2$. itaque $AB \times B\Theta = \Theta A^2$.

Ergo data recta AB in Θ ita secta est, ut faciat

$$AB \times B\Theta = \Theta A^2.$$

qd oportebat fieri.

XII.

In triangulis obtusiangulis quadratum lateris sub iuso angulo subtendentis quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium maius est duplo rectango comprehenso ab altero laterum obtusum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis fit, et recta a perpendiculari ad angulum obtusum rinsecus abscisa.

Sit triangulus obtusiangulus $AB\Gamma$ obtusum habens

XII. Boetius p. 386, 18.

rr. m. 2. 10. ἔστιν] F V, ἔστιν uulgo; ἔστιν τον p.
] ἔστιν V. ΘΔ τὸ υπό — 11. τῆς ΑΘ] Zθ τὸ ἀπὸ τῆς
τὸ δὲ ΘΔ τὸ υπὸ ΑΒ, Βθ P, Campanus; fort. recipien-
11. ΑΒ] ΒΑ p. 12. ἔστιν V. 13. ΘΔ] τῆς ΘΔ
(ΘΔ in ras.), τῆς ΑΘ p. 15. περιεχόμενον δρθογωνιον] p.
16. ποιεῖν] PF; εἰναι Bp et post ras. 3 litt. V.
in ras. m. 2 V; ΑΘ p. τετραγώνῳ] om. p. 17. ποι-
] δεῖξαι p, corr. mg. m. 2. 20. ἔστιν V. 22. τε] in-
m. 1 F. 23. ην] ην ἐκβληθεῖσαν p, et B m. recenti.

ἔχον τὴν ὑπὸ ΒΑΓ, καὶ ἡγχω ἀπὸ τοῦ Β σημείου ἐπὶ τὴν ΓΑ ἐκβληθεῖσαν κάθετος ἡ ΒΔ. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον μεῖζόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνων τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περι-
β εχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ ΓΔ τέτμηται, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ Α σημεῖον, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΔΓ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. κοινὸν προσκείσθω 10 τὸ ἀπὸ τῆς ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ, ΔΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ [περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ]. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΔ, 15 ΔΒ ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΒ τετρα-
γώνοις καὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· ὥστε τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τῶν ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΒ τετραγώνων μεῖζόν ἐστι τῷ δἰς ὑπὸ 20 τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐν ἄρα τοῖς ἀμβλυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον με-
ζόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχου-
σῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό 25 τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίκτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐκτὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ἀμβλείᾳ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

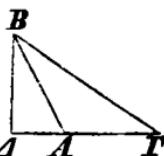
1. τῆν] bis P. ΒΑΓ γωνίαν V. 2. ἐκβληθεῖσα p.
3. ἐστιν V. 4. τῶν] om. B. 6. ἔτυχε V p. ΔΓ] ΓΔ P
et V m. 1. 8. τῷ] τῶν V. 9. ὁρθογωνίον V; corr. m. 2.
10. ΔΒ] ΒΔ F. 11. τετραγώνοις] om. BF.

ungulum BAG , et ducatur a puncto B ad GA pro-
luctam perpendicularis BA . dico, esse

$$BG^2 = BA^2 + AG^2 + 2GA \times AA.$$

nam quoniam recta GA uteunque secta est in
puncto A , erit $AG^2 = GA^2 + AA^2 + 2GA \times AA$
prop. IV]. commune adiiciatur AB^2 . itaque

$$GA^2 + AB^2 = GA^2 + AA^2 + AB^2 + GA \times AA.$$

 sed $GB^2 = GA^2 + AB^2$; nam angulus
ad A positus rectus est [I, 47]. et

$$AB^2 = AA^2 + AB^2$$
 [id.].

itaque

$$GB^2 = GA^2 + AB^2 + 2GA \times AA.$$

quare quadratum rectae GB quadratis rectarum GA ,
 AB maius est duplo rectangulo rectis GA , AA comprehenso.

Ergo in triangulis obtusiangularis quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis quadratis laterum
btusum angulum comprehendentium maius est duplo
rectangulo comprehenso ab altero laterum obtusum
ngulum comprehendentium, eo scilicet, in quod per-
pendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angu-
um obtusum extrinsecus abscisa; quod erat demon-
strandum.

1. περιεζομένω ὁρθογωνίῳ] om. P.

τὸν V.

14. ΑΔ] GA φ (non F).

15. ἵσον] PBF; ἵσος τὸν V et p (ἐστι). AB] BA p. GB] BG p.

16. ἐστὶν 18. τετράγωνον μεῖζον ἐστὶ p. 19. μεῖζον ἐστὶ] om. p.

ἐστὶν PV et B (ν in ras.). 21. ἐστὶν φ. τριγώνοις

α. P. 22. γωνίαν] om. P. 23. ἐστὶν V. ἀπὸ τῶν

pra F. 25. τε] insert. F. ἡν ἐκβληθεῖσαν p. 26.

τός] ἐκτὸς τῆς φ.

i γ'.

Ἐν τοῖς ὁξυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀκὸ τῆς τὴν ὁξεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἔστι τῶν ἀκὸ τῶν τὴν ὁξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δὶς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ὁξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ὁξείᾳ γωνίᾳ.

10 Ἐστω ὁξυγώνιον τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* ὁξεῖαν ἔχον τὴν πρὸς τῷ *B* γωνίαν, καὶ ἕχθω ἀκὸ τοῦ *A* σημείου ἐπὶ τὴν *BΓ* κάθετος ἡ *AA*. λέγω, ὅτι τὸ ἀκὸ τῆς *ΑΓ* τετράγωνον ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀκὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετραγώνων τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ

15 ὁρθογωνίῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ *ΓΒ* τέτμηται, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ *A*, τὰ ἄρα ἀκὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετράγωνα ἵσται ἐστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀκὸ τῆς *ΔΓ* τετραγώνῳ. κοινὸν προσκείσθω 20 τὸ ἀκὸ τῆς *ΔA* τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*, *ΔA* τετράγωνα ἵσται ἐστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *ΔA*, *ΔΓ* τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν *ΒΔ*, *ΔA* ἵστον τὸ ἀπὸ τῆς *AB*. ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *A* γωνίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν *ΔA*, *ΔΓ* ἵστον τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΓ*. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* ἵσται ἐστὶ τῷ τε ἀπὸ τῆς *ΔΓ* καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*. ὥστε μόνον τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΓ* ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετραγώνων τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

25

4. Ἐλασσον *F.* ἴστιν *V.* 12. *BΓ*] *B e corr. m. 2 p.*

XIII.

In triangulis acutiangulis quadratum lateris sub cuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum ngulum comprehendentium minus est duplo rectangu- ulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis adit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa.

Sit triangulus acutiangulus $AB\Gamma$ acutum habens angulum ad B positum, et ducatur ab A puncto ad $B\Gamma$ perpendicularis AA' . dico, esse

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times BA.$$

nam quoniam recta ΓB utcunque secta est in A , unt $\Gamma B^2 + BA^2 = 2 \Gamma B \times BA + AA^2$ [prop. VII]. immune adiiciatur AA^2 . itaque $B^2 + BA^2 + AA^2 = 2 \Gamma B \times BA + AA^2 + A\Gamma^2$. d $AB^2 = BA^2 + AA^2$; nam angulus ad A positus est [I, 47]. et $A\Gamma^2 = AA^2 + A\Gamma^2$ [I, 47]. ita- e $\Gamma B^2 + BA^2 = A\Gamma^2 + 2 \Gamma B \times BA$. quare

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times BA.$$

XIII. Pappus V p. 376, 21.

] om. P. 13. ἔλασσον F. ἔστιν V. τῶν ἀκὸ τῶν]
νύπο F; corr. m. 2; τῶν ἀκό B. 14. περιεχόμενον φ.
 ΓB] in ras. FV, $B\Gamma$ p. ἔτυχε Vp. 17. ἔστιν FV.
 $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ p. τετραγώνων φ. 21. ἔστιν FV. 22.
περιομένων φ. 23. τῶν] add. m. 2 F. 24. ἰσον ἔστιν V
p (ἔστι). 25. ἰσον ἔστιν Vφ, p (ἔστι). τό] om. φ.
ἔστιν V. 27. τῶν] om.P. 28. ἔλασσον F. ἔστιν V.
ost BA ras. unius fere lin. F. 29. BA φ.

Ἐν ἄρα τοῖς ὀξυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν
όξειαν γωνίαν ύποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνου ἔλατ-
τόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ὀξεῖαν γωνίαν περιεχούσῶν
πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπὸ τε μιᾶς
δ τῶν περὶ τὴν ὀξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἥν ἡ κάθετος πίκτει,
καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς
τῇ ὀξείᾳ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον
10 συστήσασθαι.

"Εστω τὸ δοθὲν εὐθυγράμμον τὸ Α· δεῖ δὴ τῷ Α
εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον συστήσασθαι.

Συνεστάτω γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλη-
λόγραμμον ὁρθογώνιον τὸ ΒΔ· εἰ μὲν οὖν ἵση ἐστὶν
15 η ΒΕ τῇ ΕΔ, γεγονὸς ἂν εἰη τὸ ἐπιταχθέν. συν-
έσταται γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον τὸ
ΒΔ· εἰ δὲ οὖ, μία τῶν ΒΕ, ΕΔ μεῖζων ἐστὶν. ἕστω
μείζων η ΒΕ, καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ οείσθω
τῇ ΕΔ ἵση η EZ, καὶ τετμήσθω η ΒΖ δίχα κατὰ
20 τὸ Η, καὶ οέντρῳ τῷ Η, διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν ΗΒ,
ΗΖ ἡμικύκλιον γεγράφθω τὸ ΒΘΖ, καὶ ἐκβεβλήσθω
η ΔΕ ἐπὶ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθω η ΗΘ.

'Ἐκεὶ οὖν εὐθεῖα η ΒΖ τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ

1. ἐν] inter ε et ν ras. 1 litt. V.	2. ἔλασσον F.	3.			
ἐστὶν V.	4. τε] om. F.	6. ἐντός] om. P.	11. τὸ μὲν
δοθέν p.	13. γάρ] om. p.	14. ΒΔ] ΒΓΔΕ p; in ras. V.
15. συνέσταται] PBF, V m. 2; συνεστάτω V m. 1;	16. συνέσταται p.	17. οὖ] postea add. F.	Post μία 1 litt. (ε?)		
ερα. F.	18. ἐκβεβλήσθαι φ.	19. EZ] ZE BF.	20. καὶ]		
postea add. F.	κέντρῳ] PB, F m. 1; κέντρῳ μέν Vp, F
m. 2.	23. οὖν] om. F. Seq. ras. 1 litt.
V.	m. 1 V.		
ΒΖ] in ras. V.	εἰς] -ς supra m. 1 V.				

Ergo in triangulis acutiangulis quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum angulum comprehendentium minus est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa; quod erat demonstrandum.

XIV.

Quadratum datae figurae rectilineae aequale construere.

Sit data figura rectilinea A . oportet igitur figurae rectilineae A aequale quadratum construere.

construatur enim figurae rectilineae A aequale parallelogrammum rectangulum $B\Delta$ [I, 45]. si igitur $BE = E\Delta$, effectum erit, quod propositum erat. constructum enim est quadratum $B\Delta$ datae figurae rectilineae A aequale. sin minus, alterutra rectarum

$BE, E\Delta$ maior est. sit maior BE , et producatur ad Z , et ponatur $EZ = E\Delta$, et BZ in H in duas partes aequales secetur [I, 10], et centro H radio autem alterutra rectarum HB, HZ semicirculus describatur $B\Theta Z$, et producatur ΔE ad Θ , et ducatur $H\Theta$.

iam quoniam recta BZ in partes aequales secta

XIV. Simplic. in Arist. de coel. fol. 101; id. in phys. fol. 12^u; 14. Boetius p. 386, 23.

τὸ *H*, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ *E*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *BE*, *EZ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *EH* τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *HZ* τετραγώνῳ. ἵση δὲ ἡ *HZ* τῇ *HΘ*. τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *BE*, *EZ* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *HE* ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *HΘ*. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς *HΘ* ἵσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν *ΘE*, *EH* τετράγωνα· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *BE*, *EZ* μετὰ τοῦ ἀπὸ *HE* ἵσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *ΘE*, *EH*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς *HE* τετράγωνον· λοιπὸν ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν
 10 *BE*, *EZ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *EΘ* τετραγώνῳ. ἀλλὰ τὸ ἱπὸ τῶν *BE*, *EZ* τὸ *BΔ* ἐστιν· ἵση γὰρ ἡ *EZ* τῇ *EΔ*. τὸ ἄρα *BΔ* παραλληλόγραμμον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *ΘE* τετράγωνῳ. ἵσον δὲ τὸ *BΔ* τῷ *A* εὐθυγράμμῳ. καὶ τὸ *A*
 15 ἄρα εὐθυγραμμον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *EΘ* ἀναγραφησομένῳ τετραγώνῳ.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθυγράμμῳ τῷ *A* ἵσον τετράγωνον συνέσταται τὸ ἀπὸ τῆς *EΘ* ἀναγραφησόμενον· δύπερ ἔδει ποιῆσαι.

-
1. τό¹ (tert.) supra m. 1 V. 2. *EH*] *HE* P. 3. ἵσον — 5. *HΘ*] mg. m. 2 V; in textu ras. tertiae partis lineae.
 ἐστίν φ. 4. ὑπὸ τῶν *BE*, *EZ*] ὑπὸ τῶν *BE*, *EZ* ὁρθογώνιον in mg. transiens m. 1 F, seq. τῶν *BE*, *EZ* φ; τῶν *BE*, *EZ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον p. 5. *HE*] *HE* τετραγώνον p; τετραγώνον add. comp. m. 1 F. δὲ ἀπό] euān. F. 6. ἐστίν V φ. *EH*] Pp; *HE* BF, in ras. V. 7. *EZ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον p. *HE*] PB; τῆς *HE* V φ, τῆς *EH* p. 8. ἵσα] ἵσον φ. ἐστίν V. τοῖς] in ras. V. ΘE, *EH*] Pp; ΘE, *HE* BF, V in ras. 9. *HE*] *EH* p. τῶν] supra m. 2 V. 10. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] om. p. ἐστίν V. τῷ] τό φ. 11. τὸ *BΔ*] BFVp, Campanus; τὸ ὑπὸ τῶν *BE*, *EΔ* P. 12. *EZ*] ZE P. 13. ἐστίν V. 14. καὶ] postea add. comp. F; om. V. *A*] insert. m. 1 p. 15. ἐστίν PV. ἀναγραφησομένῳ] PBF; ἀναγραφημένῳ V, ἀναγραφέντι p. 18. συνέσταται] BF; συνέσταται Pp et V in ras. ἀναγραφέν

est in H in inaequales autem in E , erunt

$$BE \times EZ + EH^2 = HZ^2 \text{ [prop. V].}$$

sed $HZ = H\Theta$. itaque $BE \times EZ + HE^2 = H\Theta^2$.
uerum $\Theta E^2 + EH^2 = H\Theta^2$ [I, 47]. itaque

$$BE \times EZ + HE^2 = \Theta E^2 + EH^2.$$

subtrahatur, quod commune est, HE^2 . itaque

$$BE \times EZ = E\Theta^2.$$

uerum $BE \times EZ = BA$; nam $EZ = EA$. itaque
 $BA = \Theta E^2$. sed $BA = A$. itaque etiam figura rectilinea A quadrato, quod in $E\Theta$ construi poterit, aequale est.

Ergo datae figurae rectilineae A aequale quadratum constructum est, id quod in $E\Theta$ describi poterit; quod portebat fieri.

19. ποιησαί] δεῖξαι F V. Εὐκλείδου στοιχ. β B, Εὐκλείδου στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως β F, τέλος τοῦ δευτέρου στοιχείου τοῦ Εὐκλείδου τοῦ γεωμετρού V.

γ'.

"Οροι.

*α'. Ἰσοι κύκλοι εἰσίν, ὅν αἱ διάμετροι ἰσαι εἰσίν,
ἢ ὅν αἱ ἐκ τῶν κέντρων ἰσαι εἰσίν.*

*β'. Εὐθεῖα κύκλου ἐφάπτεσθαι λέγεται, ἣτις
ἢ ἀπτομένη τοῦ κύκλου καὶ ἐκβαλλομένη οὐ τέμνει τὸν
κύκλον.*

*γ'. Κύκλοι ἐφάπτεσθαι ἀλλήλων λέγονται
οἵτινες ἀπτόμενοι ἀλλήλων οὐ τέμνουσιν ἀλλήλους.*

*δ'. Ἐν κύκλῳ ἰσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ κέντρου
10 εὐθεῖαι λέγονται, ὅταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐκ' αὐτὰς
κάθετοι ἀγόμεναι ἰσαι ὁσιν.*

*ε'. Μείζον δὲ ἀπέχειν λέγεται, ἐφ' ἣν ἡ μείζων
κάθετος πίπτει.*

*σ'. Τμῆμα κύκλου ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
15 ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.*

*ξ'. Τμήματος δὲ γωνία ἔστιν ἡ περιεχομένη ὑπό¹
τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.*

*η'. Ἐν τμήματι δὴ γωνία ἔστιν, ὅταν ἐπὶ τῆς
περιφερείας τοῦ τμήματος ληφθῇ τι σημεῖον καὶ ἀπ'*

Def. 1. Hero def. 117, 3. Boetius p. 378, 15. 2. Hero
def. 115, 1. Boetius p. 378, 17. 3. Hero ib. Boetius p. 378,
19. 4—5. Hero def. 117, 4. Boetius p. 379, 1. 6. Hero
def. 33. Boetius p. 379, 5. 7. Boetius p. 379, 9. 8. Hero
def. 34. Boetius p. 379, 6.

1. *ὅροι*] om. PB FP; numeros om. PB FV. 2. *εἰσίν*] om.

III.

Definitiones.

I. Aequales circuli sunt, quorum diametri aequales sunt, uel quorum radii aequales.

II. Recta circulum contingere dicitur, quaecunque circulum tangens et producta non secat circulum.

III. Circuli inter se contingere dicuntur, quicunque inter se tangentes non secant inter se.

IV. In circulo rectae aequali spatio a centro distare dicuntur, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt.

V. Maiore autem spatio distare ea dicitur, in quam maior perpendicularis cadit.

VI. Segmentum circuli est figura a recta aliqua et arcu circuli comprehensa.¹⁾

VII. Segmenti autem angulus is est, qui a recta et arcu circuli comprehenditur.

VIII. Angulus autem in segmento positus is est, qui sumpto in arcu segmenti puncto aliquo et ab eo

1) Cfr. not. crit. ad p. 6, 1.

3. αἴ] insert. m. 1 P. ισαι εἰλαῖν] εὐ... εὐ intercedente ras. 0 litt. F. 5. τέμνη V, sed corr. 6. Post κύκλον add. ἐπιηδέτερα μέσην P; idem loco vocabuli οὐ Hero, Boetius, Camanus. 7. Ante κύκλον ras. 2 litt. V. 9. ἀπά] om. V, Hero. 1. ωσι p. 12. ε'] cum def. 4 coniunxit p. 14. ἔστιν V. 5. Post κυριωρείας p. mg. m. 1 pro scholio add. ἡ μετζόνος μικρούλιον ἡ ἐλαττονος ἡμικυκλίον; cfr. Hero. 19. ἀπ'] ἀπό P.

αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς εὐθείας, ἢ ἔστι βάσις τοῦ τμήματος, ἐπικευχθῶσιν εὐθεῖαι, ἢ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν ἐπικευχθεισῶν εὐθειῶν.

θ'. Ὄταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν εὐθεῖαι 5 ἀπολαμβάνωσί τινα περιφέρειαν, ἐπ' ἐκείνης λέγεται βεβηκέναι ἡ γωνία.

ι'. Τομεὺς δὲ κύκλου ἔστιν, ὅταν πρὸς τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου συσταθῇ γωνία, τὸ περιεχόμενον σχῆμα ὑπό τε τῶν τὴν γωνίαν περιεχουσῶν εὐθειῶν καὶ τῆς 10 ἀπολαμβανομένης ὑπ' αὐτῶν περιφερείας.

ια'. Ὅμοια τμήματα κύκλων ἔστὶ τὰ δεχόμενα γωνίας ἵσας, ἢ ἐν οἷς αἱ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

α'.

Τοῦ δοθέντος κίκλου τὸ κέντρον εἰρεῖν.

15 Ἔστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*· δεῖ δὴ τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου τὸ κέντρον εὑρεῖν.

Διήχθω τις εἰς αὐτόν, ὡς ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ *ΑΒ*, καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ *Δ* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *Δ* τῇ *ΑΒ* πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ *ΔΓ* καὶ διήχθω ἐπὶ 20 τὸ *Ε*, καὶ τετμήσθω ἡ *ΓΕ* δίχα κατὰ τὸ *Ζ*· λέγω, ὅτι τὸ *Ζ* κέντρον ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* [κύκλου].

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δινατόν, ἔστω τὸ *H*, καὶ ἐπεξύχθωσαν αἱ *HA*, *HΔ*, *HB*. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΔΗ* τῇ *AB*, κοινὴ δὲ ἡ *ΔH*, δύο δὴ αἱ *AΔ*, *DH* 25 δύο ταῖς *HΔ*, *DB* ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ βάσις ἡ *HA* βάσει τῇ *HB* ἔστιν ἵση· ἐκ κέντρον γάρ·

Def. 9. Boetius p. 379, 10. 10. Hero def. 35. Boetius
p. 379, 18. 11. Hero def. 118, 2. Simplicius in phys. fol. 14.
Boetius p. 379, 16. I. Proclus p. 302, 5.

1. ἡ] PF; ἡτις BV p. ἔστιν BV. 5. ἀπολαμβάνωσιν

rectis ad terminos ductis rectae, quae basis est segmenti, a rectis ductis comprehenditur.

IX. Ubi uero rectae angulum comprehendentes arcum aliquem abscindunt, angulus in eo consistere dicitur.

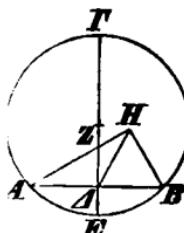
X. Sector autem circuli est figura, quae angulo ad centrum circuli constructo a rectis angulum comprehendentibus et arcu ab iis absciso continetur.

XI. Similia segmenta circulorum sunt, quae angulos aequales capiunt, uel in quibus anguli aequales sunt [cfr. def. 8].

I.

Dati circuli centrum inuenire.

Sit datus circulus $AB\Gamma$. oportet igitur circuli $AB\Gamma$ centrum inuenire.

 producatur in eum utcunque recta AB , et in puncto A in duas partes aequales secetur, et a A ad rectam AB perpendicularis ducatur AG [I, 11], et producatur ad E , et GE in duas partes aequales secetur in Z . dico, Z centrum esse circuli $AB\Gamma$.

Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit H , et ducantur HA , HA , HB . et quoniam $AA = AB$, et AH communis est, duae rectae AA , AH duabus HA , HB aequales sunt altera alteri. et $HA = HB$; nam

ἐπ'] ἐπι B. 7. δέ] om. p. 11. κύκλων] PBp, Hero, implicius, Boetius; κύκλον Vφ. ἔστιν V. 17. ἡγθω P. 18. Post AB ras. 1 litt. V. $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ P. 21. κύκλον] n. P. 22. ἐπιζεύχθωσαν P. 23. κατ'] om. φ. 25. δύο] σοι Vp. HA , AB] AH , $B\Delta$ P. 26. τοη ἔστιν V. ἵε] PB; γὰρ τοῦ H FVp.

γωνία ἄρα ή ὑπὸ ΑΔΗ γωνία τῇ ὑπὸ ΗΔΒ ἵση ἐστίν.
ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐκ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γω-
νίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ, δρυθὴ ἐκατέρᾳ τῶν ἴσων γω-
νιῶν ἐστιν· δρυθὴ ἄρα ἐστὶν ή ὑπὸ ΗΔΒ. ἐστὶ δὲ καὶ
5 ή ὑπὸ ΖΔΒ δρυθὴ· ἵση ἄρα ή ὑπὸ ΖΔΒ τῇ ὑπὸ¹
ΗΔΒ, ή μείζων τῇ ἐλάττων· ὥπερ ἐστὶν ἀδύνατον.
οὐκ ἄρα τὸ Η κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. διοίως
δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ' ἄλλο τι πλὴν τοῦ Ζ.

Tὸ Z ἄρα σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ [κύ-
10 κλον].

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά
τις εὐθεῖάν τινα δίχα καὶ πρὸς δρυθὰς τέμνῃ, ἐπὶ τῆς
τεμνούσης ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. — ὥπερ ἔδει
15 ποιῆσαι.

β'.

'Ἐὰν κύκλου ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο
τυχόντα σημεῖα, ή ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιζευγνυμένη
εὐθεῖα ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.
20 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ ἐπὶ τῆς περιφερείας
αὐτοῦ εἰλήφθω δύο τυχόντα σημεῖα τὰ A, B. λέγω,
ὅτι ή ἀπὸ τοῦ A ἐπὶ τὸ B ἐπιζευγνυμένη εὐθεῖα ἐν-
τὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπεέτω ἐκτὸς ὡς ή
25 ΑΕΒ, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ

Prop. I πόρ. Proclus p. 304 6. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. ἐστιν ἵση p. 3. δρυθὴ ἐστιν p. [ἴσων] om. P. 4.
[ἴστιν] om. p. HΔΒ] ΔΗΒ φ. 6. ΗΔΒ] in ras. F.
ἴλαττων τῇ μείζονι P. 7. ἐστὶν V. ΑΒΓ] ΗΒΓ φ (non
F); 8. οὐδὲ'] οὐδέ P. 9. ἄρα] om. F. 10. έστιν P.V.
κύκλου] om. P. 11. πόρισμα] om. F. 12. τις εὐθεῖα V.

radii sunt. itaque $\angle A\Delta H = H\Delta B$ [I, 8]. ubi uero recta super rectam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10]. itaque $\angle H\Delta B$ rectus est. sed etiam $\angle Z\Delta B$ rectus est. itaque $\angle Z\Delta B = H\Delta B$ maior minori; quod ieri non potest. quare H centrum non est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus ne aliud quidem ullum punctum centrum esse praeter Z .

Ergo Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si in circulo recta aliquam rectam in duas partes aequales et ad angulos exteriores secet, centrum circuli in recta secanti esse.¹⁾ — uod oportebat fieri.

II.

Si in ambitu circuli duo quaelibet puncta sumpta sunt, recta puncta coniungens intra circulum cadet.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in ambitu eius duo quaelibet puncta sumantur A , B . dico, rectam ab A ad B ducim intra circulum casuram esse.

Ne cadat enim, sed, si fieri potest, cadat extra ut

1) Nam in $\Gamma\Delta$ in media AB perpendiculari erecta centrum sit positum; ceterum hoc corollarium quasi parenthetice ponitur, ita ut verba $\delta\pi\epsilon\varrho \xi\delta\epsilon\iota \kappa\omega\eta\sigma\alpha\iota$ lin. 14 ad ipsum problema referuntur; cfr. III, 16, al.

ἔστιν V. κωιῆσαι] δεῖξαι P. ὁπερ ἔδει κωιῆσαι] om.
18. σημεῖα τυχόντα p. τά] P Bp, V m. 1; τὰ αὐτά F, m. 2.

ἔστω τὸ Δ , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΔA , ΔB , καὶ δι-
ῆχθω ἡ $\Delta Z E$.

'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΔA τῇ ΔB , ἵση ἄφα καὶ
γωνία ἡ ὑπὸ $\Delta A E$ τῇ ὑπὸ $\Delta B E$ · καὶ ἐπεὶ τριγώνου
5 τοῦ $\Delta A E$ μία πλευρὰ προσεκβέβληται ἡ $A E B$, μεῖζων
ἄφα ἡ ὑπὸ $\Delta E B$ γωνία τῆς ὑπὸ $\Delta A E$. Ἱση δὲ ἡ ὑπὸ⁵
 $\Delta A E$ τῇ ὑπὸ $\Delta B E$ · μεῖζων ἄφα ἡ ὑπὸ $\Delta E B$ τῆς
ὑπὸ $\Delta B E$. ὑπὸ δὲ τὴν μεῖζονα γωνίαν ἡ μεῖζων πλευρὰ
ὑποτείνει· μεῖζων ἄφα ἡ ΔB τῆς ΔE . Ἱση δὲ ἡ ΔB
10 τῇ ΔZ . μεῖζων ἄφα ἡ ΔZ τῆς ΔE ἡ ἐλάττων τῆς
μεῖζονος· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄφα ἡ ἀπὸ τοῦ
Α ἐπὶ τὸ B ἐπικενγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ
κύκλου. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπ' αὐτῆς τῆς
περιφερείας· ἐντὸς ἄφα.

15 'Εὰν ἄφα κύκλου ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο
τυχόντα σημεῖα, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπικενγνυμένη εὐθεῖα
ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

γ'.

'Εὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου
20 εὐθεῖάν τινα μη διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ,
καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς
ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει.

"Ἐστω κύκλος ὁ ABG , καὶ ἐν αὐτῷ εὐθεῖά τις διὰ
τοῦ κέντρου ἡ GA εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου

1. ΔA] ΔA V. 2. $\Delta Z E$] PB p; V m. 1; ΔZ ἐπὶ τὸ E
V m. 2; in F post ΔZ eras. E et ἐπὶ τὸ supra scr. m. 2.
3. ἐπεὶ οὖν] καὶ ἐπεὶ P. 4. ἡ γωνία ἡ P. τριγώνου] in ras.
comp. m. 2 V. 5. $\Delta E B$] PB, p (i. A- in ras.); EB supra
scr. A m. 2 F; AE ἐπὶ τὸ B V e corr. 10. τῇ] τῆς F.
ἄφα καὶ p. 13. δῆ] corr. ex δέ m. 2 V. 14. ἄφα πεσεῖ-
ται P. 15. κύκλου ἄφα p. 16. σημεῖα τυχόντα p. τά]

$\angle EB$, et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et it $\angle A$, et ducantur $\angle A$, $\angle B$, et producatur $\angle ZE$.

iam quoniam $\angle A = \angle B$, erit

$$\angle \angle AE = \angle BE \text{ [I, 5].}$$

et quoniam in triangulo $\angle AE$ unum latus productum est $\angle AEB$, erit

$$\angle \angle AEB > \angle AE \text{ [I, 16].}$$

uerum

$$\angle \angle AE = \angle BE.$$

aque $\angle \angle AEB > \angle BE$. sub maiore autem angulo eius latus subtendit [I, 19]. itaque $\angle B > \angle E$. sed $\angle B = \angle Z$. itaque $\angle Z > \angle E$ minus maiore; quod eri non potest. ergo recta ab A ad B ducta extra circulum non cadet. iam similiter demonstrabimus, in ipsum quidem ambitum eam cadere; intra igitur det.

Ergo si in ambitu circuli duo quaelibet puncta mpta erunt, recta puncta coniungens intra circulum det; quod erat demonstrandum.

III.

Si in circulo recta aliqua per centrum ducta aliam statim non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat. et ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes uniales secat.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in eo recta aliqua per centrum ducta ΓZ aliam rectam non per centrum ductam

χύτα φ (in mg. transit), V m. 2. 17. *δεῖξαι*] supra add.
ισατ F m. 1. 21. *τέμνει*] P, *τεμεῖ* BFVp; sed cfr.
74, 19. 22. *τέμνει*] P; *τεμεῖ* BFVp.

τὴν *AB* δίχα τεμνέτω κατὰ τὸ *Z* σημεῖον· λέγω, ὅτι
καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει.

Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ *ABG* κύκλου, καὶ
ἔστω τὸ *E*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *EA, EB*.

5 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*,
δύο δυσὶν ἵσαι [εἰσίν]· καὶ βάσις ἡ *EA* βάσει τῇ *EB*
ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AZE* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BZE* ἵση
ἔστιν. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφ-
εξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν
10 ἴσων γωνιῶν ἔστιν· ἐκατέρα ἄρα τῶν ὑπὸ *AZE, BZE*
ὁρθὴ ἔστιν. ἡ *ΓΔ* ἄρα διὰ τοῦ κέντρου οὖσα τὴν
AB μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαν δίχα τέμνουσα καὶ
πρὸς ὁρθὰς τέμνει.

15 Ἀλλὰ δὴ ἡ *ΓΔ* τὴν *AB* πρὸς ὁρθὰς τεμνέτω· λέγω,
16 ὅτι καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει, τουτέστιν, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ
AZ τῇ *ZB*.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεὶ ἵση ἔστιν
ἡ *EA* τῇ *EB*, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *EAZ* τῇ
ὑπὸ *EBZ*. ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ *AZE* ὁρθὴ τῇ
20 ὑπὸ *BZE* ἵση· δύο ἄρα τρίγωνά ἔστι τὰ *EAZ, EZB*
τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν
πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην κοινὴν αὐτῶν τὴν *EZ* ὑπο-
τείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἴσων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς
ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει· ἵση ἄρα
25 ἡ *AZ* τῇ *ZB*.

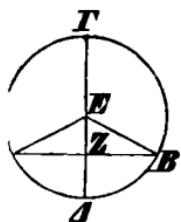
2. τεμεῖ F. 5. *ZB*] corr. ex *BZ* m. 2 V; *BZ* B. 6.
δύο δὴ *BVp*, in B seq. »—~~εἰσαντας~~ εἰσαντας] om. P; εἰσαντας p.

EA] *AE* φ. 7. *BZE*] *EZB* P. 9. ὁρθὴ ἔστιν *Bp*.
10. ἔστιν] om. *Bp*; supra comp. m. 2 V. 10. ὁρθὴ ἄρα ἔστιν
ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *AZE, BZE* P. *AZE, BZE*] in ras. F.
11. ἔστιν] comp. supra scr. F. *ΓΔ*] Γ postea insert. V.
13. αὐτὴν τέμνει V. 14. δὴ καὶ V. *ΓΔ*] Γ postea insert.

B in duas partes aequales secet in puncto *Z*. dico, undem eam ad rectos angulos secare.

sumatur enim centrum circuli *ABΓ* [prop. I], et *E*, et ducantur *EA*, *EB*.

et quoniam *AZ* = *ZB*, communis autem est *ZE*, itae rectae duabus aequales sunt. et *EA* = *EB*. itaque $\angle AZE = BZE$ [I, 8]. ubi uero recta super rectam erecta angulos deinceps positos inter se aequales ficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10]. itaque uterque angulus *AZE*, *BZE* rectus est. ergo *A* per centrum ducta rectam *AB* non per centrum secat in duas partes aequales secans eadem ad rectos angulos secat.

Uerum *Γ* rectam *AB* ad rectos angulos secet. dico, eandem eam in duas partes aequales secare, h. e. esse *AZ* = *ZB*.

nam iisdem comparatis quoniam *EA* = *EB*, erit etiam $\angle EAZ = EBZ$ [I, 5]. uerum etiam $\angle AZE = BZE$,

ia recti sunt. itaque¹⁾ duo trianguli sunt *EAZ*, *ZB* duos angulos duobus aequales habentes et unum us uni lateri aequale *EZ*, quod commune est eorum, altero angulorum aequalium subtendens. itaque am reliqua latera reliquis lateribus aequalia habent [I, 26]. ergo *AZ* = *ZB*.

1) Cum ἀρα lin. 20 in omnibus bonis codicibus omissum fortasse potius pro τοι οὐτε καὶ lin. 18 scribendum: τοι δὲ

18. ἐκ νέων mg. V (schol.).
BZ in ras. V; corr. ex EZB F.
PBF; comp. supra scr. V m. 2.
ἐστιν V.

ἐστιν V. 19. EBZ]
ἐστιν V. 20. ἀρα]
τολγωνα] -γωνα ερα.

Ἐὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

δ'.

Ἐὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

"Εστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, καὶ ἐν αὐτῷ δύο εὐθεῖαι 10 αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ* τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ *Ε* μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι· λέγω, ὅτι οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

Ἐλ γὰρ δυνατόν, τεμνέτωσαν ἀλλήλας δίχα ὥστε 15 ἵσην εἶναι τὴν μὲν *ΑΕ* τῇ *ΕΓ*, τὴν δὲ *ΒΕ* τῇ *ΕΔ*· καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου, καὶ ἔστω τὸ *Ζ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΖΕ*.

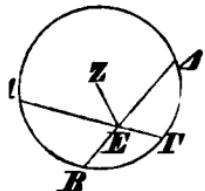
Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ *ΖΕ* εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν *ΑΓ* δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ 20 *ΖΕΑ*· πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖά τις ἡ *ΖΕ* εὐθεῖάν τινα τὴν *ΒΔ* δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΖΕΒ*. ἔδειχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΖΕΑ* ὁρθὴ· 25 ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *ΖΕΑ* τῇ ὑπὸ *ΖΕΒ* ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ* τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

1. ἐν κύκλῳ] om. p; κύκλῳ comp. V, ἐν add. m. 2. 2. εὐθεῖάν τινα — 4. τέμνει] καὶ τὰ ἔξης PBV. μὴ διὰ — 4. τέμνει] καὶ τὰ ἔξης F. 4. τέμνῃ] -μνῃ in ras. p. 10. Ε σημεῖον P. 18. εἰ γάρ — 14. τῇ ΕΓ] in ras. F. 14. εἶναι ἵση p. 18. μὴ διὰ τοῦ κέντρου] Pp; om. BFV. 19. τέμνει] PBpφ; τέμνει V. ἔστι P. 20. ἐπεὶ] Pp; m. 2 supra

Ergo si in circulo recta aliqua per centrum ducta liam rectam non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat; et i ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes aequales secat; quod erat demonstrandum.

IV.

Si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$ et in eo duae rectae AG , BA non per centrum ductae inter se secant in E . dico, eas in duas partes aequales inter se non secare.

nam si fieri potest, in duas partes aequales inter secent, ita ut sit $AE = EG$ et $BE = EA$, et sicutur centrum circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. I], et sit Z , et catur ZE . iam quoniam recta per centrum ducta E aliam rectam non per centrum ductam AG in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos secat [prop. III]. itaque $\angle ZEA$ rectus est. ruris quoniam recta ZE aliam rectam BA in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat [id.]. itaque $\angle ZEB$ rectus est. sed demonstran est, etiam $\angle ZEA$ rectum esse. quare

$$\angle ZEA = ZEB,$$

non maiori; quod fieri non potest. itaque rectae AG , BA in duas partes aequales inter se non secant.

$\xi\pi'$ F, corr. m. 2; om. B. 21. $B\Delta \mu\eta \delta\alpha \tau o\bar{v} \chi\acute{e}\nu\tau\varphi\sigma$
V m. 2. $\tau\acute{e}\mu\nu\epsilon\iota$ (alt.) PBVp; $\tau\acute{e}\mu\epsilon\iota$ F. 23. $\ell\acute{a}\acute{c}\sigma\sigma\omega\sigma$
24. $\xi\sigma\iota\iota\sigma$] PBp; om. Vp.

Ἐὰν ἄρα ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ε'.

5 Ἐὰν δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ
ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΓΔΗ* τεμνέτωσαν ἀλλήλους κατὰ τὰ *B*, *G* σημεῖα. λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

10 Ἐλ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ *E*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΕΓ*, καὶ διήχθω ἡ *EZΗ*, ὡς ἔτυχεν. καὶ ἐπεὶ τὸ *E* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ΕΓ* τῇ *EZ*. πάλιν, ἐπεὶ τὸ *E* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΓΔΗ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ΕΓ* τῇ *EH*. ἐδείχθη 15 δὲ ἡ *ΕΓ* καὶ τῇ *EZ* ἵση· καὶ ἡ *EZ* ἄρα τῇ *EH* ἔστιν ἵση ἡ ἐλάσσων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ *E* σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν *ΑΒΓ*, *ΓΔΗ* κύκλων.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ ἔστιν 20 αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ε'.

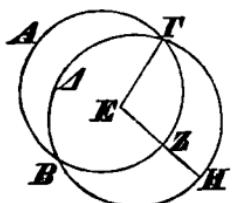
Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ
ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

2. μὴ διὰ — δίχα] καὶ τὰ ἑξῆς <i>BFV</i> .	7. <i>ΓΔΗ</i>] <i>ΔΗ</i>
5. 8. <i>B</i> , <i>G</i>] <i>Γ</i> , <i>B</i> p.	10. <i>ΕΓ</i>] <i>ΓΕ</i> p.
12. ἔστιν <i>V</i> . τοῦ bis P.	13. ἔστιν <i>V</i> .
15. Post δέ 1 litt. eras. <i>V</i> .	14. <i>ΕΓ</i>] <i>ΓΕ</i> P.
<i>V</i> .	<i>EZ</i>] (alt.) <i>ZE</i> P.
19. <i>ἔσται</i> <i>V</i> p.	16. ἔστιν <i>V</i> .
22. ἀλλήλων ἐντός <i>V</i> et F m. 2.	17. <i>ἔστιν</i>

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant; quod erat demonstrandum.

V.

Si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ inter se secant in punctis B, Γ . dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit E , et ducatur EG , et educatur EZH utcunque. et quoniam E punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $EG = EZ$. rursus quoniam punctum E centrum est circuli $\Gamma\Delta H$, erit $EG = EH$. sed demonstratum est etiam $EG = EZ$. itaque etiam $EZ = EH$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque punctum E centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ non est.

Ergo si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VI.

Si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum.¹⁾

1) Euclides eum casum, quo circuli intra contingunt, ut obscuriorem sibi demonstrandum sumpsit; nam ubi circuli extrinsecus se contingunt, propositio per se patet. ceterum demonstratio Euclidis de hoc quoque casu ualet. quare ἐντός lin. 22 mera interpolatio est, ut etiam e codicu ratione adparet (om. Campanus).

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΓΔΕ* ἐφαπτέσθωσαν ἀλλήλων κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον· λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸν κέντρον.

Εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ *Z*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZΓ*,
καὶ διῆχθω, ὡς ἔτυχεν, ἡ *ΖΕΒ*.

Ἐπεὶ οὖν τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ZΓ* τῇ *ZB* πάλιν, ἐπεὶ τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΓΔΕ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ZΓ* τῇ *ZE*. ἐδείχθη δὲ ἡ *ZΓ* τῇ *ZB* ἵση· καὶ ἡ *ZE* ἄρα 10 τῇ *ZB* ἔστιν ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν *ΑΒΓ*, *ΓΔΕ* κύκλων.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸν κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ξ'.

Ἐὰν κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῇ τι σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίκτωσιν εὐθεῖαν τινες, μεγίστη μὲν ἔσται, ἐφ' ἡς τὸ 20 κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἀλλων ἀεὶ ἡ ἔγγυιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν, δύο δὲ μόνον τισαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης.

25 Ἔστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστω ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπὶ τῆς *ΑΔ* εἰλήφθω τι σημεῖον τὸ *Z*, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, κέντρον δὲ τοῦ κύκλου

1. ἀπτέσθωσαν P et F m. 1 (corr. m. 2). 2. ἔσται] ἔστιν V p. 6. ἔστιν V. 7. *ZB*] *BZ* P. πάλιν — 8. *ΓΔΕ*] in ras. p. 8. ἔστιν V. 9. δὲ καὶ p et F m. 2. 10. ἐλάσ-

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ in punto Γ inter se contingant. dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit Z , et ducatur $Z\Gamma$, et educatur ZEB utcunque. iam quoniam punctum Z cen-

trum est circuli $AB\Gamma$, erit $Z\Gamma = ZB$. rursus quoniam punctum Z centrum est circuli $\Gamma\Delta E$, erit $Z\Gamma = ZE$. sed demonstratum est $Z\Gamma = ZB$. quare etiam $ZE = ZB$ minor maiori; quod fieri non potest. itaque Z punctum centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ non est.

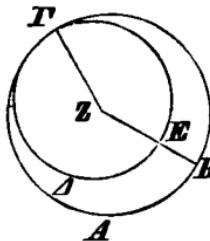
Ergo si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VII.

Si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcident a puncto illo in utraque parte minimae.

sit circulus $AB\Gamma\Delta$, diametruſ eius sit AA' , et in AA' sumatur punctum aliquod Z , quod non est centrum circuli, centrum autem circuli sit E , et a Z

σων Fp. *ἐστίν*] om. p. 11. *ἐστίν* V. 18. *ἐφάπτωνται*] *ἐφ-* add. m. 2 F. *ἀλλήλων* *ἐντός* V. 17. *ἐστίν* FV.
 19. *τινες*, *ῶν μὲν μὲν διὰ τοῦ κέντρου αἱ δὲ λοιπαὶ ὡς ἔτυχεν* F. 20. *δὲ ἦ*] supra m. 2 F. *δέ*] δ' FV p. 21. *ἔγγειον* P. *ἀπωτέλεσθαι* P. 22. *ἐστί* PBp. *εὐθεῖαι* *ἴσαι* Bp, V m. 2. *τοῦ αὐτοῦ* BVP. 25. *ό*] postea add. V. *δέ*] om. p. *ἐστω*] om. p. 27. *ἐστίν* F. *κέντρον*] (pr.) in ras. p. *δέ*] insert. p.

ἔστω τὸ *E*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον προσπιπτέωσαν εὐθεῖαι τινες αἱ *ZB*, *ZΓ*, *ZH* λέγω, ὅτι μεγίστη μὲν ἔστιν ἡ *ZA*, ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*, τῶν δὲ ἄλλων ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ* μείζων, ἡ δὲ *ZΓ*
5 τῆς *ZH*.

Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ *BE*, *GE*, *HE*. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσιν, αἱ ἄρα *EB*, *EZ* τῆς *BZ* μείζονές εἰσιν. ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE* [αἱ ἄρα *BE*, *EZ* ἰσαι εἰσὶ τῇ *AZ*].
10 μείζων ἄρα ἡ *AZ* τῆς *BZ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *BE* τῇ *GE*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*, δύο δὴ αἱ *BE*, *EZ* δυοὶ ταῖς *GE*, *EZ* ἰσαι εἰσίν. ἀλλὰ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *BEZ* γωνίας τῆς ὑπὸ *GEZ* μείζων· βάσις ἄρα ἡ *BZ* βάσεως τῆς *GZ* μείζων ἔστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
15 *GZ* τῆς *ZH* μείζων ἔστιν.

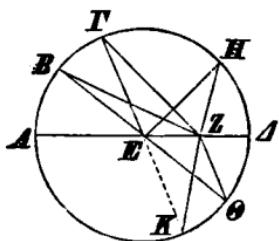
Πάλιν, ἐπεὶ αἱ *HZ*, *ZE* τῆς *EH* μείζονές εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *EH* τῇ *EΔ*, αἱ ἄρα *HZ*, *ZE* τῆς *EΔ* μείζονές εἰσιν. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ *EZ*. λοιπὴ ἄρα ἡ *HZ* λοιπῆς τῆς *ZΔ* μείζων ἔστιν. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ *ZA*,
20 ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*, μείζων δὲ ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ*, ἡ δὲ *ZΓ* τῆς *ZH*.

Λέγω, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου δύο μόνον ἰσαι προσπεσοῦνται πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς *ZΔ* ἐλαχίστης. συνεστάτω γὰρ πρὸς τῇ *EZ* εὐθεῖά καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *E* τῇ ὑπὸ *HEZ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZEΘ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZΘ*. ἐπεὶ

1. κύκλον φ. 3. ἔστιν] om. FV. 5. *ZA*] φ (eras. *ZΔ*).
 4. *ZΓ*] corr. m. 2 εῑ *HΓV*; *GZ* P. 6. *ZΓ*] *GZ* F et m. 2
 V. 7. τῇ φ. 8. εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE*. αἱ ἄρα *BE*
 F. αἱ *EB*, *EZ* ἄρα P. 9. *EZ*] om. F. 9.
AE] in ras. m. 2 V. 10. Ante *BZ* ras. 1 litt. V. 11. δέ] om. PB. δυσί]

ad circulum $AB\Gamma\Delta$ adcidant rectae aliquot ZB , $Z\Gamma$, ZH . dico, maximam esse $Z\Delta$, minimam autem $Z\Delta$, ceterarum autem esse $ZB > Z\Gamma > ZH$.

ducantur enim BE , ΓE , HE .

et quoniam eiusuis trianguli duo latera reliquo maiora sunt [I, 20], erunt $EB + EZ > BZ$. sed

$$AE = BE.$$

quare $AZ > BZ$. rursus quoniam $BE = \Gamma E$, communis autem ZE , duae rectae BE , EZ duabus ΓE ,

EZ aequales sunt. uerum etiam, $\angle BEZ > \Gamma EZ$. itaque $BZ > \Gamma Z$ [I, 24]. eadem de causa etiam

$$\Gamma Z > ZH.$$

rursus quoniam $HZ + ZE > EH$ [I, 20], et

$$EH = E\Delta,$$

erunt $HZ + ZE > E\Delta$. subtrahatur, quae communis est, EZ . itaque $HZ > Z\Delta$.¹⁾ itaque $Z\Delta$ maxima est, $Z\Delta$ autem minima, et $ZB > Z\Gamma$, $Z\Gamma > ZH$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto Z ad circulum $AB\Gamma\Delta$ adcidere in utraque parte rectae minimae $Z\Delta$. construatur enim ad rectam EZ et punctum eius E angulo HEZ aequalis $\angle ZE\Theta$ [I, 23],

1) Hoc Euclides ita demonstrauit:

$$HZ + ZE = E\Delta + x.$$

$EZ = EZ$. ergo $HZ = Z\Delta + x$ [*π. ξνν. 3*], h. e. $HZ > Z\Delta$.

δέο FV. 14. ἐστίν] PBF; comp. p; ἐστί V. 15. ZH] HZ
P. ἐστίν] PFP; ἐστί BV. 18. εἰστίν] PF; εἰσι BVp.
19. λοιπὴ τῇ p. ZΔ] supra m. 1 V. ἐστίν] PF; ἐστί BVp.
μέν] supra m. 1 F. 20. τῶν δ' ἀλλων μείζων μὲν ἡ ZB
p. 21. τῆς] τῇ V. 22. λσαι] PF; εἰσθεῖαι λσαι BVp.
23. ABΓΔ] Δ add. m. 2 V. 24. ZΔ] om. p.

οῦν ἵση ἔστιν ἡ HE τῇ EΘ, κοινὴ δὲ ἡ EZ, δύο δὴ αἱ HE, EZ δυσὶ ταῖς ΘE, EZ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ HEZ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΘEZ ἵση· βάσις ἄφα ἡ ZH βάσει τῇ ZΘ ἵση ἔστιν. λέγω δή, τι τῇ 5 ZH ἄλλη ἵση οὐ προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Z σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν, προσπιπτέτω ἡ ZK, καὶ ἐπεὶ ἡ ZK τῇ ZH ἵση ἔστιν, ἄλλὰ ἡ ZΘ τῇ ZH [ἵση ἔστιν], καὶ ἡ ZK ἄφα τῇ ZΘ ἔστιν ἵση, ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῇ ἀπότερον ἵση· ὅπερ ἀδύνατον. 10 οὐκ ἄφα ἀπὸ τοῦ Z σημείου ἐτέρα τις προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἵση τῇ HZ· μία ἄφα μόνη.

'Εὰν ἄφα κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῇ τι σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσιν εὐθεῖαί τινες, 15 μεγίστη μὲν ἔσται, ἐφ' ἣς τὸ κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῇς ἀπότερον μείζων ἔστιν, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

20

η'.

'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαί τινες, ὡν μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου, αἱ δὲ λοιπαί, ὡς ἔτυχεν, τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην 25 περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη

2. HE] EH F. εἰσίν] PBF; εἰσί Vp. 4. ἔστιν ἵση p. ἔστιν] ἔστι V. δὴ] om. V (γάρ add. m. 2), δέ F. 5. ZH] H eras. V. 6. ἡ] ως ἡ BFP. 7. ἡ ZK] e corr. m. 1 V. ἔστιν ἵση Pp. ἄλλα] ἄλλ' B.F; ἄλλα μὴν καὶ P. ZH] corr. ex ZE V m. 1. 8. ἵση ἔστιν] om. P. ἵση F; ἔστιν ἵση Vp. ἄφα] om. F. ZΘ] ΘZ P. ἵση

et ducatur $Z\Theta$. iam quoniam $HE = E\Theta$, et EZ communis est, duae rectae HE , EZ duabus ΘE , EZ aequales sunt. et $\angle HEZ = \Theta EZ$. itaque $ZH = Z\Theta$. dico igitur, nullam aliam rectae ZH aequalem a puncto Z ad circulum adcidere. si enim fieri potest, adcidat ZK . et quoniam $ZK = ZH$ et $Z\Theta = ZH$, erit etiam $ZK = Z\Theta$, propior remotiori; quod fieri non potest [u. supra]. itaque a punto Z nulla alia rectae HZ aequalis ad circulum adcidet. ergo una sola.

Ergo si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotiore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcident a punto illo in utraque parte minimae; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot educuntur, quarum una per centrum, ceterae autem utcunque ducatae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem am-

VIII. Eutocius in Apollon. p. 12.

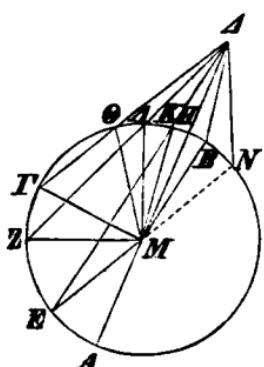
ξετίν V. η] om. F. ξγγειον P. 9. τη] τῆς PBVφ.
τση] del. August. ἀδύνατον] hic seq. demonstratio alia, quam
 in app. recepi. 10. σημείον] corr. ex σημεῖα m. 1 V. 11.
HZ] EZ F. 13. δ μή — 19. ἐλαχίστης] καὶ τὰ ἔξης PBV
 et F post ras. 1 litt. 16. δέ] δ' p. 17. ἀπωτέρω p.
τετί p. εὐθεῖαι τσαι p. 19. δεῖξαι] seq. ἔξης τὸ θεώρημα
 V. 22 διαχθῶσι V. 24. ξτυχε V.p. κολην] λ eras. B;
 κοτ- in ras. m. 1 P.

μέν ἐστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ
ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον
μείζων ἐστίν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περι-
φέρειαν προσπιπτούσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν
5 ἐστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς δια-
μέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλα-
χίστης τῆς ἀπότερον ἐστιν ἐλάττων, δύο δὲ
μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται
πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης.

10 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι
σημεῖον ἐκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ διήχθωσαν εὐ-
θεῖαι τινες αἱ ΔΑ, ΔΕ, ΔΖ, ΔΓ, ἐστω δὲ ἡ ΔΔ
διὰ τοῦ κέντρου. λέγω, ὅτι τῶν μὲν πρὸς τὴν ΑΕΖΓ
κοιλῆν περιφέρειαν προσπιπτούσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη
15 μέν ἐστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΔΔ, μείζων
δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ, τῶν
δὲ πρὸς τὴν ΘΛΚΗ κυρτὴν περιφέρειαν προσ-
πιπτούσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν ἐστιν ἡ ΔΗ ἡ
μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς ΔΗ, ἀεὶ

1. ἐστιν] ἐσται B. Post κέντρον add. P: ἐλαχίστη δὲ ἡ
μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου προσπιπτονσα; idem
p, omisso προσπιπτονσα; del. m. 2; ἐλαχίστη μέν ἐστιν (huc-
usque φ) ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου F, supra
scripto β m. 2; supra τῶν lin. 1 scr. α m. 2. δέ] δ' B. 2.
ἔγγιον P. ἀπότερων P, ἀπωτέρω p. 3. ἐστίν] PF; comp.
p; ἐστί V; ἐσται B. 4. ἐλαχίστη — 5. διαμέτρον] mg. m. 2 P;
om. p et F, supra εὐθεῖῶν est β m. 2. 5. ἐστιν] PV, ἐσται
B. 6. τῶν δὲ ἄλλων] om. p, add. m. 2 PF. δ' B.
ἔγγιον P. 7. ἀπωτέρω Pp. ἐλάττων (in ras. m. 1) ἐστίν
p. ἐστιν] ἐσται B. ἐλάσσων F. 8. ἵσαι] P m. 1, F;
om. p; εὐθεῖαι ἵσαι B; ἵσαι εὐθεῖαι V, P m. 2. τοῦ] τοῦ
αὐτοῦ B. 9. πρὸς] ἵσαι πρός p. 10. Post ἐστω ras. 1 litt.
V. καὶ τοῦ ΑΒΓ] om. F. εἰλήφω φ. 12. τινες] P, F
m. 1, V m. 1; τινες πρὸς τὸν κύκλον Bp, F m. 2, V m. 2.
In ipsa propositione Augustus suo arbitrio ordinem uerborum

bitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adcidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a punto illo ad circulum adcident in utraque parte minimae.

Sit circulus $AB\Gamma$, et extra $AB\Gamma$ sumatur punctum aliquod A , et ab eo rectae aliquot educantur ΔA , ΔE , ΔZ , $\Delta \Gamma$, et ΔA per centrum ducta sit. dico, rectarum ad cauam partem ambitus $AEZ\Gamma$ adcidentium maximam esse eam, quae per centrum ducta sit, ΔA , et $\Delta E > \Delta Z$, $\Delta Z > \Delta \Gamma$, earum autem, quae ad conuexam partem ambitus $\Theta\Lambda K\Lambda$ adcidant, minimam esse ΔH , quae inter punctum et diametrum AH posita sit, et proximam

mutauit, sed parum recte; neque enim Euclides demonstrat ΔA maximam, ΔH minimam esse omnium rectarum a A adcidentium, quod tamen inde facile sequitur, quod rectae ad $\Theta\Lambda K\Lambda$ adcidentes omnino minores sunt ceteris. Campanus omisit p. 182 l. 23: ὁν μια — 25. εὐθειῶν, cetera ut nos praebet. Eutocius p. 182, 24—25 et p. 184, 3—4 ut nos legit.

15. Post ΔA add. ἐλαχίστη δὲ ή μεταξὺ τοῦ Δ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς $AHBFV$; idem P (ΔH pro AH) et p addito τε ante Δ et supra μεταξύ scripto ή ΔH ; ἐλαχίστη δὲ ή μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς AH ed. Basil.

16. τῆς] (alt.) τῇ FV. 17. ΘΑΚΗ] K corr. ex H V m. 1.

18. ἐλαχίστη — 19. AH] om. PBFV p., ed. Basil.; corr. Gregorius. 19. ἀεὶ] αἰεὶ F.

δὲ ἡ ἔγγιον τῆς ΔΗ ἐλαχίστης ἐλάττων ἐστὶ τῆς ἀπώτερου, ἡ μὲν ΔΚ τῆς ΔΛ, ἡ δὲ ΔΔ τῆς ΔΘ.

Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου καὶ ἐστω τὸ Μ· καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΜΖ, ΜΓ, ΜΚ,
5 ΜΛ, ΜΘ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΜ τῇ ΕΜ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ΜΔ· ἡ ἄρα ΑΔ ἵση ἐστὶ ταῖς ΕΜ, ΜΔ. ἀλλ' αἱ ΕΜ, ΜΔ τῆς ΕΔ μείζονές εἰσιν· καὶ ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΕΔ μείζων ἐστὶν. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
10 ΜΕ τῇ ΜΖ, κοινὴ δὲ ἡ ΜΔ, αἱ ΕΜ, ΜΔ ἄρα ταῖς ΖΜ, ΜΔ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΜΔ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΜΔ μείζων ἐστὶν. βάσις ἄρα ἡ ΕΔ βάσεως τῆς ΖΔ μείζων ἐστὶν. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν,
ὅτι καὶ ἡ ΖΔ τῆς ΓΔ μείζων ἐστίν· μεγίστη μὲν
15 ἄρα ἡ ΔΑ, μείζων δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ, ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ.

Καὶ ἐπεὶ αἱ ΜΚ, ΚΔ τῆς ΜΔ μείζονές εἰσιν, ἵση δὲ ἡ ΜΗ τῇ ΜΚ, λοιπὴ ἄρα ἡ ΚΔ λοιπῆς τῆς ΗΔ μείζων ἐστίν· ὥστε ἡ ΗΔ τῆς ΚΔ ἐλάττων ἐστίν·
20 καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΜΛΔ ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν τῆς ΜΔ δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συνεστάθησαν αἱ ΜΚ, ΚΔ, αἱ ἄρα ΜΚ, ΚΔ τῶν ΜΔ, ΔΔ ἐλάττονές εἰσιν·

1. δέ] om. PBVF p., ed. Basil.; corr. Gregorius. 5γ-
γειον P, sed corr. ἐλάσσων ἐστὶν PF. ἀπωτέρῳ p. 4.
- ME] corr. ex EM m. 2 V. 7. ΜΓ] ME? φ (non F).
- ΔΜ P. 8. ἀλλ' αἱ] ἐστὶν P. ταῖς] corr. ex τά m. 1 F.
- αἱ δέ P. τῆς] supra m. 1 P. εἰσιν] PBVF; εἰσι V p.
9. ἐστὶν] PF; ἐστὶ uulgo. 10. ΕΜ τῇ ΖΜ P. δέ] cum
Gregorio; προσκείσθω PBVF p. ἦ] om. V. 11. εἰσιν]
PBVF; εἰσι V p. καὶ γωνία] mutat. in γωνία δέ m. rec. F.
- EMΔ] E supra m. 1 F. 12. ἐστὶν] comp. p; ἐστὶ uulgo.
13. ἐστὶ P. 14. ΔΖ P. ΓΔ] Δ in ras. V. 15. μὲν ΔΕ] litt. μὲν Δ in ras. p.
- comp. p; ἐστὶ uulgo. 19. ὥστε καὶ p. ΔΗ τῆς ΔΚ P. ἐλάττων] ἐλαχίστη F;

quamque minimae ΔH remotiore minorem, $\Delta K < \Delta A$,
 $\Delta A < \Delta \Theta$.¹⁾

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et sit M . et ducantur ME , MZ , $M\Gamma$, MK , MA , $M\Theta$. et quoniam $AM = EM$, communis adiiciatur MA . itaque $AA = EM + MA$. uerum

$$EM + MA > EA \text{ [I, 20].}$$

quare etiam $AA > EA$. rursus quoniam $ME = MZ$, et communis est MA , erunt EM , MA et ZM , MA aequales.²⁾ et $\angle EMA > ZMA$. itaque $EA > ZA$ [I, 24]. similiter demonstrabimus, esse etiam $ZA > GA$. ergo maxima est AA , et $AE > AZ$, $AZ > AG$.

et quoniam $MK + KA > MA$ [I, 20], et

$$MH = MK,$$

erit $KA > HA$. quare etiam $HA < KA$. et quoniam in triangulo MAA in uno latere MA duae rectae MK , KA intra constitutae sunt, erunt

$$MK + KA < MA + AA \text{ [I, 21].}$$

1) Ne hic quidem emendationes Augusti a mutationibus ab eodem in propositione factis pendentes recipiendas esse duxi, sed emendatione Gregorii leniore, quamquam et ipsa ob consensum codicum incertissima, usus nerba ἐλαχίστη μέν — διαμέτρον τῆς AH transposui a p. 184, 16 ad lin. 19 et huic loco adcommodau. eodem dicit tenor et propositionis et demonstrationis. sine dubio et transpositio omnium codicum hoc loco et interpolatio nonnullorum p. 184, 1 (cfr. 4) satis antiquo tempore a mathematico imperito ad similitudinem prop. VII factae sunt, in quam rursus p. 178, 19 in F ex prop. VIII quaedam irrepserunt.

2) Lin. 10 error codicum iam ante Theonem ex lin. 6 ortus erat.

ἐλάσσων Bp. ἔστι B. Post ἔστιν add. ἐλαχίστη ἄρα ἔστιν PV; om. BFp, Augustus. 21. συνεστήκεσσαν p. 22. αἱ ἄρα MK , KA], ἄρα P. Ante τῶν in F lacun. 3 litt. ἐλάττους P, ἐλάσσονες F.

ἴση δὲ ἡ ΜΚ τῇ ΜΔ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΔΚ λοιπῆς τῆς ΔΔ ἐλάττων ἔστιν. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ η ΔΔ τῆς ΔΘ ἐλάττων ἔστιν· ἐλαχίστη μὲν ἄρα ἡ ΔΗ, ἐλάττων δὲ ἡ μὲν ΔΚ τῆς ΔΔ ἡ δὲ ΔΔ τῆς ΔΘ.

5 Λέγω, ὅτι καὶ δύο μόνον ἴσαι ἀπὸ τοῦ Δ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ΔΗ ἐλαχίστης· συνεστάτω πρὸς τῇ ΜΔ εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Μ τῇ ὑπὸ ΚΜΔ γωνίᾳ ἴση γωνία ἡ ὑπὸ ΔΜΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΒ. καὶ ἐπεὶ 10 ἴση ἔστιν ἡ ΜΚ τῇ ΜΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΜΔ, δύο δὴ αἱ ΚΜ, ΜΔ δύο ταῖς ΒΜ, ΜΔ ἴσαι εἰδὸν ἐκατέρα ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΚΜΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΜΔ ἴση· βάσις ἄρα ἡ ΔΚ βάσει τῇ ΔΒ ἴση ἔστιν. λέγω [δῆ], ὅτι τῇ ΔΚ εὐθεῖᾳ ἄλλῃ ἴση οὐ προσπεσεῖται 15 πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν, προσπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ ΔΝ. ἐπεὶ οὖν ἡ ΔΚ τῇ ΔΝ ἔστιν ἴση, ἀλλ' ἡ ΔΚ τῇ ΔΒ ἔστιν ἴση, καὶ ἡ ΔΒ ἄρα τῇ ΔΝ ἔστιν ἴση, ἡ ἔγγιον τῆς ΔΗ ἐλαχίστης τῇ ἀπώτερον [ἔστιν] ἴση· ὅπερ ἀδύνατον ἐδείχθη. οὐκ ἄρα πλείους ἡ δύο 20 ἴσαι πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου ἐφ' ἐκάτερα τῆς ΔΗ ἐλαχίστης προσπεσοῦνται.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαι τινες, 25 ὥν μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου αἱ δὲ λοιπαί, ὡς ἔτυχεν,

-
1. ἴση δέ] PF; ὡν ἔστιν ἴση BV; ὡν p. **ΜΔ**] ΜΔ ἴση ἔστιν p. 2. ἐλασσων F, ut lin. 3. 3. **ΔΗ**] ΔΗ τῆς ΔΚ F p et V eras. 4. ἐλασσων Bp. ἐλάττων δὲ ἡ μέν] ἡ δέ F. 5. καὶ] om. Bp. ἴσαι] P, F m. 1; ἴσαι εὐθεῖαι V, F m. 2; εὐθεῖαι ἴσαι Bp. 7. γάρ πρὸς F. 9. γωνία] om. p. 10. **ΜΚ**] BM B, MB p et V e corr. 11. δυσὶ BVp. 12. ἐκατέρᾳ] εκατέραι V. 13. ἴση]

uerum $MK = MA$. itaque $\angle K < \angle A$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle A < \angle \Theta$. ergo minima est $\angle H$, et $\angle K < \angle A$, $\angle A < \angle \Theta$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto A ad circulum adcidere in utraque parte minimae $\angle H$. construatur ad rectam MA et punctum eius M angulo KMA aequalis $\angle AMB$ [I, 23], et ducatur AB . et quoniam $MK = MB$, et communis est MA , duae rectae KM, MA duabus BM, MA aequales sunt altera alteri; et $\angle KMA = BMA$. itaque $\angle K = \angle B$ [I, 4]. dico, rectae $\angle K$ aequalem aliam rectam non adcidere ad circulum a puncto A . nam, si fieri potest, adcidat et sit $\angle N$. iam quoniam $\angle K = \angle N$, et $\angle K = \angle B$, erit etiam $\angle B = \angle N$, propior minimae $\angle H$ remotior; quod fieri non potest [u. supra]. quare plures quam duae aequales non accident ad circulum $AB\Gamma$ a A puncto in utraque parte minimae $\angle H$.

Ergo si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum rectae aliquot educun-

(prius) P, F m. 1, p; ἵση ἔστι V, F m. 2; ἔστιν ἵση B. ἔστιν] P, comp. p, ἔστι vulgo. 14. δῆ] om. Pp. $\angle K$] K in ras. V, $B\angle F$; $\angle B$ φ. 15. πρὸς] post κα' m. 1 πρός φ; mg. γρ. πρὸς τὸν κύκλον F. 16. -πικτέτω in ras. V. 17. αἱλά P. $\angle K$] $K\angle F$. $\angle B$] B e corr. V. 18. ἄρα] supra comp. F m. 2. ἔγγειον P, sed corr. 19. ἀπωτέρω p. ἔστιν] deleo; cfr. p. 182, 9. ἔστιν ἵση] om. p, August. ἔδειχθη] om. B, August. Post hoc uerbum legitur alia demonstratio; u. append. 20. ἡ δύο ἵσαι] P et sine dubio F m. 1; ἀδύνατ φ seq. αι m. 1 (pro ἀδύνατ habuit F ἡ δύο), supra scr. μόνον εὐθεῖαι m. 2; ἡ δύο μόνον εὐθεῖαι ἵσαι B, et V, sed μόνον m. 2 supra scr. est; ἡ δύο εὐθεῖαι προσπεσοῦνται p. πρὸς — 21. σημεῖον] ἀπὸ τὸν \angle σημεῖον προσπεσοῦνται πρὸς τὸν $AB\Gamma$ κύκλον B. 21. κύκλον] m. 2 F. \angle] corr. ex Γ V. 22. προσπεσοῦνται] om. Bp. 23. ἀπὸ δέ — p. 190, 9: ἐλαχίστης] καὶ τὰ ἐξῆς PBVF. 25. ἔτυχε p.

τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη μέν εστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον μείζων εστίν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν εστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλαχίστης τῆς ἀπότερον εστιν ἐλάττων, δύο δὲ μόνον ἰσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης.
10 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἢ δύο ἰσαι εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον 15 κέντρον εστὶν τοῦ κύκλου.

"Ἐστω κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ σημεῖον τὸ *Δ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Δ* πρὸς τὸν *ΑΒΓ* κύκλον προσπιπτέτωσαν πλείους ἢ δύο ἰσαι εὐθεῖαι αἱ *ΔΑ*, *ΔΒ*, *ΔΓ*. λέγω, ὅτι τὸ *Δ* σημεῖον κέντρον εστὶν τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου.
20 'Ἐπειδύνθωσαν γὰρ αἱ *ΔΑ*, *ΔΒ* καὶ τετμήσθωσαν δίχα κατὰ τὰ *E*, *Z* σημεῖα, καὶ ἐπικευχθεῖσαι αἱ *EΔ*, *ZΔ* διήγθωσαν ἐπὶ τὰ *H*, *K*, *Θ*, *Λ* σημεῖα.

'Ἐπειδὸν οὖν ὶση εστὶν ἡ *AE* τῇ *EB*, κοινὴ δὲ ἡ *ED*, δύο δὴ αἱ *AE*, *ED* δύο ταῖς *BE*, *ED* ὶσαι εἰσὶν·
25 καὶ βάσις ἡ *DA* βάσει τῇ *DB* ὶση· γνωία ἄρα ἡ ὑπὸ

2. τῶν δὲ ἄλλων — 10. δεῖξαι] καὶ τὰ ἔξης p. 13. προσπίπτωσι] προσπίπτονται Vp. 14. εὐθεῖαι ὶσαι BV. 18. εὐθεῖαι ὶσαι BVp. 22. *ZΔ*] PBF, V m. 2; *ΔZ* p, V m. 1. *K*, *H*, *Λ*, *Θ* P. 24. δυσὶ Βφρ. εἰσιν] PFV; εἰσὶ Bp. 25. καὶ] m. 2 V. βάσις ἄρα V. ὶση] P et postea inserto ὶστι F; ὶση ὶστι V; εστιν ὶση Bp.

tur, quarum una per centrum, ceterae autem uteunque ductae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem ambitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adincidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a punto illo ad circulum adcident in utraque parte minimae; quod erat demonstrandum.

IX.

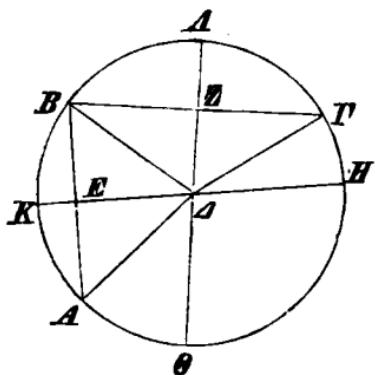
Si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli.

Sit circulus $AB\Gamma$, et intra eum punctum Δ , et a Δ ad $AB\Gamma$ circulum plures quam duae rectae aequales adcidant ΔA , ΔB , $\Delta \Gamma$. dico, punctum Δ centrum esse circuli $AB\Gamma$.

ducantur enim AB , $B\Gamma$ et secentur in duas partes

aequales in punctis E , Z , et ductae EA , $Z\Delta$ educantur ad puncta H , K , Θ , A .

iam quoniam $AE = EB$, et communis est EA , duae rectae AE , EB duabus BE , $E\Delta$ aequales sunt. et $\Delta A = \Delta B$. itaque $\angle AE\Delta = BE\Delta$ [I, 8]. itaque

ΑΕΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΒΕΔ* ἵση ἐστὶν· ὁρθὴ ἄρα ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ *ΑΕΔ*, *ΒΕΔ* γωνιῶν· ἡ *ΗΚ* ἄρα τὴν *ΑΒ* τέμνει δίχα καὶ πρὸς ὁρθάς. καὶ ἐπεί, ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖα τις εὐθεῖάν τινα δίχα τε καὶ πρὸς ὁρθὰς 5 τέμνῃ, ἐπὶ τῆς τεμνούσης ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἐπὶ τῆς *ΗΚ* ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς *ΘΛ* ἐστι τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου. καὶ οὐδὲν ἔτερον κοινὸν ἔχουσιν αἱ *ΗΚ*, *ΘΛ* εὐθεῖαι ἢ τὸ *Δ* σημεῖον· τὸ *Δ* ἄρα σημεῖον 10 κέντρον ἐστὶ τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου.

'Ἐὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἢ δύο ἵσαι εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ι'.

Κύκλος κύκλου οὐ τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο.

Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ *ΑΒΓ* κύκλου τὸν *ΔΕΖ* τεμνέτω κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο τὰ *B*, *H*, *Z*, *Θ*, 20 καὶ ἐπιζευχθεῖσαι αἱ *BΘ*, *BH* δίχα τεμνέσθωσαν κατὰ τὰ *K*, *L* σημεῖα· καὶ ἀπὸ τῶν *K*, *L* ταῖς *BΘ*, *BH*

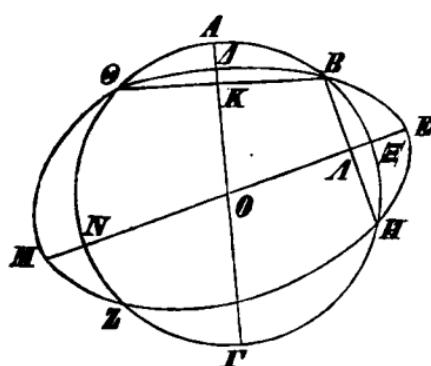
1. ἐστιν V. ἄρα] PB, F in ras.; γάρ p in ras., V m. 1; ἐστιν ἄρα V m. 2. 2. ἢ] καὶ ἢ p. ἄρα] om. p. 3. τέμνει δίχα] P; δίχα τέμνει B, δίχα τέμνουσα V (sed γονσα et seq. καὶ in ras.), p, F (δίχα τέμνουσι φ). ὁρθάς] ὁρθὰς τέμνει Vp et F in ras. καὶ ἐπεί] in ras. F, seq. in mg. transeunt. καὶ ἐπεί — 5. τέμνῃ] mg. m. rec. P. τε] in fine lin., in mg. add. μην m. 2 B. 6. τέμνῃ] τέμνει F V. τῆς] om. F? ἐστίν F. 6. ἐστίν B. 7. ἐστιν P. 8. *ΑΒΓ*] om. p. κύκλου] m. 2 F; om. B. 12. προσπίπτωσι — 14. κύκλου] καὶ τὰ ἔξης p. 12. -πίπτωσι in ras. F. 13. εὐθεῖαι ἵσαι B. 14. Seq. alia demonstratio, de qua u. appendix. . 15. ια' F, sed α eras. 18. *ΔΕΖ*] corr. ex

uterque angulus AEA , BEB rectus est [I, def. 10]. ergo HK rectam AB et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat. et quoniam, si in circulo recta aliqua aliam rectam et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in secanti erit centrum circuli [prop. I coroll.], centrum circuli in HK erit. eadem de causa etiam in ΘA erit centrum circuli $AB\Gamma$. nec ullum aliud commune punctum habent HK , ΘA rectae ac A punctum. itaque A centrum est circuli $AB\Gamma$.

Ergo si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc punto plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli; quod erat demonstrandum.

X.

Circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus.

nam, si fieri potest, circulus $AB\Gamma$ circulum AEZ in pluribus secat punctis quam duobus B, H, Z, Θ , et ductae $B\Theta, BH$ in punctis K, A in duas partes aequales secentur, et a K, A ad $B\Theta, BH$ perpendicu-

$\angle EAH$ m. 2 V. 19. $Z, \Theta]$ corr. ex Θ, Z m. 2 V. 20. $B\Theta, BH]$ P; $B\Theta, HB$ F m. 1; $BH, \Theta B$ F m. 2; $BH, B\Theta$ B V p. τετμήσθωσαν δέκα p. τετμήσθωσαν P. 21. $B\Theta, BH]$ BF, V m. 2; $BH, B\Theta$ P p, V m. 1.

πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσαι αἱ ΚΓ, ΛΜ διήχθωσαν ἐπὶ τὰ
Α, Ε σημεῖα.

Ἐπεὶ οὖν ἐν κύκλῳ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις ἡ ΑΓ
εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΘ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς τέμνει,
· ἐπὶ τῆς ΑΓ ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου.
πάλιν, ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τῷ αὐτῷ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις
ἡ ΝΞ εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΗ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, ἐπὶ τῆς ΝΞ ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ
κύκλου. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ΑΓ, καὶ κατ' οὐδὲν
10 συμβάλλουσιν αἱ ΑΓ, ΝΞ εὐθεῖαι ἡ κατὰ τὸ Ο· τὸ
Ο ἄρα σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὅμοιως
δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ τοῦ ΔΕΖ κύκλου κέντρον ἐστὶ¹
τὸ Ο· δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τῶν
ΑΒΓ, ΔΕΖ τὸ αὐτό ἐστι κέντρον τὸ Ο· ὅπερ ἐστὶν
15 ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου τέμνει κατὰ πλείονα ση-
μεῖα ἡ δύο· ὅπερ ἐδεῑ σημεῖαι.

ια'.

Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐν-
20 τός, καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα, ἡ ἐπὶ τὰ
κέντρα αὐτῶν ἐπικενγυνμένη εὐθεῖα καὶ ἐκ-
βαλλομένη ἐπὶ τὴν συναφὴν πέσεῖται τῶν κύ-
κλων.

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΑΔΕ ἐφαπτέσθωσαν
25 ἀλλήλων ἐντὸς κατὰ τὸ Α σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τοῦ

1. ΚΓ, ΛΜ] litt. Γ, Λ in ras. m. 2 F; ΚΔ, ΓΜ V, sed corr. m. 1. 2. Α, Ε] in ras. p; ΔΕ, ΗΑ P. 3. τῷ] e corr. V m. 2. 4. δίχα τε BVP. καὶ] supra m. 2 F. 7. δίχα τέμνει καὶ πρὸς ὁρθὰς p. Ante ὁρθὰς ras. 1 litt. V. 8. τὸ κέντρον ἐστὶ BVP. 9. καὶ] (prius) m. 2 V. 10. εὐθεῖαι] om. p. ἡ] P, F m. 1; ἀλλήλαις ἡ BVP, F m. 2.

lares ducantur $K\Gamma$, AM et educantur ad A , E puncta. iam quoniam in circulo $AB\Gamma$ recta aliqua AG aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in AG erit centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I coroll.]. rursus quoniam in circulo eodem $AB\Gamma$ recta quaedam $N\Xi$ aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in $N\Xi$ erit centrum circuli $AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, idem in AG esse, nec usquam concurrunt rectae AG , $N\Xi$ excepto punto O . O igitur centrum est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus, O etiam circuli AEZ centrum esse. itaque duo circuli inter se secantes $AB\Gamma$, AEZ idem habent centrum O ; quod fieri non potest [prop. V].

Ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus; quod erat demonstrandum.

XI.

Si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam¹⁾ in punctum contactus circulorum cadet.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ intra contingant inter se in A puncto, et sumatur circuli $AB\Gamma$ cen-

1) Minus recte in B post ἐκβαλλομένη interpungitur; quamquam usus Euclidis potius ἐκβαλλομένη κατ postulat; κατ de leuit Gregorius.

13. θύο ἄρα — 14. τὸ Ο] om. P. 14. ἐστιν] om. p. 17. ἦ δύο] om. P. Sequitur alia demonstratio, u. appendix. 18. ια] om. φ. 19. ἐντός] mg. m. 1 P. 20. καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα] om. B. 21. κατ] om. V. 22. πεσεῖται] litt. σειτ- in ras. m. 2 V. 24. ἀπτέσθωσαν Theon (BF Vp).

μὲν *ABΓ* κύκλου κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *AΔE* τὸ *H*· λέγω, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ *H* ἐπὶ τὸ *Z* ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐκβαλλομένη ἐπὶ τὸ *A* πεσεῖται.

Mὴ γάρ, ἀλλ’ εἰ δινατόν, πιπτέτω ως ἡ ZHΘ,
5 *καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ AZ, AH.*

Ἐπεὶ οὖν αἱ *AH, HZ τῆς ZA*, τουτέστι τῆς *ZΘ*, μείζονές εἰσιν, κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ *ZH*· λοιπὴ ἄρα ἡ *AH* λοιπῆς τῆς *HΘ* μείζων ἔστιν. ἵση δὲ ἡ *AH* τῇ *HΔ*· καὶ ἡ *HΔ* ἄρα τῆς *HΘ* μείζων ἔστιν ἡ ἐλάττων 10 τῆς μείζονος· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *H* ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται· κατὰ τὸ *A* ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐντός, [καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα], ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν 15 ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα [καὶ ἐκβαλλομένη] ἐπὶ τὴν συναφὴν πεσεῖται τῶν κύκλων· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιβ'.

Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐντός, ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπιξευγνυμένη διὰ 20 τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

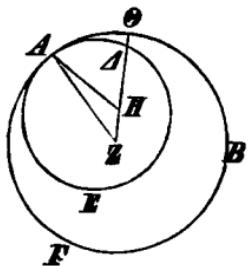
Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ABΓ, AΔE* ἐφαπτέσθωσαν ἀλλήλων ἐκτὸς κατὰ τὸ *A* σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τοῦ μὲν *ABΓ* κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *AΔE* τὸ *H*· λέγω,

1. μέν]	οι. B.	τὸ κέντρον τό P.	3. <i>A</i> σημεῖον FV,
P m. rec.	4. <i>ZHΘ</i>]	<i>ZΘ</i> F, <i>H</i> supra scr. m. 2.	6. αἱ]
P. <i>ZA</i>]	in ras. m. 1 V.	<i>mg. m. 1 P.</i>	P. τουτέστιν
7. εἰσιν]	P; εἰσιν uulgo.	<i>ZH</i> H in ras. V.	8. ἵση
δέ — 9. ἔστιν]	mg. m. 2 B (ἔστι).	δέ — 10. <i>PF</i> ;	δὲ ἡ <i>AH</i> τῇ <i>HΔ</i>]
10. <i>PF</i> ;	om. B	<i>PF</i> ; om. B	in ras. p.
11. Post	ἔκτος add.	<i>PF</i> ; om. B	<i>F</i> p.
			ἡ] ¹ supra m. 1 P.
1. μέν]
2. *ZHΘ*]
3. *A* σημεῖον FV,
4. *ZΘ* F, *H* supra scr. m. 2.
5. αἱ]
6. *AH* τῇ *HΔ*]
7. εἰσιν]
8. ἵση
9. *HΔ*]
10. *PF*;
11. Post

trum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I]. dico, rectam H , Z coniungentem productam in A casuram esse.

ne cadat enim, sed si fieri potest, cadat ut $ZH\Theta$ et ducantur AZ , AH . iam quoniam

$$AH + HZ > ZA \text{ [I, 20],}$$

h. e. $AH + HZ > Z\Theta$, subtrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$. sed $AH = H\Delta$. itaque etiam $H\Delta > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque recta Z, H coniungens extra non cadet. quare in A in punctum contactus cadet.

Ergo si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam in punctum contactus circulorum cadet; quod erat demonstrandum.

XII.

Si duo circuli extrinsecus contingunt inter se, recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ extrinsecus contingant inter se in punto A , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I].

P m. rec. 12. κατὰ τὸ Α ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται] P; ἐπ' αὐτῆς ἄρα p; ἐπ' αὐτῆς B, ἄρα add. m. 2; ἐπ' αὐτῆς ἄρα V; ἐπ' αὐτοῖς ἄρα F. 13. ἐφάπτωνται] ἀπτωνται PB, et F, sed ἐφ· supra m. 1. 14. καὶ ληρθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα] mg. m. 2 F; om. PVp. 15. καὶ ἐκβαλλομένη] om. PFp. 16. τῶν κύκλων] om. p. Seq. alia demonstratio; u. appendix. 17. εἰ βέβη] om. φ. 18. ἀπτωνται Theon (BFVp). 19. εὐθεῖα διαί B\Gamma, F m. 2. 23. AB\Gamma] e corr. F. Dein κύκλου add. p φ, V m. 2.

ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ Η ἐπιξενγνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

Μή γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἐρχέσθω ὡς ἡ ΖΓΔΗ,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΖ, ΑΗ.

5 Ἐπεὶ οὖν τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ
κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Η
σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΔΕ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ
ΗΑ τῇ ΗΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ ἵση· αἱ
ἄρα ΖΑ, ΑΗ ταῖς ΖΓ, ΗΔ ἰσαι εἰσίν· ὥστε δῆλη ἡ
10 ΖΗ τῶν ΖΑ, ΑΗ μείζων ἔστιν· ἀλλὰ καὶ ἐλάττων·
ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ
Η ἐπιξενγνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς
οὐκ ἐλεύσεται· δι' αὐτῆς ἄρα.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἔκτός,
15 ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπιξενγνυμένη [εὐθεῖα] διὰ
τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιγ'.

Κύκλος κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα
σημεῖα ἡ καθ' ἓν, ἐάν τε ἐντὸς ἐάν τε ἐκτὸς
20 ἐφάπτηται.

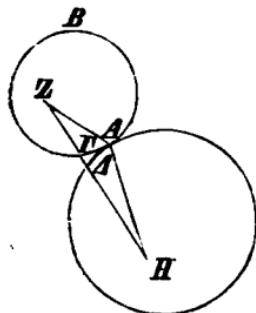
Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ ΑΒΓΔ κύκλου τοῦ
ΕΒΖΔ ἐφαπτέσθω πρότερον ἐντὸς κατὰ πλείονα ση-
μεῖα ἡ ἓν τὰ Δ, Β.

2. κατὰ τὸ Α] supra m. 2 V. 4. ΑΖ] ΖΑ P. 6. ΖΑ]
Α V. 8. ΑΗ F. Ante ΗΔ 1 litt. eras. F. 9. ΖΓ] Ζ
V, corr. ex Γ m. 1. ΗΔ] ΔΗ Pp. 10. ἐλάττων] ἐλάττων
F; ἡ ἐλάττων V. 11. ἔστιν] om. p. τοῦ] τό B. 12.
Η] Μ φ (non F). 13. αὐτῆν φ. ἄρα] om. B. 14.
Ἐαν] ἂν V. 15. ἡ ἔπι] in ras. m. 2 V. εὐθεῖα διά] PBF V. 14. ἐὰν ἄρα — 16. ἐλεύσεται] om. p. 16.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :— BF. 17. ιγ'] ιε' F; corr. m. 2.

dico, rectam Z , H coniungentem per punctum contactus A ire.

ne eat enim, sed si fieri potest, cadat ut $Z\Gamma\Delta H$, et ducantur AZ , AH . iam quoniam Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $ZA = Z\Gamma$. rursus quoniam H punctum centrum est circuli $A\Delta E$, erit

$$AH = H\Delta.$$

sed demonstratum est, etiam
 $ZA = Z\Gamma$. itaque

$$ZA + AH = Z\Gamma + H\Delta.$$

quare $ZH > ZA + AH$. uerum etiam $ZH < ZA + AH$ [I, 20]; quod fieri non potest. itaque recta Z , H coniungens extra punctum contactus A non ibit. quare per A ibit.

Ergo si duo circuli extrinsecus contingunt inter se recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit; quod erat demonstrandum.

XIII.

Circulus circulum non contingit in pluribus punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit.

nam si fieri potest, circulus $AB\Gamma\Delta$ circulum $EBZ\Delta$ prius intra contingat in pluribus punctis quam

18. οὐκ] supra m. 2 P.V. πατὰ τά V, sed corr. 19. ἐντός] ἐντός ἐφάπτηται P; ἐντός B et V m. 2 (ἐντός m. 1). ἐντός] ἐντός BV. 20. ἐφάπτηται] om. P. 21. $AB\Gamma\Delta$] $AB\Gamma$ lac. 1 litt. φ. 22. EZ, ZΔ P, corr. m. rec. ἀπτέσθω Bp et F m. 1 (corr. m. 2). 23. Δ, B] B, Δ Pp.

Καὶ εἰλίφθω τοῦ μὲν ΑΒΓΔ κύκλου κέντρον τὸ Η, τοῦ δὲ ΕΒΖΔ τὸ Θ.

'Η ἄρα ἀπὸ τοῦ Η ἐπὶ τὸ Θ ἐπιξευγγυμένη ἐπὶ τὰ
Β, Δ πεσεῖται. πιπτέτω ὡς ἡ ΒΗΘΔ. καὶ ἐπεὶ τὸ
5 Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, ἵση ἔστιν
ἡ ΒΗ τῇ ΗΔ· μείζων ἄρα ἡ ΒΗ τῆς ΘΔ· πολλῷ
ἄρα μείζων ἡ ΒΘ τῆς ΘΔ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Θ σημεῖον
κέντρον ἔστι τοῦ ΕΒΖΔ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΒΘ τῇ
ΘΔ· ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μείζων· ὅπερ ἀδύ-
10 νατον· οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου ἐφάπτεται ἐντὸς κατὰ
πλείονα σημεῖα ἡ ἐν.

Λέγω δὴ, δτι οὐδὲ ἐκτός.

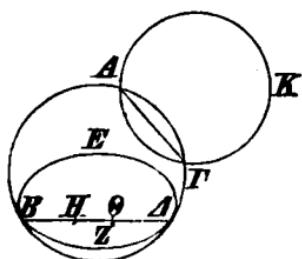
*Ἐλ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ ΑΓΚ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ
ἐφαπτέσθω ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ ἐν τὰ Α, Γ,
15 καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΓ.*

'Ἐπεὶ οὖν κύκλων τῶν ΑΒΓΔ, ΑΓΚ εἰληπται ἐπὶ¹
τῆς περιφερείας ἐκατέρου δύο τυχόντα σημεῖα τὰ Α,
Γ, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιξευγγυμένη εὐθεῖα ἐντὸς ἐκα-
τέρου πεσεῖται· ἀλλὰ τοῦ μὲν ΑΒΓΔ ἐντὸς ἐπεσεν,
20 τοῦ δὲ ΑΓΚ ἐκτός· ὅπερ ἄτοπον· οὐκ ἄρα κύκλος
κύκλου ἐφάπτεται ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ ἐν.
ἐδείχθη δέ, δτι οὐδὲ ἐντός.

Κύκλος ἄρα κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα

1. ΑΒΓΔ] P, F in ras., V m. 2 (*Δ* in ras.), p m. 2; ΑΒΓ
B, V m. 1, p m. 1. 3. Θ] in ras. F. ἐπὶ] PB, F m. 1;
εὐθεῖα ἐπὶ] V p, F m. 2. 4. πιπτέτω φ. 6. ΒΗ] (alt.)
ΔΗ P, corr. m. rec. τῆς] corr. ex τῇ m. 2 P. ΘΔ] post
ras. 1 litt., Δ postea insert. m. 1 V. 8. ἔστιν ἵση V. 9.
ὅπερ ἔστιν F. 12. δῆ] m. 2 V. 13. δυνατὸν γάρ p.
ΑΓΚ] ΑΚΓ F p, ΑΓΚΔ B, P m. 2. ΑΒΔΓ Bp; ΔΓ litt.
in ras. V, eras. F. ΑΓΚ] ΑΚΓ p, ΑΓΚΔ B, P m. 2, V in
ras. m. 2. 17. δύο] supra scr. m. 1 F. τὰ Α — 18: ση-
μεῖα] mg. m. 1 P. 18. ἡ ἄρα P. τὰ αὐτά B. 19. ΑΒΔΓ

uno A , B . et sumatur circuli $AB\Gamma A$ centrum H ,
circuli autem $EBZ\Delta$ centrum Θ .

itaque recta H, Θ coniungens
in B, Δ cadet [prop. XI]. cadat
ut $BH\Theta\Delta$. et quoniam H
punctum centrum est circuli
 $AB\Gamma A$, erit $BH = HA$. ita-
que $BH > \Theta\Delta$. quare multo
magis $B\Theta > \Theta\Delta$.

rursus quoniam Θ punctum centrum est circuli
 $EBZ\Delta$, erit $B\Theta = \Theta\Delta$. sed demonstratum est, ean-
dem multo maiorem esse; quod fieri non potest. ita-
que circulus circulum intra non contingit in pluribus
punctis quam uno.

dico igitur, ne extrinsecus quidem hoc fieri. nam
si fieri potest, circulus $A\Gamma K$ circulum $AB\Gamma A$ extrin-
secus contingat in pluribus punctis quam uno A, Γ ,
et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam in ambitu utriusque
circuli $AB\Gamma A$, $A\Gamma K$ duo quaelibet puncta sumpta
sunt A, Γ , recta ea coniungens intra utrumque cadet
[prop. II]. sed intra circulum $AB\Gamma A$ et extra cir-
culum $A\Gamma K$ cecidit [def. 3]; quod absurdum est. ita-
que circulus circulum extrinsecus non contingit in
pluribus punctis quam uno. demonstratum autem, ne
intra quidem hoc fieri.

Ergo circulus circulum non contingit in pluribus

F.p. ἔπεισε V.p. 20. $A\Gamma K$] K in ras. m. 1 P. 21. ἐφά-
ψεται B, V supra scr. m. 2. 23. οὐκ] supra scr. F. ἐφ-
άψεται BF, V e corr. m. 2.

σημεῖα ἡ [καθ'] ἐν, ἐάν τε ἐντὸς ἐάν τε ἐκτὸς ἐφάπτη-
ται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

'Ἐν κύκλῳ αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἰσον ἀπέχουσιν
5 ἀπὸ τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἰσον ἀπέχουσαι ἀπὸ
τοῦ κέντρου ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἔστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν αὐτῷ ἵσαι εὐθεῖαι
ἔστωσαν αἱ ΑΒ, ΓΔ· λέγω, ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ ἰσον
ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

10. Ἐλλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου
καὶ ἔστω τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΓΔ κά-
θετοι ἥχθωσαν αἱ ΕΖ, ΕΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ
ΑΕ, ΕΓ.

'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΕΖ εὐ-
15 θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΒ πρὸς ὀρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει. ἵση ἄρα ἡ ΑΖ τῇ ΖΒ·
διπλῆ ἄρα ἡ ΑΒ τῆς ΑΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΓΔ
τῆς ΓΗ ἔστι διπλῆ· καὶ ἐστιν ἵση ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ·
ἵση ἄρα καὶ ἡ ΑΖ τῇ ΓΗ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΕ
20 τῇ ΕΓ, ἰσον καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΕ τῷ ἀπὸ τῆς ΕΓ.
ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς ΑΕ ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΕΖ·
ὅρθη γὰρ ἡ πρὸς τῷ Ζ γωνία· τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΕΓ
ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΓ· ὅρθη γὰρ ἡ πρὸς τῷ Η
γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΖΕ ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ

1. καθ'] om. PBFVp. ἐντός] ἐκτός BV. ἐκτός] ἐντός
BV. Post ἐντός in F est ἡ. 2. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :~ BF,
om. P. 3. ιδ'] ισ' F; corr. m. 2. 4. ἐν] inter ε et ν 1 litt.
eras. P. 7. ΑΒΔΓ p. 8. ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ] P; ὅτι Theon
(BFVp). 10. ΑΒΔΓ p. 12. αἱ ΕΖ—ἐπεξεύχθωσαν] mg. m. 1 P.
13. ΑΕ] litt. Α in ras. m. 2 V. ΕΓ] ΓΕ Pp. 16. τέμνει]
(alt.) τεμεῖ FV. ΖΒ] ΖΖ P, ΖΘ φ (non F). 18. ἔστι]

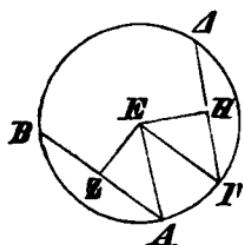
punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit; quod erat demonstrandum.

XIV.

In circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$, et in eo aequales rectae sint $AB, \Gamma\Delta$. dico, $AB, \Gamma\Delta$ aequali spatio a centro distare.

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. I], et sit E , et ab E ad $AB, \Gamma\Delta$ perpendiculares ducantur EZ, EH , et ducantur AE, EG .

iam quoniam recta quaedam per centrum ducta EZ aliam rectam non per centrum ductam AB ad angulos rectos secat, etiam in duas partes aequales eam secat [prop. III]. itaque $AZ = ZB$. ergo $AB = 2AZ$.

eadem de causa erit etiam $\Gamma\Delta = 2\Gamma H$. et

$$AB = \Gamma\Delta.$$

itaque etiam $AZ = \Gamma H$.¹⁾ et quoniam $AE = EG$, erit $AE^2 = EG^2$. uerum $AZ^2 + EZ^2 = AE^2$ (nam angulus ad Z positus rectus est) [I, 47], et

$$EH^2 + HG^2 = EG^2$$

(nam angulus ad H positus rectus est) [id.]. quare

1) I ποιν. ἔνν. 6, quae cum genuina non sit, Euclides usus erat I ποιν. ἔνν. 3.

ἔστιν B. 19. ἐπειδὴ τὸ οὐ (non F). 20. AE] mutat. in ΓE V, m. 2, ΓE in ras. B; eras. F, in quo seq. γωνῶν (post lacun.) τριγώνων. $E\Gamma$] AE B et e corr. V; in F euān. 21. μέρη] om. B. 22. τοια ἐστὶ B. 23. τοια ἐστὶ B. 24. τοια] ΓH) corr. ex ΓH V. 25. H] Z φ (non F).

τῶν ΓΗ, ΗΕ, ὃν τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση γάρ ἐστιν ἡ AZ τῇ ΓΗ· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ZE τῷ ἀπὸ τῆς EH ἴσον ἐστίν· ἴση ἄρα ἡ EZ τῇ EH. ἐν δὲ κύκλῳ ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ 5 κέντρου εὐθεῖαι λέγονται, ὅταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπ' αὐτὰς κάθετοι ἀγόμεναι ἴσαι ὅσιν· αἱ ἄρα AB, ΓΔ ἴσον ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

Ἄλλὰ δὴ αἱ AB, ΓΔ εὐθεῖαι ἴσον ἀπεχέτωσαν ἀπὸ τοῦ κέντρου, τοιτέστιν ἴση ἔστω ἡ EZ τῇ EH. λέγω, 10 ὅτι ἴση ἐστὶ καὶ ἡ AB τῇ ΓΔ.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι διπλῆ ἐστιν ἡ μὲν AB τῆς AZ, ἡ δὲ ΓΔ τῆς ΓΗ· καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ AE τῇ ΓΕ, ἴσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς AE τῷ ἀπὸ τῆς ΓΕ· ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ 15 τῆς AE ἴσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν EZ, ZA, τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΓΕ ἴσα τὰ ἀπὸ τῶν EH, HG. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν EZ, ZA ἴσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν EH, HG· ὃν τὸ ἀπὸ τῆς EZ τῷ ἀπὸ τῆς EH ἐστιν ἴσον· ἴση γὰρ ἡ EZ τῇ EH· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσον ἐστὶ τῷ 20 ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση ἄρα ἡ AZ τῇ ΓΗ· καὶ ἐστὶ τῆς μὲν AZ διπλῆ ἡ AB, τῆς δὲ ΓΗ διπλῆ ἡ ΓΔ· ἴση ἄρα ἡ AB τῇ ΓΔ.

Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσον ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἴσον ἀπέχουσαι ἀπὸ τοῦ κέντρου 25 ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· διπερ ἔδει δεῖξαι.

3. τῷ] P, V m. 1; λοιπῷ τῷ BFP, V m. 2. Ante τῷ in V est ἴσον ἐστι. ἴσον ἐστίν] om. V, ἐστιν ἴσον Pp. ἄρα καὶ ἡ P. 4. EZ] ZE P. 5. αἱ] om. p. 8. ἀλλὰ δὴ] πάλιν Bp. 9. EΖ] corr. ex AZ m. 2 P. 10. ἐστίν P. 11. ὁμοίως δὴ BFP. 13. ἐστι] om. BV, καὶ p, ἐστίν P. 14. ἀλλά] m. 2 V. 15. ἐστίν P. 17. ἴσαι] ἴσαι φ. ἐστίν P. τὸ ἀπὸ τῆς] mg. m. 2 V. 18. EZ] P, F m. 1; EH Bp, F m. 2, V mg. m. 2. Deinde in p seq. ἴσον ἐστι. τῷ]

$$AZ^2 + ZE^2 = \Gamma H^2 + HE^2.$$

sed $AZ^2 = \Gamma H^2$; nam $AZ = \Gamma H$. itaque
 $ZE^2 = EH^2$.

quare $EZ = EH$. in circulo autem aequali spatio a centro distare dicuntur rectae, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt [def. 4]. ergo $AB, \Gamma A$ aequali spatio distant a centro.

Uerum rectae $AB, \Gamma A$ aequali spatio distent a centro, h. e. sit $EZ = EH$. dico, esse $AB = \Gamma A$.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus esse $AB = 2 AZ, \Gamma A = 2 \Gamma H$. et quoniam

$$AE = \Gamma E,$$

erit etiam $AE^2 = \Gamma E^2$. uerum

$$EZ^2 + ZA^2 = AE^2 \text{ [I, 47],}$$

et $EH^2 + HI^2 = \Gamma E^2$ [id.]. itaque

$$EZ^2 + ZA^2 = EH^2 + HI^2.$$

sed $EZ^2 = EH^2$; nam $EZ = EH$. itaque

$$AZ^2 = \Gamma H^2.$$

quare $AZ = \Gamma H$. et erat

$$AB = 2 AZ, \Gamma A = 2 \Gamma H.$$

ergo $AB = \Gamma A$.¹⁾

Ergo in circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

1) I ποιν. ἔτη. 5. Euclides ad I ποιν. ἔτη. 2 prouocare poterat.

corr. ex τό m. 2 V. EH] P, F m. 1; EZ BVp, F m. 2.
 $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega\hspace{0.1cm} \iota\sigma\omega\hspace{0.1cm}$] PBF; om. p; $\iota\sigma\omega\hspace{0.1cm} \dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\hspace{0.1cm} V$. Deinde seq. in V: τῷ
 $\dot{\alpha}\piὸ\hspace{0.1cm} \tauῆς$ EH punctis deletum (itaque V a m. prima habuit
idem quod P). EZ] ZE p. 19. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\hspace{0.1cm} P$. 20. $\dot{\alpha}\varphi\alpha$]
corr. ex γάρ m. 2 V. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\hspace{0.1cm} P$. 21. $\dot{\eta}$] (prius) supra m. 1
V. ΓA] ΓA φ (non F). 23. $\alpha\iota\iota]$ om. P. 25. $\dot{\alpha}\lambda\lambda\dot{\eta}\lambda\omega\hspace{0.1cm} P$.

ιε'.

'Ἐν κύκλῳ μεγίστη μὲν ἡ διάμετρος τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον μείζων ἐστίν.

5 Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἐστω ἡ ΑΔ, κέντρον δὲ τὸ Ε, καὶ ἔγγιον μὲν τῆς ΑΔ διαμέτρου ἐστω ἡ ΒΓ, ἀπότερον δὲ ἡ ΖΗ· λέγω, ὅτι μεγίστη μὲν ἐστιν ἡ ΑΔ, μείζων δὲ ἡ ΒΓ τῆς ΖΗ.

"Ἡχθωσαν γὰρ ἀπὸ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὰς ΒΓ, ΖΗ 10 κάθετοι αἱ ΕΘ, ΕΚ. καὶ ἐπεὶ ἔγγιον μὲν τοῦ κέντρου ἐστὶν ἡ ΒΓ, ἀπότερον δὲ ἡ ΖΗ, μείζων ἄρα ἡ ΕΚ τῆς ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ ἵση ἡ ΕΛ, καὶ διὰ τοῦ Λ τῇ ΕΚ πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσα ἡ ΑΜ διήχθω ἐπὶ τὸ Ν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΕΝ, ΖΕ, ΕΗ.

15 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΕΘ τῇ ΕΛ, ἵση ἐστὶν καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΜΝ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΑΕ τῇ ΕΜ, ἡ δὲ ΕΔ τῇ ΕΝ, ἡ ἄρα ΑΔ ταῖς ΜΕ, ΕΝ ἵση ἐστίν. ἀλλ' αἱ μὲν ΜΕ, ΕΝ τῆς ΜΝ μείζονές εἰσιν [καὶ ἡ ΑΔ τῆς ΜΝ μείζων ἐστίν], ἵση δὲ ἡ ΜΝ τῇ ΒΓ· 20 ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΒΓ μείζων ἐστίν. καὶ ἐπεὶ δύο αἱ ΜΕ, ΕΝ δύο ταῖς ΖΕ, ΕΗ ἵσαι εἰσίν, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΜΕΝ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΕΗ μείζων [ἐστίν], βάσις ἄρα ἡ ΜΝ βάσεως τῆς ΖΗ μείζων ἐστίν. ἀλλὰ

1. ιξ' eras. F. 2. μέν ἐστιν ΒVp. 3. δέ] δ' Bp.
 ἔγγιον P, sed corr., ut lin. 6. 10. τῆς διὰ τοῦ V. ἀπότερω p.
 5. ἐστω] om. p. 7. Post διαμέτρου ras. 3 litt. F.
 9. E] supra m. 2 V. 12. ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ] mg. m. 2
 V. καὶ κείσθω B. ἵση ἡ ΕΛ] in ras. ante lacunam 4 litt.
 V. 14. ΕΜ BVP. EZ p. ΗΕ P. 15. ἐστι] ἐστίν
 PBF. 16. μέν] m. 2 V. 17. ΕΔ] Δ m. 2 V. ΕΝ]
 (alt.) N e corr. V m. 2. 18. ἀλλά P. μέν] om. BVP.
 ΕΝ, ΕΜ F; ΕΜ, ΕΝ p. μείζονς p. εἰσιν] PBF; εἰσι
 Vp. 19. ἄρα τῆς p. ἐστί V. ἵση δὲ ἡ — 20: μείζων

XV.

In circulo maxima est diametruſ, ceterarum autem proxima quaeque centro remotoſe maior est.

Sit circulus $AB\Gamma A$, et diametruſ eius sit AA , centrum autem E , et diametro AA propior sit $B\Gamma$, remotoſor autem ZH . dico, maximam esse AA , et $B\Gamma > ZH$.

ducantur enim a centro E ad $B\Gamma$, ZH perpen-
diculares $E\Theta$, EK . et quoniam $B\Gamma$ centro propior
est, remotoſor autem ZH , erit $EK > E\Theta$ [def. 4]. po-
natur $EA = E\Theta$, et per A ad EK perpendicularis
ducta AM educatur ad N , et ducantur ME , EN ,

ZE , EH . et quoniam $E\Theta = EA$, erit
etiam $B\Gamma = MN$ [prop. XIV]. rursus
quoniam $AE = EM$ et $E\Delta = EN$, erit
 $AA = ME + EN$. sed

$ME + EN > MN$ [I, 20],

et $MN = B\Gamma$. itaque¹⁾ $AA > B\Gamma$. et
quoniam duae rectae ME , EN duabus
 ZE , EH aequales sunt, et

$\angle MEN > ZEH$,

erit $MN > ZH$ [I, 24]. sed demonstrandum est

1) Cum ἄρα lin. 19 in deterrimo solo codice seruatum sit,
coniecturae deberi uidetur; quare puto, uerba καὶ ἡ ΑΔ τῆς
 MN μείζων ἔστιν glossema antiquum esse. idem de uerbis
καὶ ἡ $B\Gamma$ τῆς ZH μείζων ἔστιν p. 208, 1–2 iudico.

ἔστιν] om. BV p. 20. τῆς] τῆς F. 21. ME] EM p.

ἔστιν] PF; εἰσιν uulgo. 22. ἔστιν] om. P; comp. Fp; ἔστι
BV. 23. ἀλλ' F.

ἡ *MN* τῇ *BΓ* ἐδείχθη ἵση [καὶ ἡ *BΓ* τῆς *ZH* μείζων ἔστιν]. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ *AΔ* διάμετρος, μείζων δὲ ἡ *BΓ* τῆς *ZH*.

Ἐν κύκλῳ ἄρα μεγίστη μέν ἔστιν ἡ διάμετρος, 5 τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγυιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον μείζων ἔστιν· ὅπερ ἐδει πεῖται.

15'.

Ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου, καὶ 10 εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἑτέρα εὐθεία οὐ παρεμπεσεῖται, καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἀπάσης γωνίας ὀξείας εὐθυγράμμου μείζων ἔστιν, ἡ δὲ λοιπὴ ἐλάττων.

15 Ἐστω κύκλος ὁ *ABΓ* περὶ κέντρου τὸ *Δ* καὶ διάμετρον τὴν *AB*. λέγω, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἴ δυνατόν, πιπτέτω ἐντὸς ὡς ἡ *ΓA*, 20 καὶ ἐπεξεύχθω η *ΔΓ*.

Ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AA* τῇ *ΔΓ*, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΔAΓ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *AΓΔ*. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ *ΔAΓ*. ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *AΓΔ*. τριγώνου δὴ τοῦ *AΓΔ* αἱ δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ *ΔAΓ*, *AΓΔ* δύο ὁρθαῖς 25 ἴσαι εἰσίν. ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ

XVI. Eutocius in Apollonium p. 44. 59.

1. ἐδείχθη] in raa. V. *BΓ]* ΓΒ Β; *BΓ* ἄρα p. 2.
 ἔστι B V. μέν] m. 2 V. 4. δὲ] δ' BF. 5. αἱεὶ F V.
 ἔγγυειον P, sed corr. τοῦ κέντρου] τῆς διαμέτρου P. 7.
 15'] ι' F; corr. m. 2. 9. ἀγομένη εὐθεία F et B m. rec.

$MN = BG$. itaque maxima est diametruſ AA , et
 $BG > ZH$.

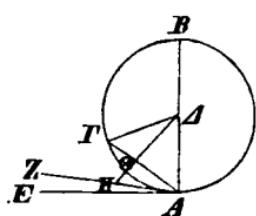
Ergo in circulo maxima est diametruſ, ceterarum autem proxima quaeque centro remotoſe maior est; quod erat demonſtrandum.

XVI.

Recta, quae ad diametruſ circuli in termino perpendiculariſ erigitur, extra circulum cadet, nec in ſpatiuſ inter rectam et ambituſ ulla alia recta interponetur, et angulus ſemicirculi quouiſ acuto angulo rectilineo maior est, reliquuſ autem minor.

Sit circuluſ ABG circum centruſ A et diametruſ AB deſcriptuſ. dico, recta ad AB in A termino perpendiculariſ erecta extra circulum cadere.

ne cadat enim, ſed, ſi fieri potest, intra cadat ut AG , et ducatur AG . quoniam $AA = AG$, erit etiam

$\angle AAG = \angle AGA$ [I, 5]. uerum $\angle AAG$ rectuſ eſt. itaque etiam $\angle AGA$ rectuſ. ergo trianguli AGA duo anguli $\angle AAG + \angle AGA$ duobus rectis aequales ſunt; quod fieri non potest [I, 17]. itaque recta ad BA in

12. πάσης B. 13. ἔστιν] ἔσται in ras. V. 16. AB] (priuſ) inter A et B 1 litt. eras. in V. 19. ὡς] ſupra m. 2 F.
 AG p. 21. ἐπεὶ] ἐπεὶ οὐν p, ante ἐπεὶ add. καὶ m. 2 FV.
 $\lambda\sigma\eta\ \acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}$] om. P. γωνία] om. BVp. 22. AGA ἔστιν $\lambda\sigma\eta$ P.
23. $\angle AAG$] \angle eras. p. ἄρα] om. B. η] ſupra m. 1 F.
τριγώνου δὴ τοῦ AGA αἱ δύο γωνίαι αἱ] P (AG pro AGA);
αἱ ἄρα Theon? (BFVp; ἄρα et seq. ὑπό ſupra m. 2 F). 24.
δυοιν V. 25. εἰσιν ἔσαι B. ἔστιν] om. p. τοῦ] om. V.

Α σημείου τῇ BA πρὸς ὁρθὰς ἀγομένη ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου. δόμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς περιφερείας ἔκτὸς ἄρα.

Πιπτέτω ὡς ἡ AE· λέγω δὴ, ὅτι εἰς τὸν μεταξὺ 5 τόπον τῆς τε AE εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ἔτερα εὐθεῖα οὐ παρεμπεσεῖται.

Ἐλ γὰρ δυνατόν, παρεμπιπτέτω ὡς ἡ ZA, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ Α σημείου ἐπὶ τὴν ZA κάθετος ἡ ΔΗ. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἔστιν ἡ ὑπὸ AHD, ἐλάττων δὲ ὁρθῆς ἡ 10 ὑπὸ ΔAH, μείζων ἄρα ἡ AΔ τῆς ΔH. ἵση δὲ ἡ AA τῇ ΔΘ· μείζων ἄρα ἡ ΔΘ τῆς ΔH, ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἔτερα εὐθεῖα παρεμπεσεῖται.

15 *Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό τε τῆς BA εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας εὐθυγράμμου μείζων ἔστιν, ἡ δὲ λοιπὴ ἡ περιεχομένη ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς AE εὐθείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας 20 εὐθυγράμμου ἐλάττων ἔστιν.*

Ἐλ γὰρ ἔστι τις γωνία εὐθυγραμμος μείζων μὲν τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς BA εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας, ἐλάττων δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς AE εὐθείας, εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς AE εὐθείας εὐθεῖα παρεμπεσεῖται, ἢτις ποιήσει μείζονα μὲν τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς BA εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένην,

1. ἀπ' ἄκρας ἀγομένη p. 2. οὐδὲ BFp. 4. δῆ] om.
V. 4. ΓΘΑ] corr. ex ΓΒΑ m. 2 V. 6. οὐκ ἐμπεσεῖται
F; παρ- add. m. 2. 7. παρεμπιπτέτω, add. μ m. 1, F. ή]

A punto perpendicularis erecta intra circulum non cadet. similiter demonstrabimus, eam ne in ambitum quidem cadere. extra igitur cadet.

cadat ut AE . dico, in spatium inter rectam AE et ambitum $\Gamma\Theta A$ aliam rectam interponi non posse.

nam, si fieri potest, interponatur ut ZA , et a puncto ad ZA perpendicularis ducatur AH . et quoniam $\angle AHA$ rectus est, et $\angle AAH$ minor recto, erit $AA > AH$ [I, 19]. sed $AA = AO$. ergo $AO > AH$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque in spatium inter rectam et ambitum positum alia recta non interponetur.

dico etiam, angulum semicirculi recta BA et arcu $\Gamma\Theta A$ comprehensum quovis acuto angulo rectilineo maiorem esse, reliquum autem arcu $\Gamma\Theta A$ et recta AE comprehensum quovis acuto angulo rectilineo minorem esse.

nam si quis erit angulus rectilineus angulo comprehenso recta BA et arcu $\Gamma\Theta A$ maior, et idem minor angulo comprehenso arcu $\Gamma\Theta A$ et recta AE , in spatium inter arcum $\Gamma\Theta A$ et rectam AE positum recta interponetur, quae angulum efficiat rectis comprehensum maiorem angulo comprehenso recta BA et arcu $\Gamma\Theta A$ et alium minorem angulo comprehenso arcu

in ras. m. 2 V. 9. ἐλάσσων p. 10. ΔΑ] ΑΔ P. 11.
 τῇ] τῆς φ. ΔΘ] Θ in ras. p. ἄρα] ἄρα καὶ p. ἐλάσ-
 σων pφ. 12. ἔστιν] om. Bp. 13. τε] om. V. 16. τε]
 om. B V p. ΓΘΔ] Γ om. B; m. 2 V. 17. ὁξείας γωνίας
 p. 18. ἡ] (alt.) om. P, m. rec. B. τε] om. Bp. 19. ὁξείας
 γωνίας p. ὁξείας] om. B; m. 2 V. 21. ἔστιν P. τις]
 om. p; m. rec. B. 22. τε] om. p. BA] AB p. 23. ἐλάσ-
 σων F. 24. τε τῆς] om. B; τῆς p. 25. τόπον] supra m. 1
 P. 26. εὐθεῖα] om. p; m. rec. B. εὐθεῖα, ἡτις p. 28.
 ὑπό] τὴν ὑπό B, ὑπό τε F (τε eras.). ὑπὸ εὐθεῖῶν περιεχο-
 μένην] om. p. περιεχομένην] -ν m. 2 V; περιελομένην P.

έλάττονα δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας. οὐ παρεμπίπτει δέ· οὐκ ἄρα τῆς περιεχομένης γωνίας ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ἔσται μείζων ὀξεῖα 5 ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένη, οὐδὲ μὴν ἔλάττων τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας.

Πόρισμα.

Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ 10 κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπὸ ἄκρας ἀγομένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου [καὶ ὅτι εὐθεῖα κύκλου καθ' ἐν μόνον ἐφάπτεται σημεῖον, ἐπειδήπερ καὶ ἡ κατὰ δύο αὐτῷ συμβάλλουσα ἐντὸς αὐτοῦ πλευραὶ ἐδείχθη]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ιξ'.

Ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ δοθέντος κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ Α, ὃ δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ ΒΓΔ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Α σημείου τοῦ ΒΓΔ 20 κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Εὔληφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΕ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ε διαστήματι δὲ τῷ ΕΑ κύκλος γεγράφθω ὁ ΑΖΗ, καὶ ἀπὸ τοῦ

XVI. πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 12v.

1. ἔλασσονα p. τε] m. 2 V. 3. τε] om. Bp. 5. ἡ ὑπό V m. 2. οὐ μὴν οὐδέ F. 6. τε] om. p. 8. πόρισμα] comp. Bp, V m. 2; om. PF, V m. 1. 9. τούτων p. η] supra m. 1 P. 11. καὶ ὅτι — 14. δεῖξαι} mg. m. rec. P. 12.

ΓΘΑ et recta *AE*. uerum non interponitur recta [u. supra]. itaque nullus angulus acutus rectis comprehensus maior erit angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* nec minor angulo comprehenso arcu *ΓΘΑ* et recta *AE*.

Corollarium.

Hinc manifestum est, rectam ad diametrum circuli in termino perpendiculararem erectam circulum continere [def. 2].¹⁾ — quod erat demonstrandum.

XVII.

A dato puncto datum circulum contingentem rectam lineam ducere.

Sit datum punctum *A*, datus autem circulus *BΓΔ*. oportet igitur a puncto *A* circulum *BΓΔ* contingentem rectam lineam ducere.

sumatur enim centrum circuli *E*, et ducatur *AE*, et centro *E* radio autem *EA* describatur circulus *AZH*,

1) Pars altera corollarii, per se quoque suspecta, sine dubio a Theone addita est; om. praeter P m. 1 etiam Campanus. et re uera corollarium genuinum eodem reddit. itaque e uerbis Simplicii concludi nequit, eum partem alteram legisse.

ἀπτεται F V. 13. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] postea insert. F. 15.
 ιξ'] ιθ' F; corr. m. 2. 18. ἔστω — 20. ἀγαγεῖν] εἰλήφθω
 γάρ τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* τὸ δοθὲν σημεῖον τὸ *A*,
 καὶ ἔστω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ *E*. V; in mg. m. 2: ἐν
 ἄλλῳ οὐτιώς γράφεται· ἔστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A* ὁ δὲ
 δοθεὶς κύκλος ὁ *BΓΔ*. δεῖ δὴ ἀπὸ δοθέντος σημείου τοῦ *A* τοῦ
 δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* ἐφαπτομένην εύθεϊαν γραμμὴν ἀγα-
 γεῖν, et ita B, et p (ἀπὸ τοῦ δοθέντος). 19. *A*] om. φ.
 21. εἰλήφθω — τὸ *E*] mg. m. 2 V. 22. κέντρον φ. 23.
EA] P in ras. m. 1; F; *AE B* Vp.

Δ τῇ EA πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ ΔΖ, καὶ ἐπεξένχθωσαν αἱ EZ, AB· λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ A σημείου τοῦ BΓΔ κύκλου ἐφαπτομένη ἥκται ἡ AB.

'Ἐπεὶ γὰρ τὸ E κέντρον ἔστι τῶν BΓΔ, AZH
 5 κύκλων, ἵση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν EA τῇ EZ, ἡ δὲ EΔ
 τῇ EB· δύο δὴ αἱ AE, EB δύο ταῖς ZE, EΔ ἵσαι
 εἰσίν· καὶ γωνίαν ποιεῖσθαι τὴν πρὸς τῷ E·
 βάσις ἄρα ἡ ΔΖ βάσει τῇ AB ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΔEZ
 τρίγωνον τῷ EBA τριγώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ¹⁰
 γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ EΔZ
 τῇ ὑπὸ EBA. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ EΔZ· ὁρθὴ ἄρα καὶ
 ἡ ὑπὸ EBA. καὶ ἔστιν ἡ EB ἐκ τοῦ κέντρου· ἡ δὲ
 τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγο-
 μένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ AB ἄρα ἐφάπτεται τοῦ
 15 BΓΔ κύκλου.

'Απὸ τοῦ ἄρα δοθέντος σημείου τοῦ A τοῦ δο-
 θέντος κύκλου τοῦ BΓΔ ἐφαπτομένη εὐθεῖα γραμμὴ
 ἥκται ἡ AB· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιη'.

20 'Ἐὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
 τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφὴν ἐπικευχθῆ τις εὐ-
 θεῖα, ἡ ἐπικευχθεῖσα κάθετος ἔσται ἐπὶ τὴν
 ἐφαπτομένην.

Κύκλου γὰρ τοῦ ABΓ ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ
 25 ΔE κατὰ τὸ Γ σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον

XVIII. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 131^a.

1. EA] AE p. 2. BΔΓ F. 3. κύκλου] m. 2 post ἐφ-
 απτομένη F, sed add. β—α. 4. ἔστι] ἔντι P. AZH] Z e
 corr. F. 6. AE] EA F. δυστ V. ZE] EZ B et V
 m. 2. 7. εἰσιν] PF, εἰσι uulgo. περιέχουσιν P. τῇν]

et a Δ ad EA perpendicularis ducatur ΔZ , et du-

cantur EZ , AB . dico, ab A puncto circulum $B\Gamma\Delta$ contingentem ductam esse AB .

nam quoniam E centrum est circulorum $B\Gamma\Delta$,

AZH , erit $EA = EZ$, et $E\Delta = EB$.

itaque duae rectae AE , EB duabus $ZE, E\Delta$ aequales sunt. et communem angulum comprehendunt eum, qui ad E positus est. itaque $\Delta Z = AB$, et

$$\triangle \Delta EZ = EBA,$$

et reliqui anguli reliquis angulis aequales [I, 4]. ita-

que $\angle E\Delta Z = EBA$. uerum $\angle E\Delta Z$ rectus est. ita-

que etiam $\angle EBA$ rectus. et EB radius est; quae autem ad diametrum circuli in termino perpendicularis erigitur, circulum contingit [prop. XVI coroll.]. ergo AB circulum $B\Gamma\Delta$ contingit.

Ergo a dato punto A datum circulum $B\Gamma\Delta$ con-

tingens ducta est recta linea AB ; quod oportebat

fieri.

XVIII.

Si recta circulum contingit, et a centro ad punc-

tum contactus dicitur recta, ducta recta ad conti-

gentem perpendicularis est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta AE in punto

om. P. 8. ἐστίν] PF; comp. p; ἐστι BV $\Delta EZ]$ $E\Delta Z$
 P. 9. ἐστίν] PF; om. p; ἐστι BV. 10. ή] τῇ B. $E\Delta Z]$
 e corr. V; EBA p. 11. τῇ] ή B; corr. ex τῆς F. $EBA]$
 e corr. V; EBA ἐστίν F; $E\Delta Z$ p. ὁρθὴ δὲ ή ὑπὸ $E\Delta Z]$
 om. p. καὶ] om. p. 13. ἀπὸ ἄκρας] om. B. 14. ή AB
 ἄρα ἐφάπτεται] om. F. 15. $B\Gamma\Delta$ P. κύκλον] om. F.
 16. ἄρα δοθέντος] PF; δοθέντος ἄρα $B\Gamma\Delta$ p. 18. ή] m. rec.
 P. 19. τῇ'] κ' F, euān. 24. ἀπτίσθω p.

τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου τὸ *Z*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *Γ* ἐπιξεύχθω ἡ *ZΓ*· λέγω, ὅτι ἡ *ZΓ* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*.

Ἐλ γὰρ μή, ἥχθω ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὴν *ΔΕ* κάθετος
5 ἡ *ZH*.

'Επεὶ οὖν ἡ ὑπὸ *ZHG* γωνία ὁρθή ἐστιν, δέξεται
ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ *ZGH*· ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν
ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· μείζων ἄρα ἡ *ZΓ* τῆς *ZH*·
10 ἵση δὲ ἡ *ZΓ* τῇ *ZB*· μείζων ἄρα καὶ ἡ *ZB* τῆς *ZH*
ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ
ἄρα ἡ *ZH* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*. διοίωσ δὴ
δειξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς *ZΓ*· ἡ *ZΓ* ἄρα
κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔΕ*.

'Εὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
15 τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφῆν ἐπιξευχθῆ τις εὐθεῖα, ἡ
ἐπιξευχθεῖσα κάθετος ἐσται ἐπὶ τὴν ἐφαπτομένην·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιθ'.

'Εὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
20 τῆς ἀφῆς τῇ ἐφαπτομένῃ πρὸς ὁρθὰς [γωνίας]
εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἐσται
τὸ κέντρον τοῦ κύκλου.

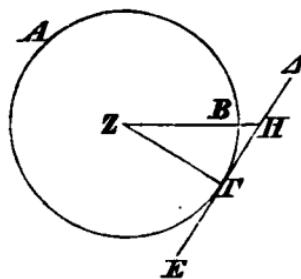
Κύκλου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ
25 *ΔΕ* κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *Γ* τῇ *ΔΕ* πρὸς
ὁρθὰς ἥχθω ἡ *ΓΑ*· λέγω, ὅτι ἐπὶ τῆς *ΑΓ* ἐστι τὸ
κέντρον τοῦ κύκλου.

1. τὸ *Z*] καὶ ἐστω τὸ *Z V*. 6. ὑπό] supra m. 2 F.

7. *ZGH*] PB, *ZGH* F; *HGZ* Vp. Seq. μείζων ἄρα ἐστὶν
ἡ ὑπὸ *ZHG* τῆς ὑπὸ *ZGH* V et om. ἐστὶν F (in mg. transit);
in V in ras. sunt *HΓ* et *ΓH*. 9. καὶ] m. 2 V, om. p.
10. ἡ] postea add. V. ἐλάσσων F. ἐστὶν] om. p. 11.
δῆ] corr. ex δεῖ m. 2 F. 12. οὐδὲ Bp. 13. τὴν] τῆς F.

Γ , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , et a Z ad I ducatur $Z\Gamma$. dico, $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularem esse. nam si minus, a Z ad $\angle E$ perpendicularis ducaatur ZH .

iam quoniam $\angle ZH\Gamma$ rectus est, erit $\angle Z\Gamma H$ acutus [I, 17]. et sub maiore angulo maius latus subtendit [I, 19]. itaque $Z\Gamma > ZH$. uerum $Z\Gamma = ZB$.

itaque etiam $ZB > ZH$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque ZH ad $\angle E$ perpendicularis non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem perpendicularem esse praeter $Z\Gamma$. itaque $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularis est.

Ergo si recta circulum contingit, et a centro ad punctum contactus dicitur recta, ducta recta ad contingen-tem perpendicularis est; quod erat demonstrandum.

XIX.

Si recta circulum contingit, et a puncto contactus ad contingen-tem perpendicularis dicitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta $\angle E$ in punto Γ , et a Γ ad $\angle E$ perpendicularis ducatur ΓA . dico, centrum circuli in $\angle A$ positum esse.

14. ἐφάπτεται φ, sed corr. 15. ἐπαφήν p. 16. ἀπομένην p. 18. ιθ'] x seq. ras. 1 litt. F. 20. τῆς] in ras. m. 1 p. γωνίας] Theon? (BFVp); om. P. 21. ἔσται] in ras. φ; antecedunt uestigia vocabuli ἔσται m. 1. 23. ἀπέσθω PB FVp; corr. Simson (Glaesuae 1756. 4°) p. 353. in V ἀ- in ras. est. 24. Ante τῇ ras. 1 litt. F.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΖ.

Ἐπεὶ [οὖν] κύκλου τοῦ ΑΒΓ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἄφην ἐπέξευκται 5 ἡ ΖΓ, ἡ ΖΓ ἄρα κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν ΔΕ· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ ὁρθή· ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ τῇ ὑπὸ ΑΓΕ ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Ζ κέντρον 10 ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὅμοιώς δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο τι πλὴν ἐπὶ τῆς ΑΓ.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ τῆς ἄφης τῇ ἐφαπτομένῃ πρὸς ὁρθὰς εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἐσται τὸ κέντρον τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

κ'.

Ἐν κύκλῳ ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν αἱ γωνίαι.

Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ πρὸς μὲν τῷ κέντρῳ 20 αὐτοῦ γωνία ἐστω ἡ ὑπὸ ΒΕΓ, πρὸς δὲ τῇ περιφερείᾳ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ, ἐχέτωσαν δὲ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν τὴν ΒΓ· λέγω, ὅτι διπλασίων ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.

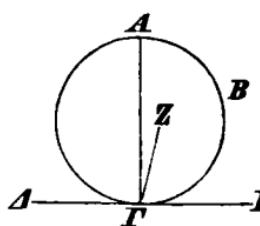
Ἐπιξευχθεῖσα γὰρ ἡ ΑΕ διήχθω ἐπὶ τὸ Ζ.

25 Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΕΑ τῇ ΕΒ, ἵση καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΑΒ τῇ ὑπὸ ΕΒΑ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ

1. ἐστω τὸ Ζ] in ras. F. 2. ΓΖ] Z e corr. V; ΖΓ p.
 3. οὖν] om. P. κύκλου] -λον in ras. F. 6. ΖΓΕ] ΖΓΔ
 P. ἐστιν P. ΑΓΔ P. ὁρθὴ — 7. ΑΓΕ] mg. m. 1 P
 (ἐστίν om., ΖΓΔ, ΑΓΔ). 7. ΖΓΕ] ΖΕΓ F m. 1, ΕΓ eras.
 ἐλάττων p. 8. ἐστίν] om. Bp. Z] Z σημεῖον V. 9.

ne sit enim, sed, si fieri potest, sit Z , et ducatur IZ .

quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta AE , et a centro ad punctum contactus ducta est $Z\Gamma$, $Z\Gamma$ ad AE perpendicularis est [prop. XVIII]. itaque $\angle Z\Gamma E$ rectus est. uerum etiam $\angle A\Gamma E$ rectus. quare

$$\angle Z\Gamma E = \angle A\Gamma E,$$

minor maiori; quod fieri non potest. itaque Z centrum circuli $AB\Gamma$ non est. similiter demonstrabimus, ne aliud quidem ullum punctum extra AG positum centrum esse.

Ergo si recta circulum contingit, et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis ducitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est; quod erat demonstrandum.

XX.

In circulo angulus ad centrum positus duplo maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eundem arcum basim habent.

Sit circulus $AB\Gamma$, et ad centrum eius angulus sit BEG , ad ambitum autem BAG , et eundem arcum basim habeant $B\Gamma$. dico, esse $\angle BEG = 2BAG$.

ducta enim AE ad Z educatur. iam quoniam

$$EA = EB,$$

erit $\angle EAB = EBA$ [I, 5]. itaque

$\delta\eta]$ corr. ex $\delta\varepsilon$ m. rec. P. οὐδέ Bp. 10. ἐπτ] om. BFp.
 11. ἀπτηται F m. 1; corr. m. 2. 12. ὁρθὰς γωνίας Vp.
 15. $\alpha\beta'$ F. 16. πρός] ἐν p. 17. ἐστιν B. 22. $B\Gamma]$ ΓΒ
 F. BEG γωνία τῆς] $B\Gamma$ λέγω ὅτι seq. ras. 3 litt. φ. 24.
 γάρ] δέ F; corr. m. 2. 25. ἵση καὶ] ἵση ἐστὶ καὶ p.

γωνίαι τῆς ὑπὸ ΕΑΒ διπλασίους εἰσίν. ἵση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ταῖς ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ἄρα τῆς ὑπὸ ΕΑΒ ἔστι διπλῆ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΕΓ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ ἔστι διπλῆ. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ ὅλης 5 τῆς ὑπὸ ΒΑΓ ἔστι διπλῆ.

Κεκλάσθω δὴ πάλιν, καὶ ἔστω ἐτέρᾳ γωνίᾳ ἡ ὑπὸ ΒΔΓ, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΔΕ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Η. δομοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι διπλῆ ἔστιν ἡ ὑπὸ ΗΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΕΔΓ, ὥν ἡ ὑπὸ ΗΕΒ διπλῆ ἔστι τῆς 10 ὑπὸ ΕΔΒ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ διπλῆ ἔστι τῆς ὑπὸ ΒΔΓ.

'Ἐν κύκλῳ ἄρα ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλασίων 15 ἔστι τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν [αἱ γωνίαι]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

κα'.

'Ἐν κύκλῳ αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι 20 16 σαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι τῷ ΒΑΕΔ γωνίαι ἔστωσαν αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ· 25 λέγω, ὅτι αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ γωνίαι 17 18 σαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Ἐλλήφθω γὰρ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου τὸ κέντρον, καὶ 20 21 ἔστω τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΖ, ΖΔ.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν ὑπὸ ΒΖΔ γωνία πρὸς τῷ κέντρῳ 25 26 27 ἔστιν, ἡ δὲ ὑπὸ ΒΑΔ πρὸς τῇ περιφερείᾳ, καὶ ἔχονσι

1. διπλασίαι εἰσίν FV; in διπλασίαι ult. i e corr. V; εἰσι διπλασίαι p. 2. ἡ] om. p. 3. ἔστιν P. διπλῆ ἔστι V. 4. ΕΑΓ] in ras. V; corr. ex ΕΖΓ m. 2 F. 5. ἔστιν P. 6. γωνία ἐτέρᾳ Br. 8. ἡ ὑπὸ ΗΕΓ — 9. ἔστι] mg. m. 1 P. 9. ΕΔΓ] ΕΔΓ γωνίας F. 10. ὥν] supra m. 2 F. ΗΕΒ] e corr. V.

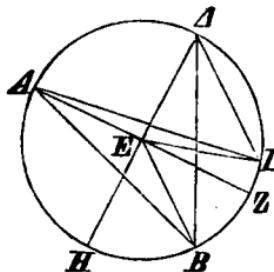
$$\angle EAB + EBA = 2EAB.$$

sed $\angle BEZ = EAB + EBA$ [l, 32]. quare

$$\angle BEZ = 2EAB.$$

eadem de causa etiam $\angle ZEG = 2EAG$. itaque

$$\angle BEG = 2BAG.$$

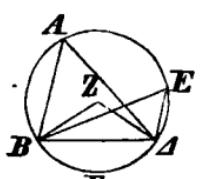
rursus infringatur recta, et sit
alius angulus BAG , et ducta AE
producatur ad H . similiter de-
monstrabimus, esse

$$\begin{aligned} \angle HEG &= 2EAG, \\ \text{quorum } \angle HEB &= 2EAB. \text{ ita-} \\ \text{que } \angle BEG &= 2BAG. \end{aligned}$$

Ergo in circulo angulus ad centrum positus duplo
maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eun-
dem arcum basim habent; quod erat demonstrandum.

XXI.

In circulo anguli in eodem segmento positi inter
se aequales sunt.

Sit circulus $ABG\Delta$, et in eodem
segmento $BAE\Delta$ anguli sint BAA ,
 $BE\Delta$. dico, esse $\angle BAA = BE\Delta$.

sumatur enim centrum circuli $ABG\Delta$,
et sit Z , et ducantur BZ , $Z\Delta$.

et quoniam $\angle BZ\Delta$ ad centrum positus est, et
 $\angle BAA$ ad ambitum, et eundem arcum $BG\Delta$ basim

ἐστι] comp. supra scr. F. 11. ὑπό] om. B; add. m. rec.
12. διπλασίων] -ν supra scr. m. 1 P. 14. αἱ γωνίαι] m. rec.
P; m. 2 V; om. B; in ras. F. 15. καὶ] euān. F. 16. αἱ]
om. φ. 19. $BAE\Delta$] E supra scr. P. 20. ἀλλήλαις εἰσὶν
ἴσαι F m. 1. 24. $BZ\Delta$] B om. φ, Z e corr. m. 2 V. 25.
ἔχουσιν PB.

τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν τὴν ΒΓΔ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΖΔ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΑΔ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἡ ὑπὸ ΒΖΔ καὶ τῆς ὑπὸ ΒΕΔ ἐστι διπλασίων· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΑΔ τῇ ὑπὸ ΒΕΔ.

5 'Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

$\chi\beta'$.

Τῶν ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

10 "Ἐστι ϕύλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν αὐτῷ τετράπλευρον ἐστι τὸ ΑΒΓΔ· λέγω, ὅτι αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

'Ἐπειδεύχθωσαν αἱ ΑΓ, ΒΔ.

'Ἐπει οὖν παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν, τοῦ ΑΒΓ ἄρα τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ, ΒΓΑ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. Ἱση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ ΓΑΒ τῇ ὑπὸ ΒΔΓ· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσι τῷ ΒΑΔΓ· ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΒ τῇ ὑπὸ ΑΔΒ· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσι τῷ ΑΔΓΒ· 20 ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ ταῖς ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ Ἱση ἐστίν. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΑΓ, ΑΓΒ ταῖς ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ ἴσαι εἰσίν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΑΓ, ΑΓΒ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. καὶ αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

XXII. Boetius p. 388, 3?

3. ἡ] om. p. ΒΖΔ] corr. ex ΓΖΔ m. 1 V. 5. αἱ] αἱ εἰσιν B. αὐτῷ] om. B; supra scr. m. rec. 6. εἰστιν] om. B. 7. κδ' F, eras. 8. ἀπεναντίων P, sed corr. 11. Αντε γωνίαι add. αὐτοῦ BVp, P m. rec. 13. ΑΓ, ΒΔ] litt. Γ, ΒΔ e corr. F. 14. ἐπει οὐν] καὶ ἐπει p. 15. εἰσιν] VP.

habent, erit [prop. XX] $\angle BZA = 2 \angle BAA$. eadem de causa etiam $\angle BZA = 2 \angle BEA$. quare

$$\angle BAA = \angle BEA.$$

Ergo in circulo anguli in eodem segmento positi inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

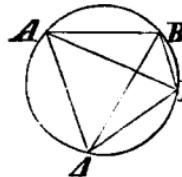
XXII.

In quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt.

Sit circulus $AB\Gamma A$, et in eo quadrilaterum sit $AB\Gamma A$. dico, angulos eius oppositos duobus rectis aequales esse.

ducantur AG , BA . iam quoniam cuiusuis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt [I, 32], trianguli $AB\Gamma$ tres anguli $\Gamma AB + AB\Gamma + B\Gamma A$ duobus rectis aequales sunt. sed $\angle \Gamma AB = \angle B\Gamma A$; nam in eodem sunt segmento $BAA\Gamma$ [prop. XXI], et

$$\angle A\Gamma B = \angle A\Gamma B;$$

nam in eodem sunt segmento $A\Delta\Gamma B$.

quare $\angle A\Delta\Gamma = \angle BAG + \angle A\Gamma B$. communis adiiciatur $\angle A\Gamma B$. itaque

$$\angle A\Gamma B + \angle BAG + \angle A\Gamma B = \angle A\Gamma B + \angle A\Delta\Gamma.$$

uerum $\angle A\Gamma B + \angle BAG + \angle A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt. quare etiam $\angle A\Gamma B + \angle A\Delta\Gamma$ duobus rectis sunt

τριγώνον] om. B. 16. γωνίαι δύοιν ὁρθαῖς τοις εἰσὶν αἱ ὑπὸ $\Gamma\Delta B$, $A\Gamma B$, $B\Gamma A$ V. 17. εἰσὶν] euān. F. ΓAB] $\Gamma\Delta B$ P.

$B\Delta\Gamma$] BAG P (ante Γ ras. 1 litt.). 18. εἰσὶν] PBF.

19. γάρ] supra m. 2 euān. F. εἰσὶν] supra m. 2 euān. F; εἰσὶν] PBF. 20. εἰσὶν] PF; comp. p.; εἰσὶν] BV. 21. Post προσ-κείσθω in B add. ταῖς δύο ὁμοῦ τῇ πρὸς τῷ A καὶ Γ καὶ χω-ρὶς τῇ μιᾷ τῇ πρὸς τῷ A . ὑπό] (alt.) om. φ. m. rec. B.

22. $A\Gamma B$] $B\Gamma$ e corr. V. εἰσὶν] B. ἀλλά] P. ἀλλ' αἱ —

23. εἰσὶν] om. B. 23. BAG , $A\Gamma B$] $B\Gamma A$, ΓAB p. εἰσὶν] PF; εἰσὶν vulgo. 24. ἄρα] om. BFW.

δμοιως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΓΒ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

Τῶν ἄρα ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κγ'.

'Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων ὅμοια καὶ ἄνισα οὐ συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη.

10 Εἰ γὰρ δυνατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ δύο τμήματα κύκλων ὅμοια καὶ ἄνισα συνεστάτω ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ ΑΓΒ, ΑΔΒ, καὶ διήχθω ἡ ΑΓΔ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΓΒ, ΔΒ.

15 Ἐπεὶ οὖν ὅμοιόν ἐστι τὸ ΑΓΒ τμῆμα τῷ ΑΔΒ τμήματι, ὅμοια δὲ τμήματα κύκλων ἐστὶ τὰ δεχόμενα γωνίας ἴσας, ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΔΒ ἡ ἔκτὸς τῇ ἐντός· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων ὅμοια καὶ ἄνισα συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη· 20 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κδ'.

Τὰ ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν ἴμοια τμήματα κύκλων ἴσα ἀλλήλοις ἐστίν.

25 Ἐστωσαν γὰρ ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν τῶν ΑΒ, ΓΔ ὅμοια τμήματα κύκλων τὰ ΑΕΒ, ΓΖΔ· λέγω, ὅτι ἴσον ἐστὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα τῷ ΓΖΔ τμήματι.

1. αἱ] ἡ V, corr. m. 2. 2. εἰσίν] PFp; εἰσὶ BV. 6.
κγ'] non liquet in F. 7. κύκλον F. 8. συσταθήσεται]
PBp; συσταθήσονται Vφ. 9. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] mg. m. 2
V. 10. ἄνισα] -σα eras. F. 11. ΑΓΒ] corr. ex ΑΒΓ p
m. 1. 12. ΑΓΒ] corr. ex ΓΔ V m. 2. 13. ΓΒ] corr. ex ΓΔ V m. 2. 14. ἐστιν P. 16.

aequales. similiter demonstrabimus, etiam

$$\angle BAA + \angle \Gamma B$$

duobus rectis aequales esse.

Ergo in quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXIII.

In eadem recta duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construi nequeunt.

nam si fieri potest, in eadem recta AB duo seg-

menta circulorum similia et inaequalia in ean-
dem partem construantur $\angle \Gamma B$, $\angle AAB$, et edu-
catur $\angle A\Gamma A$, et ducantur ΓB , AB .

iam quoniam segmentum $\angle \Gamma B$ simile est
segmento $\angle AAB$, similia autem segmenta cir-
culorum sunt, quae aequales angulos capiunt
[def. 11], erit $\angle \Gamma B = \angle AAB$, exterior interior;
quod fieri non potest [I, 16].

Ergo in eadem recta duo segmenta circulorum si-
milia et inaequalia in eandem partem construi neque-
unt; quod erat demonstrandum.

XXIV.

Similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt.

nam in aequalibus rectis AB , ΓA similia seg-
menta circulorum sint AEB , $\Gamma Z A$. dico, esse

$$AEB = \Gamma Z A.$$

τοας] seq. spatium 3 litt. F. *ἴστιν*] om. B. *γωνία*] m. 2 V. 17. *η ἐντὸς τὴν ἐκτὸς p.* *ἴστιν*] om. p. 24. *γάρ*] supra m. 2 F. *Δ*] *Δ* e corr. m. 1 F. 25. *κύκλον φ.* *ἴστιν* P.

'Ἐφαρμοξομένου γὰρ τοῦ ΑΕΒ τμῆματος ἐπὶ τὸ ΓΖΔ καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Α σημείου ἐπὶ τὸ Γ τῆς δὲ ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ, ἐφαρμόσει καὶ τὸ Β σημεῖον ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον διὰ τὸ Ισην εἰναι τὴν ΑΒ 5 τῇ ΓΔ· τῆς δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ. εἰ γὰρ ἡ ΑΒ εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμόσει, τὸ δὲ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ μὴ ἐφαρμόσει, ἥτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ παραλλάξει ὡς τὸ ΓΗΔ, καὶ κύκλος κύ- 10 κλον τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἐφαρμοξομένης τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ οὐκ ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ· ἐφαρμόσει ἄρα, καὶ ισον αὐτῷ ἔσται.

Τὰ ἄρα ἐπὶ ισων εὐθειῶν ὅμοια τμῆματα κύκλων 15 ισα ἀλλήλοις ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

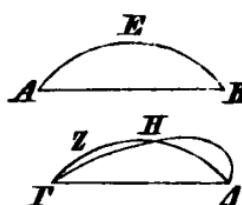
κε'.

Κύκλου τμῆματος δοθέντος προσαναγράψαι τὸν κύκλον, οὗπερ ἔστι τμῆμα.

"Ἐστι ω τὸ δοθὲν τμῆμα κύκλου τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ 20 τοῦ ΑΒΓ τμῆματος προσαναγράψαι τὸν κύκλον, οὗπερ ἔστι τμῆμα.

1. ἐφαρμοξομένου Β, sed corr.; alt. ο in ras. V. 3. καὶ] om. B. 5. τῇ] τὴν V; corr. m. 2. ἐφαρμοσάσης δέ (δὴ Β) τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ BFVp; sed in F ante ἐφαρμο- σάσης legitur: ἡ δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ; idem in mg. m. 1: εἰ δὲ τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης καὶ τὸ ΑΕ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖ μὴ ἐφαρμόσῃ. 6. ΓΖΔ] ΖΔ in ras. F. εἰ] in ras. P. ἡ ΑΒ εὐθεῖα — 8. ΓΖΔ] om. B. 7. ΓΔ] Δ e corr. V m. 2. 8. τὸ ΓΖΔ] in ras. m. 1 p. ἐφαρμόσῃ PF. ἥτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ] P; ἀλλὰ Theon (BF Vp). 9. παραλλάξη] F. καὶ κύκλος κύκλον τέμνει] P; κύ- κλος δὲ κύκλον οὐ τέμνει Theon (BFVp; in V δέ supra scr. m. 1). Campanus hic proreus aberrat. 10. δύο] P; δύο, ἀλλὰ καὶ τέμνει ὁ ΓΗΔ τὸν ΓΖΔ κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο

adPLICATO enim segmento AEB ad segmentum $\Gamma Z \Delta$ et posito A puncto in Γ , recta autem AB in $\Gamma \Delta$, etiam B punctum in Δ cadet, quia $AB = \Gamma \Delta$. adPLICATA autem recta AB rectae $\Gamma \Delta$ etiam segmentum AEB in $\Gamma Z \Delta$ cadet. nam si recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruet, segmentum autem AEB cum $\Gamma Z \Delta$ non congruet,

aut intra id cadet aut extra¹⁾), aut excedet ut $\Gamma H \Delta$, et circulus circulum in pluribus punctis quam duobus secabit; quod fieri non potest [prop. X]. itaque recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruente fieri non potest, quin etiam segmentum AEB cum $\Gamma Z \Delta$ congruat. congruet igitur, et aequale ei erit [I ξοιν. ξνν. 8].

Ergo similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXV.

Segmento circuli dato circulum supplere, cuius est segmentum.

Sit datum segmentum circuli $AB\Gamma$. oportet igitur segmenti $AB\Gamma$ circulum supplere, cuius est segmentum.

1) Id quod ob prop. XXIII fieri non potest. et hoc adiicere debuit Euclides; sed non dubito, quin ipse ita scripserit, ut praebet cod. P. nam haec ipsa forma imperfecta Theoni ansam dedit emendationis parum felicis.

$\tau\alpha \Gamma, H, \Delta$ Theon (BFV p; $\kappa\alpha\iota$ m. 2 V; $\delta\epsilon$ e corr. p). $\xi\sigma\tau\iota\nu$] P ; om. BV; $\pi\acute{\alpha}\iota\nu$ F; $\xi\sigma\tau\iota \pi\acute{\alpha}\iota\nu$ p. 13. $\tau\acute{o}$] $\tau\acute{\iota}\nu$ p. $\Gamma Z \Delta$] ΓZ litt. in ras. V. Dein in FV add. $\tau\mu\bar{\eta}\mu\alpha$ m. 2. $\alpha\bar{u}\tau\acute{o}$ V. 14. $\tau\acute{o} \ddot{\alpha}\rho\alpha$] $\ddot{\alpha}\rho\alpha \tau\acute{o}$ F; ante $\ddot{\alpha}\rho\alpha$ m. 2 add. $\tau\acute{o}$. $\tau\acute{o}$ $\tau\acute{\omega}\nu$ $\xi\sigma\omega\nu$ p. 16. $\kappa\acute{\zeta}$ F; corr. m. 2. 18. $\tau\acute{o} \tau\mu\bar{\eta}\mu\alpha$ F p. 19. $\tau\acute{o} \delta\bar{o}\theta\acute{e}\nu$] om. B, m. 2 V. $\kappa\acute{\omega}\kappa\acute{\iota}\nu$ $\tau\mu\bar{\eta}\mu\alpha$ B. 21. $\tau\acute{o} \tau\mu\bar{\eta}\mu\alpha$ PF.

Τετρμήσθω γὰρ ἡ ΑΓ δίζα κατὰ τὸ Δ, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ Δ σημείου τῇ ΑΓ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΒ· ἡ ὑπὸ ΔΒΔ γωνία ἄρα τῆς ὑπὸ ΒΑΔ ἦτοι μεῖζων ἔστιν ἡ ἵση ἡ ἐλάττων.

5 "Εστιν πρότερον μεῖζων, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΑ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Α τῇ ὑπὸ ΔΒΔ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΑΕ, καὶ διήχθω ἡ ΔΒ ἐπὶ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΕΓ. ἐκεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΔΒΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΑΕ, ἵση ἄρα ἔστι καὶ ἡ
 10 ΕΒ εὐθεῖα τῇ ΕΑ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔΔ τῇ ΔΓ, ποιηὴ δὲ ἡ ΔΕ, δύο δὴ αἱ ΔΔ, ΔΕ δύο ταῖς ΓΔ, ΔΕ ἰσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΔΔΕ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΔΕ ἔστιν ἵση· ὁρθὴ γὰρ ἐκατέρα· βάσις ἄρα ἡ ΑΕ βάσει τῇ ΓΕ ἔστιν ἵση. ἀλλὰ
 15 ἡ ΑΕ τῇ ΒΕ ἐδείχθη ἵση· καὶ ἡ ΒΕ ἄρα τῇ ΓΕ ἔστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ΑΕ, ΕΒ, ΕΓ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Ε διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν ΑΕ, ΕΒ, ΕΓ κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται προσαναγεγραμμένος.
 20 κύκλου ἄρα τμήματος δοθέντος προσαναγέγραπται ὁ κύκλος. καὶ δῆλον, ὡς τὸ ΔΒΓ τμῆμα ἐλαττόν ἔστιν ἡμικυκλίου διὰ τὸ Ε κέντρον ἐκτὸς αὐτοῦ τυγχάνειν.

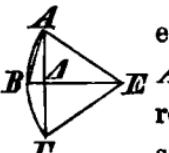
Ομοίως [δὲ] κανὴν ἡ ἡ ὑπὸ ΔΒΔ γωνία ἵση τῇ ὑπὸ ΒΑΔ, τῆς ΔΔ ἰσης γενομένης ἐκατέρα τῶν ΒΔ, ΔΓ αἱ τρεῖς αἱ ΔΔ, ΔΒ, ΔΓ ἰσαι ἀλλήλαις ἔσονται,

1. γάρ] om. p. 3. ἄρα γωνία p. τῇ] τῇ p. 7. Post ΔΒ eras. καὶ V. 8. ἔστιν] comp. supra F m. 2. 9. ὑπὸ ΔΒΕ — 10. ἵση ἔστιν ἡ] om. B. ΒΑΕ] B in ras. p. ἔστιν F. 10. ΕΒ] ΒΕ P. τῇ] εὐθείᾳ τῇ P. ΕΔ] P, F m. 1, V m. 1; ΑΕ F m. 2, V m. 2, p. 11. δύο] (alt.) δυοί V. 14. βάσις] P; καὶ βάσις ΒΒP; in F καὶ supra

nam $\angle A\Gamma$ in duas partes aequales secetur in Δ , et a Δ punto ad $\angle A\Gamma$ perpendicularis ducatur ΔB , et ducatur ΔB . ergo $\angle A\Delta B$ aut maior est angulo $B\Delta\Gamma$ aut aequalis aut minor.

Sit prius maior, et ad rectam BA et punctum eius A construatur $\angle BAE = \angle A\Delta B$ [I, 23], et educatur ΔB ad E , et ducatur $E\Gamma$. iam quoniam

$$\angle ABE = \angle BAE,$$

erit etiam $EB = EA$ [I, 6]. et quoniam $\angle A\Delta = \angle A\Gamma$, et $\angle AE$ communis est, duae rectae $\angle A\Delta$, $\angle AE$ duabus $\angle A\Gamma$, $\angle AE$ aequales sunt altera alteri; et $\angle A\Delta E = \angle A\Gamma E$; nam uterque rectus est. itaque $AE = \Gamma E$ [I, 4]. uerum demonstratum est, esse $AE = BE$. quare etiam $BE = \Gamma E$. itaque tres rectae $AE, EB, E\Gamma$ inter se aequales sunt. ergo circulus centro E , radio autem qualibet rectarum $AE, EB, E\Gamma$ descriptus etiam per reliqua puncta ibit et erit suppletus [prop. IX]. ergo dato segmento circuli suppletus est circulus; et adparet, segmentum $AB\Gamma$ minus esse semicirculo, quia centrum E extra id positum est.

Similiter si $\angle A\Delta B = \angle B\Delta\Gamma$, tres rectae $\angle A\Delta$, $\angle \Delta B$, $\angle \Delta\Gamma$ inter se aequales erunt, cum $\angle A\Delta = \angle B\Delta$

scr. ἀλλά] P, V m. 1; ἀλλ' F; ἀλλὰ κατ' Bp, V m. 2. 15.
 $\angle AE$] $\angle AB$ F. B E] (prius) bis F (semel m. 2). 16. τον ἐστιν
 p. EA P. ἀλλήλαις] om. V. 18. κατ'] om. P. 19.
 προσαναγραφόμενος F; mg. m. 1: γρ. προσαναγεγραμμένος.
 20. κύκλον] ὁ κύκλος. κύκλον P. In B mg. lin. 5: ξιαττον
 ήμικυκλίον, lin. 24: ήμικύκλιον, p. 280, 3: μεῖζον ήμικυκλίον.
 21. ξιαττον] mg. m. 1 P. 22. τὸ E] in ras. p; E P m. 1,
 B. 24. δέ] in ras. V; om. P. κάνη γ] κατ' ξαν P; κάνη seq.
 γ in spatio 4 litt. φ. $\angle A\Delta B$] corr. ex $\angle A\Gamma B$ m. 1 P; $\angle B\Delta$ in
 ras. V. τον γ P. 25. $\angle \Gamma$] Δ in ras. p. 26. τρεῖς] P
 m. 1, F, V seq. ras.; τρεῖς ἄρα Bp, P m. rec.

καὶ ἔσται τὸ Δ κέντρον τοῦ προσαναπεκληρωμένου κύκλου, καὶ δηλαδὴ ἔσται τὸ ABG ἡμικύκλιον.

'Ἐάν δὲ ἡ ὑπὸ $AB\Delta$ ἐλάττων ἡ τῆς ὑπὸ BAA ,
καὶ συστησώμεθα πρὸς τῇ BA εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς
αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ ὑπὸ $AB\Delta$ γωνίᾳ ἰσην, ἐντὸς
τοῦ ABG τμήματος πεσεῖται τὸ κέντρον ἐπὶ τῆς AB ,
καὶ ἔσται δηλαδὴ τὸ ABG τμῆμα μεῖζον ἡμικύκλιον.

Κύκλου ἀφα τμήματος δοθέντος προσαναγέγραπται
ὁ κύκλος· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

10

κείσθηται.

'Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ¹
ἵσων περιφερειῶν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς
κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὡσι
βεβηκυῖαι.

15 "Ἐστωσαν ἵσοι κύκλοι οἱ ABG , AEZ καὶ ἐν αὐτοῖς
ἵσαι γωνίαι ἐστωσαν πρὸς μὲν τοῖς κέντροις αἱ
ὑπὸ BHG , $E\Theta Z$, πρὸς δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ²
 BAG , $E\Delta Z$. λέγω, ὅτι ἵση ἐστὶν ἡ BKG περιφέρεια
τῇ EAZ περιφερείᾳ.

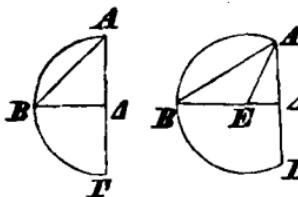
20 'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ BG , EZ .

Καὶ ἐπεὶ ἵσοι εἰσὶν οἱ ABG , AEZ κύκλοι, ἵσαι
εἰσὶν αἱ ἐκ τῶν κέντρων· δύο δὴ αἱ BH , HG δύο
ταῖς $E\Theta$, ΘZ ἵσαι· καὶ γωνία ἡ πρὸς τῷ H γωνίᾳ

8. $AB\Delta$] seq. spatium 3 litt. φ. 4. συνστησώμεθα P;
συστησόμεθα BFVp; corr. B m. rec. πρὸς αὐτῇ] P; A Theon
(BFVp). 5. τῷ A] P; om. Theon (BFVp). γωνίαν FVp.

ἵσην] corr. εἰ ἵση m. rec. B. 6. ΔB] B in ras. p. Dein
add. ως τὸ E mg. m. 2 P; ως τὸ Θ supra m. rec. B, mg. m.
2 V. 7. ἡμικύκλιον] seq. spat. 2 litt. φ. 8. κύκλον], om.
Bp. τμήματος ἄρι Bp. προσ- om. BVp. 9. κύκλος

[I, 6] et $\angle A\Delta = \angle \Gamma$; et Δ centrum erit circuli suppleti, et $AB\Gamma$ semicirculus erit.

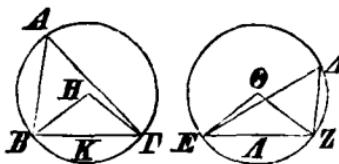

Sin $\angle AB\Delta < B\Delta\Delta$, et ad rectam BA et punctum eius A construimus angulum aequalem angulo $AB\Delta$ [I, 23], centrum in recta ΔB intra segmentum $AB\Gamma$ cadet, et segmentum $AB\Gamma$ maius erit semicirculo.

Ergo segmento circuli dato suppletus est circulus; quod oportebat fieri.

XXVI.

In aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , et in iis aequales anguli sint ad centra $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, ad ambitus autem $B\Delta\Gamma$, $E\Delta Z$. dico, aequales esse arcus $BK\Gamma$, $E\Lambda Z$.

ducantur enim $B\Gamma$, EZ . et quoniam aequales sunt circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , etiam radii aequales sunt. ergo duae rectae BH , $H\Gamma$ duabus $E\Theta$, ΘZ aequales sunt;

οὐπέρ έστι τὸ τυῆμα V. ποιῆσαι] δεῖξαι PF; in F mg. m. 1: γρ. ποιῆσαι. 10. «σ'] sic φ. 13. ὁσιν B. 14. βεβηνίαι] postea add. m. 1 F; m. rec. P. 15. ἔστωσαν γάρ P. ναι πρὸς μὲν τοὺς κέντροις ἵσαι γωνίαι ἔστωσαν P. 17. $BH\Gamma$] post ras. 1 litt. F. 22. BH] HB BVp. δύο] (alt.) δνσι V; δνσιν p. 23. $E\Theta$] ΘE V, corr. m. 2. ἵσαι] P, F m. 1; ἵσαι εἰσι BVp, F m. 2. τῷ] τό B.

τῇ πρὸς τῷ Θ ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΒΓ βάσει τῇ EZ
έστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ πρὸς τῷ Α γωνία τῇ
πρὸς τῷ Δ, ὅμοιον ἄρα ἔστι τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ
τμήματι· καὶ εἰσιν ἐπὶ ἵσων εὐθεῖῶν [τῶν ΒΓ, EZ]·
5 τὰ δὲ ἐπὶ ἵσων εὐθεῖῶν ὅμοια τμήματα κύκλων ἴσα
ἀλλήλοις ἔστιν· ἶσον ἄρα τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ.
ἔστι δὲ καὶ ὅλος ὁ ΑΒΓ κύκλος ὅλῳ τῷ ΔΕΖ κύκλῳ
ἴσος· λοιπὴ ἄρα ἡ ΒΚΓ περιφέρεια τῇ ΕΔΖ περι-
φερείᾳ ἔστιν ἵση.

10 Ἐν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων
περιφερεῖῶν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν
τε πρὸς ταῖς περιφερείας ὥσι βεβηκυῖαι· ὅπερ ἔδει
δεῖξαι.

κξ'.

15 Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἐπὶ ἵσων περι-
φερεῖῶν βεβηκυῖαι γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν,
ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς
περιφερείαις ὥσι βεβηκυῖαι.

Ἐν γὰρ ἴσοις κύκλοις τοῖς ΑΒΓ, ΔΕΖ ἐπὶ ἵσων
20 περιφερεῖῶν τῶν ΒΓ, EZ πρὸς μὲν τοῖς H, Θ κέν-
τροις γωνίαι βεβηκέτωσαν αἱ ὑπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, πρὸς
δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΕΔΖ· λέγω, ὅτι
ἡ μὲν ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ ἔστιν ἵση, ἡ δὲ
ὑπὸ ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἔστιν ἵση.

XXVII. Boetius p. 388, 5.

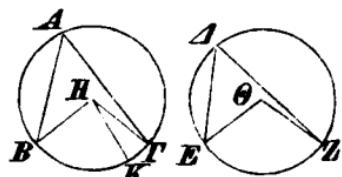
1. τῷ] τό B. ἵση] PV, F m. 1; ἔστιν ἵση Bp; ἵση ἔστι
F m. 2. 2. τῷ] τό B. 3. τῷ] (prius) τό B. ἴστιν P.
4. τῶν ΒΓ, EZ] mg. m. rec. P. 5. τὰ δὲ — εὐθεῖῶν] mg.
m. 1 P. 6. ΒΑΓ] litt. ΒΑ e corr. p. τῷ] τῶ seq. ras.
1 litt. F. ΕΔΖ] mutat. in EZΔ m. 2 V. 7. ἔστιν PB.
ΔEZ] E insert. m. 1 F; ΕΔΖ Bp; ΔEZ mg. m. 2 V.

et angulus ad H positus angulo ad Θ posito aequalis est. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4]. et quoniam angulus ad A positus angulo ad A posito aequalis est, segmentum BAG segmento EAZ simile est [def. 11]. et in aequalibus rectis posita sunt. segmenta autem similia in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt [prop. XXIV]. itaque $BAG = EAZ$. uerum etiam totus circulus ABG toti circulo AEZ aequalis est. quare qui relinquitur arcus BKG arcui EAZ aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcubus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVII.

In aequalibus circulis anguli in aequalibus arcubus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

nam in aequalibus circulis ABG , AEZ in aequalibus arcubus $B\Gamma$, EZ ad centra H , Θ anguli consistant BHG , $E\Theta Z$, ad ambitus autem BAG , EAZ . dico, esse $\angle BHG = E\Theta Z$, et
 $\angle BAG = EAZ$.

κύκλω] in ras. m. 2 V. 8. τῆς] ἔστιν ἵση τῆς P. EAZ] litt. AZ in ras. V. 9. ἔστιν ἵση] om. P. 10. Εν] inter ε et ν 1 litt. eras. V. 12. ὁσιν F. 14. οξ'] sic φ. 18. ὁσιν P. 19. καὶ ξπιτ F. 23. γωνία] P; om. Theon (BFVp). EΘZ] corr. ex EBZ m. rec. P; BHG φ. 24. ἔστιν ἵση] P; om. Theon (BFVp).

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἐστω μείζων ἡ ὑπὸ ΒΗΓ,
καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΗ εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
σημείῳ τῷ Η τῇ ὑπὸ ΕΘΖ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΗΚ·
αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἴσων περιφερειῶν βεβήκασιν,
ὅταν πρὸς τοὺς κέντρους ὁσιν· ἵση ἄρα ἡ ΒΚ περι-
φέρεια τῇ ΕΖ περιφερείᾳ. ἀλλὰ ἡ ΕΖ τῇ ΒΓ ἐστιν
ἵση· καὶ ἡ ΒΚ ἄρα τῇ ΒΓ ἐστιν ἵση ἡ ἐλάττων τῇ
μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν
10 ἡ ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ· ἵση ἄρα. καὶ ἐστιν
τῆς μὲν ὑπὸ ΒΗΓ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Α, τῆς δὲ ὑπὸ¹
ΕΘΖ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Α· ἵση ἄρα καὶ ἡ πρὸς τῷ
Α γωνία τῇ πρὸς τῷ Α.

Ἐν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι ἴσων περιφε-
15 ρειῶν βεβηκῦαι γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἐάν τε
πρὸς τοὺς κέντρους ἐάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὁσι
βεβηκῦαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

Ἐν τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσαις
20 περιφερείαις ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μεί-
ζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι.

Ἐστωσαν ἴσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ ἐν τοῖς
κύκλοις ἴσαι εὐθεῖαι ἐστωσαν αἱ ΑΒ, ΔΕ τὰς μὲν
ΑΓΒ, ΔΖΕ περιφερείας μείζονας ἀφαιροῦσαι τὰς δὲ

1. εἰ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ] PF; om.
V; εἰ μὲν οὖν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ ἵση ἐστὶ (ἐστὶν B) τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
φανερόν, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἵση ἐστὶ (ἐστὶν B, om. V) τῇ ὑπὸ¹
ΕΔΖ· εἰ δὲ οὖν Br; in V eadem mg. m. 2 excerptis εἰ δὲ οὖν,
quae in textu sunt m. 1 (εἰ δ' οὖ). γρ. καὶ οὕτως· εἰ μὲν —
ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵση ἐστὶν· εἰ δὲ οὖ, μία αὐτῶν μείζων ἡ
ὑπὸ ΒΗΓ, καὶ συνεστάτω καὶ καθεξῆς ὡς ἐν τῷ κειμένῳ mg.
m. rec. P. Campanus cum PF concordat. 2. μείζων ἐστὶν]
Br; ἐστι μείζων FV; μείζων ἐσται P. ἐστω μείζων] om. F,

nam si $\angle BHG$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis est, alterutrum eorum maior est. sit maior $\angle BHG$, et ad rectam BH et punctum eius H angulo $E\Theta Z$ aequalis construatur BHK [I, 23]. et aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, si ad centra sunt positi [prop. XXVI]. ergo arc. $BK = EZ$. sed $EZ = BG$. quare etiam $BK = BG$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque $\angle BHG$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis non est; aequalis igitur. et angulus ad A positus dimidius est anguli BHG , angulus autem ad A positus dimidius anguli $E\Theta Z$ [prop. XX]. itaque angulus ad A positus angulo ad A posito aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis anguli in aequalibus arcibus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

In aequalibus circulis aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori, minorem autem minori.

Sint aequales circuli ABG , AEZ , et in circulis aequales rectae sint AB , AE , arcus AGB , AZE

add. \sim , cui nunc nihil respondet. 3. εὐθεῖα] om. p; mg. m. 2 V. 4. $E\Theta Z$] in ras. m. 2 V. 7. ἀλλ' Bp. $\tau\sigma\eta$ έστιν Vφ. 8. BG τῇ BK B m. 1, Fp, V m. 1. 10. έστιν P. 12. $\tau\sigma\eta$ ἄρα καὶ — 13. τῷ A] om. F. 13. τῷ] τῷ B. 14. ἐν ἄραι] e corr. m. 2 V. 15. βεβηκνίαι γωνίαι] φ, seq. αι m. 1; in P γωνίαι supra scr. m. 1. 16. βεβηκνίαι ωσιν P. 18. λ' F. 19. $\tau\sigma\alpha\varsigma$] $\tau\sigma\alpha\varsigma$ φ (non F). 20. ἀφαιροῦσιν P, ἀφεροῦσι φ. 21. ἐλάσσονα τῇ ἐλάσσονι V. 22. τοῖς κύκλοις] P; αὐτοῖς Theon (BFVp). 23. AB , AE] P; BG , EZ Theon (BFVp). 24. AGB] P, F m. 1; BAG BVp, F m. 2. AZE] P; EAZ Bp, V e corr. m. 2; AZ inter duas ras. F. ἀφεροῦσαι P; φέρονται V, corr. m. 2.

AHB, ΔΘΕ ἐλάττονας· λέγω, ὅτι ἡ μὲν *ΑΓΒ* μείξων περιφέρεια ἵση ἔστι τῇ *ΔΖΕ* μείζονι περιφερεῖα, ἡ δὲ *AHB* ἐλάττων περιφέρεια τῇ *ΔΘΕ*.

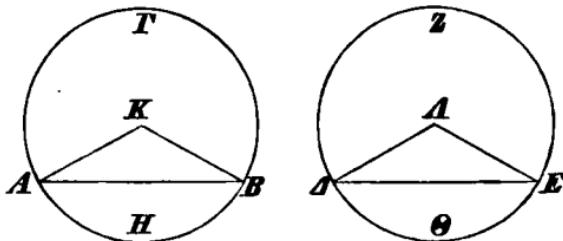
Ἐλλήφθω γὰρ τὰ κέντρα τῶν κύκλων τὰ *K, Λ, καὶ* δὲ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *AK, KB, ΔΛ, ΔΕ*.

Καὶ ἐπεὶ ἴσοι κύκλοι εἰσίν, ἴσαι εἰσὶ καὶ αἱ ἐκ τῶν κέντρων· δύο δὴ αἱ *AK, KB* δυσὶ ταῖς *ΔΛ, ΔΕ* ἴσαι εἰσίν· καὶ βάσις ἡ *AB* βάσει τῇ *ΔΕ* ἴση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AKB* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΔΛΕ* ἴση ἔστιν. αἱ δὲ 10 ἴσαι γωνίαι ἐπὶ ἴσων περιφερειῶν βεβήκασιν, διαν πρὸς τοῖς κέντροις ὁσιν· ἵση ἄρα ἡ *AHB* περιφέρεια τῇ *ΔΘΕ*. ἔστι δὲ καὶ ὅλος ὁ *ABΓ* κύκλος ὅλῳ τῷ *ΔΕΖ* κύκλῳ ἴσος· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ *ΑΓΒ* περιφέρεια λοιπῇ τῇ *ΔΖΕ* περιφέρειᾳ ἵση ἔστιν.

15 Ἐν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσας περιφερεῖας ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μείζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. *AHB*] P; *BΗΓ.ΒVp*, F in ras. *ΔΘΕ*] P; *ΕΘΖ* *BFVp.* *ΑΓΒ*] PF; *ΒΑΓ.ΒVp.* 2. [ἴστι] om. B. *ΔΖΕ* — 3. [τῇ] om. B; τῇ *ΕΔΖ* μείζονι περιφερεῖα ἡ δὲ *AHB* (euan.) ἐλάττων περιφέρεια ἵση τῇ mg. m. rec. *ΔΖΕ*] PF; *ΕΔΖ* *BVp φ.* 3. *AHB*] P (*B?*); *BΗΓ Vp*, F in ras. [ἴση τῇ *BFP*, ἵση ἔστι τῇ *V*. *ΔΘΕ*] P; *ΕΘΖ* ἐλάττονι *Bp*; *ΕΘΖ* ἐλάττονι περιφερεῖα *V, F (ΕΘΖ* in ras.). 5. ἐπιξεύχθωσαν φ. *AK*] P; *KB BV*, F in ras., p (*K* in ras). *ΚΒ*] P; *ΚΓ BVp*, F in ras. *ΔΛ*] P; *ΔΕ V* e corr. m. 2, F in ras.; *ΕΛ Bp.* *ΔΕ*] P; *ΔΖ BVp*, F in ras. 6. [ἴσαι εἰσὶ] m. rec. P. αἱ] supra m. 1 P, m. 2 B. 7. *AK, KB*] P; *BK, ΚΓ BVp*, F in ras. [δυσὶ] δύο F, corr. m. 2; δυσὶν p. *ΔΛ, ΔΕ*] P (*ΔΛ* corr. ex *ΔΔ* m. rec.); *ΕΛ, ΔΖ BVp*, F in ras. 8. [ἴσαι εἰσὶν] PF; [ἴσαι εἰσὶ] *V et add. m. 2 Bp.* *AB*] P; *BΓ BFVp.* *ΔΕ*] P; *EZ BVp φ.* 9. [ὑπό] om. Bp. *AKB*] P; *BΚΓ BVp*, F in ras. *ΔΔΕ*] P; *ΕΔΖ BVp*, F in ras. 11. *AHB*] *BΗΓ V*, in ras. Fp; ὑπὸ *BΗΓ B*, ὑπό del. περιφέρεια] om. B; in ras. p. 12. *ΔΘΕ*] P; *ΕΘΖ* p, post ras. *V*, in ras. F; ὑπὸ *ΕΘΖ*, del. ὑπὸ et add. m. rec.

maiores abscindentes, $\angle AHB$, $\angle AOE$ autem minores. dico, esse arc. $\angle AGB = \angle AZE$, $\angle AHB = \angle AOE$.

sumantur enim centra circulorum K , A , et ducantur AK , KB , AA , AE . et quoniam aequales circuli sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque duae rectae AK , KB duabus AA , AE aequales sunt; et $AB = AE$. itaque $\angle AKB = \angle AAE$ [I, 8]. sed aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, si ad centra sunt positi [prop. XXVI]. itaque arc.

$$\angle AHB = \angle AOE.$$

uerum etiam totus circulus $AB\Gamma$ toti circulo AEZ aequalis est. quare etiam qui relinquitur arcus $A\Gamma B$ reliquo arcui AZE aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem minori; quod erat demonstrandum.

περιφέρεια B. *ἴστιν* P. *ΑΒΓ]* in ras. F. 13. *ΔEZ]* E supra m. i F; *EZA* P. *ἴσος* insert. m. 2 F. *κατ]* PF; om. BVp. *ΑΓΒ]* F; *ΑΒΓ* P; *ΒΑΓ* BVp. *περιφέρεια*] om. V. 14. *λοιπὴ τῆς* in mg. transit, antecedit *ἴση* in spatio plurium litt. φ. *ΔΖΕ]* scripsi; *ΔEZ* PF; *EΔZ* BVp. 15. *[αἱ ίσαι εὐθεῖαι]* in ras. F. 16. *ἀφαιροῦσιν* F, -φα- e corr. V m. 2. *μείζονι* post lac. 8 litt. in mg. transiens φ.

καθ'.

'Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν.

"Ἔστωσαν ἴσοι κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ*, καὶ ἐν αὐτῷ τοῖς ἵσαι περιφέρειαι ἀπειλήφθωσαν αἱ *ΒΗΓ*, *ΕΘΖ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΒΓ*, *ΕΖ* εὐθεῖαι· λέγω, ὅτι ἴση ἐστὶν ἡ *ΒΓ* τῇ *ΕΖ*.

Ἐλλήφθω γάρ τὰ κέντρα τῶν κύκλων, καὶ ἔστω τὰ *Κ*, *Λ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΒΚ*, *ΚΓ*, *ΕΛ*, *ΛΖ*.

10 Καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ *ΒΗΓ* περιφέρεια τῇ *ΕΘΖ* περιφερείᾳ, ἴση ἐστὶν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΚΓ* τῇ ὑπὸ *ΕΛΖ*. καὶ ἐπεὶ ἴσοι εἰσὶν οἱ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ* κύκλοι, ἴσαι εἰσὶν καὶ αἱ ἐκ τῶν κέντρων· δύο δὴ αἱ *ΒΚ*, *ΚΓ* δυσὶ ταῖς *ΕΛ*, *ΛΖ* ἴσαι εἰσὶν· καὶ γωνίας ἴσας περιέχουσιν·
15 βάσις ἄρα ἡ *ΒΓ* βάσει τῇ *ΕΖ* ἴση ἐστίν.

'Ἐν ἄρα τοῖς ἵσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ'.

Tὴν δοθεῖσαν περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

XXX. Proclus p. 272, 15. Boetius p. 388, 8.

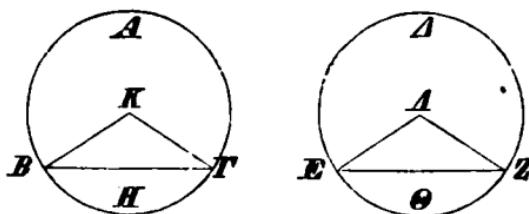
1. *λα'* F; corr. m. 2. 2. ὑπὸ τὰς F V. 3. ἴσαι εὐθεῖαι] εὐθεῖαι V, ἄσται F, quod in εὐθεῖαι corrigerem conata est m. 2. ὑποτείνουσιν] ὑποτείνουσιν ἴσαι V; ὑποτείνονται (in ras. m. 2, punctis del.) εὐθεῖαι ὑπὸ (mg. m. 2), dein τετρανονται m. 1 F. 4. *ἴσοι*] supra m. 2 V. ἐν] ἀπειλήφθωσαν ἐν V. 5. *ἴσαι περιφε-* in mg. m. 2 post 7 litt. euau. F. ἀπειλήφθωσαν] om. V. 6. *ΒΓ, ΕΖ εὐθεῖαι*] e corr. m. 2 F.

7. *ΒΓ*] *ΒΓ εὐθεῖα* BVp; εὐθεῖα in P add. m. rec., in F in mg. m. 1. *ΕΖ εὐθεῖα* V m. 2. 8. *ελλήφθω* — 9. *ΛΖ*] om. V. ελλήφθωσαν p. καὶ ἔστω] P, ἔστω F (sed κύκλων re-nouatum); om. BVp. 10. καὶ ἐπεὶ] ἐπεὶ Bp; εἰ γάρ V m. 1, ἐπεὶ γάρ V m. 2. 11. *ἴσαιν* P. *ΒΚΓ*] K e corr. m. 2 V.

XXIX.

In aequalibus circulis sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, AEZ , et in iis aequales arcus abscindantur $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, et ducantur rectae $B\Gamma$, EZ . dico, esse $B\Gamma = EZ$.

sumantur enim centra circulorum et sint K , A , et ducantur BK , $K\Gamma$, EA , AZ . et quoniam arc.

$$B\Gamma = EZ,$$

erit etiam $\angle BK\Gamma = EAZ$ [prop. XXVII]. et quoniam circuli $AB\Gamma$, AEZ aequales sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque duae rectae BK , $K\Gamma$ duabus EA , AZ aequales sunt; et aequales angulos comprehendunt. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4].

Ergo in aequalibus circulis sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt; quod erat demonstrandum.

XXX.

Datum arcum in duas partes aequales secare.

13. εἰσὶν PF. αἱ] om. P. ἐν] om. p. 14. εἰσὶν] PBF;
εἰσὶν Vp. ἵσαι γωνίας Bp. περιέχοντιν] PB, περιέχοντι
ρφ, περιφέροντιν V. 16. ὅπὸ τὰς BFVp. 17. αἱ ἵσαι V.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι] m. 2 F. 18. λ'] non liquet F.

"Εστω ἡ δοθεῖσα περιφέρεια ἡ ΑΔΒ· δεῖ δὴ τὴν
ΑΔΒ περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

'Ἐπεξεύχθω ἡ ΑΒ, καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ,
καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς
5 ἥχθω ἡ ΓΔ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΒ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, κοινὴ δὲ ἡ
ΓΔ, δύο δὴ αἱ ΑΓ, ΓΔ δυσὶ ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἵσαι
εἰσὶν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ
ἵση· ὁρθὴ γὰρ ἐκατέρᾳ· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ
10 ΔΒ ἵση ἔστιν. αἱ δὲ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαις περιφερείας
ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μείζονι τὴν δὲ ἐλάττονα
τῇ ἐλάττονι· καὶ ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ΑΔ, ΔΒ περι-
φερεῖῶν ἐλάττων ἡμικυκλίου· ἵση ἄρα ἡ ΑΔ περι-
φέρεια τῇ ΔΒ περιφερείᾳ.

15 'Η ἄρα δοθεῖσα περιφέρεια δίχα τέμηται κατὰ τὸ
Δ σημεῖον· δῆπερ ἔδει ποιῆσαι.

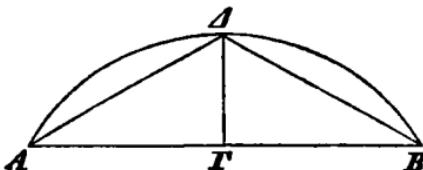
λα'.

'Ἐν κύκλῳ ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνίᾳ
ὁρθὴ ἔστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάτ-
20 των ὁρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι τμήματι μεί-
ζων ὁρθῆς· καὶ ἔτι ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήμα-
τος γωνία μείζων ἔστιν ὁρθῆς, ἡ δὲ τοῦ ἐλάτ-
τονος τμήματος γωνία ἐλάττων ὁρθῆς.

XXXI. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Alexander Aphrod. in metaph. p. 318. Simplicius in phys. fol. 14^u. Philop. in anal. II fol. 85^u. Boetius p. 388, 10.

1. ΑΔΒ] litt. ΔΒ in ras. V; ΑΒ corr. ex ΑΓ P. 2.
ΑΒΔ Bp; ΑΒ P. 3. δίχα] ἡ ΑΒ δίχα V. 5. ΓΔ] sic φ,
e corr. m. 2 V. καὶ] om. φ. ΔΒ] B corr. ex Θ m. 1 F.
8. εἰστιν] PBF; εἰσι V p. 9. καὶ βάσις Bp, V m. 2. ἄρα]
om. V. 10. ἔστι V. δ' ἵσαι V. 11. ἀφαιροῦσιν B; in

Sit datus arcus $A\Delta B$. oportet igitur arcum $A\Delta B$ in duas partes aequales secare.

ducatur AB et in duas partes aequales secetur in Γ [I, 10], et a puncto Γ ad rectam AB perpendicularis ducatur $\Gamma\Delta$, et ducantur $A\Delta$, ΔB . et quoniam $A\Gamma = \Gamma B$, et communis est $\Gamma\Delta$, duae rectae $A\Gamma$, $\Gamma\Delta$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt; et

$$\angle A\Gamma\Delta = B\Gamma\Delta;$$

nam uterque rectus est. itaque $A\Delta = \Delta B$ [I, 4]. uerum aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem minori [prop. XXVIII]. et uterque arcus $A\Delta$, ΔB minor est semicirculo. itaque arc. $A\Delta = \Delta B$.

Ergo datus arcus in duas partes aequales sectus est in puncto Δ ; quod oportebat fieri.

XXXI.

In circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti maioris maior est recto, minoris autem segmenti angulus minor recto.

ras. m. 1 P. 12. ἐλάτον P. ἐκατέρων φ. τῶν] τοῦ φ.
 ΔB] om. F. 14. ΔB] in ras. V. περιφερεῖα] om. V, περιφέρειαν φ. 15. ἡ] in ras. V. 16. ποιῆσαι] δεῖξαι P.
 17. λγ' F. 18. ἐν] post ras. 1 litt. V. 22. γωνία] m. 2
 V. 23. ὀρθῆς] PF; ἐστὶν ὀρθῆς Bp; ὀρθῆς ἐστὶν V.

"Εστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστω
 ἡ *ΒΓ*, κέντρον δὲ τὸ *Ε*, καὶ ἐπεξένχθωσαν αἱ *ΒΑ*,
ΑΓ, *ΑΔ*, *ΔΓ*. λέγω, ὅτι ἡ μὲν ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμι-
 κυκλικὴ γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὀρθή ἔστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ
 5 *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ¹
ΑΒΓ ἐλάττων ἔστιν ὀρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ *ΑΔΓ* ἐλάττονι
 τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* μείζων
 ἔστιν ὀρθῆς.

'Ἐπεξένχθω ἡ *ΑΕ*, καὶ διήχθω ἡ *ΒΑ* ἐπὶ τὸ *Ζ*.
 10 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἔστι καὶ
 γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΕ* τῇ ὑπὸ *ΒΑΕ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ *ΓΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΕ* τῇ
 ὑπὸ *ΓΑΕ*. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*,
ΑΓΒ ἵση ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΖΑΓ* ἐκτὸς τοῦ
 15 *ΑΒΓ* τριγώνου δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΑΓΒ* γωνίαις
 ἵση. ἵση ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΖΑΓ*.
 ὀρθὴ ἄρα ἐκατέρᾳ· ἡ ἄρα ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμικυκλικὴ²
 γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὀρθή ἔστιν.

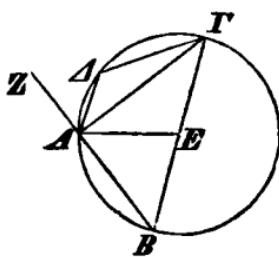
Καὶ ἐπεὶ τοῦ *ΑΒΓ* τριγώνου δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ³
 20 *ΑΒΓ*, *ΒΑΓ* δύο ὀρθῶν ἐλάττονές εἰσιν, ὀρθὴ δὲ ἡ
 ὑπὸ *ΒΑΓ*, ἐλάττων ἄρα ὀρθῆς ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ*
 γωνία· καὶ ἔστιν ἐν τῷ *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου
 τμῆματι.

Καὶ ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρόν ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ*,

1. ἔστω] (alt.) om. V. 2. Post δέ add. αὐτοῦ m. rec. P.
 E] supra hanc litt. eras. Γ V; seq. in F: καὶ (m. 1) εἰλήφθω
 ἐπὶ τῆς περιφερείας (in ras. m. 2) δύο τυχόντα σημεῖα τὰ *Α*, *Δ*
 (in mg. transit m. 1); eadem omnia B mg. m. rec. καὶ — *ΒΑ*] in mg. transit m. 1 F. 3. *ΑΓ*, *ΑΔ*, *ΔΓ*] φ, seq. uestig. A m. 1.

4. ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ*] P; om. Theon (BFV p). 5. μείζονι] -ονι
 in ras. V; corr. ex μείζων m. 2 B. 6. *ΑΒΓ*] B in ras. V.
 7. ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ*] om. p; mg. m. rec. B. 10. ἔστι] ἔστιν P.
 11. *ΑΒΕ*] P, F m. 1, V m. 1; *ΕΑΒ* Bp, F m. 2, V m. 2.

Sit circulus $AB\Gamma A$, diametrus autem eius sit $B\Gamma$, centrum autem E , et ducantur BA , $A\Gamma$, AA , $\Delta\Gamma$. dico, angulum in $B\Delta\Gamma$ semicirculo positum $\angle B\Delta\Gamma$

rectum esse, qui autem in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est, $\angle AB\Gamma$ minorem recto, qui autem in segmento $AA'\Gamma$ minore, quam est semicirculus, positus est, $\angle AA'\Gamma$ maiorem recto esse.

ducatur AE , et educatur BA ad Z . et quoniam $BE = EA$, erit etiam $\angle ABE = BAE$ [I, 5]. rursus quoniam $GE = EA$, erit etiam $\angle A\Gamma E = \Gamma AE$. ergo $\angle B\Delta\Gamma = AB\Gamma + A\Gamma B$. uerum etiam angulus exterior trianguli $AB\Gamma$, $\angle ZA\Gamma = AB\Gamma + A\Gamma B$ [I, 32]. itaque $\angle B\Delta\Gamma = ZA\Gamma$. rectus igitur est uterque [I, def. 10]. ergo angulus $B\Delta\Gamma$ in semicirculo $B\Delta\Gamma$ positus rectus est.

et quoniam trianguli $AB\Gamma$ duo anguli $AB\Gamma$, $B\Delta\Gamma$ duobus rectis minores sunt [I, 17], et $\angle B\Delta\Gamma$ rectus est, $\angle AB\Gamma$ minor est recto; et in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est.

et quoniam in circulo quadrilaterum est $AB\Gamma A$,

$B\Delta\Gamma$] P; EBA Bp, e corr. FV. 12. ΓE] P; AE F, V in ras. m. 2; EA Bp. 13. ΓA] P; $E\Gamma$ Bp, in ras. m. 2 FV. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ PB. $\chi\alpha\iota$] om. P. $\gamma\omega\eta\iota\alpha$ $\dot{\eta}$ FV (supra $\gamma\omega\eta\iota\alpha$ in V ras. est). 14. ΓAE] in ras. m. 2 V. 15. $AB\Gamma$] (alt.) Γ in ras. m. 2 V. $\gamma\omega\eta\iota\alpha\iota$] m. 2 V. 16. $\iota\sigma\eta$] (prius) m. 2 F. 17. $AB\Gamma$ P. 18. $\xi\sigma\tau\iota\nu$] PB, comp. p; $\xi\sigma\tau\iota$ FV. 19. $\delta\nu\sigma$] supra add. $\alpha\iota$ m. 1 F. 20. $AB\Gamma$, $B\Delta\Gamma$] $AB\Gamma$ in spatio 6 litt. m. 2 F. $\xi\lambda\alpha\sigma\sigma\sigma\epsilon\varsigma$ FV. 21. $B\Delta\Gamma$] PFV; $B\Delta\Gamma$ $\gamma\omega\eta\iota\alpha$ Bp. $\xi\lambda\alpha\sigma\sigma\omega\eta$ V.

τῶν δὲ ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἵσαι εἰσίν [αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἵσαι εἰσίν], καὶ ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ ἐλάττων δρθῆς λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ γωνία 5 μείζων δρθῆς ἔστιν· καὶ ἔστιν ἐν τῷ ΑΔΓ ἐλάττονι τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι.

Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό [τε] τῆς ΑΒΓ περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας μείζων ἔστιν δρθῆς, ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό [τε] τῆς ΑΔ[Γ] περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας ἐλάττων ἔστιν δρθῆς. καὶ ἔστιν αὐτόθεν φανερόν. ἐπεὶ γὰρ ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ εὐθειῶν δρθή ἔστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς ΑΒΓ περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας περιεχομένη 15 μείζων ἔστιν δρθῆς. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΑΖ εὐθειῶν δρθή ἔστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς ΓΑ εὐθείας καὶ τῆς ΑΔ[Γ] περιφερείας περιεχομένη ἐλάττων ἔστιν δρθῆς.

'Ἐν κύκλῳ ἄρα ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνία δρθή 20 ἔστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάττων δρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι [τμήματι] μείζων δρθῆς, καὶ ἔτι ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος [γωνία] μείζων [ἔστιν] δρθῆς,

-
2. αἱ ἄρα — 3. εἰσὶν] mg. m. rec. P. 3. γωνίαι] om. Bp. εἰσὶν] BF; εἰσὶ P Vp. 4. λοιπή] m. 2 F. γωνία] PF; om. B Vp. 5. δρθῆς ἔστιν] PF; δρθῆς ἔστι V; ἔστιν δρθῆς Bp. ἔστιν] (alt.) om. V (supra καὶ ἐν ras.). ΑΔΓ] P, F, V (ras. supra); om. Bp. ἐλάττονι P. 7. ὅτι] P, F m. 1; δή, ὅτι B Vp, F m. 2 (euan.). 8. τε] P; om. B F Vp. ΑΒΓ] P; ΑΗΒ P m. rec., BF, V m. 2, p m. 1; ΑΒΓ cum ras. 1 litt. inter Α et B V m. 1; Γ add. p m. rec. 9. ΑΓ] Γ in ras. m. rec. B. μείζων] μείζ- in ras. m. rec. B. 10. τε] P; om. B F Vp. 11. ΑΔΓ] Γ insert. m. 1 F. ἐλάττων] in ras. m. rec. B. 12. ἡ] ἡ περιεχομένη γωνία V. 13. δρθῆς] PFV (in F ante δρθῆ inser. περιεχομένη γωνία mg. m.

et in quadrilateris in circulis positis oppositi anguli duobus rectis aequales sunt [prop. XXII], et angulus $A\dot{B}\Gamma$ minor est recto, reliquus angulus $A\Delta\Gamma$ maior est recto; et in $A\Delta\Gamma$ segmento minore, quam est semicirculus, positus est.

dico etiam, angulum maioris segmenti arcu $A\dot{B}\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensum maiorem esse recto, minoris autem segmenti angulum arcu $A\Delta\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensum minorem esse recto. et hoc statim adparet. nam quoniam angulus rectis $B\dot{A}$, $A\Gamma$ comprehensus rectus est, angulus arcu $A\dot{B}\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensus maior est recto. rursus quoniam angulus rectis $A\Gamma$, AZ comprehensus rectus est, angulus recta ΓA et arcu $A\Delta\Gamma$ comprehensus minor est recto.

Ergo in circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti ma-

1; idem mg. m. rec. P); περιεχομένη ὁρθὴ γωνία Bp. 14.
 $A\dot{B}\Gamma$] $A\dot{H}\Gamma$ P; AHB BF, V m. 2, p m. 1; Γ add. p m. rec.,
 $AB\Theta$ cum ras. inter A et B V m. 1. 15. μείζων] $A\Gamma$] Γ in ras. m.
rec. B. 16. μείζων] μειξ- in ras. m. rec. B. 17. $A\Delta\Gamma$] ΓA
V. εὐθεῖῶν περιεχομένη in ras. m. 2 V. 18. $A\Delta\Gamma$] $A\Delta$
P. ἐλάττων] e corr. B m. rec., praeced. ε m. 1; post ras.
1 litt. V. 19. $\epsilon\lambda\alpha\tau\tauων$ ἐστὶν BV. 20. $\epsilon\lambda\alpha\tau\tauων$ ἐστὶν BV. 21. τυήματι] om. PB
FVp. μείζων ἐστὶν BVp. 22. γωνία] om. P, m. 2 F.
ἐστὶν] om. P; m. 2 F.

ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος [γωνία] ἐλάττων ὀρθῆς· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.]

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἔὰν [ἡ] μία γωνία τρι-
5 γώνου ταῖς δυσὶν ἵση ἦ, ὀρθή ἐστιν ἡ γωνία διὰ
τὸ καὶ τὴν ἐκείνης ἑκτὸς ταῖς αὐταῖς ἵσην εἶναι· ἔὰν
δὲ αἱ ἐφεξῆς ἵσαι ὁσιν, ὀρθαὶ εἰσιν.]

λβ'.

'Ἔὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
10 τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῇ τις εὐθεῖα
τέμνουσα τὸν κύκλον, ἃς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ
ἐφαπτομένῃ, ἵσαι ἐσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλάξ
τοῦ κύκλου τμήμασι γωνίαις.

Κύκλου γὰρ τοῦ *ΑΒΓΔ* ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα
15 ἡ *EZ* κατὰ τὸ *B* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *B* σημείου
διήχθω τις εὐθεῖα εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τέμνουσα
αὐτὸν ἡ *BΔ*. λέγω, ὅτι ἡς ποιεῖ γωνίας ἡ *BΔ* μετὰ
τῆς *EZ* ἐφαπτομένης, ἵσαι ἐσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλ-
λάξ τμήμασι τοῦ κύκλου γωνίαις, τουτέστιν, ὅτι ἡ μὲν
20 ὑπὸ *ZBΔ* γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ἐν τῷ *BΔ* τμήματι
συνισταμένη γωνίᾳ, ἡ δὲ ὑπὸ *EBΔ* γωνία ἵση ἐστὶ¹
τῇ ἐν τῷ *ΔΓB* τμήματι συνισταμένη γωνίᾳ.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ *B* τῇ *EZ* πρὸς ὀρθὰς ἡ *BA*,

XXXII. Boetius p. 388, 16.

1. γωνία] om. PBFVp. 2. Seq. alia demonstratio; u. appendix. 3. πόρισμα — 7. εἰσιν] mg. m. 1 PFb; eras. V. 4. ὅτι] √. F. ἡ] om. P. τριγώνου ἡ μία γωνία Bp. 5. δύο P. ἐστι B. ἡ γωνία] Pb; om. BFP. 6. καὶ] e corr. F. ἑκτός] Pb, B m. rec.; ἐφεξῆς Fp, B m. 1. ἔաν] Pb; ὅταν FBp. 7. αἱ] om. Pb. γωνίαι ἵσαι F. 8. ιδ' F; corr. m. 2. 9. ἐφ- m. 2 F. 10. εἰς τὸν κύκλον] om. FV.

ioris maior est recto minoris autem segmenti angulus minor recto'; quod erat demonstrandum.¹⁾

XXXII.

Si recta circulum contingit, et a puncto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis.

nam circulum $AB\Gamma\Delta$ contingat recta EZ in puncto B , et a B puncto recta $B\Delta$ circulum $AB\Gamma\Delta$ secans

in eum producatur. dico, angulos, quos $B\Delta$ cum contingenti EZ efficiat, aequales fore angulis in alternis segmentis circuli positis, h. e. $\angle ZBA$ aequalem esse angulo in segmento $B\Delta\Delta$ constructo, et $\angle EBA$ angulo in segmento $\Delta\Gamma B$ constructo aequalem.

ducatur enim a B ad EZ perpendicularis BA , et

1) Corollarium per se parum necessarium hic prorsus prae collocatur, cum minime e propositione pendeat. si Euclides id adiicere uoluisset, post I, 32 ponere debuit. etiam collocatio uerborum ὅπερ εἰδει δεῖξαι et ratio codicum interpolatorem arguunt; omisit Campanus. post Theonem demum additum esse uidetur.

διαχθῆ] -α- in ras. V. 11. τὴν ἐφαπτομένην V; corr. m. 2. 17. αὐτό φ. 18. ἐφαπτομένης] -ε- postea add. F. 19. τὸν κύκλον τρέμασι V. τρέμασιν P. ὅτι] om. p. 20. ΖΒΔ] ΔΒΖ F; corr. m. 2. γωνία] om. Bp. ἔστιν P. ἐν τῷ] in ras. V m. 2. ΒΔΔ] PF, V e corr. m. 2; ΔΑΒ Bp. 21. γωνία] seq. τῇ ὑπὸ ΔΑΒ, sed eras. V. ΕΒΔ] Δ in ras. V; ΔΒΕ F, corr. m. 2. γωνία] PF, V in ras. m. 2; om. Bp. ἔστιν P. 22. ΔΓΒ] Γ e corr. m. 2 V. γωνίᾳ] seq. τῇ ὑπὸ ΔΓΒ V (eras.), idem mg. m. 2 F.

καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΔ περιφερείας τυχὸν σημεῖον τὸ Γ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΓ, ΓΒ.

Καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ EZ κατὰ τὸ B, καὶ ἀπὸ τῆς ἀφῆς ἥκται τῇ ἐφ-
5 απτομένῃ πρὸς ὁρθὰς ἡ BA, ἐπὶ τῆς BA ἄρα τὸ κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου. ἡ BA ἄρα διάμε-
τρος ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου· ἡ ἄρα ὑπὸ ΑΔΒ γω-
νία ἐν ἡμικυκλίῳ οὖσα ὁρθὴ ἔστιν. λοιπαὶ ἄρα αἱ
ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ μιᾶς ὁρθῆς ἰσαι εἰσίν. ἔστι δὲ καὶ
10 ἡ ὑπὸ ABZ ὁρθὴ· ἡ ἄρα ὑπὸ ABZ ἵση ἔστι ταῖς
ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΔ·
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΖ γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐν-
αλλὰξ τμήματι τοῦ κύκλου γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΔ. καὶ
ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρον ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, αἱ ἀπ-
15 εναντίον αὐτοῦ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν. εἰσὶ
δὲ καὶ αἱ ὑπὸ ΔΒΖ, ΔΒΕ δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΔΒΖ, ΔΒΕ ταῖς ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΓΔ ἰσαι εἰσίν,
ῶν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ τῇ ὑπὸ ΔΒΖ ἐδείχθη ἵση· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΕ τῇ ἐν τῷ ἐναλλὰξ τοῦ κύκλου τμή-
20 ματι τῷ ΔΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΓΒ γωνίᾳ ἔστιν ἵση.

'Εὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῆ τις εὐθεῖα τέμνουσα
τὸν κύκλον, ἃς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ ἐφαπτομένῃ,
ἰσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλὰξ τοῦ κύκλου τμήμασι
25 γωνίαις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. *BΔ*] in ras. m. 1 P; inter B et Δ insert. Γ m. 2 F.
 2. *ΔΓ, ΓΔ*] litt. ΓΓΒ in ras. m. 2 p. 4. *καὶ ἀπό]* ἀπὸ δὲ
 P. τῆς] P; τῆς κατὰ τὸ B. Theon (BFVp). 5. *ΒΔ*] (bis)
 ΑΒ F. 6. *ἔστιν* P. 6. ἡ BA — 7. *κύκλου*] om. Bp. 7.
ἔστιν P, ut lin. 9. 10. 12. 14. ἡ ἄρα ἡ V. 8. *ἔστιν*] PV,
 comp. p; *ἔστι* BF. 9. *μιᾶς ὁρθῆς*] mg. P. 14. *αἱ*] καὶ αἱ
 FV. 15. *γωνίαι*] post hoc vocabulum in FV mg. m. 2 add.

in arcu $B\Delta$ sumatur quodlibet punctum Γ , et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$, ΓB . et quoniam circulum $AB\Gamma\Delta$ contingit recta EZ in B , et a punto contactus ad contingentem perpendicularis ducta est BA , in BA centrum erit circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. XIX]. itaque BA diametru s est circuli $AB\Gamma\Delta$. quare $\angle A\Delta B$, qui in semicirculo positus est, rectus est [prop. XXXI]. ergo reliqui

$$B\Delta\Delta + A\Delta\Delta$$

uni recto aequales sunt [I, 32]. uerum etiam $\angle ABZ$ rectus est. itaque $\angle ABZ = B\Delta\Delta + A\Delta\Delta$. subtrahatur, qui communis est, $\angle A\Delta\Delta$. itaque

$$\angle ABZ = B\Delta\Delta,$$

qui in alterno segmento circuli positus est. et quoniam quadrilaterum in circulo positum est $AB\Gamma\Delta$, oppositi anguli eius duobus rectis aequales sunt [prop. XXII]. sed etiam $\angle ABZ + \angle BE$ duobus rectis sunt aequales [I, 13]. itaque

$$\angle ABZ + \angle BE = B\Delta\Delta + B\Gamma\Delta,$$

quorum $\angle B\Delta\Delta = \angle ABZ$, ut demonstratum est. itaque $\angle ABE = \angle \Gamma B$, qui in alterno segmento circuli $\angle \Gamma B$ positus est.

Ergo si recta circulum contingit, et a punto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis; quod erat demonstrandum.

αἱ ὑπὸ $B\Delta\Delta$, $\angle \Gamma B$. 15. εἰσὶ δέ — 16. ἔσαι] P (*εἰσίν*); om. Theon (BF V p). 17. $\angle BZ$] litt. $\angle B$ e corr. m. 1 F. In p seq. mg. m. 1: αἱ εἰσὶ δύοτιν ὄρθαις ἔσαι διὰ τὸ εὐθεῖαν τὴν $\angle B$ ἐπ' εὐθεῖαν (-αν non liquet) τὴν EZ ὡς ἔτυχε ἔστανται. 24. τοῖς] insert. m. 2 F.

λγ'.

'Επὶ τῆς δοθείσης εὐθείας γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 "Εστιν ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *AB*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ πρὸς τῷ *Γ*. δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας τῇ *AB* γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ *Γ*.

'Η δὴ πρὸς τῷ *Γ* [γωνίᾳ] ἥτοι δξεῖα ἔστιν ἡ ὁρθὴ 10 ἡ ἀμβλεῖα· ἔστω πρότερον δξεῖα, καὶ ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης καταγραφῆς συνεστάτω πρὸς τῇ *AB* εὐθεῖα καὶ τῷ *A* σημειῷ τῇ πρὸς τῷ *Γ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *BAD*. δξεῖα ἄφα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ *BAD*. ἥχθω τῇ *AA* πρὸς ὁρθὰς ἡ *AE*, καὶ τετμήσθω ἡ *AB* δίχα κατὰ τὸ *Z*, καὶ 15 ἥχθω ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἡ *ZH*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *HB*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZH*, δύο δὴ αἱ *AZ*, *ZH* δύο ταῖς *BZ*, *ZH* ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AZH* [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ *BZH* ἵση. 20 βάσις ἄφα ἡ *AH* βάσει τῇ *BH* ἵση ἔστιν. ὁ ἄφα κέντρῳ μὲν τῷ *H* διαστήματι δὲ τῷ *HA* κύκλος γραφόμενος ἦξει καὶ διὰ τοῦ *B*. γεγράφθω καὶ ἔστω ὁ *ABE*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *EB*. ἐπεὶ οὖν ἀπ' ἄκρας τῆς *AE* διαμέτρου ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AE* πρὸς ὁρθὰς ἔστιν

XXXIII. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 388, 20—21?

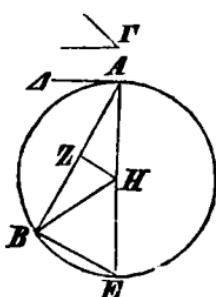
1. λε' F. 5. ἡ] (primum) om. p. 8. τῷ] τῇ PF. Γ] P; Γ γωνίᾳ Theon (BFV p.). 9. δῆ] scripsi; δέ P; ἄφα m. 2 FV; γάρ Bp, F m. 1. γωνίᾳ] P; om. BFWp; in F add. m. rec. ἡ] supra scr. m. 2 V. 10. πρότερον] πρῶτον V. καὶ ὡς] P, F (κατ' del. m. 2); ὡς Bp, e corr. V.

XXXIII.

In data recta segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalem dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , et datus angulus rectilineus Γ , qui ad Γ positus est. oportet igitur in data recta AB segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalem angulo ad Γ posito.

angulus igitur ad Γ positus aut acutus est aut rectus aut obtusus. sit prius acutus, et, ut in prima

figura, ad AB rectam et punctum A construatur angulus aequalis angulo ad Γ posito $\angle BAA$ [I, 23]. itaque $\angle BAA$ acutus est. ducatur ad AA perpendicularis AE , et AB in duas partes aequales secetur in Z , et a Z puncto ad AB perpendicularis ducatur ZH , et ducatur HB .

et quoniam $AZ = ZB$, et communis est ZH , duae rectae AZ , ZH duabus BZ , ZH aequales sunt; et $\angle AZH = BZH$. itaque $AH = BH$ [I, 4]. quare circulus centro H radio autem HA descriptus etiam per B ueniet. describatur et sit ABE , et ducatur EB . iam quoniam ab A termino diametri AE ad AE per-

11. καταστροφῆς φ. καὶ συνεστάτω Βρφ; καὶ om. P, m. 2 V.
 12. Α σημείῳ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Α V. 13. ἐστὶν PF. καὶ ἡχθω Βρ. ΔΔ] ΑΔ ΒVp. Dein add. ἀπὸ τοῦ Α σημείου Bp, P m. rec. 14. ΑΕ] E in ras. V. καὶ τετμήσθω ἡ ΑΒ] mg. m. 2 F. 18. δύο] (alt.) δυοῖ Vp. BZ] ZB Bp, FV m 2. εἰσιν Vp. 19. γωνία] P; om. BFVp. EZH] P; HZB Bp, V (sed H et B in ras.); ZB supra scr. H m. 1 F. ἵση ἐστὶ V. 20. BH] HB F. 23. EB] BE P.

ἡ ΑΔ, ἡ ΑΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΕ κύκλου· ἐπεὶ
οὗν κύκλου τοῦ ΑΒΕ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΑΔ, καὶ
ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ Α ἀφῆς εἰς τὸν ΑΒΕ κύκλου διῆκται
τις εὐθεῖα ἡ ΑΒ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΔΑΒ γωνία ἵση ἐστὶ⁵
τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ⁶
ΑΕΒ. ἀλλ᾽ ἡ ὑπὸ ΔΑΒ τῇ πρὸς τῷ Γ ἐστιν ἵση·
καὶ ἡ πρὸς τῷ Γ ἄρα γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ὑπὸ ΑΕΒ.

Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας τῆς ΑΒ τμῆμα κύ-
κλου γέγραπται τὸ ΑΕΒ δεχόμενον γωνίαν τὴν ὑπὸ⁷
10 ΑΕΒ ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ πρὸς τῷ Γ.

Ἀλλὰ δὴ ὁρθὴ ἐστω ἡ πρὸς τῷ Γ· καὶ δέον πά-
λιν ἐστω ἐπὶ τῆς ΑΒ γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον
γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ Γ ὁρθῇ [γωνίᾳ]. συνεστάτω
[πάλιν] τῇ πρὸς τῷ Γ ὁρθῇ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΑΔ,
15 ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δευτέρας παταγραφῆς, καὶ τετμήσθω
ἡ ΑΒ δίχα κατὰ τὸ Ζ, καὶ κέντρῳ τῷ Ζ, διαστή-
ματι δὲ ὅποτέρῳ τῶν ΖΑ, ΖΒ, κύκλος γεγράφθω ὁ
ΑΕΒ.

Ἐφάπτεται ἄρα ἡ ΑΔ εὐθεῖα τοῦ ΑΒΕ κύκλου
20 διὰ τὸ ὁρθὸν εἶναι τὴν πρὸς τῷ Α γωνίαν. καὶ ἵση
ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ γωνία τῇ ἐν τῷ ΑΕΒ τμήματι·
ὁρθὴ γὰρ καὶ αὐτὴ ἐν ἡμικυκλίῳ οὖσα. ἀλλὰ καὶ ἡ
ὑπὸ ΒΑΔ τῇ πρὸς τῷ Γ ἵση ἐστὶν. καὶ ἡ ἐν τῷ
ΑΕΒ ἄρα ἵση ἐστὶ τῇ πρὸς τῷ Γ.

1. ΑΕΒ] om. Bp; supra est ras. in V. ἐπεὶ οὗν] PFV
(γρ. καὶ ἐπεὶ F mg.), καὶ ἐπεὶ Bp.

2. τοῦ ΑΒΕ κύκλου

Bp. ΑΒΕ] ΑΕΒ e corr. V.

3. ἐστὶν PB.

4. ἐν τῷ] om. P.

5. ἐν τῷ]

om. P. 6. ἀλλά P. ΔΑΒ] litt. ΔΑ in ras. m. 1 P, dein add.

τῇ ὑπὸ ΑΕΒ del. m. 1. 7. ἐστὶν P. 8. ἐπὶ] -ι e corr.

m. 2 V. ΔΒ] Α eras. p. τμῆμα κύκλου F. 9. ΕΑΒ F.

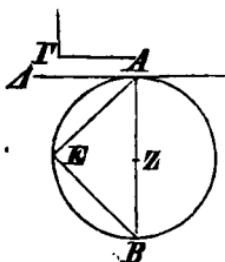
10. τῇ] (alt.) om. F. 11. ἐστα πάλιν P. 13. γωνίᾳ] P;

om. BFVp. 14. πάλιν] F; om. P; γὰρ πάλιν BVP. 16.

μὲν τῷ V. 19. ΑΒΕ] corr. ex ΑΒΓ m. 1 P. 20. γωνίαν]

pendicularis ducta est $\angle A$, recta $\angle A$ circulum ABE contingit [prop. XVI πόρ.]. iam quoniam circulum ABE contingit recta $\angle A$, et ab A puncto contactus in circulum ABE producta est recta AB , erit $\angle \Delta AB = AEB$, qui in alterno segmento circuli positus est [prop. XXXII]. uerum $\angle \Delta AB$ angulo ad Γ posito aequalis est. itaque angulus ad Γ positus angulo AEB aequalis est. ergo in data recta AB segmentum circuli AEB descriptum est, quod capiat AEB angulo dato, qui ad Γ positus est, aequalem.

iam uero angulus ad Γ positus rectus sit. et rursus propositum sit, ut in recta AB segmentum circuli describatur, quod capiat angulum recto angulo ad Γ

posito aequalem. construatur rursus angulus $B\Delta A$ recto angulo ad Γ posito aequalis, ut in secunda figura factum est, et AB in Z in duas partes aequales secat, et centro Z radio autem alterutra rectarum $Z A, Z B$ circulus describatur AEB . itaque recta

ΔA circulum ABE contingit, quia angulus ad A positus rectus est [prop. XVI πόρ.]. et $\angle B\Delta A$ angulo in segmento AEB posito aequalis est; nam hic et ipse rectus est, quia in semicirculo positus est [prop. XXXI]. uerum $\angle B\Delta A$ etiam angulo ad Γ posito aequalis est. ergo etiam angulus in segmento AEB positus aequalis est an-

m. 2 V. ἴση] PF; om. BVp. 21. $\tauμήματι$ ἴση BVp; supra $\tauμήματι$ in F duae litt. eras. ($\gammaω?$). 22. $\acute{ε}ν$] m. rec. P. $\kappaατ'$] PF; om. BVp. 23. $\acute{ε}στιν$ ἴση BVp. $\kappaατ'$ — 24. $\tau\ddot{\omega}$ Γ] om. Bp; supra est ras. in V. 24. AEB] in ras. m. 2 V. Dein add. $\tauμήματι$ P m. rec. ἴση $\acute{ε}στιν$] P ($\acute{ε}στίν$); om. V; ras. 6 litt. F. Γ] P, F m. 1; ἴση $\acute{ε}στιν$ add. F m. 2; Γ $\acute{ε}στιν$ ἴση V.

λδ'.

Ἄπὸ τοῦ δοθέντος κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓ*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθυγράμμος ἡ πρὸς τῷ *A*. δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ *ABΓ* κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*.

Ἔχθω τοῦ *ABΓ* ἐφαπτομένη ἡ *EZ* κατὰ τὸ *B* σημεῖον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ZB* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *B* τῇ πρὸς τῷ *A* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZBΓ*.

Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ABΓ* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *EZ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *B* ἐπαφῆς διῆκται ἡ *BΓ*, 15 ἡ ὑπὸ *ZBΓ* ἄρα γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ *BAG* ἐναλλάξ τμήματι συνισταμένη γωνίᾳ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ZBΓ* τῇ πρὸς τῷ *A* ἔστιν ἵση· καὶ ἡ ἐν τῷ *BAG* ἄρα τμήματι ἵση ἔστι τῇ πρὸς τῷ *A* [γωνίᾳ].

Ἀπὸ τοῦ δοθέντος ἄρα κύκλου τοῦ *ABΓ* τμῆμα 20 ἀφήσηται τὸ *BAG* δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

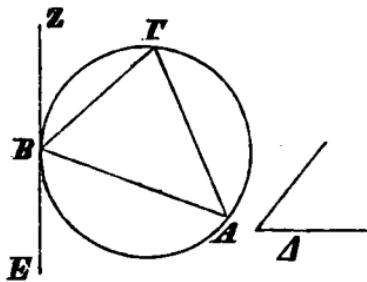
λε'.

Ἐὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχό-

-
1. <i>I</i> 5' F.	6. δεῖ δὴ — 7. ἀφελεῖν] om. F; add. m. 2 mg.
7. γωνία φ.	τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ] P; om. Theon (BFVp).
8. <i>A</i>] <i>A</i> γωνία Bp, F m. 2, V m. 2.	9.
<i>ABΓ</i> κύκλου V, sed κύκλου punctis notat.	ἡ] εὐθεῖα ἡ V, F m. rec.
<i>B</i>] corr. ex Γ m. 2 F.	10. <i>ZB</i>] <i>BZ</i> P.
τῷ] (alt.) τῇ p; corr. m. 2.	11.
τις] m. 2 F.	13. <i>ABΓ</i> κατὰ τὸ <i>B</i> V, F m. rec.
15. γωνία] om. Bp.	ἵση ἔστι] om.

XXXIV.

A dato circulo segmentum auferre, quod angulum capiat dato angulo rectilineo aequalem.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, et datus angulus rectilineus α , qui ad $\angle A$ positus est. oportet igitur a circulo $AB\Gamma$ segmentum circuli auferre, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad $\angle A$ positus est.

ducatur EZ circulum $AB\Gamma$ contingens in puncto B , et ad rectam ZB et punctum eius B angulo ad $\angle A$ posito aequalis construatur $ZB\Gamma$ [I, 23].

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta EZ , et a puncto contactus B producta est $B\Gamma$, $\angle ZB\Gamma$ aequalis est angulo in BAG alterno segmento constructo [prop. XXXII]. uerum $\angle ZB\Gamma$ angulo ad $\angle A$ posito aequalis est. quare etiam angulus in segmento BAG positus aequalis est angulo ad $\angle A$ posito.

Ergo a dato circulo $AB\Gamma$ segmentum ablatum est BAG , quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad $\angle A$ positus est; quod oportebat fieri.

XXXV.

Si in circulo duae rectae inter se secant, rectan-

V. BAG] BA e corr. m. 2 V; $AB\Gamma$ F. 16. συνεσταμένη
F. γωνία ἵση ἐστὶν V. τῇ] γωνία ἵση ἐστὶ τῇ V. 17. ἐστὶν
ἵση] om. V. τμῆματι] P; τμῆματι γωνία Theon (BFVp).
18. ἐστὶν P. γωνίᾳ] P; om. BFVp. 19. τοῦ] (alt.) om.
F. τμῆμα τι V et corr. ex τμῆματι F. 22. λε] euān. F.

λδ'.

Απὸ τοῦ δοθέντος κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 Ἐστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓ*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ πρὸς τῷ *A*. δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ *ABΓ* κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*.

10 Ἡχθω τοῦ *ABΓ* ἐφαπτομένη ἡ *EZ* κατὰ τὸ *B* σημεῖον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ZB* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *B* τῇ πρὸς τῷ *A* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZBΓ*.

15 Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ABΓ* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *EZ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *B* ἐπαφῆς διῆκται ἡ *BΓ*, ἡ ὑπὸ *ZBΓ* ἄρα γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ἐν τῷ *BAG* ἐναλλάξ τμήματι συνισταμένῃ γωνίᾳ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ZBΓ* τῇ πρὸς τῷ *A* ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ἐν τῷ *BAG* ἄρα τμήματι ἵση ἐστὶ τῇ πρὸς τῷ *A* [γωνίᾳ].

20 Ἀπὸ τοῦ δοθέντος ἄρα κύκλου τοῦ *ABΓ* τμῆμα ἀφήρηται τὸ *BAG* δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*. ὅπερ ἔδει ποιησαι.

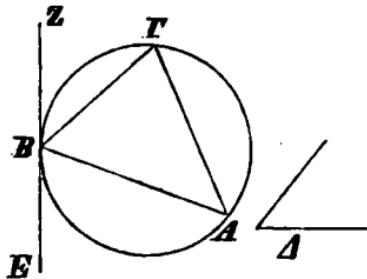
λε'.

Ἐὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχό-

1. λε' F. 6. δεῖ δὴ — 7. ἀφελεῖν] om. F; add. m. 2 mg. 7. γωνία φ. τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ] P; om. Theon (BFVp). 8. *A*] *A* γωνία Bp, F m. 2, V m. 2. 9. *ABΓ* κύκλου V, sed κύκλου punctis notat. ἡ] εὐθεῖα ἡ V, F m. rec. B] corr. ex Γ m. 2 F. 10. *ZB*] *BZ* P. 11. τῷ] (alt.) τῇ p; corr. m. 2. 13. *ABΓ* κατὰ τὸ *BV*, F m. rec. τις] m. 2 F. 15. γωνία] om. Bp. ἵση ἐστι] om.

XXXIV.

A dato circulo segmentum auferre, quod angulum capiat dato angulo rectilineo aequalem.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, et datus angulus rectilineus $\angle A$ positus est. oportet igitur a circulo $AB\Gamma$ segmentum circuli auferre, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad $\angle A$ positus est.

ducatur EZ circulum $AB\Gamma$ contingens in punto B , et ad rectam ZB et punctum eius B angulo ad $\angle A$ posito aequalis construatur $ZB\Gamma$ [I, 23].

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta EZ , et a puncto contactus B producta est $B\Gamma$, $\angle ZB\Gamma$ aequalis est angulo in $B\Gamma A$ alterno segmento constructo [prop. XXXII]. uerum $\angle ZB\Gamma$ angulo ad $\angle A$ posito aequalis est. quare etiam angulus in segmento $B\Gamma A$ positus aequalis est angulo ad $\angle A$ posito.

Ergo a dato circulo $AB\Gamma$ segmentum ablatum est $B\Gamma A$, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad $\angle A$ positus est; quod oportebat fieri.

XXXV.

Si in circulo duae rectae inter se secant, rectan-

V. $B\Gamma A$] BA e corr. m. 2 V; $AB\Gamma$ F. 16. συνεσταμένη
F. γωνία ἵση ἐστιν V. τῷ] γωνίᾳ ἵση ἐστι τῷ V. 17. ἐστιν
ἵση] om. V. τμῆματι] P; τμῆματι γωνίᾳ Theon (BFVp).
18. ἐστιν P. γωνίᾳ] P; om. BFVp. 19. τοῦ] (alt.) om.
F. τμῆμα τι V et corr. ex τμῆματι F. 22. λε] euan. F.

μενον δρθογάνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν τῆς
έτερας τημάτων περιεχομένῳ δρθογάνιῳ.

Ἐν γὰρ κίκλῳ τῷ ΑΒΓΔ δύο εὐθεῖαι αἱ ΑΓ,
ΒΔ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ Ε σημεῖον· λέγω,
ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον δρθογάνιον
ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ δρθο-
γάνιῳ.

Ἐλ μὲν οὖν αἱ ΑΓ, ΒΔ διὰ τοῦ κέντρου εἰσὶν
ῶστε τὸ Ε κέντρον εἶναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, φανε-
ρόν, ὅτι ἴσων οὐσῶν τῶν ΑΕ, ΕΓ, ΔΕ, ΕΒ καὶ τὸ
ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον δρθογάνιον ἵσον ἐστὶ¹⁰
τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ δρθογάνιῳ.

Μὴ ἔστωσαν δὴ αἱ ΑΓ, ΔΒ διὰ τοῦ κέντρου, καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ, καὶ ἔστω τὸ Ζ, καὶ
15 ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὰς ΑΓ, ΔΒ εὐθεῖας κάθετοι ἡγθωσαν
αἱ ΖΗ, ΖΘ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΓ, ΖΕ.

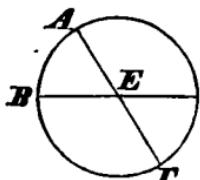
Καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΗΖ εὐ-
θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΓ πρὸς δρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ἵση ἄρα ἡ ΑΗ τῇ ΗΓ.
20 ἐπεὶ οὖν εὐθεῖα ἡ ΑΓ τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ
Η, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Ε, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
περιεχόμενον δρθογάνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΗ τε-
τραγάνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΓ· [κοινὸν] προσ-
κείσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
25 μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν ΗΕ, ΗΖ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν
ΓΗ, ΗΖ. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ ἵσον
ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ, τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΓΗ, ΗΖ ἵσον

3. γάρ] γὰρ τῷ ΒΖΒ p. ΑΓ, ΒΔ] litt. Γ, Β in ras. m. 2 V;
Γ, ΒΔ in ras. m. 1 B; ΑΓ, ΔΒ F. 6. τῶν] om. P. 8. ΒΔ]
ΔΒ F. εἰσὶν] ὁσιν V. 10. ΕΓ] in ras. m. 2 V. 13. μὴ
ἔστωσαν δὴ] P, F (mg. m. 2: γε. ἔστωσαν δὴ); ἔστωσαν δὴ ΒΖ p.
ΑΓ, ΔΒ] litt. Γ, ΔΒ in ras. m. 2 V. διὰ] PF, V m. 1, p

gulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius.

nam in circulo $AB\Gamma\Delta$ dueae rectae AG , $B\Delta$ inter se secant in E puncto. dico, esse

$$AE \times EG = AE \times EB.$$

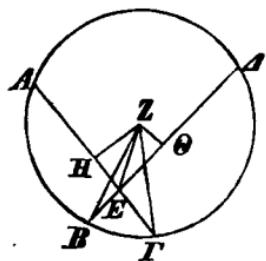

iam si AG , $B\Delta$ per centrum ductae sunt, ita ut E centrum sit circuli $AB\Gamma\Delta$, manifestum est, esse

$$AE \times EG = AE \times EB,$$

cum aequales sint AE , EG , AE , EB .

ne sint igitur AG , $B\Delta$ per centrum ductae. et sumatur centrum circuli $AB\Gamma\Delta$, et sit Z , et a Z ad rectas AG , $B\Delta$ perpendiculares ducantur ZH , $Z\Theta$ et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZE . et quoniam recta per cen-

trum ducta ZH aliam rectam AG non per centrum ductam ad rectos angulos secat, eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III]. itaque $AH = HG$. iam quoniam recta AG in partes aequales diuisa est in H , in inaequalss autem in

E , erit $AE \times EG + HE^2 = HG^2$ [II,5]. commune adiiciatur HZ^2 . itaque

$$AE \times EG + HE^2 + HZ^2 = GH^2 + HZ^2.$$

uerum $ZE^2 = EH^2 + HZ^2$ et

m. 1; μὴ διά B, V m. 2, p m. 2. οὐαῖ] mg. m. 2 F. 14. $AB\Gamma\Delta$] litt. ΓΔ in ras. m. 2 V. Dein add. νύκλον P m. rec., F postea insert., V m. 2. 17. ZH] ZH P. 18. μῆ] postea insert. F. 19. τέμνεται] (alt.) P F V; τεμεῖ B p (F m. 2). 22. HE V m. 1, corr. m. 2. 23. HG τετραγωνοῦ V. κοινόν] om. P, post προσκείσθω add. m. rec. 25. HE , HZ] alt. H e corr. m. 2 V; ZH , HE P (ZH corr. ex ZE m. rec.). ἵστα P. ἔστειν P B.

έστι τὸ ἀπὸ τῆς ΖΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΓ. ἵση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΖ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. διὰ τὰ
 5 αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ
 10 ἀπὸ τῆς ΖΕ. κοινὸν ἄφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΒ περιεχομένῳ δρθογωνίῳ.

'Εὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖαι δύο τέμνωσιν ἀλλήλας,
 15 τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν τῆς ἑτέρας τμημάτων περιεχομένῳ δρθογωνίῳ· δῆπερ ἐδειξαί.

λεξικόν.

'Εὰν κύκλου ληφθῆ τι σημεῖον ἐκτός, καὶ
 20 ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνη τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται, ἔσται τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανόμενης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας
 25 ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσ-

6. ἐδείχθη δέ] ὥστε P; mg. m. rec.: γρ. ἐδείχθη δέ.
 ἐδείχθη — 8. ΖΒ] om. p. 11. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] mg. m. 2 V. 12. τῷ] τῷ φ. 15. ὑπὸ τῆς μιᾶς τῶν P. 16.

$$Z\Gamma^2 = \Gamma H^2 + HZ^2 \text{ [I, 47].}$$

itaque $\Delta E \times E\Gamma + ZE^2 = Z\Gamma^2$. sed $Z\Gamma = ZB$. itaque $\Delta E \times E\Gamma + EZ^2 = ZB^2$. eadem de causa¹⁾ erit $\Delta E \times EB + ZE^2 = ZB^2$. sed demonstratum est etiam $\Delta E \times E\Gamma + ZE^2 = ZB^2$. itaque

$$\Delta E \times E\Gamma + ZE^2 = \Delta E \times EB + ZE^2.$$

subtrahatur, quod commune est, ZE^2 . itaque

$$\Delta E \times E\Gamma = \Delta E \times EB.$$

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant, rectangulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis.

Nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ , et a Δ ad circulum $AB\Gamma$ adcidant duae rectae $\Delta\Gamma\Delta$,

1) $B\Theta = \Theta\Delta$ (prop. III). $BE \times E\Delta + E\Theta^2 = B\Theta^2$ (II, 5).
 $BE \times E\Delta + E\Theta^2 + Z\Theta^2 = B\Theta^2 + Z\Theta^2 = BZ^2$
 $= BE \times E\Delta + ZE^2$ (I, 47).

[τημάτων] τῶν τημάτων p.

17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] ὅπερ φ.
 18. λῆ F; corr. m. 2. 20. προσπίπτωσιν P. 22. ξεται] om. F V. τῆς ὅλης τῆς p, F m. 2. 24. περιφερείας] PBFp;
 add. περιεχόμενον ὁρθογώνιον V, F mg. m. 1. 25. ἵσον
 ἴστι F V.

πικτέτωσαν δύο εύθεῖαι αἱ ΔΓ[Α], ΔΒ· καὶ ἡ μὲν ΔΓΑ τεμνέτω τὸν ΑΒΓ κύκλου, ἡ δὲ ΒΔ ἐφαπτέσθω· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ περιεχόμενον ὀρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ τετραγώνῳ.

- 5 Ἡ ἄρα [Δ]ΓΑ ἥτοι διὰ τοῦ κέντρου ἔστιν ἡ οὕτη τοῦ πρότερον διὰ τοῦ κέντρου, καὶ ἔστω τὸ Ζ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΒ· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΖΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΑΓ δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Ζ, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ
 10 ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. ἵση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΖΔ ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ
 15 τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΒ· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ ἐφαπτομένης.

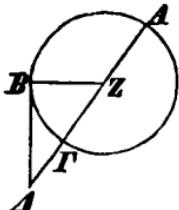
- ἀλλὰ δὴ ἡ ΔΓΑ μὴ ἔστω διὰ τοῦ κέντρου τοῦ
 20 ΑΒΓ κύκλου, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὴν ΑΓ κάθετος ἡγχθω ἡ EZ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EB, EG, EA· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΕΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ EZ εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΓ πρὸς ὁρθὰς τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ἡ AZ ἄρα τῇ ΖΓ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΑΓ τέτμηται δίχα

1. ΔΓΑ] ΔΓ F, P (postea insert. A). 2. ΔΒ B. 3. ΑΔ]
 in ras. p; Δ in ras. m. 2 V, insert. m. 2 B, m. rec. P. ΔΓ]
 Γ F; corr. m. 2; ΓΔ in ras. p. 5. ἄρα] om. BFV p. ΔΓΑ]
 ΓΑ P, ΔΑΓ F, sed corr. 8. ΔΓ] Γ e corr. m. 2 V. 10.
 ΑΔ] Δ in ras. m. 2 V. ΔΓ] supra m. 2 F; Γ P, corr. m. rec.
 τοῦ ἀπὸ τῆς] τὸ ὑπό F; corr. m. 2. 11. ΖΔ] ΖΑ F?

ΔB , et $\Delta \Gamma A$ circulum $AB\Gamma$ secet, $B\Delta$ autem contingat. dico, esse $A\Delta \times \Delta \Gamma = \Delta B^2$.

recta $\Delta \Gamma A$ igitur aut per centrum ducta est aut non per centrum. sit prius per centrum ducta, et centrum circuli $AB\Gamma$ sit Z , et ducatur ZB . itaque $\angle ZB\Delta$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta $\Delta \Gamma$ in Z in duas partes aequales diuisa est, et ei adiecta est $\Gamma\Delta$, erit

$$A\Delta \times \Delta \Gamma + Z\Gamma^2 = Z\Delta^2 \text{ [II, 6]. sed } Z\Gamma = ZB. \text{ quare}$$

$$A\Delta \times \Delta \Gamma + ZB^2 = Z\Delta^2.$$

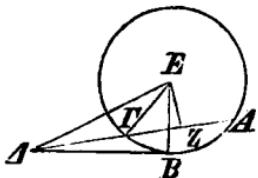
est autem $Z\Delta^2 = ZB^2 + B\Delta^2$ [I, 47]. itaque $A\Delta \times \Delta \Gamma + ZB^2 = ZB^2 + B\Delta^2$.

subtrahatur, quod commune est, ZB^2 .

itaque $A\Delta \times \Delta \Gamma = \Delta B^2$.

iam ne sit $\Delta \Gamma A$ per centrum ducta circuli $AB\Gamma$, et sumatur centrum E , et ab E ad $\Delta \Gamma$ perpendicularis ducatur EZ , et ducantur EB , $E\Gamma$, $E\Delta$. itaque $\angle EBA$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta per centrum ducta EZ rectam non per centrum duc-

tam $\Delta \Gamma$ ad rectos angulos secat, eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III]. quare $AZ = Z\Gamma$. et quoniam recta $\Delta \Gamma$ in duas partes aequales secta est in Z puncto et ei adiecta est $\Gamma\Delta$, erit

12. $\Delta \Gamma$] in ras. m. 2 V. $ZB]$ $Z\Gamma$ P, corr. m. rec. 13. τῷ δέ] P; ἵστος δὲ τό Theon (BFVp). ἵστα ἐστὶ τό] P; τοῖς Theon (BFVp).

14. ZB , $B\Delta]$ ΔB , ZB P. Post $B\Delta$ Theon add.

οὐθῆ γάρ η ὑπὸ $ZB\Delta$ (BVp et F, ubi Δ postea insertum est).

20. τό] (pr.) m. 2 F. 22. $EB]$ corr. ex EZ F. 23. δια]

η διά BV. 25. τέμνει] (alt.) τεμεῖ Bp. 26. $Z\Gamma]$ in ras. m. 2 V; ΓZ F.

κατὰ τὸ Ζ σημεῖον, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ
ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἶσου
έστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ
τῆς ΖΕ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τῶν ἀπὸ
τῶν ΓΖ, ΖΕ ἶσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΔ, ΖΕ. τοῖς
δὲ ἀπὸ τῶν ΓΖ, ΖΕ ἶσουν ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ· ὅρθὴ
γὰρ [ἔστιν] ἡ ὑπὸ ΕΖΓ [γωνία]. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΔΖ,
ΖΕ ἶσουν ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ,
ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΓ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ.
10 ἶση δὲ ἡ ΕΓ τῇ ΕΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ με-
τὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ. τῷ
δὲ ἀπὸ τῆς ΕΔ ἴσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΕΒ, ΒΔ· ὅρθὴ
γὰρ ἡ ὑπὸ ΕΒΔ γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ
μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἶσουν ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΕΒ,
15 ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΕΒ· λοιπὸν ἄρα
τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἶσουν ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΒΔ.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, καὶ ἀπ'
αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ
ἡ μὲν αὐτῶν τέμνη τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται,
20 ἔσται τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπο-
λαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς
περιφερείας ἶσουν τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ.
ἢπερ ἔδει δεῖξαι.

λξ'.

25 'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ
δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι
δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνη τὸν κύ-

1. σημεῖον] om. Bp. 2. ΖΓ] ΓΖ P. 4. τό] corr. in
τά m. 1 B, τά p. ΑΔ] in ras. m. 2 V. 5. τῶν] (prius) τῆς
F. ἶσον] P; ἶσα BFP. ἔστιν F. ἀπὸ τῶν] insert. m. 1

$$AA \times AG + ZG^2 + ZA^2 \text{ [II, 6].}$$

commune adiiciatur ZE^2 . quare

$$AA \times AG + GZ^2 + ZE^2 = ZA^2 + ZE^2.$$

sed $E\Gamma^2 = \Gamma Z^2 + ZE^2$ [I, 47]; nam $\angle EZ\Gamma$ rectus est. et $E\Delta^2 = AZ^2 + ZE^2$ [id]. itaque

$$AA \times AG + E\Gamma^2 = E\Delta^2.$$

sed $E\Gamma = EB$. quare $AA \times AG + EB^2 = E\Delta^2$.

sed $EB^2 + BA^2 = E\Delta^2$ [I, 47]; nam $\angle EBA$ rectus est. itaque $AA \times AG + EB^2 = EB^2 + BA^2$. subtrahatur, quod commune est, EB^2 . itaque

$$AA \times AG = AB^2.$$

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum

F. $Z\Delta]$ AZ P. $\tauο̄ς δέ]$ ἀλλὰ $\tauο̄ς$ P. 6. $\Gamma Z]$ P; AZ F; $Z\Delta$ BFVp. $E\Gamma]$ P; ΓE p m. 1; $A\Delta$ BFV, p e corr. 7. $\delta\varrho\theta\eta\gamma\alpha\varrho$ — 8. $\tau\eta\varsigma E\Delta]$ mg. p. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega]$ P, om. BFVp. $EZ\Gamma]$ supra Γ ser. Δ m. 2 V. $\gamma\omega\eta\iota\alpha]$ P; om. BFVp. $AZ]$ P; ΓZ BFVp. 8. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\iota]$ om. V. $E\Delta]$ P; ΓE BFVp. 9.

$\tau\omega\iota]$ F, $\tau\omega\varphi$. 10. $E\Gamma]$ ΓE F. 11. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\omega]$ P, ut lin. 12. $E\Delta]$ E corr. in A m. rec. F. 12. $\tau\omega\eta\iota]$ ins. m. rec. F. 13. $\gamma\omega\eta\iota\alpha]$ m. 2 V. 17. $\kappa\alpha\lambda\alpha\pi'$ αὐτοῦ — 22. $\tau\sigma\tau\omega\gamma\omega\omega\varphi]$ καὶ τὰ ἔξης PBVF. 20. $\tau\eta\varsigma \ddot{\delta}\iota\eta\varsigma \tau\eta\varsigma$ p. 24. $\lambda\theta'$ F. 27. $\tau\epsilon\mu\nu\epsilon$ F, corr. m. 1.

κλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ὥδε τὸ ὑπὸ [τῆς] ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς προσπικτούσης, ἡ προσβίπτην σα έφάψεται τοῦ κύκλου.

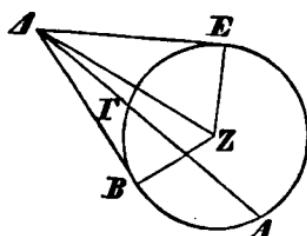
κύκλου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* εἰλήφθω τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ *Δ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Δ* πρὸς τὸν *ΑΒΓ* κύκλον προσπιπτέωσαν δύο εὐθεῖαι αἱ *ΔΓΑ*, *ΔΒ*, καὶ ἡ μὲν *ΔΓΑ* τεμνέτω τὸν κύκλον, ἡ δὲ *ΔΒ* προσπιπτέω, ἔστω 10 δὲ τὸ ὑπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΓ* ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΒ*. λέγω, ὅτι ἡ *ΔΒ* ἔφαπτεται τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου.

"Ηχθω γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἔφαπτομένη ἡ *ΔΕ*, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου, καὶ ἔστω τὸ *Ζ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΖΕ*, *ΖΒ*, *ΖΔ*. ἡ ἄρα ὑπὸ *ΖΕΔ* ὁρθὴ ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ *ΔΕ* ἔφαπτεται τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου, τέμνει δὲ ἡ *ΔΓΑ*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΓ* 15 ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΕ*. ἦν δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΓ* ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΒ*· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *ΔΕ* 20 ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΒ*· ἵση ἄρα ἡ *ΔΕ* τῇ *ΔΒ*. ἔστι. δὲ καὶ ἡ *ΖΕ* τῇ *ΖΒ* ἵση· δύο δὴ αἱ *ΔΕ*, *ΕΖ* δύο ταῖς *ΔΒ*, *ΒΖ* 25 ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ ἡ *ΖΔ*· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *ΔΕΖ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΔΒΖ* ἔστιν ἵση. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ *ΔΕΖ*· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΔΒΖ*. καὶ ἔστιν ἡ *ΖΒ* ἐκβαλλομένη διάμετρος· ἡ δὲ 25 τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγο-

1. τῆς] deleo; m. 2 V. 2. τῆς] ὅλ- in ras. m. 2 V. 2. τῆς] (prioris) PF, V in ras., B m. rec.; om. p. 6. κύκλον] supra m. 1 F. 10. ΑΔ] A F m. 1, V m. 1; Δ supra scr. FV m. 2. ΔΓ] Γ P; corr. m. rec. 13. κέντρον] P, F m. 1, post ras. V; Z κέντρον Bp, F m. 2 (euam.). κύκλον] m. 2 V. καὶ 14. ὑπό] ἡ ὑπό V, del. ἡ m. 1. 15. ἔστι V. 17. ἡν δὲ καὶ] P; ὑπόκειται δέ Theon (BFVp).

comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale est quadrato adcidentis, recta adcidens circulum continget.

nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ , et

a Δ ad circulum $AB\Gamma$ adcidant duas rectae $\Delta\Gamma A$, ΔB , et $\Delta\Gamma A$ circulum secat, ΔB autem adcidat, et sit

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta B^2.$$

dico, rectam ΔB circulum $AB\Gamma$ contingere.

ducatur enim circulum $AB\Gamma$ contingens ΔE [prop. XVII], et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$, et sit Z , et ducantur ZE , ZB , $Z\Delta$. itaque $\angle ZE\Delta$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam ΔE circulum $AB\Gamma$ contingit, secat autem $\Delta\Gamma A$, erit $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta E^2$ [prop. XXXVI]. erat autem etiam $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta B^2$. itaque $\Delta E^2 = \Delta B^2$; quare $\Delta E = \Delta B$. uerum etiam $ZE = ZB$. itaque duae rectae ΔE , EZ duabus ΔB , BZ aequales sunt; et basis earum communis est $Z\Delta$. itaque $\angle \Delta EZ = \angle \Delta BZ$ [I, 8]. uerum $\angle \Delta EZ$ rectus est. quare etiam $\angle \Delta BZ$ rectus; et ZB producta diametruſ est; quae autem ad diametruſ circuli in

19. ἀρα] δὲ ἀρα, del. δέ m. 1 F. 20. ἐστιν B. ZE] litt. Z in ras. F. 21. δυστ Vp. ΔB , BZ] corr. ex ΔE , EZ m. 2 F. εἰσιν Vp. 22. $Z\Delta$] litt. Δ in ras. m. 2 V. 23. ἐση ἐστιν V. 24. ZB] B, F post ras. 1 litt. (mg. m. 1: γρ. ἡ ΔZ); BZ P, et V corr. ex ZB m. 2; EZB in ras. p.

μένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ ΑΒ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὅμοιως δὴ δειχθήσεται, καὶ τὸ κέντρον ἐπὶ τῆς ΑΓ τυγχάνη.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ δ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ἥ δὲ τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἰσον τῷ ἀπὸ τῆς προσπίπτου·
10 σης, ἡ προσπίπτουσα ἐφάψεται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. τοῦ] τοῦ ΑΒΓ Vp, F m. 2. τοῦ κύκλου· ἡ ΑΒ ἄρα ἐφάπτεται] mg. m. 1 B; item P, addito καὶ ante τοῦ. ἡ ΑΒ — 2. κύκλον] om. p; mg. m. 2 V. 2. δή] δέ V, corr. m. 2.
3. ΑΓ] Γ in ras. m. 1 B. τυγχάνει P, corr. m. 1. 4. ἀπὸ δὲ — 10. κύκλον] καὶ τὰ ἐξηγ. PBFVp. 11. Εύκλειδον στειχείων γ̄ PB, Εύκλειδον στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως γ̄ F.

termino perpendicularis ducta est, circulum contingit [prop. XVI πόρ.]. itaque ΔB circulum $\Delta B\Gamma$ contingit. similiter demonstrabitur, etiam si centrum in $\Delta\Gamma$ cadit.

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam absissa aequale est quadrato adcidentis, recta adcidens circulum continget; quod erat demonstrandum.

δ'.

"Οροι.

α'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς σχῆμα εὐθύγραμμον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη τῶν τοῦ ἐγγραφομένου σχῆματος γωνιῶν ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ,
5 εἰς ὁ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

β'. Σχῆμα δὲ ὁμοίως περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ περιγραφομένου ἐκάστης γωνίας τοῦ, περὶ ὁ περιγράφεται,
10 ἀπτηται.

γ'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς κύκλον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη γωνία τοῦ ἐγγραφομένου
15 ἀπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

δ'. Σχῆμα δὲ εὐθύγραμμον περὶ κύκλον περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ
15 περιγραφομένου ἐφάπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

ε'. Κύκλος δὲ εἰς σχῆμα ὁμοίως ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης πλευρᾶς
τοῦ, εἰς ὁ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

20 **ϛ'.** Κύκλος δὲ περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται,
ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης γωνίας τοῦ,
περὶ ὁ περιγράφεται, ἀπτηται.

1. ὕροι] om. B F p. 4. γωνιῶν] post ras. 1 litt. V. 8. περιγράφεται] inter i et γ 2 litt.

IV.

Definitiones.

1. Figura rectilinea in figuram rectilineam inscribi dicitur, cum singuli anguli figurae inscriptae singula latera eius, in quam inscribitur, tangunt.
2. Similiter figura circum figuram circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangunt.
3. Figura rectilinea in circulum inscribi dicitur, cum singuli anguli inscriptae ambitum circuli tangunt.
4. Figura autem rectilinea circum circulum circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae ambitum circuli contingunt.
5. Similiter autem circulus in figuram inscribi dicitur, cum ambitus circuli singula latera eius, in quam inscribitur, tangit.
6. Circulus autem circum figuram circumscribi dicitur, cum ambitus circuli singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangit.

Def. 1. Boetius p. 379, 19. 2. Boetius p. 379, 22.

eras. F. 11. ἐπιγραφομένον P. 15. ἐφάπτηται] Bp; ἐφ-
άπτεται P; ἀπτηται FV. 17. δὲ] δὲ ὄμοιως p. 20. ὄμοιως]
P B; om. p; εὐθύγραμμον, supra scr. ὄμοιως m. 2, FV. 20.
σχῆμα εὐθύγραμμον FV.

ζ'. Εὐθεῖα εἰς κύκλου ἐναρμόζεσθαι λέγεται, ὅταν τὰ πέρατα αὐτῆς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἡ τοῦ κύκλου.

α'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ δὲ μὴ μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου τοσην εὐθεῖαν ἐναρμόσαι.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, ἡ δὲ δοθεῖσα εὐθεῖα μὴ μείζων τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου ἡ *Δ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῇ *Δ* εὐθείᾳ ἵσην εὐθεῖαν 10 ἐναρμόσαι.

"Ηχθω τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου διάμετρος ἡ *ΒΓ*. εἰ μὲν οὖν ἵση ἔστιν ἡ *ΒΓ* τῇ *Δ*, γεγονὸς ἀν εἴη τὸ ἐπιταχθέν· ἐνήρμοσται γὰρ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῇ *Δ* εὐθείᾳ ἵση ἡ *ΒΓ*. εἰ δὲ μείζων ἔστιν ἡ *ΒΓ* τῆς *Δ*, 15 καὶ σθῶ τῇ *Δ* ἵση· ἡ *ΓΕ*, καὶ κέντρῳ τῷ *Γ* διαστήματι δὲ τῷ *ΓΕ* κύκλος γεγράφθω ὁ *ΕΑΖ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΓΑ*.

'Ἐπειδὲ οὖν τὸ *Γ* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΕΑΖ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ΓΑ* τῇ *ΓΕ*. ἀλλὰ τῇ *Δ* ἡ *ΓΕ* 20 δεῖται ἵση· καὶ ἡ *Δ* ἄρα τῇ *ΓΑ* ἔστιν ἵση.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου τὸν *ΑΒΓ* τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ *Δ* ἵση ἐνήρμοσται ἡ *ΓΑ*. διπερ ἐδει ποιῆσαι.

β'.

25 Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσογώνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

I. Boetius p. 388, 23. II. Boetius p. 388, 26.

1. εἰς] ε corr. m. 2 P. ἐναρμόζεσθαι] ἐν- m. 2 V.
2. ἐπὶ τῆς περιφερείας ἡ τοῦ κύκλου] PBp, V mg. m. rec.;
συμβάλλῃ τῇ τοῦ κύκλου περιφερείᾳ F, V m. 1. 8. μῆ] ἡ Δ

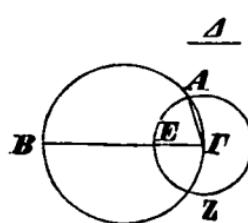
7. Recta in circulum aptari dicitur, cum termini eius in ambitu circuli sunt.

I.

In datum circulum datae rectae non maiori, quam est diametruſ circuli, aequalem rectam aptare.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, data autem recta non maior diametro circuli sit Δ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum rectae Δ aequalem rectam aptare.

ducatur circuli $AB\Gamma$ diametruſ $B\Gamma$. iam si

$B\Gamma = \Delta$, effectum erit, quod propositum est; nam in circulum $AB\Gamma$ rectae Δ aequalis aptata est $B\Gamma$. sin $B\Gamma > \Delta$, ponatur $\Gamma E = \Delta$, et centro Γ , radio autem ΓE circulus describatur EAZ ,

et ducatur ΓA .

iam quoniam Γ punctum centrum est circuli EAZ , erit $\Gamma A = \Gamma E$. sed $\Gamma E = \Delta$. quare etiam $\Delta = \Gamma A$.

Ergo in datum circulum $AB\Gamma$ datae rectae Δ aequalis aptata est ΓA ; quod oportebat fieri.

II.

- In datum circulum triangulum dato triangulo aequiangulum inscribere.

-
μή V. ή Δ] om. V; in F euan.	13. ἐνελθοσται B.
γαρ] supra m. 1 P. Δ] F; B φ.	14. δέ] P, Campanus;
δὲ οὐ Theon (BFp; δ' οὐ V).	15. κείσθω] καὶ κείσθω Bp.
μέτρῳ μέν BVP.	16. EAZ] PF; in ras. m. 2 V; AZ Bp.
18. EAZ] AEZ P.	19. τὴν Δ] PF, V m. 2; ή Δ Bp, V m. 1;
Δ in ras. V.	ΓΕ Bp, V m. 1; ΓΕ in ras. V.
ή ΓΕ] PF, V m. 2; τὴν ΓΕ Bp, V m. 1; ΓΕ	20. Δ] seq. ras. 1 litt. F.
την έστιν F.	21. ΓΑ] AG FV.
22. Post εὐθεία add. μή μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ	
κυκλου διαμέτρου Bp, m. 2 mg. FV.	ἐνελθοσται B.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, τὸ δὲ δοθὲν τριγώνου τὸ *ΔΕΖ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ ἴσοιγάνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

"Ηχθω τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου ἐφαπτομένη ἡ *ΗΘ* κατὰ 5 τὸ *Α*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ΑΘ* εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *Α* τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ*, πρὸς δὲ τῇ *ΑΗ* εὐθεῖᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *Α* τῇ ὑπὸ *ΔΖΕ* [γωνίᾳ] ἵση ἡ ὑπὸ *ΗΑΒ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΒΓ*.

10 Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ΑΒΓ* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *ΑΘ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *Α* ἐπαφῆς εἰς τὸν κύκλον διῆκται εὐθεῖα ἡ *ΑΓ*, ἡ ἄφα ὑπὸ *ΘΑΓ* ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΑΒΓ*. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ* τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἔστιν ἵση·

15 καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ* ἄφα γωνία τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἔστιν ἵση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΒ* τῇ ὑπὸ *ΔΖΕ* ἔστιν ἵση· καὶ λοιπὴ ἄφα ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* λοιπὴ τῇ ὑπὸ *ΕΔΖ* ἔστιν ἵση [ἴσοιγάνιον ἄφα ἔστι τὸ *ΑΒΓ* τριγώνον τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ, καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλον].

20 Εἰς τὸν δοθέντα ἄφα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἴσοιγάνιον τρίγωνον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

γ'.

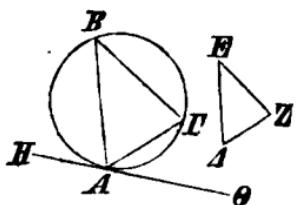
Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἴσοιγάνιον τρίγωνον περιγράψαι.

III. Boetius p. 388, 28.

1. δέ]	m. rec. F.	3. ΔEZ]	Z postea insert. m. 1 F.		
4. ΗΘ]	P (H in ras.), F, V m. 1; ΗΑΘ	Bp, V m. 2.	5.		
πρός]	μέν	Bp.	<i>AΘ]</i> ΗΘ F.		
ὑπό]	m. 2 F.		6. ΔEZ]	Δ in ras. P.	
8. γωνία]	om. P.	7. πρός δέ]	πάλιν πρός P.	ΑΗ]	ΗΑ P.
		10. ἀπτεται	BV.	11. ΑΘ]	P; ΗΑΘ F
				καὶ ἀπό]	ἀπὸ δέ Bp.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum inscribere.

ducatur circulum $AB\Gamma$ in A contingens $H\Theta$

[III, 17], et ad $A\Theta$ rectam et punctum eius A angulo ΔEZ aequalis construatur $\angle \Theta A\Gamma$, et ad AH rectam et punctum eius A angulo ΔZE aequalis $\angle HAB$ [I, 23], et ducatur $B\Gamma$.

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta $A\Theta$, et ab A puncto contactus in circulum producta est recta $A\Gamma$, erit $\angle \Theta A\Gamma = AB\Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. sed $\angle \Theta A\Gamma = \angle EZ$. quare etiam $\angle AB\Gamma = \angle EZ$. eadem de causa etiam

$$\angle A\Gamma B = \angle ZE.$$

itaque etiam $\angle B\Gamma A = E\angle Z$ [I, 32]. itaque triangulus $AB\Gamma$ aequiangulus est triangulo ΔEZ , et in circulum $AB\Gamma$ inscriptus est.

Ergo in datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

III.

Circum datum circulum dato triangulo aequiangulum triangulum circumscribere.

$\tauὸ$ Α ἐπαρῆς εἰς τὸν κύκλον] ἀφῆς Bp. 12. εὐθεῖα] τις Bp.

Post ΘΑΓ in B ins. γωνία m. rec. 14. ἀλλά P. 15.

ἀρια γωνία] in ras. m. 2 V; γωνία ἀρια F. ΔEZ] litt. ΔE

in ras. m. 2 V. 16. διὰ τα αὐτά — 17. ἵση] mg. m. 1 F.

16. $A\Gamma B$] ΓΒ e corr. m. 1 p. ΔZE] E in ras. m. 2 V. 17.

λοιπῆ] m. 2 V. $E\Delta Z$] E ins. m. 1 p; ΔEZ F. 18. ἵση

λοιπῶν — 19. κύκλον] om. P. 21. λογω-

νον F; corr. m. 1. ποιῆσαι] δεῖξαι BV; ἐπ ἀλλῷ δεῖξαι m.

1 mg. F.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, τὸ δὲ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ΔΕΖ*. δεῖ δὴ περὶ τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῷ
ΔΕΖ τριγώνῳ ἴσογώνιον τρίγωνον περιγράψαι.

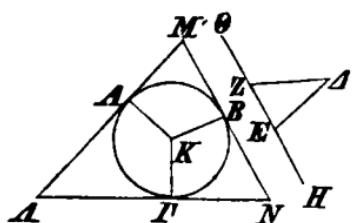
'Εκβεβλήσθω ἡ *ΕΖ* ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη κατὰ
5 τὰ *H*, Θ σημεῖα, καὶ εἰλήφθω τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου κέντρον
τὸ *K*, καὶ διῆχθω, ὡς ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ *ΚΒ*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ΚΒ* εὐθεῖα καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημεῖῳ
τῷ *K* τῇ μὲν ὑπὸ *ΔΕΗ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ΒΚΑ*, τῇ
δὲ ὑπὸ *ΔΖΘ* ἵση ἡ ὑπὸ *ΒΚΓ*, καὶ διὰ τῶν *A*, *B*, *Γ*
10 σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου αἱ
ΛΑΜ, *ΜΒΝ*, *ΝΓΛ*.

Καὶ ἐπεὶ ἐφάπτονται τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου αἱ *ΛΜ*,
ΜΝ, *ΝΛ* κατὰ τὰ *A*, *B*, *Γ* σημεῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ *K*
κέντρου ἐπὶ τὰ *A*, *B*, *Γ* σημεῖα ἐπεξευγμέναι εἰσὶν
15 αἱ *ΚΑ*, *ΚΒ*, *ΚΓ*, ὁρθαὶ ἄρα εἰσὶν αἱ πρὸς τοὺς *A*, *B*,
Γ σημείους γωνίαι. καὶ ἐπεὶ τοῦ *ΑΜΒΚ* τετραπλεύ-
ρου αἱ τέσσαρες γωνίαι τέτρασιν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν,
ἐπειδήπερ καὶ εἰς δύο τρίγωνα διαιρεῖται τὸ *ΑΜΒΚ*,
καὶ εἰσὶν ὁρθαὶ αἱ ὑπὸ *ΚΑΜ*, *ΚΒΜ* γωνίαι, λοιπαὶ
20 ἄρα αἱ ὑπὸ *ΑΚΒ*, *ΑΜΒ* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν.
εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *ΔΕΗ*, *ΔΕΖ* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι.
αἱ ἄρα ὑπὸ *ΑΚΒ*, *ΑΜΒ* ταῖς ὑπὸ *ΔΕΗ*, *ΔΕΖ*
ἴσαι εἰσὶν, ὡν ἡ ὑπὸ *ΑΚΒ* τῇ ὑπὸ *ΔΕΗ* ἐστιν ἵση.
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΑΜΒ* λοιπῇ τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ* ἐστιν
25 ἵση. ὅμοιας δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΝΒ*

1. δέ] om. p, supra F. 4. κατά] PBFp; ἐπί V. 5. H, Θ] in ras. P; *H* in ras. m. 2 V. 6. *ΚΒ*] *ΒΚ* F. 8. *ΒΚΑ*] litt. *ΚΑ* in ras. m. 2 V. 9. ἵση] m. 2 V. 13. *MN*] *N* add. m. 2 post ras. V. 14. *ΝΑ]* *Λ* add. m. 2 post rns. V. σημεῖα] supra F; om. Bp. ἀπὸ δὲ τοῦ — 14. σημεῖα] καὶ P. 14. ἐπεξευγμέναι] P; ἐπιξευγνύμεναι BFPp. 19. καὶ εἰσὶν ὁρθαὶ] P; τετραπλεύρου, ὡν Theon (BFP); corr. εἰ τε- τράγωνον ὡν m. 1 p). αἱ] supra m. 1 P. *ΜΑΚ* P.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ ; oportet igitur circum $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum circumscribere.

educatur EZ in utramque partem ad puncta H , Θ , et sumatur K centrum circuli $AB\Gamma$, et producatur utcunque recta KB , et ad rectam KB et punctum eius K angulo $\angle EKH$ aequalis construatur $\angle BKA$,

angulo autem $\angle Z\Theta$ aequalis $\angle BK\Gamma$ [I, 23]. et per puncta A, B, Γ ducantur circulum $AB\Gamma$ contingentes ΔAM , MBN , $N\Gamma A$ [III, 17]. et quoniam AM , MN , NA

circulum $AB\Gamma$ contingunt in punctis A, B, Γ et a centro K ad puncta A, B, Γ ductae sunt KA , KB , $K\Gamma$, anguli ad A, B, Γ puncta positi recti sunt [III, 18]. et quoniam quadrilateri $AMBK$ quattuor anguli quattuor rectis aequales sunt, quoniam $AMBK$ in duos triangulos diuiditur [cfr. I, 32], et anguli KAM , KBM recti sunt, reliqui $AKB + AMB$ duobus rectis aequales sunt. uerum etiam $\angle EKH + \angle EZ$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. itaque

$$AKB + AMB = \angle EKH + \angle EZ,$$

quorum $\angle AKB = \angle EKH$. quare $\angle AMB = \angle EZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle ANB = \angle ZE$.

γωνίαι] P; γωνίαι δύο ὁρθαὶ εἰσιν B et p (εἰσι); γωνίαι δύο ὁρθαὶ λοιπαὶ εἰσιν F et V (δυοῖς εἰσι). λοιπαὶ — 20. εἰσον] bis F. 20. εἰσον λοιπαὶ p. 21. εἰσον] εἰσον P. εἰσον δέ — λοιπαὶ] mg. m. 2 V. 23. λοιπαὶ εἰσον, ὅν η ὑπό] in ras. m. 1 B. 25. δή] δέ F (corr. m. 1), V (corr. m. 2). ΔNB] Bp; $\Delta N\Gamma B$ P; ΔNMV (N corr. ex H); ΔNB F seq. spatio 2 litt.; A corr. m. 2 ex A.

τῇ ὑπὸ ΑΖΕ ἐστιν ἵση· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΜΛΝ
[λοιπῇ] τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἐστιν ἵση. Ἰσογώνιον ἄρα ἐστὲ
τὸ ΑΜΝ τρίγωνον τῷ ΑEZ τριγώνῳ· καὶ περιγέ-
γραπται περὶ τὸν ΑΒΓ κύκλον.

5 Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τῷ δοθέντι τρι-
γώνῳ Ἰσογώνιον τρίγωνον περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

δ'.

Ἐις τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

10 "Εστω τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ εἰς τὸ
ΑΒΓ τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Τετμήσθωσαν αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΓΒ γωνίαι 'δέχα-
ταις ΒΔ, ΓΔ εὐθεῖαις, καὶ συμβαλλέτωσαν ἀλλήλαις
κατὰ τὸ Δ σημεῖον, καὶ ἥχθωσαν ἀπὸ τοῦ Δ ἐπὶ τὰς
15 ΑΒ, ΒΓ, ΓΑ εὐθεῖας κάθετοι αἱ ΔΕ, ΔΖ, ΔΗ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΑΒΔ γωνία τῇ ὑπὸ¹
ΓΒΔ, ἐστὶν δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΒΕΔ ὁρθὴ τῇ ὑπὸ²
ΒΖΔ ἵση, δύο δὴ τρίγωνά ἐστι τὰ ΕΒΔ, ΖΒΔ τὰς
δύο γωνίας ταῖς δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν
20 πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν
τῶν ἵσων γωνιῶν κοινὴν αὐτῶν τὴν ΒΔ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξου-
σιν· ἵση ἄρα ἡ ΔΕ τῇ ΔΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
ΔΗ τῇ ΔΖ ἐστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΔΕ,

IV. Pappus VII p. 646, 7. Boetius p. 389, 1?

1. ΑΖΕ]	ΔΕΖ F.	2. λοιπῇ]	om. P; γωνία λοιπῇ FV.		
ΕΔΖ]	ΔEZ F.	ἐστίν	P. 12. ΑΓΒ]	PF, V m. 2; ΒΓΑ	
			Bp, V m. 1.	18. συμβαλλέτωσαν]	alt. λ supra m. 1 P.
15. ΓΔ]	Δ in ras. p., corr. ex Δ B.	16. ΑΒΔ]	B in ras. P.		
17. ΓΒΔ]	ΓΔΒ, corr. m. 2 in ΔΒΖ P.	τέτμηται γὰρ δίτρα			
		mg. p.	ἐστίν B.	18. ἐστι]	ἐστίν P; εἰσι V. ZΒΔ]
					PF, V m. 2 in ras.; ΔΒΖ Bp.
				19. ταῖς]	mg. m. 2 F; om. Bp.

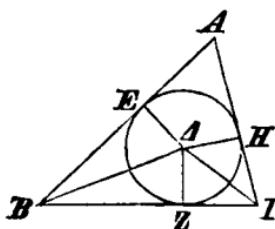
quare etiam $\angle MAN = \angle EZ$. itaque triangulus AMN triangulo AEZ aequiangulus est; et circum $AB\Gamma$ circulum circumscriptus est.

Ergo circum datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

IV.

In datum triangulum circulum inscribere.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$. oportet igitur in triangulum $AB\Gamma$ circulum inscribere.

secentur enim anguli $AB\Gamma$, AGB in duas partes aequales rectis $B\Delta$, $\Gamma\Delta$ [I, 9], quae concurrant in Δ puncto [I alt. 5], et a Δ ad rectas AB , BG , $\Gamma\Delta$ perpendiculares ducantur ΔE , ΔZ , ΔH . et quoniam

$$\angle ABD = \angle GBD,$$

et $\angle BE\Delta = \angle BZ\Delta$, quia recti sunt, duo trianguli $EB\Delta$, $ZB\Delta$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod sub altero aequalium angulorum subtendit commune utriusque $B\Delta$. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt [I, 26]. itaque $\Delta E = \Delta Z$. eadem de causa etiam $\Delta H = \Delta Z$.¹⁾ ergo tres rectae ΔE , ΔZ , ΔH inter se aequales sunt. itaque qui centro

1) Nam $\angle \Delta GH = \angle \Delta GZ$, $\angle H\Gamma = \angle Z\Gamma$, $\angle \Gamma = \angle \Delta$; tum u. I, 26.

ἔχοντες V, corr. m. 2. 20. τῆν] om. Bp. 24. τῆν] seq. ras. 1 litt. B. Post ἵση add. Theon: ὥστε καὶ ἡ ΔΕ τῇ ΔΗ
ἴστιν ἵση (BFp et om. ἴστιν V); om. P, Campanus. αἱ τρεῖς
— 280,1: ἀλλήλαις εἰσίν] om. p; mg. m. rec. B. εὐθεῖαι] om. V.

ΔΖ, ΔΗ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *Δ* καὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν *E, Z, H* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐφάψεται τῶν *AB, BG, GA* εὐθειῶν διὰ τὸ ὁρθὰς εἶναι τὰς πρὸς διαστήματα τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐντὸς πλευρουσα τοῦ κύκλου· ὅπερ ἀπόπον ἐδείχθη· οὐκ ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ *Δ* διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν *E, Z, H* γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς *AB, 10 BG, GA* |εὐθείας· |ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν, καὶ ἐσται διάκλιτος ἔγγεγραμμένος εἰς τὸ *ABG* τρίγωνον. ἔγγεγράφθω ὡς ὁ *ZHE*.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG* κύκλος ἔγγεγραπται ὁ *EZH*· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

15

ε'.

Περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον περιγράψαι.

"*Ἐστω* τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG*· δεῖ δὲ περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG* κύκλον περιγράψαι.

20

Τετμήσθωσαν αἱ *AB, AG* εὐθεῖαι δίχα κατὰ τὰ *Δ, E* σημεῖα, καὶ ἀπὸ τῶν *Δ, E* σημείων ταῖς *AB, AG* πρὸς ὁρθὰς ἥχθωσαν αἱ *AZ, EZ*· συμπεσοῦνται δὴ ἦτοι ἐντὸς τοῦ *ABG* τριγώνου ἡ ἐπὶ τῆς *BG* εὐθείας ἡ ἐκτὸς τῆς *BG*.

V. Pappus VII p. 646, 7. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. [ἴσαι] εὐθεῖαι [ἴσαι] V. εἰσαὶ V. 2. καὶ] m. 2 V.
 ἐνὶ] δὲ ἐνὶ V et m. rec. B. E, Z, H] PBp; ΔH, ΔZ, ΔE
 in ras. V et, ut uidetur, F; γρ. καὶ· καὶ ἐνὶ τῶν ΔH, ΔZ, ΔE
 mg. m. rec. B. γραφόμεμενος P. 5. γωνίας] m. 2 V.
 τέμη B. 6. ἀπ'] litt. ἀ- in ras. m. 2 V. 7. ὅπερ ἐστίν Vp.
 8. ἐδείχθη] P, B m. rec.; om. Vp; καὶ ἐδείχθη F. δ] om. P.

Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , $\Delta H^1)$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et rectas AB , $B\Gamma$, ΓA continget, quia recti sunt anguli ad puncta E , Z , H positi. nam si eas secat, recta ad diametrum circuli in termino perpendicularis ducta intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , ΔH descriptus rectas AB , $B\Gamma$, ΓA non secabit. itaque eas continget, et circulus in triangulum $AB\Gamma$ inscriptus erit. inscribatur ut ZHE .

Ergo in datum triangulum $AB\Gamma$ circulus inscriptus est EZH ; quod oportebat fieri.

V.

Circum datum triangulum circulum circumscribere.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$. oportet igitur circum datum triangulum $AB\Gamma$ circulum circumscribere.

secentur rectae AB , $A\Gamma$ in duas partes aequales in punctis Δ , E [I, 10], et a punctis Δ , E ad AB , $A\Gamma$ perpendiculares ducantur ΔZ , EZ . concurrent igitur aut intra triangulum $AB\Gamma$ aut in recta $B\Gamma$ aut ultra $B\Gamma$.

1) Graecam locutionem satis miram et negligentem saepius (p. 280, 9. 282, 8. 290, 22. 292, 3) praebent boni codd., quam ut corrigere audeam.

9. E , Z , H] PBFVp, ed. Basil.; ΔE , ΔZ , ΔH Gregorius.
 δ κύκλος P. τεμεῖ] PV, F m. 2; τέμνει Bp, F m. 1. 10.
 ΓA] ΓΔ e corr. m. 2 V. δ] om. Bp. 11. ἐγγεγόρθω μέσ
 δ ZHE] P; om. Theon (BFP). 13. εἰς] οσ post ras. 2 litt.
F; corr. m. 1. δοθέντι P, corr. m. 1. γέγραπται F.
14. δ] om. P. 20. AB] BA P. τά] τό F, sed corr. 22.
 $A\Gamma$] Δ e corr. P; AΓ συθεταί F m. rec. EZ] ZE P.
23. δῆ] P; δέ BFP. η] supra m. 1 F.

Συμπιπτέτωσαν πρότερον ἐντὸς κατὰ τὸ Z, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ZB, ZΓ, ZA. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ ΔZ βάσει τῇ ZB ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, 5 ὅτι καὶ ἡ ΓZ τῇ ΔZ ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ZB τῇ ZΓ ἐστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ZA, ZB, ZΓ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Z διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν A, B, Γ κύκλος γραφόμενος ἔχει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος ὁ 10 κύκλος περὶ τὸ ABΓ τριγωνον. περιγεγράφθω ὡς ὁ ABΓ.

ἀλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐπὶ τῆς BΓ εὐθείας κατὰ τὸ Z, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δεντρέας καταγραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔZ. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, 15 ὅτι τὸ Z σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ περὶ τὸ ABΓ τριγωνον περιγραφομένου κύκλου.

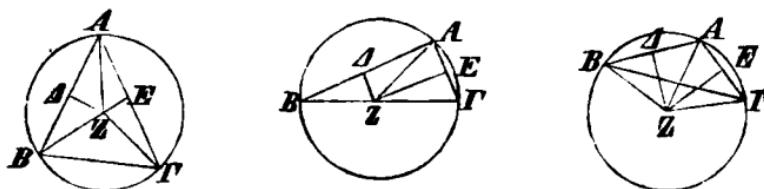
Ἄλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐντὸς τοῦ ABΓ τριγώνου κατὰ τὸ Z πάλιν, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς τρίτης καταγραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ AZ, BZ, 20 ΓZ. καὶ ἐπεὶ πάλιν ἵση ἐστὶν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ ΔZ βάσει τῇ BZ ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἡ ΓZ τῇ

1. συμπιπτώσαν F. πρότερον ἐντός] οὐν ἐντὸς πρότερον
P. 2. ZΓ] litt. Z in ras. m. 2 V, in Γ mutat. m. 2 F.

3. ΔB] BΔ P. ΔZ] AZ? F. 4. ZB] in ras. p. ἐστιν
ἵση] PF; ἵση ἐστὶν BV p. 5. ΓZ] ZΓ Br. 6. ἐστιν] om.
V. Post ἵση ras. 6 litt. F. 8. A, B, Γ] P; ZA, ZB, ZΓ
Theon (BFVp). καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων] om. p; mg.
m. rec. B. 9. ὁ] insert. m. 1 V. 10. καὶ περιγραφέσθω
V; καὶ etiam in F add. m. 2 (euān.). 12. BΓ] ΑΓ F; corr.
m. 2.

14. AZ] Z in ras. p. 19. AZ] ^ΔZ F. BZ, ΓZ]
P; ^ΔZ, ^ΔΓ F; ZB, ZΓ BV p. 20. καὶ] eras. V. 22. BZ]
PF, V m. 1; ZB Br, V m. 2. ΓZ] ZΓ P.

prius igitur intra concurrant in Z , et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZA . et quoniam $AA = AB$, communis autem et perpendicularis AZ , erit $AZ = ZB$ [I, 4]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\Gamma Z = AZ$; quare etiam $ZB = Z\Gamma$. ergo tres rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$ inter se aequales sunt. itaque qui centro Z et radio quilibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et erit circum triangulum $AB\Gamma$ circumscrip^tus. circumscribatur ut $AB\Gamma$.

iam uero AZ , EZ in recta $B\Gamma$ concurrant in Z , sicut factum est in figura altera, et ducatur AZ . similiter demonstrabimus, punctum Z centrum esse circuli circum triangulum $AB\Gamma$ circumscripti.¹⁾

iam uero AZ , EZ ultra triangulum $AB\Gamma$ concurrant²⁾ in Z , sicut factum est in figura tertia, et ducantur AZ , BZ , ΓZ . et quoniam rursus $AA = AB$, et AZ communis est et perpendicularis, erit [I, 4] $AZ = BZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam

$$\Gamma Z = AZ.$$

1) Hunc casum segregauit Euclides, quia hic sola AZ ducenda est.

2) Quamquam offensionis non nihil habet inconstantia, qua modo ἐκτὸς τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου (p. 282, 17. 284, 15) scribitur modo ἐκτὸς τῆς $B\Gamma$ (p. 280, 24), tamen τῆς $B\Gamma$ contra codices p. 280, 24 uix cum Gregorio in τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου corrigendum est (p. 282, 15 iam ex P correctum est), cum optime intellegi possit, modo ἐκτὸς uertamus: ultra.

AZ ἔστιν *ἴση*. ὡστε καὶ ἡ *BZ* τῇ *ZΓ* ἔστιν *ἴση*. ὁ
ἄρα [πάλιν] κέντρῳ τῷ *Z* διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν
ZA, *ZB*, *ZΓ* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοι-
πῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος περὶ τὸ *ABΓ*
δ τρίγωνον.

Περὶ τὶ δοθὲν ἄρα τρίγωνον κύκλος περιγέγραπται.
ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

[Πόρισμα.]

Καὶ φανερόν, ὅτι, ὅτε μὲν ἐντὸς τοῦ τριγώνου
10 πίπτει τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνία ἐν
μείζονι τμήματι τοῦ ἡμικυκλίου τυγχάνουσα ἐλάττων
ἔστιν ὀρθῆς· ὅτε δὲ ἐπὶ τῆς *BΓ* εὐθείας τὸ κέντρον
πίπτει, ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνία ἐν ἡμικυκλίῳ τυγχάνουσα
ὀρθή ἔστιν· ὅτε δὲ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου ἐκτὸς
15 τοῦ τριγώνου πίπτει, ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ἐν ἐλάττονι τμή-
ματι τοῖ ἡμικυκλίου τυγχάνουσα μείζων ἔστιν ὀρθῆς.
[ῶστε καὶ ὅταν ἐλάττων ὀρθῆς τυγχάνῃ ἡ διδομένη
γωνία, ἐντὸς τοῦ τριγώνου πεσοῦνται αἱ *AZ*, *EZ*,
ὅταν δὲ ὀρθή, ἐπὶ τῆς *BΓ*, ὅταν δὲ μείζων ὀρθῆς,
20 ἐκτὸς τῆς *BΓ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.]

5'.

Elīs τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγ-
γράψαι.

VI. Boetius p. 389, 3.

1. *AZ*] in ras. m. 2 V. *BZ*] *ZB* P. *ZΓ*] *ΓΖ* BF p.
Post *ἴση* in F insert. in ras. αἱ τρεῖς ἄρα *ἴσαι* ἀλλήλαις εἰσίν;
idem B mg. m. rec. 2. πάλιν] om. P. 5. Post τρίγωνον
Theon add. περιγεγράφθω ὡς ὁ *ABΓ* (BF V p; γεγράφθω F m. 1,
p; καὶ γεγράφθω V, F m. 2; ἡ *ABΓ* F, corr. m. 2). 8. πό-

quare etiam $BZ = Z\Gamma$. itaque qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et circum triangulum $AB\Gamma$ circumscriptus erit.

Ergo circum datum triangulum circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

Et adparet, si centrum circuli intra triangulum ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in segmento maiore, quam est semicirculus, positum minorem esse recto, sin centrum in recta $B\Gamma$ ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in semicirculo positum rectum esse, sin centrum circuli ultra triangulum ceciderit, angulum $B\Lambda\Gamma$ in segmento minore, quam est semicirculus, positum maiorem esse recto¹⁾ [III, 31].

VI.

In datum circulum quadratum inscribere.

1) Finem (lin. 17—20) genuinum esse uix putauerim; parum enim necessarius uidetur, et η διδομένη γωνία lin. 17 falsum est, ut obseruauit Simsonus p. 353, cui obsecuti locum corrigere conati sunt Gregorius et Augustus. haec uerba ideo quoque suspecta sunt, quod speciem corollarii efficiunt, cum tamen uerba lin. 9 sqq. non corollarium sint, sed additio ei similis, quam in III, 26 inuenimus; nam neque in optimis codd. titulum πόρισμα habent, neque a Proclo ut corollarium agnoscidentur (u. ad IV, 15 πόρισμα).

πιστα] om. P; mg. m. 2 BF; mg. m. 1 V p. 9. ὅτι, ὅτε] ὅταν F. 10. πίπτει] πίπτῃ F; πίπτοι P. γωνία] m. 2 V. 12. εὐθεῖας — 13. γωνία] P; om. Theon (BFVp). 14. ἔστιν] P, F supra m. 1; ἔσται BVp. τὸ κέντρον τοῦ κύκλου] P; om. Theon (BFVp). 15. τοῦ τριγώνου] August; τριγώνου P; τῆς $B\Gamma$ εὐθεῖας τὸ κέντρον BVp; τοῦ $B\Gamma$ τὸ κέντρον, postea addito εὐθεῖας et τοῦ in τῆς mutato m. 2 F. πίπτῃ F. Post $B\Lambda\Gamma$ in BF add. γωνία; idem V m. 2. 18. τοῦ] om. F. πεισοῦνται] P; συμπεισοῦνται BVp, et F, sed del. συμ-. 20. ποιῆσαι] PF; δεῖξαι BVp; γε. δεῖξαι mg. m. 1 F.

"Εστω ἡ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τετράγωνον ἐγγράψαι.

"Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς ὁρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΑΒ*,
5 *ΒΓ*, *ΓΔ*, *ΔΑ*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΔ*· κέντρον γὰρ
τὸ *Ε*· κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ *ΕΑ*, βάσις ἄρα
ἡ *ΑΒ* βάσει τῇ *ΑΔ* ἵση ἔστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ
ἐκατέρᾳ τῶν *ΒΓ*, *ΓΔ* ἐκατέρᾳ τῶν *ΑΒ*, *ΑΔ* ἕστιν.
10 Ισόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον. λέγω
δὴ, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ *ΒΔ* εὐθεῖα διά-
μετρος ἔστι τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου, ἡμικύκλιον ἄρα ἔστι
τὸ *ΒΑΔ*. ὁρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΔ* γωνία. διὰ τὰ
αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΒΓΔ*, *ΓΔΑ* ὁρθή
15 ἔστιν· ὁρθογώνιον ἄρα ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον.
ἔδειχθη δὲ καὶ ισόπλευρον· τετράγωνον ἄρα ἔστιν.
καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγγέγραπ-
ται τὸ *ΑΒΓΔ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

20

ξ'.

*Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον περι-
γράψαι.*

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*. δεῖ δὴ περὶ τὸν
ΑΒΓΔ κύκλον τετράγωνον περιγράψαι.

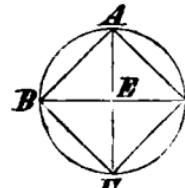
25 "Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς
ὁρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ διὰ τῶν *Α*, *Β*, *Γ*, *Δ*

3. ἡ ἡχθωσαν p. τοῦ] γὰρ τοῦ *Βρ*; εἰς τὸν *F.* κύ-
κλον *F.* δύο] om. *B V p.* 5. ΔΔ] corr. ex *ΓΔ* m. 1 *F.*
7. ἄρα] om. *B p.* 8. ἔστιν] *F*; comp. p; ἔστι *P V B.* 10.
ἔστιν *P*, comp. p. 12. ἔστι] ἔστιν *P*. 13. γωνία] m. 2 *V.*
16. ἔστιν] *P*, comp. p; ἔστι *B F V.* 18. ἄρα] om. *V.* δο-

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta$ quadratum inscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$, et ducantur AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA .

et quoniam $BE = EA$ (nam E centrum est), et EA communis est et perpendicularis, erit $AB = AD$ [I, 4]. eadem de causa $B\Gamma = AB$ et $\Gamma\Delta = AD$. itaque quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$ aequilaterum est. dico, idem rectangulum esse.

nam quoniam recta $B\Delta$ diametrus est circuli $AB\Gamma\Delta$, semicirculus est $B\Delta\Delta$. itaque $\angle BAA$ rectus est [III, 31]. eadem de causa etiam singuli anguli $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta A$ recti sunt. itaque rectangulum est quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. itaque quadratum est [I def. 22]. et in circulum $AB\Gamma\Delta$ inscriptum est.

Ergo in datum circulum quadratum inscriptum est $AB\Gamma\Delta$; quod oportebat fieri.

VII.

Circum datum circulum quadratum circumscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta$ circulum quadratum circumscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$. et per A , B , Γ , Δ puncta du-

θέντα] $AB\Gamma\Delta$ Bp; δοθέντα ἄρα V. Post κύκλον add. τὸν $AB\Gamma\Delta$ V et F m. 2. 19. ποιῆσαι] in ras. p. 24. τετράπλευρον P. 25. γὰρ τὸν Bp. δύο] om. p. 26. αἱ] om. P.

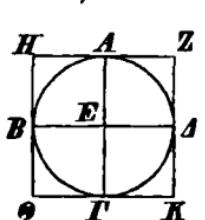
σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου αἱ
ΖΗ, ΗΘ, ΘΚ, ΚΖ.

Ἐπεὶ οὖν ἐφαπτεται ἡ ΖΗ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου,
ἀπὸ δὲ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὴν κατὰ τὸ Α ἐπαφὴν
δ ἐπέξευκται ἡ ΕΑ, αἱ ἄρα πρὸς τῷ Α γωνίαι ὁρθαί
εἰσιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοῖς Β, Γ, Δ
σημείοις γωνίαι ὁρθαί εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθή ἐστιν ἡ
ὑπὸ ΑΕΒ γωνία, ἐστὶ δὲ ὁρθὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΕΒΗ,
παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΗΘ τῇ ΑΓ. διὰ τὰ αὐτὰ
10 δὴ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὥστε καὶ ἡ
ΗΘ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν,
ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ τῇ ΒΕΔ ἐστι παράλ-
ληλος. παραλληλόγραμμα ἄρα ἐστὶ τὰ ΗΚ, ΗΓ, ΑΚ,
ΖΒ, ΒΚ· ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν ΗΖ τῇ ΘΚ, ἡ δὲ
15 ΗΘ τῇ ΖΚ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ
καὶ ἡ μὲν ΑΓ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΘ, ΖΚ, ἡ δὲ ΒΔ ἐκα-
τέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση [καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν
ΗΘ, ΖΚ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση], ἵσόπλευρον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ τετράπλευρον. λέγω δὴ, ὅτι
20 καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἐστι
τὸ ΗΒΕΑ, καὶ ἐστιν ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΑΕΒ, ὁρθὴ ἄρα
καὶ ἡ ὑπὸ ΑΗΒ. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ
πρὸς τοῖς Θ, Κ, Ζ γωνίαι ὁρθαί εἰσιν. ὁρθογώνιον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἵσόπλευρον.

2. ΚΖ] in ras. F; mutat. in ΖΚ m. 2 V. 4. ἐπαφῆν]
ἐπιφάνειαν p et B m. 1 (corr. m. rec.). 5. τῷ] τὸ B. 6.
εἰσιν ΒVp. 7. εἰσι Vp. 8. ΑΕΒ] B in ras. F. ΕΒΗ] B in ras. F.
10. παράλληλος ἐστιν V. ὥστε — 11. παρ-
άλληλος] Pp (in ΖΚ litt. Z in ras. p); om. V; mg. m. 1 F,
m. 2 B; habet Campanus. 13. Post παράλληλος add. ὥστε
καὶ ἡ ΗΖ τῇ ΘΚ ἐστι παράλληλος Fp, B m. rec. ΗΚ] eras.
F. 14. ΖΒ] in ras. F; B e corr. m. 2 V. ΒΚ] in ras. F.
15. ἀλλὰ καὶ] P; ἀλλ' BFVp. 16. ΖΚ] ΖΚ ἐστιν ἵση

cantur circulum $AB\Gamma\Delta$ contingentes ZH , $H\Theta$, ΘK , KZ [III, 17].

iam quoniam ZH circulum $AB\Gamma\Delta$ contingit, et ab E centro ad punctum contactus A ducta est EA , anguli ad A positi recti sunt [III, 18]. eadem de causa anguli ad puncta B , Γ , Δ positi recti sunt. et quoniam $\angle AEB$ rectus est, et $\angle EBH$ et ipse rectus, erit $H\Theta$ rectae AG parallela [I, 29]. eadem de causa etiam AG rectae ZK parallela est. quare etiam $H\Theta$ rectae ZK parallela est [I, 30]. similiter demonstrabimus, etiam utramque HZ , ΘK rectae $BE\Delta$ parallelam esse. itaque parallelogramma sunt HK , $H\Gamma$, AK , ZB , BK . itaque [I, 34]

$HZ = \Theta K$, $H\Theta = ZK$.

et quoniam $AG = BA$, et

$AG = H\Theta = ZK$

et $BA = HZ = \Theta K$ [I, 34], aequilaterum est quadrilaterum $ZH\Theta K$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam parallelogrammum est $HBEA$, et $\angle AEB$ rectus est, etiam $\angle AHB$ rectus est [I, 34]. similiter demonstrabimus, etiam angulos ad Θ , K , Z , positos rectos esse. itaque $ZH\Theta K$ rectangulum est. et demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo

BFVp. 17. $\kappa\alpha\lambda$ ἐκατέρω — 18. $\iota\sigma\eta$] om. P. 17. $\kappa\alpha\iota$] om. p. $\ddot{\alpha}\rho\alpha$] supra F. 18. $H\Theta$] Θ e corr. p. 20. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota$] $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota$ P. 21. $HBEA$] $H\Delta EA$, sed Δ e corr. m. 1 F. AEB] B in ras. F. $\ddot{\alpha}\rho\theta\eta$ — 22. AHB] mg. m. 1 P. 22. AHB] B in ras. F. 23. Θ , Z , K F. 24. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\iota$ PB, comp. p. $\tau\ddot{\omega}$ $ZH\Theta K$] P, F m. 1; om. Bp; $\tau\ddot{\omega}$ $ZH\Theta K$ τετράπλευρον V, F m. 2.

τετράγωνον ἄρα ἐστίν. καὶ περιγέγραπται περὶ τὸν **ΑΒΓΔ** κύκλον.

Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τετράγωνον περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

5

η'.

Εἰς τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

"*Ἐστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ ΑΒΓΔ· δεῖ δὴ εἰς τὸ ΑΒΓΔ τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.*

Τετμήσθω ἐκατέρα τῶν **ΑΔ**, **ΑΒ** δίχα κατὰ τὰ **E**, **Z** σημεῖα, καὶ διὰ μὲν τοῦ **E** ὁποτέρᾳ τῶν **AB**, **ΓΔ** παράλληλος ἡχθω ὁ **EΘ**, διὰ δὲ τοῦ **Z** ὁποτέρᾳ τῶν **ΑΔ**, **BΓ** παράλληλος ἡχθω ἡ **ZK**. παραλληλόγραμμον ἄρα ἐστὶν ἔκαστον τῶν **AK**, **KB**, **AΘ**, **ΘΔ**, **AH**, **HΓ**, **BH**, **HΔ**, καὶ αἱ ἀπεναντίον αὐτῶν πλευραὶ δηλούνται *[εἰσὶν]*. καὶ ἐπει ἵση ἐστὶν ἡ **ΑΔ** τῇ **AB**, καὶ ἐστὶ τῆς μὲν **ΑΔ** ἡμίσεια ἡ **AE**, τῆς δὲ **AB** ἡμίσεια ἡ **AZ**, ἵση ἄρα καὶ ἡ **AE** τῇ **AZ**. ὥστε καὶ αἱ ἀπεναντίον ἵση ἄρα καὶ ἡ **ZH** τῇ **HE**. ἴμοίως δὴ δειξομεν, ὅτι καὶ ἐκατέρα τῶν **HΘ**, **HK** ἐκατέρᾳ τῶν **ZH**, **HE** ἐστιν ἵση· αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ **HE**, **HZ**, **HΘ**, **HK** *[εἰσὶν]*. ὁ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ **H** διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν **E**, **Z**, **Θ**, **K** κύκλος γραφόμενος ἡξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων· καὶ ἐφάψεται τῶν **AB**, **BΓ**, **ΓΔ**, **ΔA** εὐθεῖῶν διὰ τὸ δρῦᾶς εἶναι τὰς πρὸς τοὺς **E**, **Z**, **Θ**, **K** γωνίας· εἰ γὰρ τεμεῖ ὁ κύκλος τὰς **AB**, **BΓ**, **ΓΔ**, **ΔA**, ἡ τῇ

VIII. Boetius p. 889, 5.

1. *ἐστὶν*] comp. p; *ἐστί* PBFV. 5. η')] m. 2 V. 12.
ἡ **ZK** ἡχθω p. 13. **KB**] **B** mutat. in **E** m. 2 F; **BK** Bp.
14. **BH**, **HΔ**] e corr. F. 15. *εἰσὶν*] F; *εἰσὶ* BVp; om. F.

quadratum est [I, def. 22]. et circum $AB\Gamma\Delta$ circulum circumscriptum est.

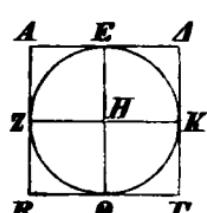
Ergo circum datum circulum quadratum circumscriptum est; quod oportebat fieri.

VIII.

In datum quadratum circulum inscribere.

Sit datum quadratum $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in $AB\Gamma\Delta$ quadratum circulum inscribere.

secetur utraque $\Delta\Delta$, AB in duas partes aequales in E , Z punctis, et per E utriusque AB , $\Gamma\Delta$ parallela ducatur $E\Theta$ [I, 31 et 30], per Z autem utriusque $\Delta\Delta$, $B\Gamma$ parallela ducatur ZK . itaque parallelogramma sunt

AK , KB , $A\Theta$, $\Theta\Delta$, AH , $H\Gamma$, BH , $H\Delta$, et latera eorum opposita inter se aequalia sunt [I, 34]. et quoniam $\Delta\Delta = AB$, et $AE = \frac{1}{2}\Delta\Delta$, $AZ = \frac{1}{2}AB$, erit $AE = AZ$. ergo etiam opposita. quare $ZH = HE$. similiter demonstrabimus, etiam esse $H\Theta = ZH$, $HK = HE$. itaque quattuor rectae HE , HZ , $H\Theta$, HK inter se aequales sunt. quare qui centro H radio autem quilibet rectarum HE , HZ , $H\Theta$, HK describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet. et rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, $\Delta\Delta$ continget, quia recti sunt anguli ad E , Z , Θ , K positi. nam si circulus rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, $\Delta\Delta$ secabit, recta ad diametrum circuli in termino

16. AB] B in ras. F. 18. ἀπεναντίον] P; ἀπεναντίον ἵσαι F (sed ἵσαι postea insert. comp.); ἀπεναντίον ἵσαι εἰσίν B V p. ἵση ἀριστή] in ras. m. 2 seq. lacuna 3 litt. F. HE] EH F, et V corr. m. 2 ex HE. 20. ZH] HZ F. αῖ] (alt.) seq. ras. 2 litt. F. 21. εἰσίν] om. P. 22. HE , HZ , $H\Theta$, HK Gregorius. 24. $\Delta\Delta$] mutat. in $\Delta\Gamma$ m. 2 F V. 26. τέμνη B.

διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἄποπον ἐδείχθη. οὐκ ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ *H* διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν *E, Z, Θ, K* κύκλος γραφόμενος τεμεῖ τὰς *AB, BG, ΓΔ, ΔΑ* δὲ εὐθείας. ἔφαψεται ἄρα αὐτῶν καὶ ἔσται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ *ABΓΔ* τετράγωνον.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλος ἐγγέγραπται· ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

θ'.

10 Περὶ τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον περιγράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ *ABΓΔ*. δεῖ δὴ περὶ τὸ *ABΓΔ* τετράγωνον κύκλον περιγράψαι.

15 Ἐπιξευχθεῖσαι γὰρ αἱ *AG, BD* τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ *E*.

Kαὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΔΔ* τῇ *AB*, κοινὴ δὲ ἡ *AG*, δύο δὴ αἱ *ΔΔ*, *AG* δυσὶ ταῖς *BA, AG* ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις ἡ *ΔΔ* βάσει τῇ *BG* ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *ΔΔΓ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BAG* ἵση ἔστιν· τὸ ἄρα ὑπὸ 20 *ΔΔB* γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς *AG*. δύμοις δὴ δειξομεν, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ABΓ, BGΔ, ΓΔA* δίχα τέτμηται ὑπὸ τῶν *AG, AB* εὐθείῶν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΔΔB* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ABΓ*, καὶ ἔστι τῆς μὲν ὑπὸ *ΔΔB* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *EAB*, τῆς

2. ἐδείχθη] PF; om. BVp. 3. κέντρῳ μέν P. HE, HZ, HΘ, HK ed. Basil. 4. Post *K* add. σημεῖων F m. rec. τεμεῖ] PF; τέμνει BVp. ΔΔ] ΔΔ P. 6. *ABΓ* P. 7. ἄρα τὸ δοθὲν] P; τὸ δοθὲν ἄρα Theon (BFVp). 9. θ'] om. φ; θ' et litt. initialis postea add. in V, ut in sequentibus semper fere. 14. ἐπιξευχθεῖσαι Vp; ἐπιξευχθῆσαι φ. BΔ] ΔB P. 15. E] Θ P. 16. ΔΔ] ΔΔ F. 18. εἰσίν] PF; εἰσί BVp. Dein mg. in V add. ἐκατέρα ἐκατέρα. καὶ βάσις]

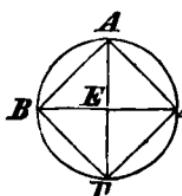
perpendicularis intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro *H* et radio qualibet rectarum *HE*, *HZ*, *HO*, *HK* descriptus rectas *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔA* non secabit. quare eas continget, et in quadratum *ABΓΔ* inscriptus erit.

Ergo in datum quadratum circulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

IX.

Circum datum quadratum circulum circumscribere.

Sit datum quadratum *ABΓΔ*. oportet igitur circum *ABΓΔ* quadratum circulum circumscribere.

ductae enim *AΓ*, *BΔ* inter se secent in *E*. et quoniam *ΔA* = *AB*, et *AΓ* communis est, duae rectae *ΔA*, *AΓ* duabus *BA*, *AΓ* aequales sunt; et *ΔΓ* = *BΓ*.

itaque $\angle \Delta A\Gamma = B\Delta\Gamma$. ergo $\angle \Delta A B$ recta *AΓ* in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam angulos *ABΓ*, *BΓΔ*, *ΓΔA* rectis *AΓ*, *ΔB* in duas partes aequales diuisos esse. et quoniam $\angle \Delta A B = AB\Gamma$, et $\angle E A B = \frac{1}{2} \Delta A B$, $\angle E B A = \frac{1}{2} AB\Gamma$,

ἐκατέρα in ras. m. 2 F, supra scr. ἐκατέρα ἐκατέρα m. 1 F.
 ἔστιν τοη FV. 19. ὑπό] (tert.) m. 2 F. 20. *ΔAB*] *B* in ras. m. 2 V. 21. *ABΓ*] P m. 1, F m. 2, V (*Γ* in ras. m. 2), p (*Γ* in ras.); *AB*, *BΓ* *B*, P m. 2, F m. 1. *BΓΔ*] P m. 1, F m. 2, V (*B* in ras. m. 2), p (*B* in ras.); *BΓ*, *ΓΔ* *B* (punctis del. m. 2; *BΓ* in ras. m. 1); *ΓΔ* P m. 2, F m. 1. *ΓΔA*] *Γ* in ras. m. 2 V, *Γ* insert. Fp; *ΓA* P m. 1; *ΔA* P m. 2; *ΓΔ*, *ΔA* *B*; in B mg. m. rec. γρ. κατ. ὑπὸ *ABΓ*, *BΓΔ*, *ΓΔA*. 22. *ΔB*] *ΓB* φ (non F). 24. ἔστιν P. *ΔAB*] *AΔB* F. ημισείας P, corr. m. 1. *EAB* litt. *AB* e corr. m. 2 V; *AEB* P; corr. m. 2.

δὲ ὑπὸ *ABG* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *EBA*, καὶ ἡ ὑπὸ *EAB* ἄρα τῇ ὑπὸ *EBA* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ *EA* τῇ *EB* ἐστιν ἵση. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν *EA*, *EB* [εὐθειῶν] ἐκατέρᾳ τῶν *EG*,
5 *EA* ἵση ἐστίν. αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ *EA*, *EB*, *EG*,
EA ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *E* καὶ διαστήματι ἐν τῶν *A*, *B*, *G*, *A* κύκλος γραφόμενος
ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται περιγέ-
γραμμένος περὶ τὸ *ABGA* τετράγωνον. περιγεγράφθω
10 ὡς ὁ *ABGA*.

Περὶ τὸ δοθὲν ἄρα τετράγωνον κύκλος περιγέ-
γραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

i'.

'Ισοσκελὲς τρίγωνον συστήσασθαι ἔχον ἐκα-
15 τέραν τῶν πρὸς τῇ βάσει γωνιῶν διπλασίουν
τῆς λοιπῆς.

'Εκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ *AB*, καὶ τετμήσθω κατὰ τὸ *G* σημεῖον, ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BG* περιεχό-
μενον ὁρθογώνιον ἵσον εἶναι τῷ ἀπὸ τῆς *GA* τετρα-
20 γώνῳ· καὶ κέντρῳ τῷ *A* καὶ διαστήματι τῷ *AB* κύ-
κλος γεγράφθω ὁ *BAG*, καὶ ἐνηρμόσθω εἰς τὸν *BAG* κύκλον τῇ *AG* εὐθείᾳ μὴ μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ *BAG* κύκλου διαμέτρου ἵση εὐθεῖα ἡ *BG*· καὶ ἐπεξεύχθωσαν

X. Proclus p. 204, 1.

1. ἡμίσεια] e corr. m. 2 P. *EAB*] *EBA* F. 2. ἄρα] om. p. ὥστε καὶ πλευρά] καὶ Bp. 3. *EA*] *A* in ras. m. 2 V; *AE* F; *EB* ἄρα Bp. Post *EA* in V add. πλευρᾶς; idem F m. 2. *EB*] *B* in ras. m. 2 V; *EA* Bp. 4. *EA*, *EB*] P, F m. 2, V in ras. m. 2; *EG*, *EA* B, F m. 1, p. εὐθεῖῶν] om. P. *EG*, *EA*] P, F m. 2, V in ras. m. 2; *EA*, *EB* B,

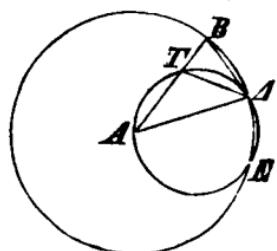
erit $\angle EAB = EBA$. quare etiam $EA = EB$ [I, 6]. similiter demonstrabimus, esse etiam $EA = EA$, $EB = EG$.¹⁾

itaque quattuor rectae EA , EB , $E\Gamma$, $E\Delta$ inter se
aequales sunt. quare qui centro E et radio qualibet
rectarum EA , EB , $E\Gamma$, $E\Delta$ describitur circulus, etiam
per reliqua puncta ueniet, et circum quadratum $AB\Gamma\Delta$
circumscriptus erit. circumscribatur ut $AB\Gamma\Delta$.

Ergo circum datum quadratum circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

x.

Triangulum aequicurum construere utrumque angulum ad basim positum duplo maiorem habentem reliquo.

Ponatur recta aliqua AB , et in puncto Γ ita secetur, ut sit $AB \times B\Gamma = \Gamma A^2$ [II, 11]. et centro A radio autem AB circulus describatur $B\Delta E$, et in $B\Delta E$ circulum aptetur recta $B\Delta$ rectae $A\Gamma$ aequalis, quae diametro circuli $B\Delta E$ maior non est [prop. I];

1) Uidetur enim scribendum esse *EΔ*, *EΓ* pro *EΓ*, *EΔ*
lin. 4.

F m. 1, p. 5. Ιη — ΕΒ] om. B, in ras. insert. p. 7.
ΕΑ, ΕΒ, ΕΓ, ΕΔ Gregorius. Post Δ mg. add. σημειων F.
 9. περιγεγράφθω ως ὁ ΑΒΓΔ] om. Bp. 11. γέγραπται p.
 18. ΑΒ, ΒΓ] F; alterum B om. B, in ras. m. 2 V; prius B
 add. m. 2 Pp. 20. κέντροφ μὲν τῷ Α διαστήματι δέ V.
 22. ΑΓ] Γ in ras. m. 2 V. εὐθέϊα] om. p; m. 2 B. ΒΔΕ]
 E supra m. 1 P; ΔΒΕ Bp, V (ΔΒ in ras. m. 2); ΒΔΕ F.

αὶ ΑΔ, ΔΓ, καὶ περιγεγράφθω περὶ τὸ ΑΓΔ τρίγωνον κύκλος ὁ ΑΓΔ.

Καὶ ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ,
5 ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΒΔ. καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ
ΑΓΔ εἰληπταὶ τι αρμέσον ἐκτὸς τὸ Β, καὶ ἀπὸ τοῦ
Β πρὸς τὸν ΑΓΔ κύκλον προσπεπτώκασι δύο εὐθεῖαι
αἱ ΒΑ, ΒΔ, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνει, ἡ δὲ προσ-
πίκτει, καὶ ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον τῷ ἀπὸ
10 τῆς ΒΔ, ἡ ΒΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΓΔ κύκλου.
ἐπεὶ οὖν ἐφάπτεται μὲν ἡ ΒΔ, ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τοῦ
Δ ἐπαφῆς διῆκται ἡ ΔΓ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΔΓ γωνία ἵση
ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΔΔΓ. ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΔΓ τῇ ὑπὸ¹⁵
ΔΔΓ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΓΔΔ· ὅλη ἄρα ἡ
ὑπὸ ΒΔΔ ἵση ἔστι δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ. ἀλλὰ
ταῖς ὑπὸ ΓΔΔ, ΔΔΓ ἵση ἔστιν ἡ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ ΒΓΔ·
καὶ ἡ ἱπὸ ΒΔΔ ἄρα ἵση ἔστι τῇ ὑπὸ ΒΓΔ. ἀλλὰ
ἡ ὑπὸ ΒΔΔ τῇ ὑπὸ ΓΒΔ ἔστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ
20 ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΑ τῇ
ὑπὸ ΒΓΔ ἔστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ὑπὸ ΒΔΔ,
ΔΒΑ, ΒΓΔ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν
ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ, ἵση ἔστι καὶ πλευρὰ
ἡ ΒΔ πλευρᾶ τῇ ΔΓ. ἀλλὰ ἡ ΒΔ τῇ ΓΔ ὑπόκειται

1. *ΑΔ]* in ras. m. 2 V. *ΔΓ]* ΓΔ P. *ΑΓΔ]* ΓΔ in ras. m. 1 B, ut etiam supra quaedam. 3. *ΑΒΓ* PB Fp, in PFp m. 1 insert. B. 4. *τῆς ΑΓ — 5. τῷ ἀπό]* bis P, sed corr. 4. Post prius *ΑΓ* in F add. □ m. 2 et in mg. *τετραγώνῳ* m. 1. *ΒΔ]* ΔΒ F. *ΑΒ, ΒΓ]* Pp, prius B m. 2 in ras. V; *ΑΒΓ* B, corr. m. 2; F, corr. m. 1. 6. *τὸ Β]* corr. ex *τῇ Β* seq. ras. 3 litt. V. 7. *προσπεπτώκασιν* B. 8. *ΒΔ]* P; *ΒΓΔ* Bp, V (*Δ* in ras. m. 2), F (*ΓΔ* in ras. intercedente ras. 1 litt.). 9. *ἔστιν* P. *τῶν]* om. P. *ΑΒ, ΒΓ]* alt. B

et ducantur ΔA , $\Delta \Gamma$, et circum $\Delta \Gamma \Delta$ triangulum circumscribatur circulus $\Delta \Gamma \Delta$ [prop. V].

et quoniam $AB \times BG = \Delta \Gamma^2$, et $\Delta \Gamma = BA$, erit $AB \times BG = BA^2$. et quoniam extra circulum $\Delta \Gamma \Delta$ sumptum est punctum quoddam B , et a B ad circulum $\Delta \Gamma \Delta$ adcidunt duae rectae BA , $B\Delta$, et altera earum secat, altera adcidit tantum, et $AB \times BG = BA^2$, recta $B\Delta$ contingit circulum $\Delta \Gamma \Delta$ [III, 37]. iam quoniam $B\Delta$ contingit, et a Δ puncto contactus producta est $\Delta \Gamma$, erit $\angle B\Delta \Gamma = \Delta \Delta \Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. iam quoniam

$$\angle B\Delta \Gamma = \Delta \Delta \Gamma,$$

communis adiiciatur $\angle \Gamma \Delta \Delta$. itaque

$$\angle B\Delta \Delta = \Gamma \Delta \Delta + \Delta \Delta \Gamma.$$

sed $\Gamma \Delta \Delta + \Delta \Delta \Gamma = B\Gamma \Delta$ extrinsecus posito [I, 32]. quare etiam $\angle B\Delta \Delta = B\Gamma \Delta$. uerum

$$\angle B\Delta \Delta = \Gamma B\Delta,$$

quia $\Delta \Delta = AB$ [I, 5]. quare etiam $\angle ABA = B\Gamma \Delta$. itaque tres anguli $B\Delta \Delta$, $\Delta \Delta \Gamma$, $B\Gamma \Delta$ inter se aequales sunt. et quoniam $\angle ABG = B\Gamma \Delta$, erit etiam

$$B\Delta = \Delta \Gamma$$
 [I, 6].

in ras. m. 2 V; $AB \Gamma$ PB (corr. m. 2), Fp (corr. m. 1). 10.
 $B\Delta]$ Δ e corr. F. $\dot{\eta} B\Delta]$ supra m. rec. F. 11. $\epsilon\nu\pi\ell o\nu\nu$
 $\kappa\alpha\ell \epsilon\nu\pi\ell$ P. $\mu\nu\nu]$ PF ($\tau\omega\nu \kappa\nu\lambda\nu$ $\dot{\eta} B\Delta$ $\epsilon\nu\theta\epsilon\pi\alpha$ $\kappa\alpha\pi\pi$ $\tau\omega$ Δ
mg. F); om. V; $\tau\omega\nu \kappa\nu\lambda\nu$ Bp. 12. $\dot{\alpha}\varphi\eta\varsigma$ Theon (BFVp).
13. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ P. $\tau\eta \dot{\nu}$ m. 2 V. 14. $B\Delta \Gamma]$ P, V m. 1; $\Gamma \Delta B$
Bp, V m. 2, F in ras. 15. $\Delta \Delta \Gamma]$ Γ in ras. m. 2 V. 16. $B\Delta \Delta]$
 $B\Delta$ in ras. m. 1 B. 17. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ P. 18. $\Delta \Delta \Gamma]$ $\Delta \Delta H$ φ (non F).
19. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu \dot{\eta}]$ in ras. m. 1 p. 20. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu \dot{\eta}]$ om. p. 21. $\kappa\alpha\ell \dot{\eta}]$
 $\dot{\eta} \dot{\alpha}\varphi\alpha$ P. 22. $B\Delta \Delta]$ $A\Delta B$ P. 23. $\dot{\alpha}\varphi\alpha$ om. P, m. rec. F.
24. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu \dot{\iota}\sigma\eta$ F. 25. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ PB. 26. $\dot{\alpha}\pi\pi'$ FV. 27. $\Gamma B\Delta]$ V m. 1;
 $AB\Delta$ V m. 2. 28. $\dot{\iota}\sigma\eta \dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ BFP. 29. $\dot{\iota}\sigma\eta \dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ p. 30. $\dot{\iota}\sigma\eta \dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ p.
 $\Delta \Delta \Delta$ P, F m. 1 (corr. m. 2). 31. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ PF; $\dot{\iota}\sigma\eta$ BVP.
32. $\dot{\epsilon}\sigma\pi\nu$ V, sed ν eras. 33. $\pi\kappa\epsilon\nu\varphi\pi\pi$ om. p., m. 2 B. 34. $\dot{\alpha}\pi\pi'$ F.

ιση· καὶ ἡ ΓΑ ἄρα τῇ ΓΔ ἐστιν ιση· ὥστε καὶ γωνία
 ἡ ὑπὸ ΓΔΑ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΔΓ ἐστιν ιση· αἱ ἄρα
 ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΔΓ τῆς ὑπὸ ΔΔΓ εἰσὶ διπλασίους.
 ιση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ταῖς ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΔΓ· καὶ
 5 η ὑπὸ ΒΓΔ ἄρα τῆς ὑπὸ ΓΔΑ ἐστι διπλῆ. ιση
 δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΔΑ, ΔΒΑ· καὶ
 ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΒΔΑ, ΔΒΑ τῆς ὑπὸ ΔΔΒ
 10 ἐστι διπλῆ.

Ίσοσκελὲς ἄρα τρίγωνον συνέσταται τὸ ΑΒΔ ἔχον
 15 ἐκατέραν τῶν πρὸς τῇ ΔΒ βάσει γωνιῶν διπλασίουν
 τῆς λοιπῆς· διπερ ἔδει ποιῆσαι.

ια'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ισό-
 πλευρόν τε καὶ ισογώνιον ἐγγράψαι.
 15 "Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸν
 ΑΒΓΔΕ κύκλου πεντάγωνον ισόπλευρόν τε καὶ ισο-
 γώνιον ἐγγράψαι.

'Εκκείσθω τρίγωνον ισοσκελὲς τὸ ΖΗΘ διπλασίουν
 ἔχον ἐκατέραν τῶν πρὸς τοὺς Η, Θ γωνιῶν τῆς πρὸς
 20 τῷ Ζ, καὶ ἐγγεγράφθω εἰς τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλου τῷ
 ΖΗΘ τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον τὸ ΑΓΔ, ὥστε
 τῇ μὲν πρὸς τῷ Ζ γωνίᾳ ισην είναι τὴν ὑπὸ ΓΔΑ,
 ἐκατέραν δὲ τῶν πρὸς τοὺς Η, Θ ισην ἐκατέρᾳ τῶν

XI. Boetius p. 389, 10.

1. ΓΔ] Ρφ, V in ras. m. 2; ΔΓ Βρ. 2. γωνίᾳ] om. V.
 3. ΔΔΓ] (alt.) P, F (supra m. 2: ΓΔΔ), V in ras. m. 2; ΓΔΔ
 Βρ. διπλάσιοι F. 4. δέ] δὲ καί V. ή] supra m. 2 P.
 ΓΔΔ] Ρφ; in ras. m. 2 V; ΓΔΔ Βρ. ΔΔΓ] ΓΔΔ Βρ.
 καὶ] διπλῆ ἄρα Βρ. 5. ἄρα] om. Βρ. ΓΔΔ] in ras. V.
 Γ ε corr. F. οὐτιν ΡΒ, comp. p. διπλῆ] om. Βρ. 6.
 καὶ] om. P. 7. ΔΔΒ] ΒΔΔ Ρ. 9. συνίσταται V. ΑΒΔ]

uerum supposuimus, esse $B\Delta = \Gamma\Delta$. itaque etiam
 $\Gamma\Delta = \Gamma\Delta$;

quare etiam $\angle \Gamma\Delta\Delta = \Delta\Delta\Gamma$ [I, 5]. itaque
 $\Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma = 2 \Delta\Delta\Gamma$.

sed $B\Gamma\Delta = \Gamma\Delta\Delta + \Delta\Delta\Gamma$. itaque etiam
 $B\Gamma\Delta = 2 \Gamma\Delta\Delta$.

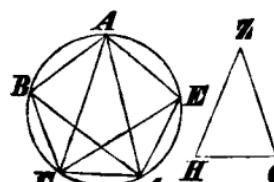
sed $B\Gamma\Delta = B\Delta\Delta = \Delta B\Delta$. ergo uterque $B\Delta\Delta$,
 $\Delta B\Delta$ duplo maior est angulo $\Delta\Delta\Gamma$.

Ergo triangulus aequicrurius constructus est $\Delta B\Delta$
utrumque angulum ad ΔB basim positum duplo ma-
iore habens reliquo; quod oportebat fieri.

XI.

In datum circulum quinquangulum aequilaterum
et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur in cir-
culum $AB\Gamma\Delta E$ quinquangulum aequilaterum et ae-
quiangulum inscribere.

construatur triangulus aequicru-
rius $ZH\Theta$ utrumque angulum ad
 H , Θ positum duplo maiorem ha-
bens angulo ad Z posito [prop.
 $Z H \Theta$], et in circulum $AB\Gamma\Delta E$ tri-
angulo $ZH\Theta$ aequiangulus inscribatur triangulus
 $A\Gamma\Delta$, ita ut sit $\angle \Gamma\Delta\Delta$ angulo ad Z posito aequalis,
uterque autem $A\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta\Delta$ utriusque angulorum ad

Brp; V m. 2; $A\Delta B$ P. 10. $B\Delta$ p. 15. ξετω — 17. ἐγ-
γράψαι] om. P. 19. ἐκατέρων] om. F. πρὸς τοῖς H ,
 Θ γωνιῶν] λοιπῶν P. 20. τῷ] (prius) τό B, F m. 1 (corr.
m. 2). 22. τῷ] τό B. 23. ἐκατέρων] ἐκατέροι (α in ras.) p.
ἐκατέροι P. τῶν] in ras. p; τὴν B. ἐκατέροι] ἐκατέρων P
et e corr. p. τῶν] φ, ἄρα τῶν F.

ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ· καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ τῆς ὑπὸ ΓΔΔ ἔστι διπλῆ. τετμήσθω δὴ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ δίχα ὑπὸ ἐκατέρᾳς τῶν ΓΕ, ΔΒ εὐθεῖῶν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΒ, ΒΓ,
5 [ΓΔ], ΔΕ, ΕΑ.

'Ἐπεὶ οὖν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ γωνιῶν διπλασίων ἔστι τῆς ὑπὸ ΓΔΔ, καὶ τετμημέναι εἰσὶ δίχα ὑπὸ τῶν ΓΕ, ΔΒ εὐθεῖῶν, αἱ πέντε ἄρα γωνίαι αἱ ὑπὸ ΔΑΓ, ΑΓΕ, ΕΓΔ, ΓΔΒ, ΒΔΑ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. αἱ δὲ ἴσαι γωνίαι ἐπὶ ἴσων περιφερεῖῶν βεβήκασιν· αἱ πέντε ἄρα περιφέρειαι αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὑπὸ δὲ τὰς ἴσας περιφερείας ἴσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἴσαι ἀλλήλαις 15 εἰσίν· ἴσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον. λέγω δὴ, ὅτι καὶ ἴσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ ΑΒ περιφέρεια τῇ ΔΕ περιφερεῖα ἔστιν ἴση, κοινὴ προσκείσθω ἡ ΒΓΔ· δλη ἄρα ἡ ΑΒΓΔ περιφέρεια δλη τῇ ΕΔΓΒ περιφερεῖα ἔστιν ἴση. καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς ΑΒΓΔ 20 περιφερείας γωνία ἡ ὑπὸ ΑΕΔ, ἐπὶ δὲ τῆς ΕΔΓΒ περιφερείας γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΕ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΔΕ ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ ΑΕΔ ἔστιν ἴση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΕ γωνιῶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΑΕ, ΑΕΔ ἔστιν ἴση· ἴσογώνιον 25 ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον. ἐδειχθῆ δὲ καὶ ἴσόπλευρον.

1. Post ΓΔΑ mg. m. 2 add. γωνιῶν F. 2. τῆς ὑπὸ ΓΔΔ]
om. p. δὴ] om. Br. 3. ἐκατέρᾳς] mg. m. 2 V. 4. ΓΕ]
E e corr. F. ΔΒ] ΔΕ F; corr. m. rec. 5. ΓΔ] om. V.
7. ἔστιν P. εἰσίν P. 9. ΕΓΔ] Δ in ras. m. 2 P. ΓΔΒ]
in ras. F; Γ in ras. m. 2 P. ΒΔΑ] in ras. F, e corr. m. 2
V. ἀλλήλαις εἰσίν] ἀλλη in ras. F, reliqua absumpta ob per-

H, Θ positorum aequalis [prop. II]. quare etiam

$$\angle A\Gamma\Delta = \Gamma\Delta A = 2\Gamma\Delta.$$

iam $\angle A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secentur [I, 9], et ducantur $\Delta B, B\Gamma, \Delta E, EA$.¹⁾ iam quoniam anguli $A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ duplo maiores sunt angulo $\Gamma\Delta\Delta$ et rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secti sunt, erit $\Delta\Delta\Gamma = A\Gamma E = E\Gamma\Delta = \Gamma\Delta B = B\Delta A$. et anguli aequales in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque quinque arcus $\Delta B, B\Gamma, \Gamma\Delta, \Delta E, EA$ inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. itaque quinque rectae $\Delta B, B\Gamma, \Gamma\Delta, \Delta E, EA$ inter se aequales sunt. itaque quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$ aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arc. $\Delta B = \Delta E$, communis adiiciatur arc. $B\Gamma\Delta$. itaque arc. $AB\Gamma\Delta = E\Delta\Gamma B$. et in arcu $AB\Gamma\Delta$ angulus $\Delta E\Delta$ consistit, in $E\Delta\Gamma B$ autem $\angle BAE$. quare etiam $\angle BAE = \Delta E\Delta$ [III, 27]. eadem de causa etiam singuli anguli $AB\Gamma, B\Gamma\Delta, \Gamma\Delta E$ utriusque angulo $BAE, \Delta E\Delta$ aequales sunt. quare aequiangulum est quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse.

1) Lin. 5 uidetur delendum esse $\Gamma\Delta$ cum Gregorio.

gam. ruptum. 10. δέ] δ' BV. 12. εἰσίν] ἔστιν V. 16. λοογώνιον] litt. λοο- in ras. m. 2 V. 17. τῷ ΔΕ περιφερεῖα] om. F, supra m. 2: τῷ ΕΔ περιφερεῖα. ἵση ἔστιν V. 19. ἵση ἔστι V. 20. ΕΔΓΒ] BΓΔE F. 21. ἡ ὑπὸ BAE] mg. m. 2 F. κατ] comp. supra scr. m. 2 F. 22. γωνία ἀρα V. ἵση ἔστι V. 23. κατ] om. BV. 25. ἔστιν PF.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιβ'.

5 Περὶ τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον περιγράψαι.

"Ἔστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔΕ*· δεῖ δὲ περὶ τὸν *ΑΒΓΔΕ* κύκλου πεντάγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον περιγράψαι.

10 *Νενοήσθω* τοῦ ἐγγεγραμμένου πενταγώνου τῶν γωνιῶν σημεῖα τὰ *A, B, Γ, Δ, E*, ὥστε ἵσας εἶναι τὰς *AB, BG, ΓΔ, ΔE, EA* περιφερέας· καὶ διὰ τῶν *A, B, Γ, Δ, E* ἡχθωσαν τοῖς κύκλου ἐφαπτόμεναι αἱ *HΘ, ΘΚ, ΚΛ, ΛΜ, MN*, καὶ εἰλήφθω τοῦ *ΑΒΓΔΕ* 15 κύκλου κέντρον τὸ *Z*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ZB, ZK, ZΓ, ZΔ, ZΔ*.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν *ΚΔ* εὐθεῖα ἐφάπτεται τοῦ *ΑΒΓΔΕ* κατὰ τὸ *Γ*, ἀπὸ δὲ τοῦ *Z* κέντρον ἐπὶ τὴν κατὰ τὸ *Γ* ἐπαφὴν ἐπέξευκται ἡ *ZΓ*, ἡ *ZΔ* ἄρα κάθετός ἐστιν 20 ἐπὶ τὴν *ΚΔ*· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἐκατέρᾳ τῶν πρὸς τῷ *Γ* γωνιῶν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοὺς *B, Δ* σημείοις γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ ὑπὸ *ZΓΚ* γωνία, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *ZK* ἵσον ἐστὶ τοὺς ἀπὸ τῶν *ZΓ, ΓΚ*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν 25 *ZB, BK* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *ZK*· ὥστε τὰ ἀπὸ τῶν

XII. Boetius p. 889, 8.

1. κύκλον] corr. ex κύκλος m. 2 F. 2. τε] om. V. 3. ποιῆσαι] δεῖξαι V; γρ. δεῖξαι mg. m. 2 F. 7. *ΑΒΓΔΕ*] Ε in ras. m. 2 V. 8. *ΑΒΓΔΕ*] Ε in ras. m. 2 V. 11. σημεῖα] -α in ras. m. 2 V. 18. *AB, ΓΔ, ΔE* P. 14. *MN*] *MN* F; corr. m. 2. 15. *ZB*] B e corr. m. 2 F. 22. *ZK*] *ZH*

Ergo in datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

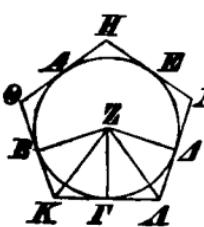
XII.

Circum datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscrivere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta E$ circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscrivere.

tingamus, puncta angulorum quinquanguli inscripti [prop. XI] esse A, B, Γ, Δ, E , ita ut arcus $AB, BG, \Gamma\Delta, \Delta E, EA$ inter se aequales sint; et per A, B, Γ, Δ, E circulum contingentes ducantur $H\Theta, \Theta K, KA, AM, MH$ [III, 17], et sumatur circuli $AB\Gamma\Delta E$ centrum Z [III, 1], et ducantur $ZB, ZK, Z\Gamma, Z\Delta, ZA$.

et quoniam recta KA circulum $AB\Gamma\Delta E$ contingit in Γ , et a Z centro ad Γ punctum contactus $Z\Gamma$

ducta est, $Z\Gamma$ ad KA perpendicularis est [III, 18]. itaque uterque angulus ad Γ positus rectus est. eadem de causa etiam anguli ad B, Δ puncta positi recti sunt. et quoniam $\angle Z\Gamma K$ rectus est, erit

$$ZK^2 = Z\Gamma^2 + \Gamma K^2$$
 [I, 47].

eadem de causa etiam $ZK^2 = ZB^2 + BK^2$. quare

φ. $Z\Gamma]$ Γ in ras. F. $Z\Delta]$ $Z\Delta$ φ. 17. η] ει φ, supra η m. 2. Post $AB\Gamma\Delta E$ add. κύκλον V, supra P (comp.), F. 20. τὴν] τῶν comp. V. Post KA in F add. m. 2: εὐθεῖαν. ἐστίν] PF; om. BV p. 21. κατ] m. 2 V. 23. $Z\Gamma K]$ K m. 2, ante Z ras. 1 litt. V. τῆς] om. Bp. 24. τῶν] τῆς comp. V. $Z\Gamma, \Gamma K]$ Γ prius et K m. 2 V. 25. λογον] ἐστίν] om. V. ἐστίν] F. ZK λογον V. ωστε τα] PF; τὰ ἄρα BV p. τῶν] om. Bp; τῆς V.

*ZΓ, ΓΚ·τοῖς ἀπὸ τῶν ZB, BK ἔστιν ίσα, ὃν τὸ
ἀπὸ τῆς ZΓ τῷ ἀπὸ τῆς ZB ἔστιν ίσον· λοιπὸν
ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ΓΚ τῷ ἀπὸ τῆς BK ἔστιν ίσον. ίση
ἄρα ή BK τῇ ΓΚ. καὶ ἐπεὶ ίση ἔστιν ή ZB τῇ ZΓ,
5 καὶ κοινὴ ἴ ZK, δύο δὴ αἱ BZ, ZK δυσὶ ταῖς ΓΖ,
ZK ίσαι εἰσίν· καὶ βάσις ή BK βάσει τῇ ΓΚ [ἔστιν]
ίση· γωνία ἄρα ή μὲν ὑπὸ BZK [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ¹
KZΓ ἔστιν ίση· ή δὲ ὑπὸ BKZ τῇ ὑπὸ ZKG·
διπλῆ ἄρα ή μὲν ὑπὸ BZΓ τῆς ὑπὸ KZΓ, ή δὲ ὑπὸ²
10 BKΓ τῆς ὑπὸ ZKG. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ή μὲν
ὑπὸ ΓΖΔ τῆς ὑπὸ ΓΖΔ ἔστι διπλῆ, ή δὲ ὑπὸ ΔΛΓ
· τῆς ὑπὸ ZΛΓ. καὶ ἐπεὶ ίση ἔστιν ή BΓ περιφέρεια
τῇ ΓΔ, ίση ἔστι καὶ γωνία ή ὑπὸ BZΓ τῇ ὑπὸ ΓΖΔ.
καὶ ἔστιν ή μὲν ὑπὸ BZΓ τῆς ὑπὸ KZΓ διπλῆ, ή
15 δὲ ὑπὸ ΔΖΓ τῆς ὑπὸ ΛΖΓ· ίση ἄρα καὶ ή ὑπὸ³
KZΓ τῇ ὑπὸ ΛΖΓ· ἔστι δὲ καὶ ή ὑπὸ ZΓΚ γωνία
τῇ ὑπὸ ZΓΔ ίση. δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ ZKG,
ΖΔΓ τὰς δύο γωνίας ταῖς δυσὶ γωνίαις ίσαις ἔχοντα
καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶ πλευρᾶς ίσην κοινὴν αὐτῶν
20 τὴν ZΓ· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς
πλευραῖς ίσαις ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ
γωνίᾳ· ίση ἄρα ή μὲν KΓ εὐθεῖα τῇ ΓΔ, ή δὲ ὑπὸ⁴
ZKG γωνία τῇ ὑπὸ ZΔΓ. καὶ ἐπεὶ ίση ἔστιν ή*

2. ZΓ] ZB P. ZB] ZΓ P. 3. τῆς ΓΚ] in ras. V;
Γ in ras. F; τῆς KΓ B. Ante τῷ in F add. m. 2: λοιπῷ.
BK] B in ras. F. ίσον ἔστιν V. 4. BK] ΓΚ P. ΓΚ] P.
BK P. 5. δυσὶ] δύο P; δυσὶν V. 6. εἰσι BVP. ΓΚ]
ante Γ ras. 1 litt., K m. 2 V; KΓ P. ίστιν] om. P. 7.
μέν] m. 2 V. BZK] P; BKZ Bp et FV (sed KZ in ras.).
γωνίᾳ] om. P. 8. KZΓ] e corr. P m. 2; ΓKZ Bp; ZKG
in ras. FV. BKZ] P; BZK Bp et e corr. FV. ZKG]
P; ΓZK Bp, e corr. FV. 9. KZΓ] K in ras. F; K et Γ

$$Z\Gamma^2 + \Gamma K^2 = ZB^2 + BK^2,$$

quorum $Z\Gamma^2 = ZB^2$. itaque $\Gamma K^2 = BK^2$. itaque
 $BK = \Gamma K$.

et quoniam $ZB = Z\Gamma$, et ZK communis est, duae rectae BZ , ZK duabus ΓZ , ZK aequales sunt; et $BK = \Gamma K$. itaque $\angle BZK = KZ\Gamma$ [I, 8]; et
 $\angle BKZ = ZK\Gamma$ [I, 32].

itaque $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle BK\Gamma = 2 ZK\Gamma$. eadem de causa etiam $\angle \Gamma ZA = 2 \Gamma ZA$, $\angle A\Lambda\Gamma = 2 Z\Lambda\Gamma$. et quoniam arc. $B\Gamma = \Gamma A$, erit etiam

$$\angle BZ\Gamma = \Gamma ZA \text{ [III, 27].}$$

et $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle A\Lambda\Gamma = 2 Z\Lambda\Gamma$. itaque
 $\angle KZ\Gamma = A\Lambda\Gamma$.

uerum etiam $\angle Z\Gamma K = Z\Gamma A$. itaque duo trianguli $ZK\Gamma$, $Z\Lambda\Gamma$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z\Gamma$; itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo [I, 26]. itaque

$$K\Gamma = \Gamma A, \angle ZK\Gamma = Z\Lambda\Gamma.$$

in ras. m. 2 V. 10. $BK\Gamma$ τῆς] litt. $K\Gamma$ τῆς in ras. m. 1 B.
 11. ΓZA] A in ras. m. 2 P. $\Delta\Lambda\Gamma$] in ras. m. 2 V; A in ras. m. 2 P. 12. $Z\Lambda\Gamma$] in ras. m. 2 V. 13. Post $\Gamma\Delta$ in F m. 2 add. περιφερεῖα. ἔστιν P. $BZ\Gamma$] in ras. φ.
 14. $BZ\Gamma$] in ras. F; $\dot{B}Z\Gamma$ διπλῆ p. διπλῆ] om. p. 15. $\Delta\Lambda\Gamma$] in ras. V; $\Gamma Z\Delta$ διπλῆ Bp; διπλῆ in F add. m. 2.
 $AZ\Gamma$] AZ in ras. m. 1 p. 16. $KZ\Gamma$] KZ in ras. P; $KZ\Gamma$ γωνία BFp, V m. 2. τῆς] τῆς P. $AZ\Gamma$] A et Γ in ras. m. 2 V. ἔστι δὲ — 17. ἔση] P; om. Theon (BFVp). 17. $Z\Gamma A$] A in ras. P. ἔστι] om. P. 18. $Z\Lambda\Gamma$] ΓZA P; $Z\dot{\Gamma}\dot{A}$ F. δυστ!] δυστ!] V, δύο B. Post ἔχοντα hab. V: ἐκατέρας ἐκατέρα, idem F mg. m. 1. 19. μιᾶς πλευρᾶς] supra m. 1 F. 22. ΓA] $A\Gamma$ P. 23. γωνία] om. p. Post $Z\Lambda\Gamma$ ras. 1 litt. V, γωνία supra scr. m. 2 F.

*ΚΓ τῇ ΓΛ, διπλῆ ἄρα ἡ ΚΛ τῆς ΚΓ. διὰ τὰ αὐτά
δὴ δειχθήσεται καὶ ἡ ΘΚ τῆς ΒΚ διπλῆ. καὶ ἐστιν
ἡ ΒΚ τῇ ΚΓ ἵση· καὶ ἡ ΘΚ ἄρα τῇ ΚΛ ἐστιν ἵση.
δμοίως δὴ δειχθήσεται καὶ ἐκάστη τῶν ΘΗ, ΗΜ,
5 ΜΛ ἐκατέρᾳ τῶν ΘΚ, ΚΛ ἵση· ἵσόπλευρον ἄρα ἐστὶ^λ
τὸ ΗΘΚΛΜ πεντάγωνον. λέγω δή, ὅτι καὶ ἰσογώνιον.
ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΚΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΛΓ,
καὶ ἐδείχθη τῆς μὲν ὑπὸ ΖΚΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΘΚΛ,
τῆς δὲ ὑπὸ ΖΛΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΚΛΜ, καὶ ἡ ὑπὸ^ο
10 ΘΚΛ ἄρα τῇ ὑπὸ ΚΛΜ ἐστιν ἵση. δμοίως δὴ δειχ-
θήσεται καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΚΘΗ, ΘΗΜ, ΗΜΛ
ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΛ, ΚΛΜ ἵση· αἱ πέντε ἄρα^ρ
γωνίαι αἱ ὑπὸ ΗΘΚ, ΘΚΛ, ΚΛΜ, ΛΜΗ, ΜΗΘ
ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ἰσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΗΘΚΛΜ
15 πεντάγωνον. ἐδείχθη δὲ καὶ ἵσόπλευρον, καὶ περι-
γέρονται περὶ τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλον.*

[Περὶ τὸν δοθὲν πεντάγωνον ἵσό-
πλευρόν τε καὶ ἰσογώνιον περιγέρονται]. ὅπερ ἐδει-
ποιῆσαι.

20

ιγ'.

*Εἰς τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἵσόπλευ-
ρόν τε καὶ ἰσογώνιον, κύκλον ἐγγράψαι.*

"Ἐστω τὸ δοθὲν πεντάγωνον ἵσόπλευρόν τε καὶ
ἰσογώνιον τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸ ΑΒΓΔΕ πεντά-
25 γωνον κύκλον ἐγγράψαι.

XIII. Proclus p. 172, 11.

1. *ΚΓ]* (prius) ^{II}*Κ F.* 2. *δειχθήσεται]* notat. punctis F.
καὶ] om. p. Ante διπλῆ m. 2 add. *ἐστιν* F. *ἐστὶν]* P;
ἐπεὶ ἐδείχθη *ἵση* Theon (BFVp). 3. *ἵση]* P; καὶ ἐστὶ διπλῆ
ἡ μὲν *ΚΛ τῆς ΚΓ* ἡ δὲ *ΘΚ τῆς ΒΚ* Theon (BFVp). *τῇ]*
τῆς comp. p. 4. Ante καὶ in F add. ὅτι m. 2. *ΘΗ]* P;

Τετμήσθω γὰρ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ **BΓΔ**, **ΓΔΕ** γωνιῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν **ΓΖ**, **ΔΖ** εὐθειῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ **Z** σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν ἀλλήλαις αἱ **ΓΖ**, **ΔΖ** εὐθεῖαι, ἐπεξεύχθωσαν αἱ **ZB**, **ZA**, **ZE** τοῦ εὐθεῖαι. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ **BΓ** τῇ **ΓΔ**, κοινὴ δὲ ἡ **ΓΖ**, δύο δὴ αἱ **BΓ**, **ΓΖ** δυσὶ ταῖς **ΔΓ**, **ΓΖ** ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ **BΓΖ** γωνίᾳ τῇ ὑπὸ **ΔΓΖ** [ἔστιν] ἵση· βάσις ἄρα ἡ **BΖ** βάσει τῇ **ΔΖ** ἔστιν ἵση, καὶ τὸ **BΓΖ** τρίγωνον τῷ **ΔΓΖ** τριγώνῳ ἔστιν ἵσον,
 10 καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται, ὡφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ **ΓΒΖ** γωνία τῇ ὑπὸ **ΓΔΖ**. καὶ ἐπεὶ διπλῆ ἔστιν ἡ ὑπὸ **ΓΔΕ** τῆς ὑπὸ **ΓΔΖ**, ἵση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ **ΓΔΕ** τῇ ὑπὸ **ABΓ**, ἡ δὲ ὑπὸ **ΓΔΖ** τῇ ὑπὸ **ΓΒΖ**, καὶ ἡ
 15 ὑπὸ **ΓΒΑ** ἄρα τῆς ὑπὸ **ΓΒΖ** ἔστι διπλῆ· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ **ABΖ** γωνία τῇ ὑπὸ **ZΒΓ**· ἵση ἄρα ὑπὸ **ABΓ** γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς **BΖ** εὐθείας. ὅμοιως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ **BΑE**, **AΕΔ** δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκατέρας τῶν **ZA**, **ZE** εὐθειῶν.
 20 ἥχθωσαν δὴ ἀπὸ τοῦ **Z** σημείου ἐπὶ τὰς **AB**, **BΓ**, **ΓΔ**, **ΔΕ**, **EΑ** εὐθείας καθετοῖ αἱ **ZH**, **ZΘ**, **ZK**, **ZΛ**, **ZM**. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ **ΘΓΖ** γωνία τῇ ὑπὸ **KΓΖ**, ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ **ZΘΓ** [ὁρθῆ] τῇ ὑπὸ **ZΚΓ** ἵση, δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ **ZΘΓ**, **ZΚΓ** τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσαις ἔχοντα καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην κοινὴν αὐτῶν τῇ **ZΓ** ὑπο-

2. ὑπό] om. φ. **ΔΖ**] **ZΔ** Bp, V in ras. m. 2. 6. ἵσαι — 8. **ἵση** (prius) mg. m. 1 F. 7. **εἰσιν**] P; **εἰσι** BFP. 8. **ἔστιν** **ἵση**] F in textu m. 1, Bp; **ἵση** **ἔστι** V, F mg.; **ἵση** P. **ΔΖ**] **ΔΘ** F, corr. m. rec. 9. **BΓΖ**] in ras. V. **ΔΓΖ**] **ΔΖΓ** P. **ἵσον** **ἔστι** V. 12. **ΓΒΖ**] **BΓΖ** p; **ΓΒΖ** F m. 1, **ABΖ** φ, corr. m. rec. 13. **ΓΔΖ** **διπλῆ** seq. ras. 2 litt.

τείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσαις ἔξει· ἵση ἄρα ἡ ΖΘ κάθετος τῇ ΖΚ καθέτῳ. δύοις δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ΖΛ, ΖΜ, ΖΗ ἐκατέρᾳ
 5 τῶν ΖΘ, ΖΚ ἵση ἔστιν· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΖΗ, ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Ζ διαστήματι δὲ ἐν τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ κύκλος γραφόμενος ἔξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐφάψεται τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖῶν
 10 διὰ τὸ δρθὰς εἰναι τὰς πρὸς τοὺς Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημεῖοις γωνίας. εἰ γὰρ οὐκ ἐφάψεται αὐτῶν, ἀλλὰ τεμεῖ αὐτάς, συμβήσεται τὴν τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς δρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένην ἐντὸς πίπτειν τοῦ κύκλου· ὅπερ ἄτοπον ἐδειχθῇ. οὐκ ἄρα οἱ κέντρῳ τῷ
 15 Ζ διαστήματι δὲ ἐν τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημείων γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖας· ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν. γεγράφθω ὡς ὁ ΗΘΚΛΜ.

Ἐτὶς ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρὸν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλος ἐγγέγραπται· ὅπερ ἐδειποιῆσαι.

ιδ'.

Περὶ τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλον περιγράψαι.

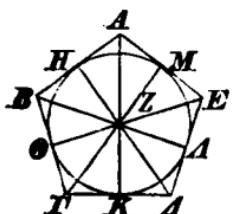
"Ἔστω τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρὸν τε καὶ ἴσογώνιον, τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ περὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον κύκλον περιγράψαι.

4. ΖΗ] ΜΗ P. 5. ἔστιν ἵση V. 7. Η] m. 2 V. ΖΗ,
 ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ Gregorius. 10. Μ] om. P. 11. σημεῖοις] om. Bp. 12. τῇν] ἡ Bp. 13. ἀγομένη Bp. 14.
 ἐδειχθῇ] om. Bp. 15. καὶ διαστήματι ἐνί Bp. ΖΗ, ΖΘ,

secetur enim uterque angulus $B\Gamma\Delta, \Gamma\Delta E$ in binas partes aequales utraque recta $\Gamma Z, \Delta Z$, et a Z puncto, in quo rectae $\Gamma Z, \Delta Z$ inter se concurrunt, ducantur rectae ZB, ZA, ZE . et quoniam $B\Gamma = \Gamma\Delta$, et ΓZ communis est, duae rectae $B\Gamma, \Gamma Z$ duabus $\Delta\Gamma, \Gamma Z$ aequales sunt; et $\angle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$. itaque $BZ = \Delta Z$

[I, 4], et $\triangle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$ [id.], et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt [id.]. itaque

$$\angle \Gamma BZ = \Gamma \Delta Z.$$

et quoniam $\angle \Gamma \Delta E = 2 \Gamma \Delta Z$, et $\angle \Gamma \Delta E = AB\Gamma$, $\angle \Gamma \Delta Z = \Gamma BZ$, erit etiam $\angle \Gamma B A = 2 \Gamma B Z$. itaque $\angle A B Z = Z B \Gamma$.¹⁾ itaque $\angle A B \Gamma$ recta BZ in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam utrumque angulum $B\Delta E, \Delta E \Delta$ utraque recta $Z A, Z E$ in binas partes aequales diuisum esse. ducantur igitur a Z puncto ad rectas $AB, B\Gamma, \Gamma\Delta, \Delta E, EA$ perpendiculares $ZH, Z\Theta, ZK, ZA, ZM$. et quoniam

$$\angle \Theta \Gamma Z = K \Gamma Z,$$

et $\angle Z \Theta \Gamma = Z K \Gamma$, quia recti sunt, duo trianguli $Z \Theta \Gamma, Z K \Gamma$ duos angulos duobus angulis aequales habent et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z \Gamma$ sub altero aequalium angulorum sub-

1) $\angle A B \Gamma = 2 \Gamma B Z, \angle \Gamma B Z = \Gamma B Z$, tum subtrahendo $\angle A B Z = \Gamma B Z$.

V. 17. BZ] ZB e corr. F. 18. $\dot{\nu}\pi\acute{o}$] supra F. 21. ZH] e corr. m. 2 V. 22. ZA] in ras. F. $\Theta \Gamma Z$] in ras. p. 23. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{t}v$ B. $\dot{\alpha}\rho\theta\bar{y}$] om. P; $\dot{\alpha}\rho\theta\bar{y}$ $\dot{\alpha}\rho\alpha$ V ($\ddot{\alpha}\rho\alpha$ eras.). 24. $Z \Theta \Gamma$] Γ in ras. B. 25. $\tau\alpha\acute{i}\acute{s}$ $\delta\nu\acute{s}\acute{l}$ V.

Τετμήσθω δὴ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *BΓΔ*, *ΓΔΕ* γωνιῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν *ΓΖ*, *ΔΖ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν αἱ εὐθεῖαι, ἐπὶ τὰ *B*, *A*, *E* σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ *ZB*, *ZA*,
 5 *ZE*. ὅμοίως δὴ τῷ πρὸ τούτου δειχθῆσεται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ΓΒΑ*, *ΒΑΕ*, *ΑΕΔ* γωνιῶν δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκάστης τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* εὐθεῖῶν.
 καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ *BΓΔ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΓΔΕ*,
 10 καὶ ἐστι τῆς μὲν ὑπὸ *BΓΔ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ZΓΔ*, τῆς δὲ ὑπὸ *ΓΔΕ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ΓΔΖ*, καὶ ἡ ὑπὸ *ZΓΔ* ἄρα τῇ ὑπὸ *ZΔΓ* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ *ZΓ* πλευρᾶς τῇ *ZΔ* ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δειχθῆσεται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* ἐκατέρα τῶν *ZΓ*, *ZΔ* ἐστιν ἵση· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ *ZA*,
 15 *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*, *ZE* ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *Z* καὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν *ZA*, *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*, *ZE* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐσται περιγεγραμμένος. περιγεγράφθω καὶ
 20 ἐστω ὁ *ABΓΔΕ*.
 Περὶ ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλος περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιε'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον ἐξάγωνον *ἴσοπλευρόν* τε καὶ *ἴσογώνιον* ἐγγράψαι.

"Ἐστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓΔΕΖ*· δεῖ δὴ εἰς τὸν *ABΓΔΕΖ* κύκλον ἐξάγωνον *ἴσοπλευρόν* τε καὶ *ἴσογώνιον* ἐγγράψαι.

1. *BΓΔ*] *ABΔ* in ras. F, seq. *uestig. Δ*. 2. *ΔΖ*] in ras. m. 2 V; *ΔΖ* εὐθείαν F (εὐθείαν m. 2 in mg. transit). 3. *ἄκο*] corr. in ὑπό m. rec. F. 4. *B, A, E*] "A, B, E" F. 5. *τῷ*]

"Ηχθω τοῦ ΑΒΓΔΕΖ κύκλου διάμετρος ἡ ΑΔ,
καὶ εἰλλήφθω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Η, καὶ κέν-
τρῳ μὲν τῷ Δ διαστήματι δὲ τῷ ΔΗ κύκλος γεγράφ-
θω ὁ ΕΗΓΘ, καὶ ἐπιξευχθεῖσαι αἱ ΕΗ, ΓΗ διῆχ-
5 θωσαν ἐπὶ τὰ Β, Ζ σημεῖα, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ
ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, EZ, ΖΑ· λέγω, ὅτι τὸ ΑΒΓΔΕΖ
ἔξαγωνον ἴσοπλευρόν τέ ἔστι καὶ ἴσογώνιον.

'Ἐπεὶ γὰρ τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔΕΖ
κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΗΕ τῇ ΗΔ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Δ
10 σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΗΓΘ κύκλου, ἵση ἔστιν
ἡ ΔΕ τῇ ΔΗ. ἀλλ' ἡ ΗΕ τῇ ΗΔ ἐδείχθη ἵση· καὶ
ἡ ΗΕ ἄρα τῇ ΕΔ ἵση ἔστιν· ἴσοπλευρον ἄρα ἔστι
τὸ ΕΗΔ τρίγωνον· καὶ αἱ τρεῖς ἄρα αὐτοῦ γωνίαι
αἱ ὑπὸ ΕΗΔ, ΗΔΕ, ΔΕΗ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἐπει-
15 δήπερ τῶν ἴσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γω-
νίαι ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν· καὶ εἰσιν αἱ τρεῖς τοῦ τρι-
γώνου γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἰσαι· ἡ ἄρα ὑπὸ ΕΗΔ
γωνία τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν. δύοισι δὴ δειχθήσεται
καὶ ἡ ὑπὸ ΔΗΓ τρίτον δύο ὀρθῶν. καὶ ἐπεὶ ἡ ΓΗ
20 εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΕΒ σταθεῖσα τὰς ἐφεκῆς γωνίας τὰς
ὑπὸ ΕΗΓ, ΓΗΒ δυσὶν ὀρθαῖς ἰσας ποιεῖ, καὶ λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΗΒ τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ γωνίαι ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.
ῶστε καὶ αἱ κατὰ κορυφὴν αὐταῖς αἱ ὑπὸ ΒΗΑ,

-
1. ΑΒΓΔ Β. ΑΔ]
1 litt. F. 3. Δ]
rec. m. non liquet ob ras. in F.	e corr. m. rec. F. 2. Η]
in F. post ras.
4. ΕΗΓΘ]
corr. m. 1.	e corr. m. rec. F.
5. Β]
in ras. m. 2 FV.	ἐπιξευχθωσαι F;
6. Post λέγω add. δὴ
m. rec. F.	F;
8. ΑΒΓΔ Βρ.	8. ΑΒΓΔ Βρ.
9. Δ]
F.	9. Δ] E F.
10. ΗΓΘ]
HΘΚ F;	10. ΗΓΘ] P;
ΕΗΓΘ ΒVp;
in V seq. ras. 1 litt.	ΕΗΓΘ ΒVp;
11. ΔΕ]
ΔΗ]
ΕΗ F.	in V seq. ras. 1 litt. 11. ΔΕ]
ΔΗ]
ΕΗ F.
12. ἄρα]	12. ἄρα] m. 2 V.
13. ἵση]
τρεῖς]	13. ἵση] ἵσην PF.
14. εἰσίν]	14. εἰσίν] εἰσίν V.
15. ἴσοπλευρων]	15. ἴσοπλευρων F, sed corr.
αἱ]	αἱ εἰσίν] om. B
16. εἰσίν]	16. εἰσίν] εἰσίν V.

secetur igitur uterque angulus $B\Gamma A$, ΓAE in binas partes aequales utraque recta ΓZ , AZ , et a puncto Z , in quo rectae concurrunt, ad puncta B , A , E ducentur rectae ZB , ZA , ZE . iam eodem modo, quo in praecedenti propositione demonstrabimus [p. 308, 16], etiam singulos angulos ΓBA , BAE , $AE\Gamma$ singulis rectis ZB , ZA , ZE in binas partes aequales diuidi. et quoniam $\angle B\Gamma A = \Gamma AE$, et $\angle Z\Gamma A = \frac{1}{2} B\Gamma A$, $\angle \Gamma AZ = \frac{1}{2} \Gamma AE$, erit etiam $\angle Z\Gamma A = Z\Delta\Gamma$. quare etiam $Z\Gamma = Z\Delta$ [I, 6]. similiter demonstrabimus,

etiam singulas rectas ZB , ZA , ZE utriusque rectae $Z\Gamma$, $Z\Delta$ aequales esse. itaque quinque rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE inter se aequales sunt. quare qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et erit circumscriptus. circumscribatur et sit $AB\Gamma\Delta E$.

Ergo circum datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

XV.

In datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta EZ$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta EZ$ sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

^{τό} B. ^{κατ]} om. Bp. 7. ZB , ZA , ZE] Pp; $Z\Delta$, ZB , $Z\Gamma$ ($Z\Gamma$ eras.) F; BZ , ZA , ZE BV. 9. ^{έστιν} P. 15. $Z\Delta$, ZE] om. P; corr. m. rec. 16. ^{κατ]} comp. insert. m. 1 F. δὲ έντι F. 20. ^{άρα} PV et F, sed punctis notat.; om. Bp. δοθὲν ^{άρα} Bp, in F ^{άρα} insert. m. 2. 24. ^{κύκλῳ} F. 27. ^{έξαγωνον}] mg. F.

AHZ, ZHE ἵσαι εἰσὶν [ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ]. αἱ ἔξ ἄρα γωνίαι αἱ ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ, ΒΗΑ,
AHZ, ZHE ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι
 ἐπὶ ἴσων περιφερειῶν βεβήκασιν· αἱ δέ ἄρα περιφέρειαι
 5 αἱ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔΕ*, *EΖ*, *ZΑ* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν.
 ὑπὸ δὲ τὰς ἴσας περιφερείας αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτεί-
 νουσιν· αἱ δέ ἄρα εὐθεῖαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ἴσό-
 πλευρον ἄρα ἔστι τὸ *ABΓΔEZ* ἔξαγωνον. λέγω δῆ,
 ὅτι καὶ ἴσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἴση ἔστιν ἡ *ZΑ* περι-
 10 φέρεια τῇ *EΔ* περιφερείᾳ, ποινὴ προσκείσθω ἡ *ABΓΔ*
 περιφέρεια· ὅλη ἄρα ἡ *ZABΓΔ* ὅλη τῇ *EΔΓΒΑ*
 ἔστιν ἴση· καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς *ZABΓΔ* περι-
 φερείας ἡ ὑπὸ *ZEΔ* γωνία, ἐπὶ δὲ τῆς *EΔΓΒΑ*
 περιφερείας ἡ ὑπὸ *AΖE* γωνία· ἴση ἄρα ἡ ὑπὸ *AΖE*
 15 γωνία τῇ ὑπὸ *ΔEZ*. ὁμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ
 αἱ λοιπαὶ γωνίαι τοῦ *ABΓΔEZ* ἔξαγωνον κατὰ μίαν
 ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ *AΖE*, *ZEΔ* γωνιῶν· ἴσο-
 γώνιον ἄρα ἔστι τὸ *ABΓΔEZ* ἔξαγωνον. ἐδείχθη
 δὲ καὶ ἴσόπλευρον· καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ABΓΔEZ*
 20 κύκλον.

Elēs ἄρα τὸν δοθέντα κύκλον ἔξαγωνον ἴσόπλευρόν
 τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

1. ἵσαι ἀλλήλαις V, sed ἀλλήλαις del. m. 2; habet ed. Basili. *εἰσὶν*] εἰσι *BVp.* ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ] mg. m. 2 V; om. ed. Basil., Augustus. *ΕΗΔ]* Δ e corr. F. Post ΔΗΓ ras. 3 litt. V. 2. αἱ ἔξ — 3. ἀλλήλαις *εἰσὶν*] mg. m. 2 V, om. ed. Basil. 4. αἱ ἔξ ἄρα] in ras. m. 2 V. 5. *EΖ]* EZZEZ P, sed corr. m. 1. 6. δέ] supra m. 1 F. αἱ] om. V. Post εὐθεῖαι F mg. m. 1: αἱ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔE*, *EΖ*, *ZΑ*; idem coni. Augustus. 8. ἔστι] om. Bp. δῆ] supra m. 1 P. 9. γάρ] postea insert. in F. *ZΑ]* PF; *AΖ* *BVp.* 11. *ZABΓΔ]* pro B in P m. 1 est Z; corr. m. 2. Seq. in F περιφέρεια supra scr. m. 1. Post *EΔΓΒΑ* in F

BHA, **AHZ**, **ZHE** aequales sunt [I, 15]. itaque sex anguli **EHA**, **AHG**, **GHB**, **BHA**, **AHZ**, **ZHE** inter se aequales sunt. aequales autem anguli in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque sex arcus **AB**, **BΓ**, **ΓΔ**, **ΔE**, **EZ**, **ZA** inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. quare sex rectae inter se aequales sunt. ergo sexangulum **ABΓΔEZ** aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arc. **ZA = EA**, communis adiiciatur arcus **ABΓΔ**. itaque **ZABΓΔ = EΔΓBA**. et in arcu **ZABΓΔ** consistit **LZEΔ**, in **EΔΓBA** autem arcu **LAZE**. itaque **LAZE = ΔEZ** [III, 27].

similiter demonstrabimus, etiam reliquos angulos sexanguli **ABΓΔEZ** singulos aequales esse utriusque angulo **AZE**, **ZEΔ**. itaque sexangulum **ABΓΔEZ** aequiangulum est. demonstratum autem, idem aequilaterum esse; et in circulum **ABΓΔEZ** inscriptum est.

Ergo in datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

supra scr. m. 1: περιφερεῖα.

12. **ZABΓΔ**] seq. ras. 1 litt., Γ in ras. V; B postea add. Bp. m. 2. 15. **ΔEZ**] **ZEΔ** P. Post $\kappa\alpha\iota$ in P del. ε m. 1.

17. **ZEΔ**] **ΔEZ** F. 18. **ἴστιν** F.

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τοῦ ἑξαγώνου πλευρὰ
ἴση ἔστι τῇ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου ἐὰν διὰ τῶν κατὰ
5 τὸν κύκλον διαιρέσεων ἐφαπτομένας τοῦ κύκλου ἀγά-
γωμεν, περιγραφήσεται περὶ τὸν κύκλον ἑξάγωνον
ἰσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἀκολούθως τοῖς ἐπὶ τοῦ
πενταγώνου εἰφημένοις. καὶ ἔτι διὰ τῶν ὁμοίων τοῖς
10 ἐπὶ τοῦ πενταγώνου εἰφημένοις εἰς τὸ δοθὲν ἑξάγωνον
κύκλον ἐγγράψομέν τε καὶ περιγράψομεν. ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

15'.

*Eἰς τὸν δοθέντα κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον
ἰσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγράψαι.*

15 "Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔ· δεῖ δὴ εἰς τὸν
ΑΒΓΔ κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον ισόπλευρόν τε καὶ
ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

'Ἔγγεγράφθω εἰς τὸν ΑΒΓΔ κύκλον τριγώνου μὲν
ἰσοπλεύρου τοῦ εἰς αὐτὸν ἐγγραφομένου πλευρὰ ἡ

XV πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 15; cfr. p. 319 not. 1.

1. πόρισμα] m. 2 V. 3. ἔστι] om. p. 4. ὁμοίως — 10.
περιγράψομεν] non habuit Campanus; sed u. p. 320, 14 sq.
4. ὁμοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου] P; καὶ Theon (BFVp).
κατὰ τὸν κύκλον διαιρέσεων] P; A, B, Γ, Δ, E, Ζ σημεῖων
Theon (BFVp); Γ in ras. V. 5. τὸν] scripsi; om. P.
ἐφαπτομέν. s. B. Ante ἀγάγωμεν in F add. ἐ (in fin. lin.) ὑ
(in init. sequentis). 8. ὁμοίως Bp. 10. κύκλον] supra m.
1 F. τε καὶ περιγράψομεν] om. P. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι]
mg. F, in quo omissa numero quattuor prima uerba prop. 16
cum antecedentibus coniuncta sunt, ita ut Π pro litt. initiali
sit; postea corr. m. 1 uel 2. 13. πεντεκαιδεκάγωνον P, ut
lin. 16. 18. ἐγγεγράφθω] PF; γεγράφθω B Vp; ἐνηρμόσθω
Augustus. 19. τοῦ] om. P. αὐτὸν] corr.ex αὐτό m. 1 F.

Corollarium.¹⁾

Hinc manifestum est, latus sexanguli aequale esse radio circuli.

Et eodem modo, quo²⁾ in quinquangulo, si per puncta diuisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, circum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribetur secundum ea, quae in quinquangulo explicauimus [prop. XII]. et praeterea simili ratione ei, quam in quinquangulo explicauimus [prop. XIII—XIV], in datum sexangulum circulum inscribemus et circumscribemus; quod oportebat fieri.

XVI.

In datum circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere,³⁾

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in $AB\Gamma\Delta$ circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere.

inscribatur⁴⁾ in $AB\Gamma\Delta$ circulum $A\Gamma$ latus trianguli aequilateri in eum inscripti [prop. II], et AB latus

1) Huc refero Procli uerba p. 304, 2: τὸ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ πειμενον (sc. πόρισμα) προβλῆματος; nam cum neque cum II, 4 πόρ., quod theorematis est et insuper subdituum, concordent neque cum alio ullo — τό enim ostendit, in eo libro, de quo agitur, unum solum corollarium fuisse —, pro δευτέρῳ scribendum δ', h. e. τετάρτῳ. hinc sequitur, Proclum IV, 5 [πόρ.] pro corollario non habuisse.

2) Mutauit Theon, quia cum lin. 7 sq. synonyma esse putauit; quod secus est; dicit enim: si ut in quinquangulo contingentes duxerimus, eodem modo demonstrabimus cet.

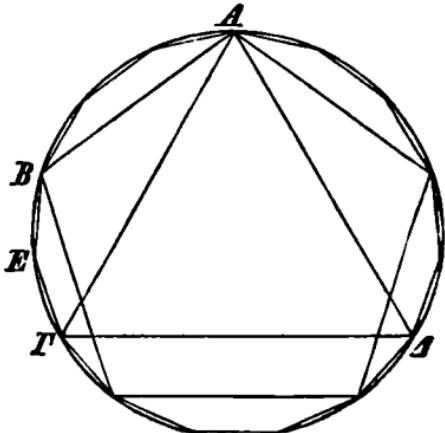
3) Cfr. Proclus p. 269, 11.

4) Ἐγγεγράφθω ideo ferri posse uidetur, quod latus trianguli in circulum aptamus triangulum inscribendo.

ΑΓ, πενταγώνου δὲ ἵσοπλεύρου ἡ *AB*. οἷων ἄρα
ἔστιν ὁ *ABΓΔ* κύκλος ἵσων τμήματων δεκαπέντε,
τοιούτων ἡ μὲν *ABΓ* περιφέρεια τοίτον οὖσα τοῦ
κύκλου ἔσται πέντε, ἡ δὲ *AB* περιφέρεια πέμπτον οὖσα
5 τοῦ κύκλου ἔσται τριῶν· λοιπὴ ἄρα ἡ *BΓ* τῶν ἵσων
δύο. τετμήσθω ἡ *BΓ* δίχα κατὰ τὸ *E*. ἐκατέρα ἄρα
τῶν *BE*, *EG* περιφερεῖῶν πεντεκαιδέκατόν ἔστι τοῦ
ABΓΔ κύκλου.

'Εὰν ἄρα ἐπιξεύξαντες τὰς *BE*, *EG* ἵσας αὐταῖς κατὰ
10 τὸ συνυγχὲς εὐθείας ἐναρμόσωμεν εἰς τὸν *ABΓΔ*[*E*] κύκλον, ἔσται εἰς αὐτὸν ἐγγεγραμμένον πεντεκαιδέκα-
γωνον ἵσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον. ὅπερ ἔδει ποι-
ῆσαι.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ¹
15 τοῦ πενταγώνου ἔὰν διὰ τῶν κατὰ τὸν κύκλον διαιρέσεων ἐφαπτομένας τοῦ κύκλου ἀγάγωμεν, περιγραφήσεται
20 περὶ τὸν κύκλον πεντεκαιδέκαγωνον ἵσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον. ἔτι δὲ διὰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώ²
25 νοι δεῖξεων καὶ εἰς τὸ δοθὲν πεντεκαιδέκαγωνον κύκλον ἐγγράφομέν τε καὶ περιγράφομεν. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

5. ἔσται] -αι in ras. V. ἄρα] om. P; m. 2 V, supra F.
BΓ] Γ in ras. F. 6. δύο] β' P. 7. ἔστι] om. Bp; ἔσται P.
9. *EΓ*] P; *EΓ* εὐθείας Theon (BFVp). αὐταῖς] corr.
ex αὐταῖς m. 2 B. 10. *ABΓΔ* p, ed. Basil. 11. πεντεκαι-
δεκάγωνον] mg. B. 12. ποιῆσαι] δεῖξαι Bp. 14 — 26
habuit Campanus IV, 16. 16. τόν] om. P. 18. τοῦ] τὰς τοῦ F.

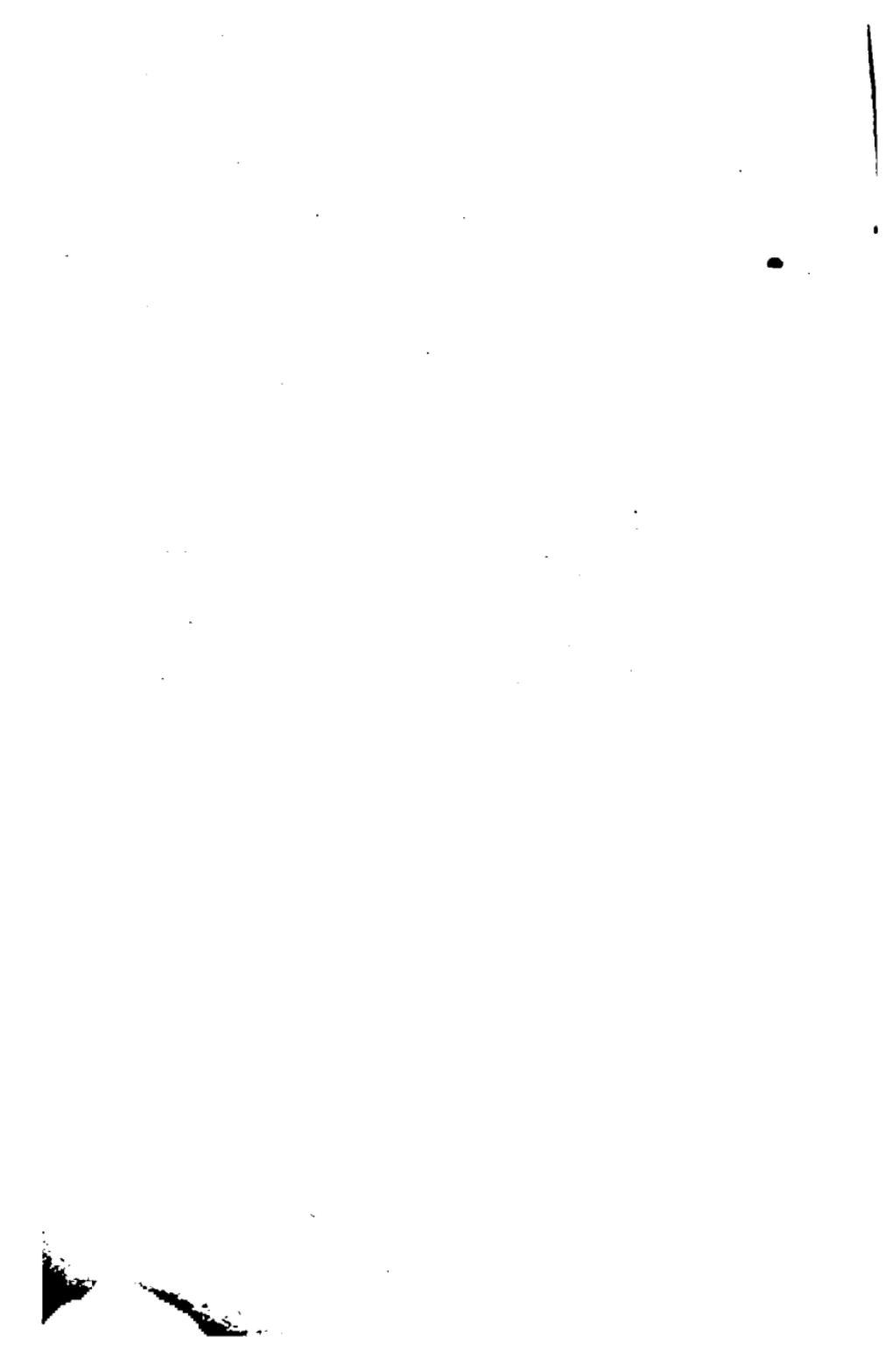
quinquanguli aequilateri. itaque si $AB\Gamma\Delta$ circulus quindecim partibus aequalibus aequalis ponitur, earum quinque aequalis erit arcus $AB\Gamma$, qui tertia pars est circuli, arcus autem AB , qui quinta pars est circuli, tribas. itaque reliquus arcus $B\Gamma$ duabus partium aequalium aequalis est. secetur arc. $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [III, 30]. itaque uterque arcus BE , $E\Gamma$ quinta decima pars est circuli $AB\Gamma\Delta$. itaque si ductis rectis BE , $E\Gamma$ semper deinceps rectas aequales in circulum $AB\Gamma\Delta$ aptauerimus [prop. I], in eum inscripta erit¹⁾ figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula; quod oportebat fieri.

Eodem autem modo, quo in quinquangulo, si per puncta diuisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula circum circulum circumscribetur [prop. XIII]. et praeterea per demonstrationes similes iis, quibus in quinquangulo usi sumus, etiam in datam figuram quindecim angulorum circulum inscribemus et circumscribemus [prop. XIII—XIV]; quod oportebat fieri.

1) Aequilaterum fore figuram inscriptam, patet. tum eandem aequiangulam esse, similis ratione demonstrabimus, qua usus est Euclides p. 816, 9 sq. — memorabilis est in hac propositione usus vocabuli *κύλιος*, quod contra I def. 15 pro *περιφέρεια* ponitur (p. 320, 2. 4. 5. 8.).

23. ἔτι] in ras. V. δέ] m. 2 V. τῶν δύοισιν] corr. ex τὸ δύοισιν m. 2 B. 25. καὶ] postea insert. F. Post πεντεκαιδεκάγωνον add. Theon: ὃ ἔστιν λεόπλευρον τε καὶ λεογάνιον (BFV p; ἔστι p), sed cfr. p. 318, 9. 26. ἐγγράψαμεν P. περιγράψαμεν P. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι] P; om. Theon (BFV p).

In fine: Εὐκλείδον στοιχεῖων δ' P et B; Εὐκλείδον στοιχεῖων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως δ' F. In fig. ιξ' P, ις' F.

APPENDIX.

DEMONSTRATIONES ALTERAE.

1.

Ad lib. II prop. 4.

"Αλλως.

Λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν AG , GB τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν AG , GB περιεχομένῳ δρθογωνίῳ.

5 Ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς παταγραφῆς, ἐπεὶ ἵση ἔστιν η
 BA τῇ AA , ἵση ἔστιν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ABA τῇ
ὑπὸ AAB · καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι
δυσὶν δρθαῖς ἴσαι εἰσίν, τοῦ AAB ἄρα τριγώνου αἱ
τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ AAB , BAA , ABA δυσὶν δρ-
10 θαῖς ἴσαι εἰσίν. δρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ BAA · λοιπαὶ ἄρα
αἱ ὑπὸ ABA , AAB μιᾶς δρθῆ ἴσαι εἰσί· καὶ εἰσὶν
ἴσαι· ἐκατέροις ἄρα τῶν ὑπὸ ABA , AAB ἡμίσειά ἔστιν
δρθῆς. δρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ BGH · ἵση γάρ ἔστι τῇ ἀπ-
εναντίον τῇ πρὸς τῷ A · λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ GHB ἡμί-
15 σειά ἔστιν δρθῆς· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ GHB γωνία τῇ ὑπὸ
 GHB · ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ BG τῇ GH ἔστιν ἵση. ἀλλ'

Addidit Theon (BFVp); mg. m. rec. P; de Campano u. p. 129 not. 1.

1. καὶ ἄλλως P. 3. τε] m. 2 p. AG] corr. ex AB F.
6. BA] AB p. 6. ἔστι] om. V. 7. ἔπειτα] non liquet in F.
8. εἰσιν PB. τοῦ AAB — 10. εἰσιν] mg. m. 2 Vp. 8. AAB]
 ABA Pp. 9. AAB] ABA Pp. BAA] AAB P, ABA p.

II, 4.

Aliter.¹⁾

Dico, esse $AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2AG \times GB$.

nam in eadem figura [p. 127], quoniam $BA = AD$, erit etiam $\angle ABA = AAD$ [I, 5]. et quoniam cuiusuis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt, erunt tres anguli trianguli ADB , scilicet

$$AAB + BAA + ABA$$

duobus rectis aequales [I, 32]. uerum $\angle BAA$ rectus est. itaque reliqui $AAB + AAB$ uni recto aequales sunt. et inter se aequales sunt. itaque uterque ABA , AAB dimidius est recti. rectus autem $\angle BGH$. nam aequalis est opposito, ei qui ad A positus est [tum u. I, 31]. itaque reliquus $\angle GHB$ dimidius est recti [I, 32]. itaque $\angle GHB = GBH$. quare etiam

$$BG = GH$$
 [I, 6].

1) Haec demonstratio parum differt a genuina; nam praeter initium demonstrationis, qua ostenditur, GK quadratum esse, cetera eadem.

$\angle BAA$] BAA Pp. 11. εἰστι] non liquet in F. οὐαὶ εἰσιν τοῖαι] om. F. 12. AAB , ABA p. 13. ἀπεναντίας p. 14. τῷ] corr. ex τῷ V. 15. GBH] GHB P, F e corr., V sed corr., p. γωνία] om. p. 16. GHB] B, F eras., V corr. ex GBH m. 2; GBH Pp. ἀλλά p.

ἡ μὲν ΓΒ τῇ HK ἔστιν ἵση, ἡ δὲ ΓΗ τῇ BK· ἵσό-
πλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΓΚ. ἔχει δὲ καὶ ὁρθὴν τὴν ὑπὸ⁵
ΓΒΚ γωνίαν· τετράγωνον ἄρα ἔστι τὸ ΓΚ· καὶ ἔστιν
ἀπὸ τῆς ΓΒ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΖΘ τετράγωνόν
ἔστι, καὶ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ΓΚ,
ΘΖ τετράγωνά ἔστι, καὶ ἔστιν ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ,
ΓΒ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ ΑΗ τῷ HE, καὶ ἔστι τὸ
ΑΗ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ ΓΗ τῇ ΓΒ·
καὶ τὸ EH ἄρα ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
10 ἄρα ΑΗ, HE ἵσα ἔστι τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἔστι
δὲ καὶ τὰ ΓΚ, ΘΖ ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
ἄρα ΓΚ, ΘΖ, ΑΗ, HE ἵσα ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν
ΑΓ, ΓΒ καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἀλλὰ τὰ ΓΚ,
ΘΖ καὶ τὰ ΑΗ, HE ὅλον ἔστι τὸ ΑΕ, ὃ ἔστιν ἀπὸ¹⁵
τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2.

Ad lib. III prop. 7.

"Η καὶ οὗτως. ἐπεξεύχθω ἡ EK. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἔστιν ἡ HE τῇ EK, κοινὴ δὲ ἡ ZE, καὶ βάσις ἡ ZH
βάσει τῇ ZK ἵση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ HEZ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ KEZ ἵση ἔστιν. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ HEZ τῇ ὑπὸ ΘEZ
ἔστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ ΘEZ ἄρα τῇ ὑπὸ KEZ ἔστιν
ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.

III, 7. Insertum inter ἀδύνατον et οὐκ p. 182, 9 PBF Vp.

1. ἔστιν] comp. supra scr. F. 2. καὶ] absumptum ob rupt. pergam. F. 3. ἔστιν] ἔστι τό F. 4. ΓΒ] ΒΓ Fp. ΖΘ] ΘΖ Pp. 5. ἔστι] ἔστιν F; om. P; in

uerum $\Gamma B = HK$ [I, 34] et $\Gamma H = BK$ [id.]. itaque aequilaterum est ΓK . habet autem etiam $\angle \Gamma BK$ rectum. itaque quadratum est ΓK ; et in ΓB constructum est. eadem de causa etiam $Z\Theta$ quadratum est; et aequalis est $A\Gamma^2$. ergo ΓK , ΘZ quadrata sunt et aequalia sunt $A\Gamma^2$ et ΓB^2 . et quoniam $AH = HE$ [I, 43] et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$ (nam $\Gamma H = \Gamma B$), erit etiam $EH = A\Gamma \times \Gamma B$. itaque

$$AH + HE = 2A\Gamma \times \Gamma B.$$

uerum etiam $\Gamma K + \Theta Z = A\Gamma^2 + \Gamma B^2$. ergo $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B$. sed $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = AE = AB^2$. ergo

$$AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B;$$

quod erat demonstrandum.

III, 7.

Uel etiam ita: ducatur EK . et quoniam
 $HE = EK$,

et ZE communis est, et $ZH = ZK$, erit etiam
 $\angle HEZ = KEZ$ [I, 8].

uerum $\angle HEZ = \Theta EZ$. quare etiam
 $\angle \Theta EZ = KEZ$,

minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 181].

- ras. V. $\tau\bar{\omega}] \tau\bar{\omega} B$ et V (corr. m. 2). 6. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota]$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\pi F$.
 7. $\tau\bar{\omega}]$ mg. m. 2 F. $HE]$ EH B et FV m. 2. 8. $\dot{\nu}\pi\bar{\omega}]$
 corr. ex $\dot{\alpha}\pi\bar{\omega}$ p. $\iota\sigma\eta \dot{\epsilon}\sigma\tau\iota \gamma\bar{\omega}$ P. 9. $EH]$ HE p. $\dot{\alpha}\bar{\omega}\alpha]$
 om. P. $\dot{\nu}\pi\bar{\omega}]$ $\dot{\alpha}\pi\bar{\omega}$ P. 12. $\Gamma K]$ om. F (ras.). $HE]$ EH
 F. $\tau\bar{\epsilon}]$ supra m. 1 p. 13. $A\Gamma]$ ΓA F (prius). 14. $AE]$
 in ras. p. 19. mg. $\dot{\alpha}\bar{\lambda}\bar{\lambda}\omega\bar{\sigma}$ p. 20. $HE]$ in ras. q, EH p.
 $ZE]$ EZ P. $ZH]$ PF; HZ BV p. 21. $\gamma\omega\bar{\nu}\bar{\omega}]$ om. B.
 22. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\pi \iota\sigma\eta$ Bp. $\dot{\alpha}\bar{\lambda}\bar{\lambda}'$ FV. $HEZ]$ corr. ex EEZ m. 1
 F; corr. ex EZ P. $\Theta EZ]$ $ZE\Theta$ P. Post hoc uerbum in
 FV m. 2 insert. $\gamma\omega\bar{\nu}\bar{\omega}$ comp. 23. $\Theta EZ]$ $ZE\Theta$ P. 24. $\dot{\eta}$
 $\dot{\epsilon}\bar{\lambda}\bar{\alpha}\tau\tau\omega\pi \tau\bar{\eta} \mu\bar{\epsilon}\bar{\zeta}\bar{\omega}\bar{\eta}$ in ras. V. $\dot{\epsilon}\bar{\lambda}\bar{\alpha}\bar{\omega}\bar{\omega}\bar{\omega} F$. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\pi]$ om. p.

3.

Ad lib. III prop. 8.

"*H καὶ ἄλλως. ἐπεξεύχθω ἡ MN. ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ KM τῇ MN, κοινὴ δὲ ἡ MA, καὶ βάσις ἡ AK βάσει τῇ AN ἵση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ KMA γωνίᾳ τῇ ὑπὸ AMN ἐστιν ἵση. ἀλλ' ἡ ὑπὸ KMA τῇ ὑπὸ BMA δὲ ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ BMA ἄρα τῇ ὑπὸ NMA ἐστιν ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.*

4.

Ad lib. III prop. 9.

"*Ἄλλως.*

Κύκλου γὰρ τοῦ AΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐντὸς τὸ Δ, ἀπὸ δὲ τοῦ Δ πρὸς τὸν AΒΓ κύκλου προσ-
 10 *πιπτέτωσαν πλείους ἢ δύο ἵσαι εὐθεῖαι· αἱ ΔΔ, ΔB, ΔΓ· λέγω, ὅτι τὸ ληφθὲν σημεῖον τὸ Δ κέντρον ἐστὶ τοῦ AΒΓ κύκλου.*

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἴ δυνατόν, ἐστω τὸ E, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΔE διῆχθω ἐπὶ τὰ Z, H σημεῖα. ἡ ZH
 15 *ἄρα διάμετρός ἐστι τοῦ AΒΓ κύκλου. ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ AΒΓ ἐπὶ τῆς ZH διαμέτρου εἰληπταί τι σημεῖον, ὃ μή ἐστι κέντρον τοῦ κύκλου, τὸ Δ, μεγίστη μὲν ἐσται ἡ ΔH, μεῖζων δὲ ἡ μὲν ΔΓ τῆς ΔB, ἡ δὲ ΔB τῆς ΔA. ἀλλὰ καὶ ἵση· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον·*
 20 *οὐκ ἄρα τὸ E κέντρον ἐστὶ τοῦ AΒΓ κύκλου. ὁμοίως*

III, 8. Insertum inter ἐδείχθη et oīn p. 188, 20 in PBF Vp.
 III, 9. Post genuinam PBF Vp; om. Campanus.

1. ἐπεὶ οὖν p.	2. MA] ΔM B.	3. ἐστιν ἵση p.
KMA] KΔM F; corr. m. 2.	γωνίᾳ] om. p.	4. ΔMN]
NMA P.	ἵση ἐστίν BV; ἐστι ἵση φ.	ἀλλά P.
		5. ἄρα]

III, 8.

Uel etiam aliter: ducatur MN . quoniam
 $KM = MN$,
et $M\Delta$ communis est, et $\angle K = \angle N$, erit
 $\angle KMA = \angle MN$ [I, 8].
uerum $\angle KMA = BMA$. quare etiam
 $\angle BMA = NMA$,
minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 185].

III, 9.

Nam intra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum A , et a A ad circulum $AB\Gamma$ plures quam duae rectae aequales adcidant AA , AB , AG . dico, sumptum punctum A centrum esse circuli $AB\Gamma$.

Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit E , et ducta AE producatur ad puncta Z , H . ergo ZH diametrus est circuli $AB\Gamma$. iam quoniam in circulo $AB\Gamma$ in diametro ZH sumptum est punctum quoddam A , quod non est centrum circuli, maxima erit AH , et $AG > AB, AB > AA$ [prop. VII].

uerum etiam aequales sunt; quod fieri non potest. ergo punctum E centrum circuli $AB\Gamma$ non est. similiter

om. P, supra scr. comp. m. 2 BF. 6. ἐλάσσων Fp. ἔστιν]
om. p. 7. ἀλλως] mg. m. 1—2 F, qui in mg. habet ε', sed
eras. In B ante ἀλλως ras. 1 litt. 8. Post γάρ ras. 5 litt.
F. 10. ἔσται] supra m. 2 F. εὐθεῖαι ἔσται V. ΔA] PBF;
 ΔA e corr. m. 2 V, pφ. 12. ἔστι] om. B. 14. Z, H] H,
Z V. 15. ἔστι] ἔστιν FV. 16. Post $AB\Gamma$ in P del. κύ-
κλον. τῆς] ε ras. F. 17. σημεῖον τὸ Δ P. τὸ Δ] om.
P. 18. ἔσται] in ras. m. 2 V.

δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλο τι πλὴν τοῦ Δ· τὸ Δ
ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου· ὥπερ
ἔδει δεῖξαι.

5.

Ad lib. III prop. 10.

"Ἄλλως.

5 Κύκλος γὰρ πάλιν ὁ ΑΒΓ κύκλον τὸν ΔΕΖ τεμ-
νέτω κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο τὰ Β, Η, Θ, Ζ καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου τὸ Κ, καὶ ἐπε-
ζεύχθωσαν αἱ ΚΒ, ΚΗ, ΚΖ.

'Ἐπει ὅν κύκλου τοῦ ΔΕΖ εἰληφταί τι σημεῖον
10 ἐντὸς τὸ Κ, καὶ ἀπὸ τοῦ Κ πρὸς τὸν ΔΕΖ κύκλον
προσπεπτώκασι πλείους ἢ δύο ἵσαι εὐθεῖαι αἱ ΚΒ,
ΚΖ, ΚΗ, τὸ Κ ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ
κύκλου. ἔστι δὲ καὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου κέντρον τὸ Κ·
δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τὸ αὐτὸ κέντρον
15 ἔστι τὸ Κ· ὥπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα κύκλος κύκλον
τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο· ὥπερ ἔδει δεῖξαι.

6.

Ad lib. III prop. 11.

"Ἄλλὰ δὴ πιπτέτω ὡς ἡ ΗΖΓ, [καὶ] ἐκβεβλήσθω

III, 10. Post genuinam PBFVp; om. Campanus.

III, 11. Post genuinam PBFVp; non habet Campanus.

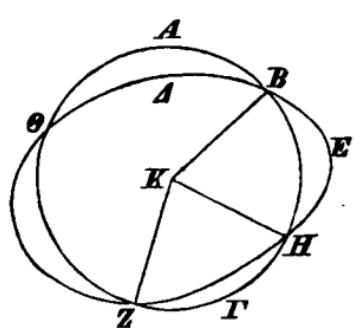
1. οὐδέ V.	2. ὥπερ ἔδει δεῖξαι] Pp; :~ B; om. FV.	
4. τι' mg. F, sed eras.	6. Θ, Ζ] Ζ, Θ BVP.	9. ΔΕΖ]
in ras. V.	τι] m. 2 F.	10. ἐντὸς] om. F.
		11. προσ-
		πεπτώκασιν P.
		εὐθεῖαι ἵσαι P.
		12. ΚΖ, ΚΗ] ΚΗ, ΚΖ
		F m. 1, V m. 1; corr. m. 2.
		ἄρα K F.
		13. ἔστιν P.
		14. ἀλλήλων P; corr. m. rec.
		15. ἔστιν] om. p.
		16. τέμνει]

demonstrabimus, ne aliud quidem ullum centrum esse praeter A . ergo A punctum centrum est circuli $AB\Gamma$; quod erat demonstrandum.

III, 10.

Nam rursus circulus $AB\Gamma$ circulum ΔEZ in pluribus quam duobus secet punctis B, H, Θ, Z , et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ et sit K , et ducantur KB, KH, KZ .

iam quoniam intra circulum ΔEZ sumptum est punctum K , et a K ad circulum ΔEZ plures quam duas rectae aequales ad circulum ΔEZ adcidunt $KB,$

KZ, KH , punctum K centrum erit circuli ΔEZ [prop. IX]. uerum K etiam circuli $AB\Gamma$ centrum est. ergo duo circuli inter se secantes idem centrum habent K ; quod fieri non potest [prop. V]. ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus;

quod erat demonstrandum.

III, 11.

Uerum cadat ut $HZ\Gamma$, et producatur ΓZH in directum ad Θ punctum, et ducantur $AH, AZ.$ ¹⁾

1) Haec demonstratio casus alterius post genuinam parum necessaria est.

τεμεῖ F; om. p. τέμνει σημεῖα p. ἢ δύο] supra m. 2 V. 17. ἄλλως add. V p, mg. m. 2 F. Post δῆ ras. 2 litt. F. ἢ] supra m. 2 V. $HZ\Gamma$] litt. H in ras. F, om. p; Γ in ras. p. $\kappaατ]$ om. P (F?). προσεκβεβλήσθω BVp (F?).

ἐκ' εὐθείας ἡ ΓΖΗ ἐπὶ τὸ Θ σημεῖον, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ AH, AZ.

'Ἐπεὶ οὖν αἱ AH, HZ μείζους εἰσὶ τῆς AZ, ἀλλὰ ἡ ZA [έστι] τῇ ZΓ, τοιτέστι τῇ ZΘ, κοινὴ ἀφηρήσθω 5 ἡ ZH· λοιπὴ ἄρα ἡ AH λοιπῆς τῆς HΘ μείζων ἐστίν, τοιτέστιν ἡ HΔ τῆς HΘ, ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ὁμοίως, κανὸν ἐκτὸς ἡ τοῦ μηκοῦ τὸ κέντρον τοῦ μείζονος κύκλου, δεῖξομεν [τὸ] ἄτοπον.

7.

Ad lib. III prop. 31.

10

"Αλλως

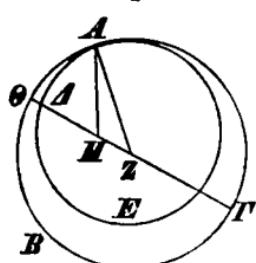
ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὁρθὴν εἶναι τὴν ὑπὸ ΒΑΓ.

'Ἐπεὶ διπλῆ ἐστιν ἡ υπὸ ΑΕΓ τῆς ὑπὸ ΒΑΕ· 10 ιση γὰρ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον· ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΕΒ διπλῆ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΕΒ, 15 ΑΕΓ διπλασίονές εἰσι τῆς ὑπὸ ΒΑΓ· ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΑΕΒ, ΑΕΓ δυσὶν ὁρθαῖς ισαι εἰσίν· ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΑΓ ὁρθή ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

III, 31. Insert. p. 246, 2 post δεῖξαι in PBFVp.

1. ἡ] in ras. F.	HZΓ P; ΓHZ B.	3. μείζονες p.
εἰσιν PF.	ἀλλ' F.	4. ZA] PF; AZ BVp.
εἰσιν PF.	τῇ] PF; ΓΖ BVp.	έστι] om. P.
5. ιστὶ PBV.	6. ἐλάττων Pp.	τοιτέστιν P.
in ras. V.	7. ιστίν] om. p.	κανὸν
8. τό] om. P; corr. in αὐτό m. 2 F;	αὐτό B; τὸ	αὐτό p.
αὐτό p.	9. ἄτοπον] ἄτοπώτερον F.	In fine: ὅπερ ἔδει
12. ΑΕΓ] corr. ex ΕΑΓ F.	13. ιστιν P.	δεῖξαι P.
14. ΕΑΓ] ΑΕΓ F; corr. m. 2.	15. εἰσιν P.	ἀλλά P.
17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] in mg. transit φ.	δεῖξαι]	ποιῆσαι BV.

iam quoniam $AH + HZ > AZ$ [I, 20], uerum

$ZA = Z\Gamma$, h. e. $ZA = Z\Theta$, subtrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$, h.e. $HA > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. similiter, etiam si centrum maioris circuli extra minorem fu-
erit positum, absurdum esse de-

demonstrabimus.

III, 31.

Alia demonstratio, angulum BAG rectum esse¹⁾
[u. fig. p. 243].

quoniam $\angle AEG = 2 \angle BAE$ (nam

$$\angle AEG = \angle BAE + \angle EBA \text{ [I, 32]},$$

et etiam $\angle AEB = 2 \angle EAG$ [id.], erunt

$$\angle AEB + \angle AEG = 2 \angle BAG.$$

uerum $\angle AEB + \angle AEG$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. ergo $\angle BAG$ rectus est; quod erat demonstrandum.

1) Cfr. Campanus III, 30.